

A glowing sun in a dark sky above a green field with a single tree.

འགྲོང་དཀར་པོའི་ཏུར་སྒྲི།

འགྲོང་དཀར་པོའི་ཏུར་སྒྲི།

དཀར་ཆག

བོད་ཀྱི་ནང་པ་ཚོ། ཡར་ལ་ཡོངས་དང།	1
རྫོང་གདན་སྐབས་ཀྱི་བསམ་གཞིག་.....	26
བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་དང་ཞོགས་དུང།	50
ལྷ་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཚུལ་དང་གཞོན་གསུམ་ཡོངས་ལ་སྤྲིངས་པའི་འབོད་སྐྱེལ་འབྲོང་ དཀར་པོའི་དུར་སྤྱ།	74
ཚོས་དང་ཚོས་ལུགས་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ་འགའ་ཞིག་.....	113
བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བཤད་པ་ལག་ལེན་བཅུད་བསྟུས།	123
གོ་བདེ་བརྗོད་བདེའི་ཁ་གཡང་སྒྲོག་གངས་ལྗོངས་ཤེས་རིག་རྟོག་པས་བརྗོད།	150
མཁས་སློབ་སྲུ་ཡིན་ཡང་སྲུམ་ཉམས་དང་མ་འགལ་བ་གསུམ་ཆེ།	163
གྲུ་རྟོག་པོའི་བསམ་སྒོ་ནི་བོད་ཡིག་འཆི་ལམ་དུ་གཏོང་བྱེད་ཅིག་ཡིན།	188

བོད་ཀྱི་ནང་པ་ཚོ། ཡར་ལ་ལོངས་དང།

ཁ་སང་ང་ཚོ་མི་ལྷ་དགོང་ཟས་ཟ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུན་ལྡན་སྤྱད་གཏམ་
སྤེང་བྱེད། ངའི་གྲོགས་པོ་འགོམ་ལམ་བཟང་གིས་གནས་སྐོར་དང་སྟོན་ལམ་ལ་
ཡོང་མཁམ་མང་པོ་ཞིག་དེ་རིང་ཕྱིར་རང་གནས་སུ་ལོག་བཞིན་པའི་སྐོར་བཤད་
བ་དང། ཁོའི་ངོ་ཤེས་བྱ་བ་ཁ་ཤས་སྟོན་ལམ་ལ་སྤེབས་ནས་བཟུང་ད་བར་ཉིན་
གངས་འདི་གའི་རིང་སྟོན་པ་མངལ་རྒྱ་མ་ཡུང་སྟབས་དེ་རིང་ལོག་འགོ་བ་དང་
བསྐྱུན་ནས་སྟོན་པར་ཐོན་ཕྱག་ཅིག་དཔུལ་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་བ་ཀྱི་འདུག་ཅེས་
གནས་ཚུལ་བཤད་ཡུང།

སྐད་ཆ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ང་རང་ཡང་སྟོན་ལམ་འཚོག་ཏུ་སྤེབས་ནས་བཟུང་ད་
བར་ཉིན་གངས་ཉི་ཤུར་ཉེ་ཡང་སྟོན་པ་མངལ་བར་སོང་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཤན་
པར་བརྟེན་དེ་དོན་ཁོང་ཚོར་བཤད་བ་དང་འབྲེལ། འོ་ཤེད། སྤེལ་བ་མི་འདུག་ལོ་
གསར་ཆེས་གཅིག་ཉིན་ལོ་གསར་པའི་ཉིན་འབྲེལ་དང་བསྐྱུན་ནས་མངལ་ཕྱག་
ལུ་དུ་འགོ་ཡི་ཡིན་ཞེས་སྐྱས་བས། སྐབས་དེར་ཡོད་ཅིང་གསར་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་
བྱ་བཟང་པོས་ད་དུང་སྟོན་པ་མངལ་མེད་དམ་ཞེས་འཇུམ་ཆེན་པོ་བསྐྱུན་ནས་
གད་མོ་བགད་བ་དང་གཞན་རྣམས་ང་ལ་མིག་ཆེན་པོ་གདངས་ནས་སྟོན་བཞིན་
འདུག་གྲོགས་པོ་བཟང་པོས་འཇུམ་ཆེན་པོ་བསྐྱུན་ནས་གད་མོ་དགོད་སྤངས་དེ་ད་
དུང་ངའི་མིག་ལམ་དུ་བཀྲ་ལམ་མེར་འཚར་གྱིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་རང་སྟོན་
པའི་རྗེས་འདུག་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་ཆགས་མེད་པ་འདྲ་ཞེས་ཀུན་རྙེད་སྐྱ་ཚོགས་

འཆར། བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་བོད་ཀྱི་ནང་པ་དག་རང་གི་སྟོན་པ་དང་རྒྱང་
ཐག་ཉ་ཅང་རིང་བའི་ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་འདིས་དེ་རིང་ཉིན་གང་འདི་
བསམ་སྒོ་གཞན་དུ་འགྲོང་མ་བཅུག། རི་ཅམ་བསམས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱོ་སྤང་
འཕེལ་བ་ལས་མི་འདུག་པས། ད་ནི་ཉལ་ན་ལེགས། མཚན་མོ་བདེ་ལེགས།

སྐྱོག་པ་མོ་ལགས། ལོང་གསལ་ཉིན་མོའི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་
རེད། གྲུ་བཟང་མོས་འཇུམ་ཆེན་མོ་བསྟན་ནས་བགད་པ་སྟུང་དོ་མ་ཞེལ་དགོད་ཀྱི་
གནས་སུ་ངོས་འཛིན་གྱིད་དམ། ཡང་ན་དོན་རྒྱང་སྤང་མེད་དུ་གཏོང་འོས་པ་ཞིག་
རེད། ངས་བསམ་གཞིག་ལན་མང་གྱིད་སྐབས་དེ་ལས་ཀྱང་དགོད་སྐོ་བའི་གནས་
ཚུལ་མཐོང་རྒྱ་འདུག་སྐབས་ངས་ཚོམ་འདི་འབྲི་མགོ་བཅུགས།

བོད་ཀྱི་ནང་པ་ལལ་ཆེ་བས་ཁ་ནས་མ་ཉི་དང་བྱམས་བཅེ་ཆུ་སྟར་བགྱང་ཤེས་
ཀྱང་། དོན་ངོ་མར་ནང་བའི་ལྷ་སྐོམ་སྐོད་གསུམ་རྒྱས་མེད་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟོང་མེད། བྱིད་རང་ཕྱི་ངོས་སུ་
སྟེགས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་དེ་མ་ཐག་ཁོང་ཁྲིའི་གཉེར་རིས་སུམ་བཅེགས་བཞི་
བཅེགས་སུ་མངོན་ན་ཡང་། དོན་དམ་དུ་བྱིད་ཀྱི་སྟོན་པ་སུ་ཡིན་ཞེས་དེས་ན་
ལན་ཐེབས་མཁན་ཉ་ཅང་ཉུང་ཞིང་། མཚན་ཅམ་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་
སྟོན་པའི་མཛད་པ་དང་མཛད་པ་ཀུན་ལས་གང་ཞིག་གཙོ་བོ་སོགས་ཀྱི་དེ་བ་རྒྱང་
རྒྱང་རེ་བཞོད་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ནང་པ་ལལ་མོ་ཆེས་ལན་ཐེབས་དཀའ་བར་གྱུར་ཡོད་
ལ། གཞུང་ཆེན་ལ་སྐོབ་སྐོད་བྱས་ཏེ་ལོ་མང་ལོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་མཛད་
པ་བཅུ་གཉིས་འོངས་ཤིག་ཐེར་ན་མགོ་འདུར་འདུར་དང་སྐྱེ་སྤར་སྤར་གྱིད་རེས།
ནང་བའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་ལྷ་སྐོམ་སྐོད་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་དག་ལྟ་

ཞོག་སོ་སོའི་སྟོན་པ་སྲུ་ཡིན་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་མཁན་ཤིན་ཏུ་མང་བ་འདིས་གངས་
ཅན་པ་ཚོའི་ཡང་བའི་ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་མཚོན་གྱི་ཡོད།

ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སློབ་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་བཤའ་བྲལ་བ་དང་
མཚོ་རིམ་སློབ་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྟོན་པ་ངོ་ཅམ་ཤེས་ནའང་བྱེད་སྟངས་
དང་འཇུག་སྟངས་གཏན་ནས་ཤེས་གྱི་མེད། བང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་
པའི་ཆ་ནས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་གི་སྟོན་པ་བཀའ་རྒྱུ་ཅན་དེ་གཙོ་བོར་
བརྟུན་ཞིང་། དེའི་གསུང་ལ་འཆད་ཉན་སློབ་སྦྱབ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་སློབ་ཅི་
དགོས་ཀྱང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་དེར་དུས་རང་གི་སྟོན་པ་བརྟེན་ཟེན་པའི་ཆ་དུ་
སློབས་པའི་ཚོར་སྣང་སྤྱེ།

སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་མ་ཞིག་ཡིན་ན་རང་གི་སློབ་གསུམ་གྱི་བཤའ་སློབ་
གང་དང་གང་གི་ཆེ་ནའང་སྟོན་པ་བཀའ་རྒྱུ་ཅན་ཅན་སློབ་མར་རྗེས་སྲུ་བྲན་པར་བྱ་
དགོས་པ་ལོས་ཡིན་མོད། ལྷན་ལྷན་ང་ཚོའི་བྱེད་སྟངས་འདི་ཚོར་གཞིགས་ཞིབ་
རེ་མཚོན་དང་། ང་ཚོས་ཞིགས་པ་ལངས་པ་དང་ཨ་ར་བ་ཅ་ན་རྩི་རྩི་རྩི་ཞེས་
སྟོར་གྱིན་ལྷན་ཁང་དུ་བྱིན། མར་ལོག་ནས་ཉལ་ཁྱིའི་སྤྱང་ལ་བསྐྱད་ནས་ཁ་ཉོན་
དང་སློབ་འཛིན་སོགས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཆེ་སྟོན་མཚོག་ཕྱབ་པའི་དབང་པོ་
ཡུད་ཅམ་ཡང་ཡིད་ལ་བྲན་སྟོང་ཡོད་དམ། ཡང་ན་ཤག་རོགས་དང་ཤག་མཚེས་
སོགས་གཞན་གྱིས་ཕྱབ་བསྟོད་ཤོ་ཤོ་ག་གཅིག་ཅམ་བཏོན་པ་ཡང་སོས་སྟོང་
དམ། སོ་ནས་སོ་བསྐྱད་ཉིན་ལྟར་ཆག་མེད་དུ་ཁ་ཉོན་མང་པོ་བཏོན་བཏོན་ནས་
ཤོག་ཕྱའང་ངོ་ནག་ཅན་དུ་གྱུར་བ་དག་གིས་ལྷན་ལྷན་པར་ཟད་པོ་གཅིག་ནང་
ཕྱབ་བསྟོད་ཚར་གཅིག་བཏོན་སྟོང་ཡོད་དམ།

དེ་བཞིན་སྟོན་པའི་གསུང་དངོས་ལ་ཁ་ཉོན་ཡི་དམ་དུ་བྱེད་མཁན་ག་ཚོ་ད་ཡོད་
 དམ། བཅ་གྱི་ཆ་སྐད་མལ་ནས་ལངས། །ནམ་ལང་བར་དུ་ཁ་ཉོན་བྱ། །གདོང་དང་
 སོ་ཡི་འི་བུ་སྐྱུ་ཉེ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལ་གྲུས་ཕྱུག་འཚལ། །ཞེས་བྱ་རྒྱུའི་ཁ་
 ཉོན་དེ་སྟོན་པའི་གསུང་ཡིན་པ་དང་། གྲུས་ཕྱུག་འཚལ་སའི་རྫོགས་སངས་རྒྱས་
 དེ་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དོས་འཛིན་ཞིབ་གསལ་སྐབ་མཁན་ག་ཚོ་ད་འདུག་གམ།
 སྟོན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བརྒྱད་སྟོང་པ་
 ཁ་ཉོན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཆིས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དེ་འབྲེལ་
 གནས་ཚུལ་ཐོས་རྒྱ་གཞི་ད་འདུག་གམ། ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྟོང་ལྗེ་ཕུ་བཅན་གྱིས་
 ཁ་ཉོན་དུ་བྱེད་པའི་མདོ་བཅུ་ཞེས་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་དང་བཟང་སྟོན་དེ་
 བཞིན་འི་མེད་བཤགས་རྒྱུད་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དངོས་མདོ་བཅུ་ཡོད་
 པའི་དེབ་གསུགས་ཤིག་མཐོང་བས། ཡབ་མེས་བཅན་པོ་དག་གི་སྟོན་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་ཡང་ང་ཚོའི་སྟོན་ཚུལ་ཅི་འབྲེལ་ཡིན་ནམ།

དེ་དག་ནི་ལྷ་སྟོན་སྟོན་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཆེན་པོ་དང་ཟབ་པོ་དང་གཞན་
 ལས་མཚོག་ཏུ་སྐྱ་བར་སྟོན་པའི་དེད་ཅག་པོད་ཀྱི་ནང་པ་དག་གིས་དེས་པར་
 བསམ་གཞིག་དགོས་པའི་འི་བ་འགའ་ཞིག་ཡིན། ད་དུང་དེས་ག་ལ་ཚད། གཞུང་
 གི་ཆ་བ་ལྗེ་བ་གངས་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་ཕྱག་སྟོན་རྒྱུགས་ཕུལ་ཐེན་ཀྱང་སྐབ་བསྟོད་ཆ་
 ཚང་ཞིག་དང་དཀོན་མཚོག་རྗེས་འབྲེལ་ཆ་ཚང་ཞིག་འདོན་པར་དཔེ་ཆ་ལྷ་དགོས་
 མཁན་ཏུ་ཅང་མང་།

དེ་བཞིན་ང་ཚོས་བཟོ་སྐྱེད་ཚོས་ཤོག་ཅིག་འབྲི་བའི་ཆེ་ནའང་རང་སྐྱེད་ཀྱི་
 ལྷ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྟོང་ཆེ་གེ་མའི་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཡོན་

ཚོས་འཆད་ཉན་དང་དབྱུང་ཚོམ་བཟོ་སྐྱེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ནའང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་
མཁས་བ་ཆེ་གོ་མོའི་གསུང་ལུང་འབྲེན་དང་སྐྱབ་བྱེད་དམ་འགོག་བྱེད་དུ་འགོད་
བ་ལས་སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་
འགོད་མཁན་མེད་ལ། བཀོད་ཀྱང་པལ་ཆེར་བྱུང་བ་མ་བྱུང་བའི་ལན་འདེབས་
ངེས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་སྟོན་པའི་མདོ་ལུང་ལ་བྱུངས་གཏུགས་པ་དང་ལུང་
འབྲེན་བྱེད་བ་བོ་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། རང་རང་གི་བྱུང་མཐའི་
མཁས་བ་དང་གྲུབ་བ་ཆེ་གོ་མོ་དང་དེའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པ་དག་སྟོན་བ་
དང་སྟོན་པའི་གསུང་ལས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷ་ཚུལ་འཛིན་བ་བོ་ཉུང་ཉུང་མིན།
སྟབས་ལེགས་སྟེས་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུབ་སློབ་པར་བྱེད་པའི་སློབ་
བཟང་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ནེ་ཙོས་མ་ཞི་འདོན་བ་དང་དགུས་
སར་རྟ་རྒྱགས་འགྲན་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།

ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་ནང་པའི་མཁས་དབང་ཞིག་གིས་ནང་ཚོས་ངོ་སྟོན་ཀྱི་ཚོགས་
འདུ་ཞིག་ཏུ་གཏམ་བཤམ་བྱེད་སྐབས་ཅི་འདྲའི་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་གིས་
གནས་ལུགས་དང་རྒྱ་མཚན་རེ་འཆད་སྐབས་སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
མདོ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད་ཅེས་མདོ་ལུང་རེ་འབྲེན་བ་དང་མདོ་ལས་བྱུང་
བའི་གཏམ་རྒྱུད་རེ་བྲངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་གཏུགས་
ཏེ་བཤམ་བ་མཐོང་ལ། ལུང་འབྲེན་དང་གཏམ་རྒྱུད་རྣམས་སློ་སོག་ནས་སོགས་
བ་མེད་པར་བཤམ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག། སྐབས་དེར་ངོ་མ་བསྟེ་ལྟར་ལུགས་
པའི་ནང་ཚོས་དྲངས་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཚོར་སྣང་བྱུང་ལ། བོད་ཀྱི་ནང་བ་
རྣམས་ཀྱིས་འཆད་ཉན་སྟོན་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་སྟོན་བ་དང་སྟོན་པའི་གསུང་ཡིན་

མི་ཚོགས་པ་རེད་དམ་ཞེས་པའི་ཁྱིམ་ཞིག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་རྒྱུ་ལྟར་ ལྷ་
ཆེ་གོ་མོ་ལོ་དང་ལྷ་བར་སྐྱོམ་བཞུས་བྱས་ཞེས་ཤོད་མཁན་སྐར་ཚོགས་བཞིན་
མཚེས་ནའང་། ལྷོན་མཚོགས་སྐབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱོམ་བཞུས་དང་གསོལ་འདེབས་
བྱེད་མཁན་ཞིག་བཅས་གྲང་མི་ཆེད་པའི་ཚད་དུ་སྐྱེབས་ཡོད།

རང་གི་སྐྱེས་དང་། རང་གི་ཡི་དམ། རང་གི་ཚོས་སྐྱོད་ཆེ་གོ་མོའི་བསྟོད་སྟོན་
དང་གསོལ་འདེབས་རེ་འདོན་ཆེ་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱོར་ཞིང་མིག་གཉིས་ཟེམ་
ཟེམ་རང་སེམས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱང་སྐྱོད་ཉིང་རེ་འདོན་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་རང་
ཚུལ་སྟོན། འོན་ཀྱང་སྐབ་བསྟོད་དང་གནས་ཚོགས་སོགས་འདོན་ཆེ་ཁ་གཡེང་མིག་
གཡེང་གིས་མཚུགས་ཅི་ལྟར་རྒྱུགས་པའང་ཚོར་གྱི་མེད།

ང་ཚོས་རྒྱུན་དུ་ཡི་བྱུ་དང་ཁ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་རོལ་བ་དག་ལ་ཐར་བ་མེད་པ་དང་
ལམ་ལོག་པ་ཡིན་པ་སོགས་སྐྱོན་ཆ་འབའ་ཞིག་སྐྱེར་སྟེ་སློང་རྒྱུ་ལྟར་ཆེ་ནག་
པོ་ནག་རྒྱང་ཞིག་ཡིན་སྐྱང་འཆར་གྱི་ཡོད་ནའང་། དོན་དངོས་སུ་ཁོར་ཆོའི་
བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་ལུགས་ཁ་ཤས་ང་ཚོའི་མིག་དཔེར་གྱུར་ཡོད་ལ། ལྷ་སྐྱོམ་སྐྱོད་
གསུམ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་བཟང་རན་གང་ལྟར་ཡང་གང་ཡོད་པ་དེ་པལ་ཆེ་བ་ལག་
ལེན་དུ་བཀལ་ནས་སོ་སོའི་སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་ནལ་མ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྟོབས་
སེམས་བྱེད། ཡི་བྱུའི་ཚོས་ལུགས་ལ་མཚོན་ན་རང་གི་སྟོན་པ་ནི་ཡོད་ཚད་གྱི་
ཡོད་ཚད་ཡིན་པ་དང་ནམ་ལྟར་སྟོན་པ་ཉིད་གཙུག་བཀྱར་གཙོ་བོར་འདོན། ལྷ་ར་
མ་དང་པའི་ས་གནས་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་ཡི་བྱུའི་ཚོས་ལུགས་དར་སྐྱེལ་བུ་རྒྱ་
ཡིན་ན་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡི་བྱུའི་མཚན་ནམ་རོ་སྐྱོད་གྱི་དེབ་དཔར་རིས་ཅན་
སོགས་ས་གནས་དེར་འབྲེལ་སྐྱེལ་བྱས་ཏེ་ཡི་བྱུའི་ཚོས་གསུང་བ་པོ་སྟོན་པ་

དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱམས་བཅའི་རང་བཞིན་གྱི་མི་ཚའི་ཆེ་བ་དང་
 འཕྲིན་ལས་སོགས་ཐོག་དང་པོར་འབྲེལ་བཅོལ་གང་སྐྱབ་བྱེད་པ་མཐོང་ལ། ཡེ་
 བྱའི་སློབ་བྱ་ཞིག་ཏུ་ཡིན་ན་སྔ་དགོང་ལང་ཉལ་དང་ཟས་ཟ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཐོག་
 མ་ཉིད་དུ་མིག་གཉིས་བཅུ་ཞེད་ལག་གཉིས་ཁུ་ཚུར་བསྐྱམས་ཏེ་རང་གི་སྟོན་
 པ་རྗེས་འབྲེལ་དང་སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་ནལ་མ་ཞིག་ཆགས་སྐབ་པའི་སློབ་ལམ་
 འདེབས། ཡེ་བྱའི་ཚོས་ལ་དད་ལྷན་འཛུལ་གྲིང་ཅེད་འགྲན་བ་གྲགས་ཅན་དག་
 གིས་ཅེད་རའི་ནང་མ་འཇུག་གོང་རང་གི་སྟོན་པར་རྗེས་འབྲེལ་གྱིས་འདུད་དང་
 གསོལ་འདེབས་བྱེད་པ་ནི་ང་ཚོས་ལྷན་མའི་ནང་མཐོང་གསལ་ཡིན། དེ་དག་ནི་
 ཚོས་ལུགས་གཞན་གྱིས་རང་གི་སྟོན་པར་བཅི་འཛོག་བྱེད་སྐྱདས་རེད།

འདི་ལོའི་སློབ་ལམ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་ནང་པའི་དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་འདུས་
 ཚོགས་ཆེག་ཁྲིར་ཉེ་བའི་སློབ་ལམ་ཆེན་མོ་ཞིག་ཡིན་མོད། སློབ་ལམ་ཆེན་མོའི་
 སྐབས་ཐོའི་ནང་སྐྱ་མ་ཆེ་གོ་མོ་དང་། སྐྱེན་བདག་ཆེ་གོ་མོ། སྐྱ་འབྲེད་དང་མང་
 ར་ག་གོ་མོ། འདུལ་མཚོན་དང་རིམ་གྲོ་དེ་བཞིན་བསྐྱོ་སྟོན་ག་གོ་མོའི་འུར་སྐྱ་
 སྟོག་པ་ལས། སྐབས་དེར་ཡང་སྟོན་པ་བཀའ་འདུན་ཅན་གཉིད་བཅེད་དུ་གྱུར་ཏེ་
 མེ་ཏོག་ཚུར་ཡང་ལྟ་རྗེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྟེན་གཙོ་སྐབ་པའི་དབང་པོའི་མཉུན་མཁུལ་
 རྟེན་དོད་དང་དར་ཨ་ཤེ་ཞིག་གྱུར་འདུལ་དགོས་སྐྱར་འཆར་གྱི་མེད། སྟོན་པ་མ་
 འབྲེལ་གྱི་མོང་ནས་རྗེས་འཇུག་འབྲེལ་བ་དང་། དགེ་ལྡན་མ་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེག་
 འབྲེལ་ཏེ་སྟོན་པ་ཉིད་མཐོན་པར་འཆར་རྒྱ་བའི་གནས་མཚོག་འདི་ལྟ་བུར་ཡང་མགོ་
 མཉུག་དང་གོ་རིམ་འགོ་སྐྱདས་བུལ་བའི་སྐབས་ཐོ་འདི་འདྲ་རྒྱུན་དུ་སོས་ཤིང་།
 དུ་མཐོང་གྱིས་ར་མཚོན་ཅིག་ལུལ་ནའང་ལྟ་ཆེ་གོ་མོ་དང་འདྲེ་ཆེ་གོ་མོ་རེས་

བར་ཡིན་དགོས་པ་ལས། ཉིན་བཅུའི་རིང་སྟོན་པ་བཀའ་ཁྲིན་ཅན་ལ་ཇ་མཚོད་
ཚར་གཅིག་སྤུལ་བའང་གསེར་ལས་དགོན་ནོ།།

གནས་མཚོག་རྟོག་གདན་དུ་ལོ་ལྟར་ལེབས་བཞེན་པའི་ཤི་ལྟ་དང་འབར་མ།
མེད་ལམ། མའི་ལེན་སོགས་ཀྱི་ནང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་སྐྱོར་མཚོད་མཇུག་
ཤེད་སྟངས་དང་། ར་ཚོ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་བ་ཐེག་ཆེན་པར་སྐྱོར་
བ་དག་གིས་མཚོད་མཇུག་དང་གནས་སྐྱོར་ཤེད་སྟངས་གཉིས་སོ་གཤེན་བསྐྱར་
ཞིག་བྱས་ན། ཁོང་ཚོ་གནས་སྐྱོར་དུ་སྐྱེབས་པ་དང་ཐོག་དང་པོར་ཐད་ཀར་བར་
བསྐྱེགས་ཏེ་སྟོན་མཚོག་སྤུལ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་མཇུག་སྤུལ་
བར་སྐྱོད་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་གནས་གཞན་རྣམས་མཇུག་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ཡང་དགོ་འདུན་པ་འགས་སྡེ་འཁྲིད་དེ་གནས་རེ་རེ་བཞེན་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་
པར་ཤེད། རྒྱད་པར་དུ་སྟོན་མཚོག་ཟས་གཙང་སྲས་སོ་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཆེ་
བའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་ནས་མཇུག་པ་བཅུ་གཉིས་གསལ་བཤད་དང་། ཁོང་
གིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་བདེན་པ་བཞི་སོགས་ཚོས་བཤད་
ཀྱང་ཤེད་པ་ནི་ཀུན་གྱིས་མཚོང་གསལ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་རྟོག་གདན་མཚོད་རྟོན་
མདུན་འཕྱོར་པའི་ཆེ་བསམ་རྒྱ་དང་བྲན་རྒྱ་སྟོན་མཚོག་སྤུལ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་
ཡིན་ལ། གསོལ་འདེབས་དང་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཡུལ་ཡང་སྟོན་མཚོག་དོན་ཀུན་
གྲུབ་པ་ཁོ་ན་རེད། མ་ཐད་གནས་མཇུག་སྐབས་ནང་པའི་ཚོས་དར་རེ་སྤུལ་པར་
ཁྱར་ཏེ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་སྤྱིའི་ལ་རྒྱ་མཚོན་པར་ཤེད་ཅིང་། སྐར་མེད་གི་མགོ་
ལ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་གིས་སྟོན་པར་དབུལ་རྒྱུའི་སྤྱང་བཟེད་དང་ན་བཟའ་སོགས་
བསྐྱམས་པ་དང་གཞན་ཞིག་གིས་མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྤུལ་པའི་དབུ་གདུགས་ཤིག་

དེའི་སྐྱེད་སྲུབ་ནས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྗེས་སུ་བར་བསྐྱིགས་ཏེ་སྐྱོད་པར་བྱེད།
རྒྱལ་མེད་པའི་བོད་ཀྱི་ནང་པ་ཞིག་གིས་ཐག་རིང་ནས་བལྟས་ན་སྐྱེད་ཞིག་
ཕེབས་སྐྱང་འཆར་སྲིད་མོད། གནས་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟ་གཤམ་ཡིན་ཏེ། དབུ་གདུགས་
ཀྱི་འོག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྟོན་པར་དབུ་རྒྱུའི་ཟས་མཚོག་གིས་བཀང་བའི་སྐྱེད་
བཟེད་དང་དུར་སྐྱིག་གི་ཚོས་གོས་ཤིག་ཤིག་ཡིན། གནས་ཚུལ་འདིས་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་རང་གི་
སྟོན་པར་ཇི་ཅམ་གྱིས་བཀྱར་སྟེ་དང་དད་གུས་ཡོད་པ་གསལ་བོར་མཚོན།

ང་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ནང་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དབུ་གདུགས་དེ་རང་ལ་སྲུབ་ནས་སྐྱེད་
བཟེད་དང་ཚོས་གོས་དེ་ཁྱེད་མ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེགས་ནས་རྒྱར་དུ་འབྱེད་དེས་ཏེ། སྟོན་
པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེད་པ་གཙོ་བའི་ལྟ་ཚུལ་འཛིན་མཁན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སོ།།

དེད་ཅག་བོད་ཀྱི་ནང་བལྟན་པ་ཚོར་མཚོན་ན་དགོས་རྒྱུའི་ནང་པ་ཡོངས་རྫོགས་
གཅིག་སྐྱིལ་གྱི་ལུས་པ་འཛོན་པའི་ཚོན་སྐྱ་ལྟ་ཅན་གྱི་ནང་པའི་ཚོས་དར་ལ་བཙུ་
བཀྱར་དང་སྐྱེད་ཁྱེད་མི་བྱེད་པར་ས་བཀའ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཚོས་སྐྱེགས་དེས་མི་
དགོས་རྒྱུའི་ཚོག་གའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དར་ཆ་དེ་བཙོས་ཏེ། ང་ཚོ་ཚོར་མ་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་སྐྱེན་བསྐྱེད་
དང་སྐྱེན་བཞིན་མཚེས་པ་མ་ཟད། ཁ་ཅིག་གིས་ད་དུང་ཟས་ཟ་བའི་སྟོ་ཕོར་དང་
གདོང་འབྱེད་པའི་སྐྱེས་རས་ཡན་ཆད་ལ་སྐྱེགས་དེས་ཀྱི་གདོན་འདེན་དེ་འབྲེ་
ཡིས་པ་མཚོང་།

མོ་ངོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཡམ་སྟོན་ཞིག་ལ་དཔྱོད་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་དམ་པ་ཞིག་གིས་རང་
གི་གསུང་བཤད་དུ། ས་བཀའ་སྟོན་གསུམ་ཚོས་སྐྱེགས་དེས་དར་ཆ་དེ་བཙོས་ཏེ་
ཕལ་ཆེར་དམག་འཁྲུག་རྒྱག་གྲུབས་ཡོད་པ་སྟེ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པའང་གོ་

རྒྱ་གཉིད་ཟབ་ཡོད་པའི་ཉེན་བརྒྱུ་ཞིག་ཏུ་ངས་ངོས་འཛིན་བྱེད། འོན་ཀྱང་གནས་
དོན་འདིའི་ཐད་དེ་ལོ་དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་རང་ཚུགས་བརྟན་པོར་སྦྱབ་ཡོད་པ་སྟེ།
ད་བར་དགེ་ལུགས་ཀྱི་དར་ཆ་རེད་ཟེར་བ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་སྲིད་མེད་པ་འདི་ནི་ངོ་
མ་སྟོན་པའི་རྗེས་འབྲང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གཟི་བརྗིད་རེད་ལ། གཞན་རྣམས་
ཀྱིས་ལྟ་སའི་མིག་དཔེ་ཡང་ལོས་ཡིན། དེ་ལས་ཀྱང་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལ་དོར་
གདན་བོད་པའི་ཟ་ཁང་ཞིག་གི་མིས་ནང་པའི་ཚོས་དར་སྐྱེའུ་ཁུང་གི་ཤེལ་འབྱིད་
པའི་རས་སུ་བེད་སྲོུད་བྱེད་པ་བདག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། གཞན་ཡང་
སྐལ་ལོ་བ་ས་གནས་སུ་ནང་པའི་ཚོས་དར་ཀྱིས་ཁང་པ་རྗེས་པའི་སྐྱེའུ་ཡོལ་བྱས་
བ་མཐོང་སྲིད་ཡོད་པས། ང་ཚོ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་མི་རིགས་འདི་ཅི་འབྲའི་ལྷན་རྫོངས་
བ་ལང་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་ཨང་སྟེ་པའི་ཡི་སྐྱབ་དང་ཁོང་ཁྱོད་མའི་ཚོར་
སྣང་བྱུང་།

གོང་གསལ་ཕྱི་ལྟོ་སོགས་ཀྱི་ནང་པ་ཚོས་བྱེད་སྐྱེས་ཡིད་འཕྲོག་པ་གཞན་
ཞིག་མཐོང་བ་ནི། ཁོང་ཚོས་གནས་སྐྱོར་སྐབས་ཀྱི་གོས་སྟོག་གྲོན་སྐྱེས་དེ་རེད།
ཁོང་ཚོའི་དགེ་སྟོང་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་གོས་སེར་པོའི་རིགས་ཁོ་ན་གྲོན་བ་
དང་། ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་དཀར་པོ་དཀར་རྒྱུད་གི་རིགས་ཁོ་ན་གྲོན་ཏེ་སྟོན་
པའི་གནས་མངལ་ལྷ་བཞིན་འདུག ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་བྱུང་དཀར་པོ་རེད་ལ།
སྟོན་གཡོག་ཀྱང་དཀར་པོ་རེད། མ་ཟད་ལྷ་མོ་དང་སྐྱེད་རགས་ཚུན་ཆད་དཀར་པོ་
དཀར་རྒྱུད་རེད། རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་གཟན་སེར་པོ་རེད་ལ་ཤམ་ཐབས་དང་སྟོན་
གཡོགས་ཀྱང་སེར་པོ་རེད། ཡང་ན་རྩལ་གཟན་སེར་སྐྱབ་ཡིན་ཆེ་སྟོན་གཡོགས་
དང་ཤམ་ཐབས་སོགས་གཞན་ཀུན་ཀྱང་ཁ་དོག་གཅིག་མཚུངས་ལས་ཁྲ་ཁྲ་ཟེང་།

ཟིང་གྲོན་པ་གཏན་ནས་མི་སྣང་། ལོ་ལྟར་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་སུ་ནང་པ་
གཞན་རྣམས་ཀྱི་དད་ལྡན་དང་བ་འདྲེན་པའི་སྟོན་ཚུལ་འདི་དག་མཐོང་བེདས་རེར་
བསྟན་པའི་མངོས་རྒྱན་སྤྲོད་སྟུང་ཆོག་པ་ཞིག་རེད་འདུག་སྟུང་དགའ་བ་ཚད་
མེད་སྟེམ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཁོང་ཚོར་སྤྲོད་ཁོང་ནས་ཡིད་སྟོན་འཚོར་གྱི་ཡོད་ལ།
བྱེད་སྤངས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ཅག་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་
འཇུག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་རོ་མ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚོར་སྣང་སྟེད།

མོད་ཀྱི་ནང་པ་ཚོ་རང་གི་སྟོན་པ་ལས་རྒྱང་ཐག་ཏུ་ཅང་རིང་བ་ནི་རང་གི་ཁྲིམ་
མམ་ཤག་སྟེ་ཁང་། མཚོད་ཁང་། སྟོབ་ཁང་སོགས་སུ་སྐྱུ་དབར་དང་སྐྱུ་རྟེན་
གཤོམ་སྤངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྟོགས་བྱུང་། རྣམ་པ་དང་གྲངས་མང་བ་དེའི་
ཁོད་ཏུ་སྟོན་པའི་སྐྱུ་དབར་རམ་སྐྱུ་རྟེན་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དམ། ཡང་ན་གཞན་
ཀྱིས་སྟོན་པའི་སྐྱུ་དབར་བཤམས་པ་གཚོད་མཐོང་སྟེང་ཡོད་དམ། དོན་རོ་མར་
རང་ཁྲིམ་མམ་རང་ཤག་ཏུ་དད་རྟེན་གཞན་བཅུ་ལྔ་ག་བཞུལ་བ་ཡོད་ནའང་སྟོན་
པ་བཀའ་འདྲིན་ཅན་གྱི་དད་རྟེན་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་རྒྱ་མེད། རྣམ་པ་ཡི་དམ་དཔལ་ལོ་
མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྟོང་སོགས་ཀྱི་དད་རྟེན་ཡོད་ཀྱང་བྱང་ལ་མེད་ཀྱང་བྱང་། གང་
ལྟར་ཡང་རེད་ཅག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་ཤག་དང་
ཁྲིམ་ཚང་སོགས་སུ་སྟོན་པའི་དད་རྟེན་ཞིག་དགོས་པེས་ལོས་ཡིན།

དེ་ཡང་བསྟན་པ་འདིའི་བདག་པོ་དང་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གཞན་ཀྱང་
ལས་ཀྱང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཆེ་ཚད་སོགས་དམིགས་བསམ་འབྲུར་དོད་ཏུ་
ཡོད་དགོས་པ་མ་ཟད་ཀྱང་གྱི་དབྱུས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཉེ་སྐྱར་ཆོག་ཀྱི་
བའི་དབྱུས་ན་དཀར་གསལ་རྣམ་པ་ལྟར་གཙོ་བོར་གཤོམ་དགོས་པ་ནི་སྟོན་ཅི་

དགོས། དེ་བཞིན་དགོན་པའི་ལྷ་ཁང་དང་སློབ་གྲུབ་ཚོགས་ཁང་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་རྟེན་གཙོ་ནི་ངེས་པར་དུ་སྟོན་པ་ལུས་པའི་དབང་པོ་བཞེངས་ལོས་དགོས་ཀྱང་། དེ་སྲིད་ཤེས་དང་སྐལ་ཚིགས་མེད་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་གནད་དོན་འདི་ལས་རྒྱབ་འགལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་བརྟན་བརླུན་དང་སྤྲོན་བཞིན་པ་མ་ཟད། ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་ཁ་གསལ་གྱི་ནང་སྟོན་པའི་སྤྲོ་བརྟན་ཅམ་ཡང་མཇམ་རྒྱ་མེད་ལ། ཡོད་ཀྱང་རྒྱར་དུ་བཞག་སྟེ་བརྟན་པ་འདིའི་བདག་པོ་པལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སམ་ལྷ་ཆེ་གེ་མོ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཡིན་པ་ཤེས་གྱི་མེད་པ་འདྲ། རང་ལ་བཀའ་བྲིན་ཅན་གྱི་ཅ་བའི་སྤྲ་མ་དང་བརྒྱད་པའི་སྤྲ་མ་ཡིན་ཡང་རུང་། ཆེས་ཆེ་བའི་ཡི་དམ་ཚོས་སྦྱོར་ཡིན་ཡང་རུང་གནས་ཚུལ་དོ་མར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་དོན་གྲུབ་གྲུབ་པའི་རྗེས་འཇུག་ཅིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་སྟོན་འཇུག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས།

གཞན་ཡང་ཡེ་ཤུའི་ཚོས་ལུགས་པ་ཚོར་ལྟོས་དང་། ལོ་ལྟར་སྤྱི་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྤྱི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་ Christmas Day ཞེས་པའི་དུས་སྟོན་ཞིག་པས་ཆེར་འཇམ་སྤིང་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་སྤྱད་བཅི་ལུ་བཞིན་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ལ་ཚོས་ལུགས་དང་རིགས་རུས་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཉིན་མོ་དེར་ཤེས་ཚིག་གི་ཤོག་བྱང་སྤྱར་བ་དང་ལུགས་སྟོན་གཏོང་བ་སོགས་དགའ་སྟོན་ཚད་མེད་བྱེད། ཅི་སྟེ་དགའ་སྟོན་ཉ་ཅང་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་ནའང་གཞུང་སྐྱེད་གྱི་ལས་ཁུངས་དང་སློབ་གྲུབ་བཟོ་བྲལ་སོགས་པལ་ཆེ་བས་ལས་མཚམས་བཞག་སྟེ་གྲུང་སེང་གཏོང་།

དོན་དོ་མར་གཞིགས་ན་ཉིན་མོ་དེ་ནི་ཡེ་ཤུ་མ་ཤི་ཀའི་འཇུངས་སྐར་གྱི་ཉིན་མོ་

ཡིན་པ་ལས། འཇམ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྱད་བཅི་ཞུ་དགོས་ངེས་གས་
གནད་ཅན་གྱི་དུས་ཚོས་ཤིག་མིན་ནའང་། ཉིན་མོ་དེ་སློབས་པ་དང་འཇམ་གླིང་
ཡོངས་རྫོགས་འགྲུལ་སྐྱོད་ཐེབས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་གྱི་ཡོད།

ཡེ་ཤུའི་འཁྲུངས་སྐྱར་གྱི་ཉིན་མོ་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དགའ་སྟོན་
དུ་གྱུར་བའང་རྒྱ་མེད་རྒྱུ་མེད་ལས་བྱུང་བ་མིན་པར་སྟོན་པ་ཡེ་ཤུའི་རྗེས་འབྲང་
ཤེས་རབ་ཅན་ཚོས་རང་གི་སྟོན་པར་གདེང་འཛོག་དང་རང་གི་ཚོས་ལ་ལྷན་
མེད་པའི་དགའ་ཞེན་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུན་པའི་བྱས་རྗེས་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ཞིག་རེད། རྒྱལ་སྤྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤུའི་འཁྲུངས་སྐྱར་གྱི་ཉིན་མོ་འདིར་སྤུ་
གུ་ཚོར་དམིགས་བསལ་གྱིས་རྩོད་པ་དང་། དགའ་སྟོན་འབྱེད་པ། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆས་གོས་དང་སྟོན་ཤིང་དེ་བཞིན་སྟོན་སྟོན་གྱི་བཀོད་པ་ཕུན་
སྤུམ་ཚོགས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་གཅིག་ནང་གི་བྱིས་པས་རེ་སྤྲུག་གྱེད་
སའི་དགའ་སྟོན་ཉིན་མོ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དུ་གྱུར་ཡོད། ཡེ་ཤུའི་འཁྲུངས་སྐྱར་འདིའི་
དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་གྱི་དགོ་མཚན་དང་ཕན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བསམ་གཞིག་རེ་
ཤོས་དང་། རེད་ཅག་ད་དུང་སྐོངས་གཉིད་ལས་སད་མེད་པའི་དན་རྟགས་ཀྱང་
ཡེད།

ཕན་པ་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཞིང་
རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཞེས་དུས་རྒྱུན་སྐབས་མོའི་མགོར་ཡོད་ལ་ཞལ་
འདོན་གྱི་མཇུག་བསྟོ་སྟོན་ནང་དུའང་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་འདོད་ན་ཡེ་ཤུའི་ཚོས་ཤུགས་པ་ཚོའི་ཡེད་སྤྱངས་ལས་སྟོན་སྟོན་བྱུངས་ཏེ།
ར་ཚོ་མོད་གྱི་ནང་པ་ཚོས་ཀྱང་སྟོན་པ་ལྷན་སྐྱུ་བའི་འཁྲུངས་སྐྱར་སྤྱད་བཅི་ཅིའི་

ཕྱིར་བྱེད་མི་རིགས་ཉེ་ཤིན་ཏུ་རིགས་ཤིང་འབྲུག་པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་
ནང་པ་ཟེར་དགོས་དོན་ཡང་། ཤི་ལྟ་དང་འབར་མ་སོགས་ནང་པ་གཞན་རྣམས་
ཀྱིས་སྟོན་པའི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བཅི་ལྷ་བཞིན་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། བོད་བརྒྱུད་
ནང་བཟོན་ལ་མཚོན་ན་ཚོས་ལྷན་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྟོན་པའི་འཁྲུངས་སྐར་
ཉིན་གཞུང་འབྲེལ་གྲུང་མེད་དང་གཞུང་འབྲེལ་དུས་སྟོན་ཏུ་སྲུང་བཅི་ལྷ་ཡིན་ཡོད་
པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས།

དེ་ཡང་ང་ཚོས་ཤི་ལྟ་དང་འབར་མ་སོགས་ནང་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་
པའི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བཅི་ལྷ་པའི་དུས་ཚོས་དང་གཅིག་གྲུང་ཐོག་ཐོག་ཚུན་
འཁྲུངས་སྐར་གིས་ཚིག་གི་ཤོག་བྱང་སྐྱར་བ་དང་། དགའ་སྟོན་ལུགས་སྟོན་དང་
གྲུང་མེད་གཏོང་བ། ནང་པའི་ཚོས་དར་གང་སར་སྐྱེད་དཔྱད་བྱེད་ལ། དབར་རིས་
མཛེས་མ་ཅན་གྱི་སྟོན་པའི་མཛད་རྣམ་དང་བསྟོན་ཚིག་གི་སྐྱར་ཡིག་འབྲེལ་ས་
སྡེལ་སོགས་ཀྱིས་ཁོར་ལུག་མཛེས་པར་སྐྱས་ཏེ། བཟོས་པ་ཅོམ་གྱིས་སྟོན་པ་
ལྷ་ལྷ་ལྷ་པའི་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་ཉིན་མོ་ཡིན་པ་ཤེས་ལུབ་པ་ཞིག་དང་། དམིགས་
བསལ་གྱིས་སྐྱ་གྲུ་ཚོར་རྟོན་པ་སྟོན་པ་དང་གྲུང་མེད་སྟོན་སྐྱེད་གཏོང་བ་སོགས་
ཡི་ལྷ་པ་དག་གིས་རི་ལྷ་པ་བྱེད་སྟོན་ལས་ལེགས་ཆ་ལྷངས་ན་ཅིས་མི་འགྲིག་
གནས་ཚུལ་དང་བྱེད་སྟོན་འདི་འབྲེལ་བྱེད་བོད་ཀྱི་ནང་པ་ཚོ་རྗེས་ལུས་ཀྱི་ཡང་ལུས་
སྐྱ་གྲུང་ཡོད་པས་ཁ་སྐོར་བྱེད་དགོས་ངེས་ཡིན་ཞིང་སྐྱ་སྐྱི་མ་གཏོགས་བྱེད་ལུབ་
པ་ཞིག་གྲུང་ཡོད། དཔེར་ན་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་བཞིན་ནོ།།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། དེང་འཛམ་གླིང་ཐོག་སྤིད་དཔལ་རིག་
གསུམ་གང་ཐད་ནས་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་ཨང་དང་པོར་གྲུང་པའི་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཁབ་

གྱི་ཤོག་དུལ་ལ་གཟབ་ནན་དཔྱོད་ལྡན་གྱིས་གཟིགས་དང་། བྱིད་རང་ཉར་
སང་ངེས་ཉེ། འཛམ་གླིང་ཐོག་ཤོག་དུལ་སྐད་གྲགས་དང་རིན་ཐང་ཆེ་ཤོས་དེའི་
མདུན་ངོས་སུ་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་འདི་ལྟར་ WE TRUST IN GOD གྱིས་
འདུག་སའི་དོན་ནི། ང་ཚོ་དགོན་མཚོག་ རྒྱལ་ལུ་འདི་དགོན་མཚོག་ ། ལ་ཡིད་ཆེས་
ཡོད། ཅེས་པའི་དོན་རེད། བྱིད་གྱིས་བསམ་གཞིག་མཉམ་གཞག་རྒྱ་ཆེ་གཉིད་
ཟབ་ཅིག་བྱོས་དང་གཞན་དོན་འདིར་གསང་བ་ཞིག་མི་འདུག་གམ། འོན་ཀྱང་དེར་
དུས་ཁ་ཅིག་གིས་གཞན་དོན་འདི་ཡང་རྒྱུན་བཟོ་རྟོག་བསྐྱིགས་སུ་སྦྱས་ཉེ་བསྟོན་
དོར་བྱེད་པར་སློབ་སྦྱོང་མོད། འདི་ནི་མངོན་སུམ་དབང་པོའི་སློབ་ལུལ་ཞིག་ཡིན་
བརྟེན་འགོ་བས་བསུབ་བྱེད་ཐབས་བྲལ།

ངས་སྣམ་ངག་སའི་ཤོད་སྟངས་གཙོར་བརྒྱུད་གིས་བཤད་ན། ཁོ་མོ་ནང་པའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ལུགས་རྒྱུན་རྒྱབས་ཆེན་ཡོད་པའི་ཆེས་མཐོའི་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན་
ཆོ། ངས་ང་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་ཤོག་དུལ་ཐོག་དབྱིན་ཡིག་ལྟར་བྲས་ན། WE
TRUST IN BUDDHA ཞེས་དང་། བོད་ཡིག་ལྟར་ན། ང་ཚོ་སངས་རྒྱུས་ལ་
ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཅེས་འབྲི་འགོད་གཏན་འབེབས་ཀྱི་བསམ་འཆར་གཞན་སློན་
འདོན་ངེས་ཡིན།

ང་ཚོས་དེར་ཁ་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་སུ་དོ་སྣང་ཆེ་བུ་
འགོ་བཞེན་པ་དང་ཚོན་རིག་པ་ཆེ་གོ་མོས་ཡིད་སྟོན་དང་བསྐྱགས་བརྗོད་བྱས་
པས་ཚོན་རིག་དང་མཉམ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་ཅེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁ་གཡང་བསྐྱགས་
ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཡེ་ལུ་དང་ཁ་ཆེ་དེ་བཞེན་ཉིན་རྒྱའི་
རྗེས་འབྲང་གནམ་སའི་བྱེད་ཤོར་བ་ལྟ་བུའི་མང་བ་ཡོད།

ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་འདི་རིགས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་གནས་ལུགས་དང་ཉེ་བ་
ཡིན་ནའང་ད་དུང་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་ལྟར་ལུས་པ་ཅི་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
རྗེས་འཇུག་པ་ཚོས་བྱེད་སྤངས་མ་འགྲིགས་པ་དང་དེའི་ཚུ་བ་གནའ་དེང་ཟུང་
འབྲེལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་འཛོལ་ཐང་མེད་པས་ལན།

གཤམ་ཉེ་ནང་པའི་ཚོས་འདིས་ཚོས་ལུགས་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་འགྲོ་བ་
རྣམས་དང་འཇོམ་སྐྱིད་འདིར་མཉམ་བཞེ་རྒྱལ་ས་ཆེན་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་བཞིན་པར་
ཡིད་ཆེས་ཡོད་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་མཁན་རྗེ་མང་ནས་རྗེ་མང་དུ་འཕེལ་
ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ལས། སློན་ལམ་གྱི་ཁ་གཡང་སློབ་པས་མི་མན་ལ། རྫོང་ས་
འཛོམ་གྱི་གཉིད་དུ་ལུང་བས་ཀྱང་མི་མན། དེ་བཞིན་གཟུང་གནས་སློ་ལུན་ཞེད་པོ་
ཞིག་ཡིན་མདོག་གིས་ཡོད་ཚད་ཚོན་རིག་དང་བསྐྱབ་གང་སྐྱབ་བྱས་ཉེ་ཚོན་རིག་
དང་ཚོན་རིག་ཟེར་ནས་ཁྲི་རྒྱལ་རྒྱལ་བྱེད་པས་ཀྱང་ག་ལ་མན། ང་ཚོས་རི་ཅམ་
གྱིས་ཚོན་རིག་དང་ཚོན་རིག་པར་སྐྱེལ་ལད་འཁྲབ་ནའང་དོན་དམ་དུ་ནང་ཚོས་
གྱི་རྗེས་འཇུག་རྒྱལ་ཁབ་གཞོན་དང་མི་འཛོར་གཞོན་ཡོད་དམ། ཡེ་ལུ་དང་ཁ་
ཆེ་དེ་བཞིན་ཉིན་རུ་སོགས་གྱིས་རང་རྒྱལ་ས་བཟུང་སྟེ་རང་གི་སྟོན་པའི་གསུང་
གི་རྗེས་སུ་ཤར་སྐྱོད་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ལ་སྐྱེལ་ལད་འཁྲབ་གྱི་མེད་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་
རྗེས་འབྲང་འཇོམ་སྐྱིད་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་འཛོར་གཉིས་ཐད་ནས་ཤིན་ཏུ་མང་།
འདིར་དེང་གཤགས་ཆེ་བའི་སྐུ་རྣམས་ཉ་རྒྱའི་ནང་བཅའ་རྟེན་ལྟར་བྱས་ན། ཡེ་ལུ་ལ་
མཚོན་ན་འཇོམ་སྐྱིད་མི་འཛོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༣༣ དང་། ཁ་ཆེ་ལ་མཚོན་ན་བརྒྱ་ཆ་
༥༡ ཉིན་རུ་ལ་མཚོན་ན་བརྒྱ་ཆ་ ༡༤ ཟེན་གྱི་འདུག འོན་ཀྱང་ནང་པ་ལ་མཚོན་
ན་བརྒྱ་ཆ་ ༦ ལས་ཟེན་གྱི་མི་འདུག ད་དུང་ང་ཚོས་ལུང་སློབ་དང་རིག་གཏམ་

ལོད་པའི་དུས་ཤིག་རེད་དམ།

གངས་ཀའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ཡེ་ཤུའི་རྗེས་འཇུག་མི་གངས་ཐེང་འབྲུམ་
༡་། ཁ་ཆེའི་རྗེས་འཇུག་ཐེང་འབྲུམ་ ༡་༢ ཚོས་དད་མེད་པ་ཐེང་འབྲུམ་ ༡་། ཉིན་
རྒྱའི་རྗེས་འཇུག་ས་ཡ་ ༤༠༠ རྒྱ་མིའི་ཡུལ་སྲོལ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ས་
ཡ་ ༣༤༤ དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་འཇུག་མི་
གངས་ས་ཡ་ ༣༡༤ ཡོད་པའི་གངས་ཐོ་ཞིབ་གསལ་ཡ་༥ རྒྱའི་ནང་བཤོད་འདུག
གཞན་ཡང་ཚོས་ལུགས་འཕེལ་གྱི་འཕེལ་བའི་འཕེལ་བའི་འཕེལ་བའི་འཕེལ་བའི་འཕེལ་བའི་
ཉིན་རྒྱ་རྒྱལ་སྐྱེད་ཡོད་ལས་བརྒྱ་ཆ་དེ་བྱུང་དེ་བྱུང་བྱས་ནས་ལོ་བསྟུན་མར་
འཕེལ་ཡོད་པ་དང་། བྱང་པ་ལ་མཚོན་ན། འཕེལ་རྒྱ་ལྟ་ཞོག་མར་ཉམས་གྱི་བྱུང་
འདུག་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༤༠༠ ལོར་འཛམ་གླིང་མི་འཕོར་བརྒྱ་ཆ་ ༡་༥ དེ་བཞིན་
བཅེས་པས། སྤྱི་ལོ་ ༡༤༡༠ ལོར་བརྒྱ་ཆ་ ༤་༤ སྤྱི་ལོ་ ༡༤༥༠ ལོར་བརྒྱ་ཆ་ ༤་
༣ སྤྱི་ལོ་ ༡༤༥༥ ལོར་བརྒྱ་ཆ་ ༤་༥ སྤྱི་ལོ་ ༡༥༠༠ ལོར་བརྒྱ་ཆ་ ༥་༡ བཅས་
འཕོད་འདུག་པ་ལྟར་ན། ང་ཚོ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གནས་བབ་
གཞན་ལས་སློབ་ཡོད་པ་རྟོགས་ཐུབ།

སངས་རྒྱས་པའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་པར་མཚོན་ན། མཚོན་གསོམ་ནང་
བསྐྱིག་རྒྱུའི་བཀའ་འདུལ་དང་བསྟན་འཇུག་འདུལ་ཡོད་སུམ་བརྒྱ་ལྟ་ཡོད་པ་དེས་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་གངས་ཀ་མཚོན་ཐུབ་ན་མ་གཏོགས་གངས་ཀའི་ཐོག་ནས་རྗེས་
ལུས་ཡིན། ཁ་ཅིག་གིས་གངས་ཀ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་སྐྱེས་ཀ་གཙོ་བོ་ཡིན་སྐྱེས་
སྟེད་མོད། ཁོ་བོ་ལྟ་རྒྱུའི་འདི་དོས་ཡིན་མི་བྱེད་མཁའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་སྤྱོད་
ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་བྱེས་པར་སྤྱིར་ནང་པའི་གངས་ཚད་ག་ཚོད་མང་ཡང་དགེ་མཚན་

ལས་སྐྱོན་མ་མཐོང་། གངས་ཀ་རི་ཅམ་གྱིས་མང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱུས་ཀ་ཡང་
མང་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན། སྐྱུས་ཀ་མང་བ་ནི་སྐྱུས་ཀྱང་འདོད།

དཔེར་ན། སློབ་གྲྭ་ཞིག་ལ་སློབ་མ་ཁྲི་སྟག་ཁ་ཤས་ཡོད་ན་དེ་དང་དཔགས་
པའི་སྐྱུས་ཀ་ཅན་གྱི་སློབ་མ་སྟོང་སྟག་ཁ་ཤས་འབྱུང་བའི་རེ་བ་བྱེད་ཚོགས་ སློབ་མ་
སྟོང་སྟག་གཅིག་ལས་མེད་ན་སྐྱུས་ཀ་ཅན་བརྒྱ་སྟག་ཁ་ཤས་རེ་བ་བྱེད་ཚོགས་ འོན་
ཀྱང་སློབ་མ་བརྒྱ་སྟག་གཅིག་ལས་མེད་ན་སྐྱུས་ཀ་ཅན་བརྒྱ་ཉི་ལུ་ལས་རེ་བ་བྲམ་
བ་ཡིན། སྐྱུས་ཀ་ཅན་ནི་རི་ཅམ་མང་ཡང་བཟང་ཞིང་གང་མང་མང་འདོད་པ་ཀྱང་
ཡིད་གཅིག་ཏུ་མ་སྐྱུན། སྐྱུས་ཀ་ཅན་ཞེས་པ་དེ་མང་པོ་ཚོགས་པའི་དབུས་ནས་
བདམས་པ་འཕམ་འབྱུང་དགོས་པ་ལས་གནས་ནས་ཆར་ལྟར་འབབ་ཅིང་ས་ནས་
རྩ་ལྟར་རང་སྐྱེས་ཤིག་ག་ལ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཞེ་སྟགས་གྱི་སྐྱུས་ཀ་ཅན་མང་
པོ་འདོད་ཚེ་སྐྱེའི་གངས་འབོར་ཡང་མང་དགོས་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས། དགོས་
དབང་གིས་བཤད་པ་དག་ལུད་སྐྱུས་ཀ་ཟེར་ནས་གངས་ཀར་སྟངས་འཛིན་བྱེད་
པ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་རྗེས་འཇུག་འཕེལ་རྒྱས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འགོག་
རྒྱུན་བཟོས་པ་ཞིག་ཏུ་ཁོ་ཤོས་དུས་རྒྱུན་དོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན།

ཡང་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཚོས་སྟགས་གཞན་ལས་གངས་ཀའི་སྐོག་ནས་
རྗེས་སྐྱུས་ཀྱང་སྐྱུས་ཀའི་སྐོག་ནས་སྐྱོན་དུ་སྐོན་ཡོད་མདོག་བཤད་ན། དེ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། དེད་ཅག་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་སྐྱུས་ཚད་གྱི་སྐོག་ནས་ཀྱང་རྗེས་སྐྱུས་
ཏེ། དེར་དུས་གྱི་མི་ལ་དེར་དུས་གྱི་ཤོད་སྟངས་གྱིས་བཤད་ན། ཉོལ་རྒྱགས་ཆེ་
ཞིང་རྫོངས་འཕྲོལ་མང་བ། ལག་ལེན་ཉུང་ཞིང་རང་དོམི་ཤེས་བ། སྐལ་ཚོགས་སྡེ་
ཞིང་རང་རྒྱགས་མི་བརྟན་བ། ལུང་བར་དུ་ཡི་ཤུ་དང་ཁ་ཆེ་སྐོགས་ཚོས་སྟགས་

བ་གཞན་དག་ལ་མེད་པའི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། གཟུང་གནས་ཡིན་
མདོག་སྟོན་ཞིང་། རང་སྟེ་ནང་ཚོས་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཅན་དེ་ཅ་དང་
ཡིན་པའི་ཚོན་རིག་དང་ལྷ་ཚུགས་ཀྱིས་མཐུན་ཐབས་སྤྱོད་པ་སོགས་སྟོན་གསུམ་ཀ་
ནས་སྤྱོད་ཀའི་ཚོན་གཞི་ཉ་ཅང་དམན། ལྷ་བ་རྟོགས་པ་སྟོན་གྱིས་དག་ནི་སྟོན་ཅི་
དགོས་ཉེ་མངོན་གྱིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཅམ་ཡང་མི་ལྡན་པས་སོ།།

དེ་དག་དང་མ་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་
འབྲུག་ཚོས་ལུགས་གཞན་ལས་ཉུང་བ་ཅམ་མ་ཟད་ཉུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་གྱུར་བ་ཡིན། ཡིན་ནའང་ད་དུང་སངས་རྒྱས་པ་ཚོས་གནད་
དོན་འདི་ཉིད་ག་ལ་རྟོགས་ཉེ། མ་རྟོགས་པ་འདིས་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྱོད་ཚད་ར་སྟོན་གྱེད།

ཡེ་ལུ་བ་དག་ལ་ངས་རྒྱང་མཇམ་ཞིག་བྱས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། ཉོམ་
རྒྱགས་ཉུང་ཞིང་ཤེས་ཡོན་སྤྲུག་པ། ལག་ལེན་མང་ཞིང་རང་ངོ་ཤེས་པ། ལྷམ་
ཚོགས་མཐེགས་ཤིང་རང་རྒྱུགས་བཏུན་པ། རྟོན་ཅེ་ཉུང་ལ་བྱ་ཐབས་མཁས་པ་
སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས། འདི་ལྟར་འཇམ་སྤྱིང་མི་འཕོར་བརྒྱ་ཆ་གསུམ་
ཅུ་སོ་གསུམ་ཀྱིས་དགའ་ཚོས་བྱེད་པ་རེད། དེ་དག་གྱང་ཡི་གེ་འགྲི་སྟོན་ལ་བྱང་
རྒྱུ་ཅིང་གནའ་དེང་ཤེས་ཡོན་གྱིས་སྤང་རྒྱ་ཡངས་པ་ཅན་ཤི་སྤྲུག་ཏུ་མཛོང་། ང་
ཚོར་བཀའ་འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་པོད་བརྒྱ་ལྷག་སྤྲུམ་སྤྲུག་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་
པན་དེས་འཇམ་སྤྱིང་ཞི་བདེ་ལ་བྱས་རྗེས་འཛོག་སྐབས་པའི་འཇམ་སྤྱིང་པ་སྤྱོད་ཐབས་
མེད་པ་ཞིག་བསྟན་རྒྱུར་རྒྱུར་རྒྱུར་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
སྟོན་རྒྱག་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་ང་ཚོས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་ལས་འགའ་ཤམ་ཤིག་ལ་ཤི་འཐམ་རོ་འཐམ་གྱིས་དེ་ལས་གཞན་དུ་
འདའ་མ་ཐུབ་པའི་གུ་དོག་པོའི་བསམ་སྒོ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རམ་ཡང་འཁོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ། སྟོང་ཉིད་དང་སྦྱང་རྗེ། བདག་མེད་དང་མི་རྟག་
པ་ཁོ་ནར་གཡས་སྐྱོར་གཡས་སྐྱོར་གྱིས་དུས་འདས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་ཚོས་
བརྒྱད་ཅེས་དག་མཐོང་མཐོང་གིས་སྟོན་ཅིང་དགག་པས་རེད། དེ་དག་ནི་ཚོས་
སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཅེ་ཉོག་འགའ་ཞིག་གསུང་ཆ་ཁ་ཤས་ཉེ། ཚོས་སྤང་
སྐྱེ་དུག་ཅམ་བཤད་ཅིང་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ཅམ་མོ།།

ད་ནི་ང་ཚོས་ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆ་ཚང་བཤད་ཅིང་བེད་སྟོན་
གཏོང་མ་ཐུབ་ཀྱང་ཚོས་སྤང་སྐྱེ་དུག་དེ་གཅིག་ལུས་འདར་གི་མེད་ལ་རུས་པའང་
འཛོན་དཀའ་བ་ཤེས་ཡོད། དེས་ན་དེ་དག་ལས་གཞན་དཔེར་མཚོན་ན། འཛིག་
རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་སྐྱེ་བ་པའང་ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲིའི་ནང་གི་ཆ་ཤས་སུ་འགོ་བའི་
སྐབས་ཡོད་པ་སྟོས་མེད་ལ། མ་སྟོད་དུ་བདག་ཡོད་ཅིང་དེའི་དོན་དུ་སྤུང་ཚོགས་
སྐྱེ་བ་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཚོས་སྤང་གཅིག་ཉེ་ལོས་ཅི། དེ་ལྟར་མིན་ཆེ་གདུལ་བའི་
ཁམས་དབང་བསམ་པ་མོས་པ་དང་འཚམས་པ་ཞེས་རྒྱུན་ལྡན་སྟོག་པའི་སྐད་ཆ་
འདིའི་རྒྱབ་སྟོངས་བརྒྱལ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་
ལམ་རིམ་ཞེས་པའང་ཚོག་ཅམ་དུ་ཟད།

ད་དུང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དབང་པོ་ལྗོ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་
གཞག་རང་རོ་དང་གཞན་རོའི་རྣམ་གཞག་རང་སྤང་དང་གཞན་སྤང་གི་རྣམ་གཞག་
དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྣམ་གཞག་ སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་

ལྷ་སྒྲོའི་སྐད་ཀྱིས་སྒྲོ་རྗེས་སུ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་རྣམ་
གཞག་ རང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ བསྐྱེད་དོས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ ཞི་
རྒྱས་དབང་དཔག་གི་རྣམ་གཞག་ བཀའ་ལ་བཀའ་འདུལ་དེ་ལ་དེར་སྟོན་གྱི་རྣམ་གཞག་
ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་རི་སྟེན་ཅིག་གསུངས་པ་དཔེ་ཆ་ཁ་འབྲེད་
སྐབས་ཡོད་ལ་དཔེ་ཆ་ཁ་བརྒྱབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཁ་བརྒྱབ་བཞག་པ་ནི་ང་ཚོའི་
འོར་འཇུག་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཆེ་ཤོས་གསལ་ཤིག་ཡིན། ཟུང་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་
དཔེ་ཆ་ལས་ཚུར་སྤྱང་སྟེ་དེོས་ཡོད་འཚོ་བའི་ལག་ལེན་ཐོག་སྦྱོར་སྤུལ་པ་ཞིག་
དགོས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དགོས་དོན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་གོ་
བ་གཉིང་ཚུགས་པ་དེ་ལོན་ན་ང་ཚོ་སངས་རྒྱས་པ་ཚོས་ནམ་ཡང་འཁོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྤྱི། སྟོང་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ། མི་རྟག་པ་དང་བདག་པེད་
ཁོ་ནར་གཡས་སྐྱོར་གཡོན་སྐྱོར་གྱིས་སྟོན་མི་དགོས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཚོས་
བརྒྱད་ཅེས་པ་ལྟར་གྲུའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པ་རྟོགས་ངེས་ལ། རང་རང་གི་བསམ་
པ་མོས་པ་དང་དབགས་པའི་ནང་ཚོས་བྱེད་སྤངས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཤེས་པར་
ངེས།

འགའ་ཞིག་གིས་ནང་པའི་རྗེས་འཇུག་གི་གངས་འཁོར་ལ་རྩིས་གངས་དང་
བརྒྱ་ཆ་ལ་རྩིས་འདེབས། དེ་བཞིན་སྟོན་པའི་འཇུངས་སྐར་སྤྱང་རྩི་དང་། ལང་
པའི་རྗེས་འཇུག་རྒྱས་ཐབས་བཤད་པ་བཅས་ནི་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་དང་
ཚོས་ལུགས་གཞན་ལ་ཐུག་དོག་འགྲན་སེམས་དེད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་མིག་ལོག་
ལྟ་སྟེད། ཁ་ཅིག་གིས་ད་དུང་ཆེས་ཆེ་བའི་སྐད་ཆ་སྟེ། ང་ཚོར་གང་ཡོད་པ་དེས་
ཚོག་ཅེས་ཚོག་ཤེས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གནང་ཡང་སྟེད། བཀའ་ལྟར་དེ་དག་ནི་གོང་གི་

ནམ་གཞག་ནམ་པ་དུ་མ་དེ་དག་གི་གོ་དོན་མ་ལོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཁ་ཡ་བྱེད་
ཅིན་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་ངེད་ཅག་གཞིན་སྐྱེས་དག་གིས་ཚོས་སྤང་རེ་བྱུང་དེས་
དེད་དུས་རབས་འདིར་འདད་གི་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ང་
ཚོར་གདམ་ཀ་བྱ་རྒྱུར་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་འཚམས་པ་ཞེས་
པའི་ཚོས་སྤང་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཐམ་པ་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས། སྐབས་འགར་
རྒྱལ་པོས་སྐབ་མ་བྱུབ་པ་སྟོན་པོས་བསྐབས་པ་དང་། སྟོན་པོས་སྐབ་མ་བྱུབ་པ་
མི་སེར་དུགས་མས་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་དོན་ཡང་གོ་བར་བྱས་ཏེ། སངས་
རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ངས་གོས་འདེབས་ལྷོ་བ་ནི། ནམ་ཡང་ཚོས་སྤང་བརྒྱུད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་གི་ཡང་ཅེ་དང་། ཏོག་ཏུ་གྱུར་པ། རབ་ཏུ་གྱུར་པ། མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ།
སྟན་པོར་གྱུར་པ། རྗེག་པོར་གྱུར་པ། མཛེས་པོར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ལ་མགོ་བོ་འཁོར་
མི་བཞུགས་པར་སྐབས་རེ་ཚོས་སྤང་པལ་པ་དག་ལའང་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་
པར་སྐབ་མིག་གཡོ་འོས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་། རི་སྐད་དུ་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས། གནས་མིན་ཉ་ཅང་བྱང་པོ་ ཡང་།
།རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བརྒྱག་པ་ཡོད། །མདའ་ཡིས་པ་རོལ་གསོད་བའམ། །ཡང་
ན་རང་ཉིད་ཆག་པར་འགྱུར། །ཞེས་ལེགས་བཤད་བསྐུལ་བར་བསམ་གཞིག་
རེ་གྱིས་ལ། ང་ཚོས་གནས་ལུགས་དང་རྒྱ་མཚོན་རིང་དུ་དོར་ནས་སྟོངས་དད་
གཏན་ནས་བྱེད་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་ཞེ་དག་གི་གཟུར་གནས་བྱང་པོ་བྱང་བཞག་
ཡིན་མདོག་གྱང་གཏན་ནས་བྱེད་མི་རུང་། སྟོང་ལ་ཆེ་ལུ་དང་སྐལ་པར་ཆེ་གས་
ཡོད་དགོས།

ད་ལྟ་ཏུ་ཅག་སྟོང་སའི་རྒྱ་གར་ཡུལ་མི་དག་ལ་སྐབ་བྱུང་གཡོ་ཙམ་གནོངས་

དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་མི་ནང་པའི་དགོན་པར་ཞུགས་ཏེ་གྲུ་བ་བྱས་པ་ཞིག་མཐོང་
 རྒྱ་འདུག་གས། དགོན་པའི་ནང་ལོ་ངོ་སྤུམ་ཅུ་བཞི་བཅུར་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་
 རྫོང་མཁའ་ཡིན་ནའང་ནང་པའི་སྟོན་པར་བྱུག་དོག་གསུམ་ཅམ་འཚལ་བ་མཐོང་
 རྫོང་ངམ། ལ་ཤས་ཤིག་རྒྱུང་དུའི་དུས་ནས་དགོན་པར་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་པོ་
 མགོ་དཀར་དུ་གྲུར་པའང་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདིས་ཁོང་ཚོ་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་
 བཅེ་བ་དང་རང་གི་ཚོས་ལུགས་ལ་ལར་ཞེན་ངེ་ཅམ་ཡོད་པ་མཚོན་པར་བྱེད། རྒྱ་
 ཞབས་ཞོགས་དུང་གི་ཚིག་ལྟར་བྱས་ན། ཁོང་ཚོའི་སྤྲེལ་ཚིགས་དེ་གང་འབྲེལ་གིག་
 ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཚོན་གྱི་ཡོད། ང་ཚོ་གངས་ཅན་གྱི་མི་རིགས་འདིས་རང་
 གི་སྟོན་པ་དང་རང་གི་ཚོས་ལུགས་ཐོག་བཟུང་བའི་ལར་ཞེན་དང་སྤྲེལ་ཚིགས་ལ་
 སྟོས་དང་། རོ་མ་ཡིད་ལ་སྦྱོར་གདུང་འབྲེན་བྱེད་ཅིག་ཁོ་ན་རེད།

དེ་ཞི་སྲར་བཞིན་འདུག་པའི་དུས་མིན་པར་ང་ཚོ་ཚང་མ་ནང་བ་གཅིག་
 མཚུངས་ཡིན་པའི་ལར་ཞེན་དང་། སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འདུག་གཅིག་པ་ཡིན་
 པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཤིག་སྟོགས་ཀྱིན་ནས་ཀྱུ་ཏུ་སྦྱེད་དགོས་པ་ཞི་
 ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཚོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞི་ནང་གསེས་དང་བཅས་པ་པན་
 ཚུན་ཐོག་དོག་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་ཀྱུ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་རྙིང་པའི་
 རིགས་གཞི་མེད་ཅེ་བྲལ་དུ་གཏོང་བའི་དུས་སུ་བབ་ཟེན་པ་ཡིན་པས། རོད་གྱི་
 བང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གཙོ་བོར་བཀྲར་
 ཞིང་། སྟོན་གསུམ་གྱི་བསྐྱོད་གང་གི་ཚོ་ནའང་ཐོག་མར་སྟོན་མཚོག་དོན་ཀྱུ་ཏུ་བ་
 པ་ཡིད་ལ་བྱ་རྒྱུ་དང་། སྟོན་ལམ་ཞིག་བཏབ་ནའང་སྟོན་པ་ལྷུ་སྤུ་པའི་རྗེས་
 འདུག་རྣལ་མ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པར་ཤོག་སྟེ་པ་ཞིག་ སྟོགས་པོ་པན་ཚུན་ཤག་

ཏུ་འགོ་སྐབས་ཀྱང་ཁོ་ས་སྐྱ་དང་རྩེང་མ་ཞེས་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་
ཞིག་མིན་པར་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་དད་ཉེན་སྟོན་མཚོག་སྟེན་པའི་དབང་པོའི་སྐྱ་དཔར་
གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཚོར་སྣང་
ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་སྟེན་པའི་ཁོར་ཕྱག་ཅིག་གྲུང་ན་སྟེན། རིང་མིན་སྟོན་
པའི་འཇུངས་སྐར་སྣང་བཅིའི་དུས་སྟོན་རྒྱན་འཇུགས་ཀྱིས་དེད་ཅག་ཐམས་ཅད་
མ་མཐར་ཡང་ལོ་གཅིག་ནང་ཉིན་མ་གཅིག་གི་རིང་ར་ཚོའི་སྟོན་པ་གཅིག་ཡིན་
པ་དང་། དེའི་རྗེས་འཇུག་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པ་ཞེས་པ་དེ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་
པའི་ཚོར་སྣང་གྲུང་པོ་དེ་སྐྱེད་ཐབས་ལ་འབད་གལ་མི་ཆེའམ།

དེ་ལྟར་གྲུང་ཆེ་དེད་ཅག་གཞོན་སྐྱེས་ཚོ་ཡང་རང་གི་སྟོན་པ་དང་རྗེ་ཉེར་གྱུར་
པར་གདོན་མི་ཟ་ཞིང་། སྟོན་པ་དང་རྗེ་ཉེར་གྱུར་ཆེ་དེའི་གསུང་དང་ཡང་རྗེ་ཉེར་
རང་བཞིན་གྱིས་འགོ་ལ། དེའི་གསུང་དང་ནམ་ཞིག་ཉེ་བ་དེའི་ཆེ་གཞི་ནས་ནང་
པ་མཚོན་ཉིད་སྟོན་པ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཅས་ཡིན། ཡང་པའི་གོང་གསལ་གནས་
དོན་དག་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟེན་པ་བསམ་པའི་བཞེས་ན་ཅི་མ་ཏུང་
སྟེན།

ནམ་ཀུན་སྟོན་པ་ཤུགས་པའི་རྗེས་འཇུག་ནམ་མ་ཞིག་ཏུ་དེ་སྟོན་འཆང་
པའི་ཡིད་ཅན་འགྲོང་དུར་ཚོས་རྗེ་ཏུ་འབོད་པས། གནས་མཚོག་དོ་རྗེ་གདན་དུ།
སྐྱི་ལོ་ ༣༠༡༡ ལྷ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་གྱི་དགོང་རོ་ཚུ་ཚོད་དུག་པའི་ཐོག་མཇུག་
རྩོགས་པར་གྲིས་སོ།། །།

དོར་གདན་སྐབས་ཀྱི་བསམ་གཞིག

དང་པོ།

དེ་རིང་ཀམ་པའི་དབྱུང་འབོར་གྱི་རྩོམ་གྱི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་མི་རིགས་
 རྣམས་ཀྱིས་འདྲ་འཛོམས་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་མཚོད་རྟེན་ཆེན་མོར་མར་མའི་ཁྲོམ་
 སྐོར་གྱི་ཆ་རྒྱལ་ལ་ལྷུང་བཞེན་པའི་སྐབས་རེད། བལ་ཆེར་མི་དམངས་སྟོང་ལྷག་
 ཁ་ཤས་ཡོད་ཚོད་ཟེར། གནས་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་དེར་འགོ་
 མ་ཐུབ་ཀྱང་། ངའི་ཕྱོགས་ལས་རྒྱུད་གིས་སྐད་ཆ་ཡ་མཚན་པོ་ཞིག་བཤད་བྱུང་།
 དེ་ཡང་མར་མའི་ཁྲོམ་སྐོར་སྐབས་རྒྱུས་མངའ་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་གར་བ་ཞིག་གིས་གྲ་
 བ་ཞིག་ལ་མི་དམངས་འདི་འདྲ་མང་པོས་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཤིང་ཅེས་ཟེས་བ་ན།
 མར་མའི་ཁྲོམ་སྐོར་ནང་ཞུགས་པའི་གྲ་བ་དེས་ཆོས་ཚམས་ངང་དེ་རིང་རྒྱལ་དབང་
 ཀམ་པའི་འབྲུངས་སྐར་གྱི་ཉིན་མོ་ཡིན་ས་རེད་ཅེས་ལན་བཏབ་པའི་སྐོར་བཤད་
 བྱུང་།

གཏམ་དེ་ཐོས་པ་དང་ང་ཉི་གཉིང་རིང་བའི་བསམ་གཞིག་གི་སྐོར་དུ་
 ཐེམ་བར་གྱུར། གྱེ་མ། ལག་ཏུ་མར་མའི་ཁྲོམ་ནས་སྐོར་བ་རྒྱག་མཁན་གྱི་མི་
 ཚོགས་སྟོང་ལྷག་དེ་ཐམས་ཅད་གྲ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཤིག་སྟེན་མིན་ནམ། དེའི་ཁྲོད་དུ་
 གནས་ལུགས་དང་རྒྱ་མཚན་ཤེས་མཁན་ག་ཚོད་ཡོད་དམ། ལོང་གི་གྲ་བ་དེས་
 ལན་འདེབས་སྟངས་ལ་བསམས་ན། ལྷན་པོ་རྒྱ་གར་འབྲིད་དང་རི་བོང་ཅམ་
 འཛོགས་ཀྱི་སྟོན་ཚུལ་འཛིན་པ་པོ་ཤིག་སྟེན་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་

སྐྱུ་ལྷུང་། སྤྱིར་ན་ང་ཚོ་གངས་ཅན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་ནང་དཔྱད་ཤེས་དང་
སྐལ་ཚེགས་ཅན་ཏུ་ཅང་ཉུང་ལ། གནས་ལུགས་དང་རྒྱ་མཚན་གཅིགས་སུ་
འཛིན་མཁན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་སྤྱང་བརྟན་ཞིག་གིས་ལུན་རིང་བདག་སེམས་
སློན་བཞིན་པའང་གོང་གསལ་གནས་རྒྱལ་དེས་ལྷི་རུ་སོང་བའི་ཚོར་སྤང་བྱུང་།
ཁྱེད་ཀྱིས་བལྟས་ན་དེ་འབྲམ་མཐོང་གི་འདུག་གམ།

གཉིས་པ།

དེ་རིང་ཁོ་ལོ་སྤྱི་འགྲུལ་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྤྱིག་ཁང་གི་དཔེ་དེབ་འཚོང་སར་སྤྱིན་
ཏེ་སློགས་པོ་བསོད་ནམས་ལོར་བུ་དང་ཀམ་ནམ་དག་གཉིས་པོར་དུས་དེབ་ག་
ཚོད་བེན་པའི་སྐོར་སྐད་ཆ་བྲིས། དེར་ཀམ་ནམ་དག་གིས། མང་པོ་ཞིག་གིས་མོ་
ཡིག་དང་ཅིས་ཡིག་ཡོད་མེད་དང་ཚོ་ག་སྤྲུག་ལེན་ག་གེ་མོའི་དཔེ་ཆ་ཡོད་མེད་
འདི་བ་མ་གཏོགས། དུས་དེབ་དང་ཚོམ་དེབ་ཉོ་མཁན་ཞེ་བྲག་མི་འདུག སློན་
ལམ་འཚོག་ཏུ་ཡོང་མཁན་འདི་ཚོ་ཚོམ་རིག་ལ་དོ་སྤྱང་བྲལ་བའི་ཚོང་ས་དང་ཅན་
ལ་སྤྲུག་ཡིན་ས་རེད་ཟེར་བ་དང་། དེར་གཞན་གྱིས་བཙོང་རྒྱུར་བཞག་ཡོད་པའི་
ཚངས་འཁོར་ལ་གདགས་རྒྱུའི་སྤྱད་པར་ཁག་ཅིག་འདུག་པ་ཁོ་ལོར་བསྟན་ནས།
འདི་ཚོ་རེ་རེར་སྐོར་བརྒྱ་དང་སྤྱ་བཅུ་རེད་དེ་ཉོ་མཁན་ཏུ་ཅང་མང་པོ་འདུག་ཅེས་
བཛོད་བྱུང་།

དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པར་སླེབས་ཟིན་ནའང་ད་དུང་དུས་དེབ་དང་
བརྟན་པའི་ལས་སྤྱད་པར་དང་མོ་ཡིག་ཅིས་ཡིག་གལ་ཆེ་བར་འཛིན་ཅིང་།
ལོར་བུའི་སྤྱི་དུ་མཚིང་བུ་འཚོལ་བའི་ངང་རྒྱལ་འདི་ནི་རེད་ཅག་གངས་ཅན་པ་

དག་གི་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་གསོན་པོ་ཞིག་རེད། དཔེ་དེབ་ལྟ་སྟོག་ལ་དོ་སྣང་
དང་སློ་སེམས་ཉ་ཅང་ཚུང་བའི་མི་རིགས་འདི་ཅི་འདྲའི་རྗེས་ལུས་སྐྱོངས་འཛོམས་
བ་ཞིག་སྟེ། ཚུམ་རིག་དང་དེས་གཏམས་པའི་དཔེ་དེབ་ནི་ཡང་ཐོན་གྱི་ཅུ་བ་དང་
ཤེས་རིག་གི་བང་མཛོད་ཡིན་པའི་གནད་འགག་གཤོང་དམར་ཚང་གིས་ཉོགས་
མེད་པའི་ཁར། ད་དུང་མོ་ཡིག་དང་ཚིས་ཡིག་བཟུང་ནས་སྐྱོངས་པའི་སྐབས་གནས་
སྐབས་པས་བྱེད་ཅིང་ལོང་བས་ལོང་བ་འཁྲིད་པའི་སྐྱོས་གར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
འདི་ནམ་ཞིག་མཚུགས་སྐྱིལ་ལམ་སྟམ་པའི་ཚོར་སྣང་བྱུང་།

གསུམ་པ།

དེ་རིང་ང་ཚོ་བཤད་གྲུའི་སྐབས་སྐྱབ་བཅུ་དྲུག་མཉམ་དུ་རྒྱུངས་འཁོར་སྐྱས་ཉེ་དོར་
གདན་གཡམས་གཡོན་ཉིན་འཁོར་གནས་སྐོར་ལ་བྱིན། རིམ་བཞིན་ང་ཚོ་དཔལ་
རྒྱ་ལེ་རྒྱར་འབྱོར། དེར་རྒྱ་གར་གནས་ཤེན་བ་ཞིག་གནས་བཤད་གྱི་ཆེད་དུ་ཁྲིད།
ཁོས་ཉིན་སྐད་ཐོག་གནས་རེ་རེ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་བ་དང་ང་ཚོས་ལེགས་བར་
ཉན། གནས་བཤད་དེའི་ཁྲིད་ནས་སྤར་ཐོས་མ་སྟོང་བའི་གནས་ཚུལ་འགས་ང་
རང་བསམ་གཞིག་གི་སྐོར་དུ་བསྐྱལ་སོང་། དེ་ཡང་ཁོས། སྤར་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་བརྗེ་
ཉའི་མཚན་གནས་འཛོམ་བ་ལ། མ་མཐར་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་བཅུ་བཅུམས་
ཉེ་རྒྱགས་སྐོར་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་དགོས་པ་ལས། ལོ་རྒྱགས་འཛོད་ཅམ་དང་ལོ་
ཚད་ཚང་བ་ཅམ་གྱིས་མཁས་དབང་དང་འབྲུམ་རམས་པའི་མཚན་གནས་ལེན་
ཚོག་ཚོག་གི་དེད་དུས་ལྟར་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་འགྲེལ་བཛོད་གནང་སོང་། གཞན་
ཡང་། ཕྱིས་སུ་བྱི་རོལ་བས་གཏོར་བཅོམ་སྐབས་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་མེར་

བསྐྱེད་པ་བཏང་བའི་མེ་དང་དུ་བ་ཟླ་བ་རྒྱལ་ལྷག་རྒྱུན་མ་ཚད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་
ཅེས་ཉང་སང་སང་གི་སྐོན་ནས་བཤའ་བ་དང་། གནས་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐབས་དེར་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་དཔེ་མཛོད་དུ་དཔེ་ཆ་རྗེ་ཅམ་ཡོད་པ་ཁྱེད་ཚོས་ཚོད་དཔག་
བྱེད་ཐུབ་ཅེས་བཤའ་བྱུང་།

སློབ་པ་པོ་ལགས། ཁྱེད་ཀྱིས་ཞིབ་འདད་རེ་རྒྱུ་བས་དང་། ང་ཚོ་པོད་པའི་
ལོ་རྒྱུས་འགྲེལ་བཤའ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སློབ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་
སྤང་བརྟེན་དེ་དང་། རྒྱ་གར་གནས་ཤོན་པ་དེས་བཤའ་བའི་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་སྤང་བརྟེན་
གཉིས་པོར་གནས་སའི་ཁྱེད་པར་མི་འདུག་གམ། ཁོ་པོར་མཚོན་ན་ཁྱེད་པར་ཤིན་
ཏུ་ཆེན་པོ་ཚོར། ང་ཚོའི་ཡིག་སྐོར་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་དག་སྐོར་གི་འགྲེལ་བཤའ་
གཉིས་ཀར་ཚོས་གྲུ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་ཞེས་རྗོད་སྐབས་ནང་བཞུགས་དགེ་འདུན་
པ་ཐམས་ཅད་ཚོད་པ་ཚོད་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཤར་ཉེ་ཚོད་གྲུ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
སྤང་བརྟེན་ལས། ཚོས་པའི་བསྟེན་གནས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པའི་དོན་སྤྱི་འཇུག་གི་
མེད། པོད་ཀྱི་ནང་བ་པམ་ཆེ་བས་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་མཁས་པའི་ལྷ་མཚོག་དང་
བརྗེ་ཉ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེར་ཚོད་པ་བཟང་ངན་ཁོ་ནས་ཐག་གཅོད་པ་ལྟ་བུའི་
ལྟ་རྒྱུ་ལ་འཛིན་ཅིང་། དེར་གི་ཆར་ཡང་བཤའ་གྲུ་དང་གདན་ས་སོགས་སུ་གཞུང་
ལུགས་ཤེས་མིན་དེ་ཚོད་པ་ཡག་པོ་ཡོད་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོད་བགས་བྱེད་
ལ། ཚོད་པ་ཞེ་དག་མི་ཚོད་བའམ་ཚོད་མི་ཤེས་མཁན་ཚོ་དཔེ་ཆ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་
པའི་རྒྱན་པོ་བ་ཡང་རྗེ་ལྟ་བུར་བཅིས་ཉེ་མཚོང་རྒྱུར་དང་དམའ་འབེབས་བྱེད། རྒྱ་
ལེ་རྒྱའི་མཁས་དབང་དག་གི་ཁྱེད་དུ་འབགས་པའི་གསུང་ཚོས་འཕྲོད་ཆེན་དག་

དང་། རྒྱ་གར་གནས་ཤུག་པ་དེའི་རྒྱ་ཆར་ལེགས་པར་གཞིགས་ཆོ། བོད་ཀྱི་
ནང་བསྟན་གང་ལས་དང་བའི་ཚོས་ལྷ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཞེས་པ་དེ་ཚོས་པ་ཨང་
དང་པོར་འཛོག་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་ཐུབ།

ང་ཚོ་གངས་ཅན་པའི་ཉལ་སྤང་བའི་ལས་དབང་དང་བོད་ཀྱི་ནང་བ་ཚོའི་ད་ལྟའི་
བསམ་སྒྲུབ་འབྱེད་སོ། མ་འོངས་མི་རིགས་འདྲིའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཁ་
སྤྲོགས་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་། ད་ནི་ང་ཚོ་ཚོད་པ་དང་ཚོད་པ་ཁོ་ན་ཟེར་ནས་
འདུག་པའི་དུས་མིན་པར་ཚོས་པ་གཙོ་བོ་དང་ཚོད་པ་ལས་པར་བཅི་བའི་དུས་
རབས་སུ་གོམ་པ་སྒོས་ཟེན་པའི་དངོས་དོན་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ཚོད་པ་ཞེས་
པའི་མིང་འདྲི་ཚོས་པ་ཅམ་གྱིས་དེང་འཛམ་གླིང་པ་རྣམས་རྣ་བ་བཀའ་སྟེ་འཛམ་
གླིང་ཞི་བདེ་དང་ཞི་བདེ་ཞེས་མ་ཉི་ལྟར་བཟང་བའི་དུས་རབས་ཤིག་ཡིན་ལ།
ཚོས་རིག་ཅེས་པའི་མིང་ཚོས་པ་ཅམ་གྱིས་བོད་རིགས་རྣམས་མ་གཏོགས་གཞན་
འཛམ་གླིང་པ་རྣམས་རྣ་བ་ཤོང་ངེར་བསྐྱངས་ཏེ་གཟེངས་བསྟོད་དང་བསྐྱབས་
བརྩོད། ཞེས་འཇུག་སོགས་ཀུན་གླེང་ཀུན་དགའི་བརྩོད་གཞི་ཞིག་ཡིན་པ་མ་
ཟད། ལོ་ལྟར་ལོ་སྟེལ་ཚོས་རིག་གཟེངས་ཉལ་སྤང་སོགས་ལེགས་སྦྱེས་སྣ་ཚོགས་
འབྲུལ་བའི་དུས་རབས་སུ་སྟེབས་ཡོད། དཔེ་དེབ་སྣ་ཚོགས་ལྟ་སྟོག་ལ་དགའ་
སྤར་སྒོ་སྤར་པར་གཞུགས་ཏེ་ཚོད་པ་བཅུད་ནས་སྟོད་མཁན་གྱི་མཚན་གཞི་ལི་
ང་ཚོ་གངས་ཅན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། གཞན་རྣམས་ཡིན་ན་ཉིན་ལྟར་དཔེ་མཛོད་
ཁང་དུ་འགོ་ཡིན་ཡོད། དཔེ་དེབ་བརྒྱ་ཐུག་སྟོང་ཐུག་བསྐྱབས་སྟོང་ཡོད། ཚོས་
ཡིག་བརྒྱ་ཐུག་མང་པོ་གིས་སྟོང་ཡོད་ཅེས་སྟོབས་པ་ཆེན་པོས་ཤོད་སྟོལ་འདུག་
ལ། དེང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་འབྲུམ་རམས་པ་དང་མཁས་དབང་ཆེད་ལས་པ་སོགས་

མ་ཐོན་གོང་ཞིབ་འཇུག་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་འབྲི་དགོས་པ་དེས་ཀྱང་མི་དེའི་ཤེས་ཚད་
འཇུག་བའི་ལག་ཆར་རྩོམ་རིག་བཟང་བའི་དན་ཉག་སྟོན་གྱི་ཡོད། མི་རིགས་
ཤིག་གམ། ཚོས་ལུགས་ཤིག་རིག་གཞུང་ཞིག་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྟོན་ཐོན་དུ་
སྐྱོད་དགོས་ན་དེས་པར་དུ་དཔེ་དེབ་འབོར་ཚེན་སྟོན་དགོས་པ་དང་། རྒྱན་ལྷན་
དུ་རྩོམ་རིག་ལ་དོ་སྣང་དང་སྟོ་སྣང་ཡོད་དགོས་པར་འདོད་པའི་ལྷ་ཚུལ་དེར་ཁོ་
བོ་ཤིན་དུ་མོས། ང་ཚོའི་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་འདི་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་ནས་བྲངས་པ་
ཡིན་ཞེས་སྟོབས་སེམས་བྱེད་ནའང་། དོན་དངོས་སུ་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་དགོན་སྡེ་
ནམས་སུ་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཡོད་དམ། ཡོད་ཀྱང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་འགྲོ་མཁན་ག་
ཚོད་ཡོད། དཔེ་དེབ་ག་ཚོད་ཡོད། མེར་བསྟེགས་ཤིག་བཏང་ན་སང་ཉིན་རང་མེ་
པར་བཅད་དུ་བའང་མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་ཚོད་རེད། ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་གཞིགས་གཏོང་
རིང་པོར་གྱོས་དང་། ངས་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱ་མཚན་ཞིག་མི་འདུག་གམ།

བཞི་པ།

དེ་རིང་དེད་ཅག་སྐྱལ་སྐྱུ་ནམས་གནས་སྐོར་འགྲོ་བའི་ལམ་བར་དུ་བས་བ་བའི་
ཚེ་ཤ་ཡོད་ཟ་མཁན་དང་ཤ་མེད་ཟ་མཁན་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་སྐབས། མཚོག་སྐྱལ་
སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་སྐྱལ་སྐྱུ་གཞན་ཞིག་ལ་མཇུག་མོ་བཅུགས་ཏེ།
ཁོང་ཤ་ཡོད་ཡིན་དང་ཡིན། ལྟོས་དང་། ཁོང་ནི་མགོ་ནས་མཇུག་བར་ཆ་ཚང་ཤ་
ཡོད་རེད་ཟེར། ཐོག་མར་སྐད་ཆ་དེ་ཐོས་སྐབས་ཅི་ཞིག་ཟེར་གྱི་ཡོད་དམ་སྟེ་
ཅུང་ཟད་མགོ་འཛོམས། ག་ལེར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཚེ། ཁ་ལ་བཟའ་རྒྱ་ཤ་ཡོད་
ཡིན་པའི་སྐད་ལ། ཀྱང་པར་གྱོན་རྒྱ་ཡང་ཤ་ཡོད་རེད། ལག་དུ་འབྱེད་རྒྱ་ཡང་ཤ་

ཡོད་རེད་ཅེས་རེ་རེ་བཞིན་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པས་ད་གཞིན་མགོ་ནས་མཇུག་
བར་ཆ་ཚང་ཤིང་ཡོད་རེད་ཟེར་བ་དེའི་གོ་བ་རྟེན་བྱུང་།

གནས་ཚུལ་ཚོད་སྲོལ་འདིས་སྤང་ཡང་བདག་ལ་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་བའི་ས་པོན་
བསྟུལ། ང་ཚོས་རྒྱན་དུ་ལྟ་བུ་ཉེན་འབྱུང་དང་སྲོད་པ་འཆེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཟེར་
ནས་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ནའང་། དོན་དངོས་ཚོགས་པོད་ཀྱི་ནང་པ་པལ་
ཆེ་བ་མགོ་ནས་མཇུག་བར་ཤིང་ཡིན་མཁན་ཤིང་སྟག་ཤེད། དེ་ཡང་མགོ་ནས་
མཇུག་བར་ཤིང་ཡིན་མཁན་ཞིག་ཆགས་པར་མཐུན་རྐྱེན་སྐོར་མོ་ཉོག་ཅེས་
མེད་ན་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡིན་སྟབས། བྱ་དམངས་དགུས་མ་མང་ཆེ་བ་ཁལ་
ཡོད་གཅིག་བྱ་རེད། ཡིན་ནའང་ཁོང་ཚོས་མགོ་ནས་མཇུག་བར་ཤིང་ཡིན་
མཁན་ཞིག་ཆགས་པར་འབད་རྩོལ་མི་བྱེད་པའང་མིན་འོ།།

ལྷ་པ།

དེ་རིང་ཕྱི་རོ་སྐོར་བ་ཟིན་རྗེས་རྒྱ་གར་བསེལ་སྟེ་ཚོང་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན། དེར་
ཅོག་ཅའི་སྟེང་དུ་ཆགས་དཔར་ཞིག་བཞག་འདུག་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་རྒྱ་གར་
དེས། ཉེ་ཆར་འཇར་པན་ནང་ས་འགྲུལ་རྒྱ་ལོག་བྱུང་སྟེ་སྟོད་བཅུད་གཉིས་ཀར་
གཞིན་སྐྱོན་ཆབས་ཆེན་ལོག་པ་མ་ཟད་ད་དུང་རྩལ་སྤན་མཚོན་ཆའི་བསྟེན་གནས་
འགའ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་ཉེན་ཁའི་ངང་གནས་ཡོད་པའི་སྐོར་བཤད་བྱུང་། དེ་དང་
ཆབས་ཅིག་ཁོས་བཤད་དོན། འཇར་པན་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དང་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་
མཚོ་ལོས་གསལ་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། མཚོ་འགྲམ་སོགས་སུ་ཚན་རིག་བརྟག་ཞིབ་
འཇུག་ཆས་ཆེད་བཅུགས་བྱས་ཡོད་ནའང་དེ་ཚོས་ས་འགྲུལ་རྒྱ་ལོག་ཡོང་བའི་

སྐྱོན་དཔོག་དང་ཉེན་བརྒྱུ་གང་ཡང་གཏོང་མུ་མེད། སྤྱིར་ཚོན་རིག་པ་དེ་ཚོས་
གཅིག་གཅིག་དང་གཉིས་གཉིས་ཤེས་ཟེར་ནས་གང་ལའང་བརྟག་དབྱེད་དང་
གང་ཡང་ཤེས་མུ་མུ་གིས་ལུང་སྐྱོད་བྱེད་མོད། རོན་ཚེན་འགག་འདི་ལྟ་བུར་
མུག་དུས་ཁོང་ཚོ་རུས་མེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར། ཁོང་ཚོའི་ལག་རྩལ་དང་ཁོང་ཚོའི་
འཕྲུལ་ཆས་དག་གྲངས་ཡོམ་གྱིས་གཏོར་ཞིང་རྒྱས་ཁྲེང་སོང་། དེར་ཡོད་པའི་
ཚོན་རིག་པར་ཆ་བཞག་ན། ཁོ་རང་ཚོ་ཅི་བྱེད་འདི་བྱེད་མེད་པར་མི་དམངས་
དགུས་མ་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་འགྲོས་མ་མུ་སྐྱོད་ཡོད་ཀྱི་རེད། ཅེས་འཁལ་
རའི་རྣམ་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་གནས་ལུགས་རྒྱ་མཚོན་གཏོང་རིང་ལྡན་པའི་སྐད་ཆ་
འགའ་སྐོང་བྱུང་།

པར་བལྟས་ཚོད་ལ་ཁོ་རང་བསེལ་ལྟམ་འཚོང་མཁལ་གྱི་ཚོང་པ་དགུས་མ་
ཞིག་ཏུ་མངོན་ནའང་། དགུས་མ་མ་ཡིན་པའི་ཁོང་གི་སྐྱེང་མོལ་དེས་བདག་ལ་
ཚོར་སྣང་སྐྱེན་པོ་ཞིག་བྱིན་ཅིང་བསམ་གཞིག་གི་དོང་རིང་དུ་འཕངས། ངས་
ཁོང་གི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྣངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་དབྱེད་ཞིབ་བྱེད་སྣངས་ཀྱི་རྣམ་
དཔྱད། བདེན་དོན་ཤོད་པའི་སྐྱོབས་པ་དང་ནག་ཉེས་དམར་འཇུའི་སྐྱེང་སྐྱོབས།
རྒྱ་མཚོན་ར་སྐྱོད་ཀྱི་ངར་ལྷགས། དེ་དག་ལས་གྲང་དེང་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་ཚོན་རིག་
པས་ནག་ཉེས་བསགས་གྲང་ནག་ཉེས་སུ་མི་བགྱང་ཞིང་ཚོན་རྩལ་གྱིས་མ་འཛོལ་
ཡང་འཛོལ་སོར་རྩེ། ཚོན་རིག་དང་ཚོན་རིག་པའི་བྱས་ཉེས་མངོན་སུམ་མཐོང་
ཡང་མ་མཐོང་། ཤེས་གྲང་མ་ཤེས། ཐོས་གྲང་མ་ཐོས། རིག་གྲང་མ་རིག་མདོག་
མདོག་གིས་སྐམ་མེ་བར་གནས་པའི་དུས་ཚོད་འདིར་ཁོང་གིས་ཚོན་རིག་པའི་
ནག་ཉེས་སམ་ཚོན་རྩལ་གྱི་རུས་མེད་རང་བཞིན་དང་ཁྱད་རུས་ཀྱིས་མ་འཛོལ་

པའི་རང་བཞིན་དག་ཐེར་འདོན་དང་དམར་འཇུ་བྱེད་པའི་སྦྱིང་སྦྱོར་བས་ནི། རོ་མ་
བསྐྱུགས་འོས་ཤིག་ཅི་ལ་མིན་སྐྱམ། མ་མཐར་ཡང་ཁོང་གིས་ཡུལ་གྱི་གནས་
ཚུལ་རྗེ་བཞིན་བརྗོད་སོང་བ་ཡིན། ང་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ནང་བ་ཁ་ཅིག་ཐེ་བའི་བོད་
ཀྱི་ཤེས་ལྡན་བ་དང་བོད་ཀྱི་ཤེས་མེད་བ་ཁ་ཅིག་ཡིན་ན་པལ་ཆེར་དེ་ཡང་ཚོས་
ཀྱིས་བྱས་པའམ་ཚོས་ཀྱིས་མ་འདོན་བ་ཡིན་རབས་ཚ་ཚ་ལུར་ལུར་ཀྱིས་བཤའ་
ངེས་ཏེ། ཁོང་ཚོ་རྒྱུ་བཅུགས་ནས་དེ་ལྟར་བཤའ་རྒྱུར་དགའ་བས་སོ།།

ཁོ་བོས་གནད་དོན་དེར་བསམ་སྒོམ་ཡང་ཡང་གཏོང་སྐབས་ལྷན་འཛོལ་
མཁན་དེས་ཚོར་སྤང་ཅམ་གྱི་རྗེས་བཤའ་མིན་པར་དོན་རོ་མའི་གནས་ཡུགས་
རྗེན་པར་བཤའ་འདུག་པར་བརྟེན། དེར་གོ་ནང་པའི་དགེ་སྤྱོད་པལ་ཆེ་བ་ཐེ་བའི་
རིགས་པ་སྤྱི་བར་སྒྲོམ་ཞིང་ཡོད་ཚད་ཚན་རིག་ལ་སྐབས་འཚོལ་བ་སོ་དག་གིས་
རང་རོ་མཐོང་བར་ཅུང་ཟད་པལ་སྲིད་སྐྱམ་སྟེ་དོར་གདན་གྱི་བསམ་གཞིག་ཚན་བ་
འུག་པར་བཞག་བ་ཡིན་མོད། ངས་ཡང་བསྐྱུར་བསམ་སྒོམ་གཏོང་སྐབས་དེ་ཅམ་
ཀྱིས་རང་རོ་འཕྲོད་བ་དཀའ་ཅམ་གདའ་བས་གཤམ་གསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་འགའ་
ཞིག་མ་བྱིས་ཀ་མེད་བུང་། དེ་ཡང་། ང་ཚོས་ཚན་རིག་པའི་བྱས་རྗེས་དང་པལ་
ཚལས་དང་ལྡན་ཏེ་ཁོང་ཚོས་བསྐྱུར་པའི་ནག་ཉེས་དག་ཀྱང་ནག་ཉེས་ཤིག་ཡིན་
པས། སྦྱི་མཚུངས་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་འདྲིན་དགོས། ཚན་རིག་པས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱས་
ཟེར་ནས་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་གྱི་ཁོར་ཡུག་བརྒྱབ་གསུམ་དང་། གཏོར་བཤིག་
སྐྱུགས་བཅོག་གྱུ་དོག་ཟེར་ཆ་སོགས་ཅི་སྲོལ་གྱི་དཔྱོད་ལྡན་མེས་སོ་དག་གིས་
གཟིགས་ན་ཏེ་ལས་ཏང་སང་དགོས་པའི་ཚད་ཏུ་སོན་ཡོད།

དེ་ཡང་ལོ་ལྷན་རྗེས་གདན་སློན་ལམ་གྱི་ཚེད་འགྲིམ་འགྲུལ་ལམ་བར་དུ་འཁེལ་
ཞིང་ཉིན་གཅིག་གང་པོར་སྡོད་དགོས་པའི་ས་གནས་རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་ཚེན་པོ་
བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཀལ་ཀ་ཏ་ལྷ་བུར་མཚོན་ནས་བཤད་ན། ཉམ་མཁའའི་མདོག་དང་
ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པའི་ཐལ་རྩལ་ལམ་རྒྱངས་རྩལ་
ལམ་རྩལ་རྩལ་གང་ཡིན་ཆ་མ་འཚལ་བ་ཞིག་གིས་མཁའ་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་
ཁྲབ་སྟེ། ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཅང་བཅོམ་ཅིང་མཁའ་དབྱིངས་སྟོན་མས་བསྐྱེད་བ་ནི་ལོ་
ལྷན་མཐོང་དུ་ཡོད། བལྟས་པ་ཚམ་གྱིས་ནང་སེམས་སྤྲུག་ཅིང་བྱི་ནས་གང་རུང་
ཞིག་གིས་འཕྱུལ་ཡོད་པའི་ཚོར་སྣང་སྟེང་ཞིང་། གནས་འདི་ལས་མགྲོགས་སྤྱར་
ཐོན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་སེམས་ལ་བྲེལ་འཕྲུབ་མ་གཏོགས་དེར་རང་མོས་
གྱིས་ཡུད་ཅམ་ཡང་སྡོད་སྟེང་མི་འདོད། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་མཁའ་དབྱིངས་གཙང་
ཞིང་ཁོར་ཡུག་ལྡང་། སྤྱིན་པ་དཀར་ཞིང་ཉི་མ་སེར། ཉམ་མཁའ་སྡོ་ཞིང་དྲངས་
སིང་རེར་གྱུར་པའི་སྟོ་སྤྱོད་སྟེང་སྟེལ་ཀོབ་གྱི་ཁོར་ཡུག་དག་རང་ཤུགས་གྱིས་བྲན་
སྟོང་ཡོད། ཡང་སྟེང་དེ་གཉིས་གྱི་ཁྲད་པར་ནི་ཁྲོང་ཁྲེང་ཚེན་མོ་དེར་ཚན་རིག་པ་
རྒན་པོ་མང་བ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་བེད་སྟོད་སྟོབས་ཆེ་བ་
སྟེ། བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་འཕྲུལ་ཆས་དང་འཕྲུལ་ཆས་ཁང་། བཟོ་བྱ་དེ་
བཞིན་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་རིགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་ཚད་ལས་བརྒལ་སྟབས་
དེ་དག་གིས་བསམ་བཞིན་ནམ་བསམ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཁོར་ཡུག་གཏོར་
བཤིག་བཏང་བ་ཞིག་རེད། ཁྲོང་ཁྲེང་གྱི་ཁྲོམ་ལ་བྱིན་ཆེ་བེད་ཆ་དང་ལུང་སྐྱས་
ལུས་སེམས་གྱི་ཞི་བདེ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་གནས་པར་བརྟེན་དེར་གྱི་ཁྲོང་
ཁྲེང་པལ་ཆེ་བ་ནི་ཞི་བདེ་སྟོང་འཇགས་མེད་པའི་མི་ཡུལ་གྱི་བྲག་པ་ཞིག་ཆགས་

ཡོད། དེ་ལས་སྡོག་སྡེ་སྡེ་ལ་ཀོབ་ས་གནས་ལ་མཚོན་ན། ལྷན་རྒྱུན་ལ་ཞུགས་པའི་
རང་བྱུང་ཁོར་ལུག་སྲར་སྲར་གནས་པ་ནི། དེར་ཚན་རིག་པ་རྒྱན་པོས་བཅོན་ས་
བཟུང་མེད་པ་དང་ཚན་རིག་ལག་ཅུལ་གྱི་འཕྲུལ་ཆས་ཁང་དང་བཟོ་བྲུ་ཚེན་མོའི་
བརྟན་པ་མ་དང་ཞིང་རྒྱུངས་འཁོར་གྱི་རིགས་འཁོར་སྐྱོད་ཉུང་བས་ཤིང་། ལུང་
ཟིང་ལ་མི་དགའ་ཞིང་ཞི་བདེ་ལྡིང་འཇགས་གྱི་ཁོར་ལུག་ཅིག་ལ་ལྷག་པར་མོས་
པའི་དབང་གིས་ང་རང་གནས་པའི་ས་གནས་སྡེ་ལ་ཀོབ་དེ་ད་ལུས་བཞིན་གནས་
པའི་རེ་སྡོན་གྲེད་གྱི་ཡོད།

དེ་དག་གྲང་ངས་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཞིག་གིས་ར་སྐྱོད་བྲུས་ན། དོར་གདན་
ཏུ་འགོ་བའི་མེ་འཁོར་ནས་སྤྱིའི་ཁོར་ལུག་ལ་རྒྱང་ལྷ་དང་ཉེ་ལྷ་གྲེད་སྐབས་ས་
གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀལ་ཀ་ཏ་དང་མཚུངས་པར་མཁའ་དབྱིངས་ཏ་ཅང་ཐལ་
རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་མཐོང་བས། དེ་གང་གིས་ཡིན་ནམ་ཞེས་བསམ་སྡོད་འཁོར་
བཞིན་པའི་སྐར་སྐར་མ་ཁ་ཤས་གྱི་རྗེས་དེ་གང་ཏུ་དཀར་ལོང་ལོང་ཏུ་འཕྱུར་
བའི་བཟོ་བྲུ་ཚེན་མོ་ཁ་ཤས་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཏུ་དྲུངས་མཁའ་དབྱིངས་སུ་
ཁྲུབ་སྡེ་འགའ་ཞིག་སྤྱིན་པའི་གཟུགས་སུ་མངོན་པའི་ཚད་ཏུ་འདུག ད་ཏུང་བཟོ་བྲུ་
འགའ་ཞིག་གི་གནའ་ཤོའི་དོ་རིང་ལྷར་བཟོས་པའི་སྡོམ་ལ་རིང་བའི་ཏུ་དྲུང་དེ་
ནས་མངོན་གསལ་དོད་ཤོས་མེ་སྡེ་དམར་ལྷ་བ་ལྷ་བ་འབར་བའང་མཐོང་། དེ་ནས་
མེ་འཁོར་སྐར་མ་བཅུ་ལྷག་སྤྱིན་པ་ན་བཟོ་བྲུ་མཐོང་རྒྱ་མི་འདུག་ལ་ཁོར་ལུག་
གྲང་སྲར་ལས་གཅོང་བར་སྤང་དོ། །དེ་ནི་ཚན་རིག་གི་ནག་ཉེས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ལྷར་
ཞིག་ཡིན། གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་བརྟན་སྲུང་ཟེར་ནས་འཇིགས་སུ་རྒྱང་བའི་རྒྱལ་
མན་མཚོན་ཆ་དང་མེ་སྐྱོགས། མེ་འུགས་འཕྱུར་མདའ། འབར་རྗེས། གྲེ་བྲག་

ལྷ་ཚོགས་ཅན་གྱི་མེ་མདའ་སོགས་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱི་གཡའ་བའི་མཚོན་ཆའི་
 དེགས་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ཏེ། མཇུག་
 འབྲས་བཟང་ངན་ལ་འགན་འཁུར་མེད་པར་བཟོ་གང་སྐབས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད། དེར་འཇམ་སྲིང་ཞི་བདེ་དང་ཞི་བདེ་ཟེར་ནས་འཇམ་སྲིང་པ་མཐོ་དམན་
 བར་མ་ཡོད་ཚད་གྱི་ཁར་བྱང་ཚུབ་པ་འདི་ཡང་རྩལ་སྤན་མཚོན་ཆ་དེ་དག་གིས་
 བསྐྱེད་པའི་བཟོད་དཀའི་དངངས་སྐྱབ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན། གནས་
 ཏོན་འདིའི་ཐད་ཚན་དེག་པ་ཁོ་རང་ཚོ་ཡང་སེམས་ཁུལ་ཡོད་ཁུལ་བྱས་ནའང་
 ཚན་དེག་གི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་མཇུག་འབྲས་སམ་གནའ་བོའི་ཤོད་སྤངས་ལྟར་
 བྱས་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས་རི་སྲིད་ཚན་དེག་
 ལ་ཚད་བརྒལ་གྱི་གདེང་འཇོག་བྱས་པ་དེ་སྲིད་ཉེན་ཁ་དེ་ལས་ཐར་ཐབས་བྲལ་བ་
 ཞིག་རེད། དེ་དག་ཡུང་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྐྱི་ཚོགས་བརྟན་སྲུང་ཁོ་ནའི་ཆེད་མིན་པར་
 གཙོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསར་གཏོད་ཚོད་ལྷ་དང་གསར་གཏོད་བཟོད་ལམ་མམ་
 ཐེམ་སྐྱས་ལྟ་བུར་བྱས་ཏེ། མཐར་སྐབས་ན་འཇམ་སྲིང་སྣོད་བཅུད་ལ་འགན་འཁུར་
 མེད་པར་རང་གི་གསར་གཏོད་སྣོན་གྲགས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་སོང་བའམ་ཆེད་དུ་
 བཟོས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཟེར་ན་ཐལ་བྲགས་མེད་སྣོན། དེ་ཡང་ཚན་དེག་དང་ཚན་
 དེག་པའི་ནག་ཉེས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་བྱུང་གཞན་ཞིག་ཡིན།

ཡང་གཅིག་སྲིང་ན། འཇིག་རྟེན་སྐྱབ་ཚོགས་སམ་ཉེར་མཁོར་དམིགས་ཟེར་
 བས་རྣམ་ཡངས་བཟང་གིས་མི་ལང་བའི་ལྷ་དམོ་ལྷ་སའི་གཟུགས་མཚོང་སློག་
 བརྟན་དང་། བད་སྐྱེལ་བའི་ཁ་བར། སྐྱ་སྤྱད་པའི་འཁྲལ་ཆས། སྐྱ་དབྱངས་གཏོང་
 བའི་སྐད་སྐམ་འཁྲལ་ཆས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གཡེང་གི་རྒྱ་མང་བྲགས་པའི་ཚད་

དུ་བསྐྱུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རིག་གི་མགོ་བོ་འབྲེག་བཞེན་ཡོད། འདི་ནི་ཚན་
 རིག་གི་ནག་ཉེས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད། དེ་ཡང་ཚན་རིག་པས་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་
 གཤེད་གི་རྒྱ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་ཤེས་རིག་གི་བསྐྱེད་གནས་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་
 གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་སློབ་གཉེར་ལ་རྒྱར་བཅོལ་མི་བྱེད་
 པར། ལེ་ཤོ། སྤྱིད་ལུག་བག་ལྟོད། མགོ་འཛོམས། རྣམ་གཤེད། བྱ་མེད། རྗེས་
 མེད་བར་སློབ་མཐར་སོན་གྱིན་འདུག་རིག་པའི་གནས་ལ་བསམ་གཞིག་དང་ཞིབ་
 འཇུག་ཉེན་དཔྱོད། གོ་བསྐྱར་སོགས་མི་བྱེད་པར་གཉིད་ཉལ། ལབ་སྐྱོང་། ཅེད་
 མཚར། ཁ་བརྗེ་སོགས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་སྐྱེལ་བཞེན་པ་ནི་མངོན་སུམ་མིག་ལྟ་
 ཀུན་གྱི་སློབ་ལུས་ཡིན་པ་འདིས་ཀྱང་ཚན་རིག་གིས་ཤེས་རིག་གི་མགོ་བོ་འབྲེག་
 བཞེན་པར་སློབ་བྱེད། རྣམས་འདིར་རིགས་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་ཚིག་མགོ་རྩ་
 བཅོས་ཉེ་བཞོན་ན། སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་འདི་ལྟར་ལེ་ཤོ་རྣམ་གཤེད་བག་མེད་
 དུ་སྤྲོད་པར་མོས་པ་ནི་ལུས་དུས་གནས་བབ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་ལ་བྱུང་བར་དུ་
 ཚན་རིག་རིག་གནས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་འདོད།

དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཞིབ་ཆ་ལ་དགའ་བས་དཔེ་མཚོན་གྱིས་བཤད་ན། འཛམ་གླིང་
 ཀྱང་ཅེད་སློ་ལོའི་འགྲན་བསྐྱར་རྣམས་དངོས་སུ་ཅེད་ཐར་དུ་ལྷད་མོ་ལྷ་རྩ་འགོ་
 མ་ཐུབ་ཀྱང་ཚན་རིག་གི་ཚོན་རྣམས་གཞུགས་མཐོང་སློབ་བརྟན་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་
 བཤད་སྐྱེད་སློབ་བརྟན་ཁང་དུ་ལྷ་ཚོགས་སྐབས་སློབ་གཉེར་བ་པལ་ཆེ་བས་དགོས་
 རྒྱུའི་སློབ་ཚན་གྱི་ནང་དོན་མི་སྐྱོད་པར་རྒྱང་ཅེད་སློ་ལོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སློབ་འབའ་
 ཞིག་སྐྱོང་སྟེ་ཉེ་འགྲན་བསྐྱར་འདི་ཉིད་ལྷ་ལོ་གཅིག་ཉིལ་སོ་འདུག། ཉེན་མཚན་
 སྐྱེལ་བའང་མངོན་སུམ་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་གྱི་གནས་ཚུལ་གསོན་སོ་ཞིག་

ཡིན། ལྷོ་ལོ་གཅིག་གི་རིང་སློབ་གཉེར་འཇུག་ཤོར་བྱིན་པ་དེ་ཡང་སྤང་ཚུལ་དུ་
སློབ་གཉེར་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཤེད་ལ་དགའ་བའི་སློ་རིག་གིས་ལན་པ་ལྟར་
སྤང་ཡང་། གནས་ཚུལ་དུ་སློ་རིག་དེ་ཉིད་ལྷགས་ཀྱིས་འདྲེན་བྱེད་ནི་ཚན་རིག་གི་
འཇུག་ཆས་དེ་དང་འདྲེན་པ་ལོ་ནི་ཚན་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྩ་བ་ཚན་རིག་ཁོ་
རང་ཆགས་ཡོད་པ་ནི། དེད་ཅག་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལྷགས་ལས་བཤད་
པའི་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་མང་འབྲེད་ཤེས་ཤིང་རྟོག་
འདྲེས་ལྷགས་འབྲུང་དང་ལྷགས་སློབ་གི་གནད་ལ་བསྐྱབས་སློང་མཁན་ཞིག་
ལ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟའི་རིགས་པར་གོམས་འདྲིས་མེད་པ་རྣམས་ལ་
གསལ་སྟོན་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན།

མ་ཟད་སློབ་ཀྱི་མཁས་པའི་གསུང་རབ་དང་དེད་གི་མཁས་པའི་གསུང་རབ་
དག་ལ་གནམ་སའི་ཁྱད་པར་ཤོད། དེད་དུས་ཀྱི་ཤོད་སྤངས་ལྟར་བྱས་ན། འབྲུམ་
རམས་པ། མཁས་དབང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ། དགེ་ལྷན། སློབ་སྤྱད་བཅས་
ཤེས་རིག་འཚོལ་བ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་དག་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་སྦྲུམ་ཚད་ཞན་ཞིང་མིང་
དོན་མི་མཚུངས་པ་འདི་ཡང་། སྤྱོད་ཀས་གཅིག་ནས་ཚན་རྩལ་འཇུག་ཆས་དང་
ཞིང་རྒྱས་པའི་སྦྱབ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། ཤོད་སློབ་དེ་དག་གིས་ཤེས་རིག་ལ་སློ་རྩེ་མི་
སྤྲིམ་པར་ཚན་རྩལ་དེ་དག་ལ་དུས་ལུན་རྗེ་མང་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པས་སོ།
།ཐད་ཀར་ཁ་གསལ་ཤོར་བརྗོད་ན། ཚན་རིག་གིས་ང་ཚོར་རྗེ་ཙམ་མན་འབྲས་
བྱིན་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྦྱབ་འབྲས་ཀྱང་བྱིན་དང་སྦྱིན་བཞིན་ཡོད། ཐ་ན་དེད་
ཤིང་ཏོག་ཅིག་བཟོས་ནའང་དེའི་དྲངས་གཅོད་གི་བཅུད་ལ་ཚན་རིག་གི་དུག་མ་
འདྲིས་པ་ལལ་ཆེར་མེད། དེ་དག་ནི་ཚན་རིག་པའི་ནག་ཉེས་ཆེ་བྱས་སུ་གཏོགས་

བ་གསུམ་མཚན་གཞིར་བཀོད་པ་ཅམ་ལས་ད་དུང་བྱས་ཉེས་ཅོར་འཁྲུལ་ཤོར་
བ་དང་འགྲོ་བའི་ཚེ་སློག་གི་རྒྱ་བར་གཞོད་པའི་ནག་ཉེས་རེ་རེ་བཞིན་བགྱངས་
ན་ཁ་ཅིག་ཁོང་ཁོའི་མེ་ལྷེ་འབར་སྲིད་པས། དེ་ཅམ་གྱིས་འཕུམ་པར་བྱས་ལ།
ཚན་གཞོན་བར་མ་ཀུན་གྱིས་ནང་ཚོས་གྱིས་མ་འགྲིགས་པ་དང་ནང་ཚོས་གྱིས་
ནག་ཉེས་བསགས་རབས་ཤལ་སྟག་འབྲི་བརྗོད་གནང་མི་བཞུགས་པར་ཚན་རིག་
གི་དག་ཐབས་བྲལ་བའི་ནག་ཉེས་འདི་དག་ལའང་སྐྱབ་བྱུར་གཡོ་བའི་སློ་ནས་
གཡས་གཡོན་གཉེས་ཀ་མཐོང་བར་བྱས་ཉེ་ད་གཞོད་གཏམ་གྱི་སྐྱ་སྐོ་ཕྱེ་ན་མི་
ལེགས་སམ་ཞེས་གྲོས་འདེབས་བྱེད་འདོད་ཀྱང་བྱུང་།

དེང་ཁ་ཅིག་གིས་ནང་ཚོས་ལ་གཤག་བཅོས་བྱེད་དགོས་ཟེར་བཞིན་འདུག་
ཀྱང་། དོན་དམ་དུ་ཚན་རིག་དང་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ལ་གོང་ལྷར་གཤག་བཅོས་
བྱེད་དགོས་ངེས་ཡིན། ཚན་རིག་གི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱིས་འཇམ་གྲིང་
འདིར་ཕན་ཁེ་གང་མང་བསྐྱབ་པ་བསྐྱོན་དུ་མེད་པ་ལྷར་གཞོད་གྲོང་ཡང་དེ་
མཚུངས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པའི་བསྐྱོན་ཐབས་བྲལ་བའི་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་ལྟ་བུར་བ་དང་ཉན་ཅུས་དགོས་པ་ཡིན། ཁོ་ལོ་ནང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་
ཚ་ནས་ཚན་རིག་དགག་པའི་ཁུར་མེད་ལ་སྐྱབ་པའི་ཁུར་ཡང་མེད་མོད། དེང་
བདག་འབྲ་བའི་མགོ་རིལ་ཚོ་མེ་བའི་སྐྱ་སྐོ་ཡོད་ཚད་གྱིས་ཚན་རིག་ཅེས་པ་
སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏུན་ཀུན་ལྡན་ཕན་བདེ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་ཡོད་པར་ལྟ་ཞིང་།
གནས་ལུགས་རྒྱ་མཚན་དགག་སྐྱབ་གང་བྱས་ཀྱང་ཚན་རིག་དེ་ཉིད་ཚད་འཇོན་
ནམ་ཚད་འཇམ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མ་ལྟ་བུར་སྐྱོད་བཞིན་པ་ནི། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཐལ་ཆེ་
བས་དེ་ལྷར་མ་གྲིས་ཀ་མེད་དུ་བྱུང་ཉོ།

ཞོར་འཕྲོལ།

དེང་རང་ལོ་མ་འཕྲོད་པའི་ནང་པ་མང་པོ་ལྟེན་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་པའི་
 རང་ལྟོགས་མ་ཐེན་པར་འཁྲུང་འཁྲོར་གྱིས་གོམ་བཟོད་ཤེད་མཁལ་ཉུང་ཉུང་མི་བ།
 ར་ཚོ་གཤོང་དམར་བ་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་བའི་མིག་དང་ཁོག་པའི་སྣོད་ལྟ་བུར་སྣུར་
 པ་གང་གིས་ཐབས་མཁས་དགག་དགོས་དུ་མར་གཟིགས་པའི་གསུང་དག་ལ་
 གོ་བ་ལེན་མ་ཤེས་པར་དེང་དགེ་བཤེས་ཁ་ཅིག་གིས་རང་གི་སྟོན་པའི་གསུང་
 ལ་སོ་སོའི་ཨ་མའི་སོར་པས་དཔེ་བཞག་ནས་བཤད་ཅིང་། །རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 པར་ཚད་ལས་བཟུལ་བའི་སྣ་འབེབས་བྱས་པ་ཞིག་ཏུ་ངས་ངོས་འཛིན་ཤེད། །
 གཟུར་གནས་སློ་ལྡན་ཞེ་ཤག་ཡིན་མདོག་གིས་ལོར་འཁྲུལ་ཡོད་ན་ར་ཚོས་ཁས་
 ལེན་དགོས་ཞེས་ཤང་དོན་དེས་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ཅམ་ཡང་མི་འབྱེད་པར་སྟོན་པའི་
 གསུང་ལ་ལོར་བ་དང་འཁྲུལ་བ་ཡོད་པར་སྟོབས་སེམས་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་པ་
 དང་། བརྗོད་དོན་དུ་སྟོན་པས་ལུལ་གྱི་གནས་ལུལ་ཇི་བཞིན་མཁྱེན་མེད་པ་དང་།
 མ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་འདུག་མདོག་མདོག་བཤད་
 པ་མ་ཐད་ཚགས་ཤོག་སྟེང་སྟེལ་བ་སོགས་དེང་དུས་འདི་འདྲ་བའི་ནང་པའི་རྗེས་
 འཇུག་གཞན་ཡང་མང་མ་ཉུང་ཞིག་ཡོད་ཚོད། འདི་འདྲའི་སྣོད་ཁམས་ཅན་གྱི་
 ཚོས་ལུགས་པ་ཞིག་གི་འཇམ་སྐྱིང་འདིའི་ནང་ར་ཚོ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་མ་
 གཏོགས་པལ་ཆེར་མཚོང་ཚོས་བྱུང་སྟོང་མེད། ད་དུང་སྟོན་དན་ངོམ་སོ་འདི་ཡང་
 ར་ཚོའི་སྣོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞེས་འགན་འཁུར་མེད་པའི་སྐད་ཆ་
 ཤོད་མིད། ཞེད་རང་གི་ཤེད་ལྟོས་དེར་གཞན་གྱིས་གཟུར་གནས་སློ་ལྡན་ཏ་ལས་
 པ་ཞིག་འདུག་ཅེས་བསྐྱབས་པ་རྗོད་ཀྱི་རེད་སྟམ་ན་དེ་གི་བྱིས་སློ་ཅམ་རེད། ད་

དུང་དེ་ལས་སྒོལ་སྒྲེ་རང་ཚུགས་མི་བརྟན་པ་དང་སྐལ་ཚིགས་སྟེ་བ། མགོ་བདེ་བ་
དང་བློ་ལྡན་པ་ཞེས་ཐ་ན་ལུ་སྒོལ་བྱ་བའི་གནས་ཤིག་ཏུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཅི་སྟོན།
མོད་ཀྱི་ནང་པ་དག་ནི་དེ་ལྟ་ཞིག་རེད་ཅེས་མོད་ཀྱི་ནང་པ་སྤྱིའི་མཚན་སྟོན་ལ་
གཞོན་པའི་ཉེན་ཁའང་ཡོད།

དེར་བརྟེན་རང་ཚུགས་མ་ཤོར་བ་དང་གཞན་སེམས་མི་དགྲུག་པ་གསེང་
ཞེས་མཁའ་ཚེན་འདྲིལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞལ་གདམས་བྱེད་པར་བྱ་ལ། གལ་སྲིད་སྟོན་
པའི་གསུང་ལས་ཀྱང་ཚན་རིག་པའི་གསུང་བདེན་པ་ཆེ་བ་དང་། དེས་རང་ཉིད་
དང་འཇམ་གླིང་འདྲིལ་དོན་དམ་པའི་ཐབ་བདེ་སྟེར་བར་དགོངས་ཀྱི་འདུག་ལ།
ཁོ་མོས་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་དགོས་
ཞེས་སྐར་ཀྱི་བཀའ་བཏོན་བརྗེད་འཇོན་ཞིང་བློ་ལྡན་ལམ་ལུགས་ལྟ་བུ་དུས་རབས་
ཉེར་གཅིག་པ་འདྲིལ་མེད་པ་ཡིན་པས། ཚན་རིག་པ་ཆེ་གོ་མོའི་རྗེས་སུ་སོང་ལ།
འཇོན་པོ་ཡོད་ན་འཇམ་གླིང་འདྲིལ་གཞོན་སྟོན་གཏན་ནས་མི་སྤྱེལ་ཞིང་ཐབ་བདེ་
འབའ་ཞིག་སྟེར་བའི་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་ཞིག་ངོམས་ནས་ཚན་རིག་བདེན་པ་
དང་ནང་ཚོས་རྟོག་ལ། ཚན་རིག་ཐབ་བདེ་སྟེན་པོ་ཐོན་ནང་ཚོས་སྤྱུག་གི་བར་མཚོན་
ཅེས་ར་སྟོན་ཅིག་གཞོངས་དང་། དེའི་ཆེ་རང་གི་ཨ་མའི་ཕོར་བ་བདག་ཅག་
གི་སྟོན་པའི་གསུང་གི་དཔེ་ཏུ་བཏོན་ཀྱང་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་གི་གལ་མཐར་
འཁོད་པ་ར་དང་ར་འབྲ་བའི་ནང་པ་དག་གིས་བཟོད་སྒྲོམ་བྱེད་ཨེ་ལྟར་ལྟ་ཚོགས།

ཡེ་ལྷའི་རྗེས་སུ་ཡིན་བཞིན་པ་ཞིག་གིས་སྟོན་པ་ཡེ་ལྷ་ལ་བྱུར་བའི་སྟོན་
བཟོད་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཆེའི་རྗེས་སུ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་ཨལ་ལྷ་ལ་སྟོན་བཟོད་བྱུར་
བཟེད་ལ། དེ་བཞིན་ཉིན་རྒྱའི་རྗེས་སུ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་ཡིན་རྒྱའི་

དགོན་མཚོག་ལས་གཞན་ཞིག་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སློབ་པ་འཛམ་གླིང་འདིའི་
ནང་བྱང་སྤོང་མེད། བལ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ཤིང་རྒྱ་གར་དུ་འཚར་ལོངས་བྱུང་བ་ཁོ་བོ་
ལྷ་བྱུང་མཚོན་ན་ཚོས་ལུགས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་སྤྲངས་བྱེད་ལུགས་དག་
གང་ལ་གང་འཚམས་ཆ་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་
དག་གི་བྱེད་སྤྲངས་འདི་ལྷ་བྱུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་
མཐོང་གི་ཡོད།

དྲིན་རྒྱ་སོགས་ཚོས་ལུགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གལ་སྤིང་རང་ཉིད་གང་
ལ་ཞུགས་པའི་ཚོས་ལུགས་དེ་བདེན་མེད་ལོར་འཇུག་ཅན་དུ་མཐོང་ཆེ་ཚོས་
ལུགས་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་སམ་ཡང་ན་ཚོས་ལུགས་གཞན་ལ་ཞུགས་ཏེ།
གཞི་ནས་བདེན་པ་མེད་ཚུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སློབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ང་ཚོས་
ཆ་རྒྱས་ཡོད་པའི་སློབ་དཔོན་མཚོ་བཅུ་གཉིས་ལྟུང་དང་བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ལྷ་བྱུང་།
འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ནང་བ་དག་གི་བྱེད་སྤྲངས་དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་གཏམ་དཔེ་ཞིག་
ཡོད་པ་སྟེ། གང་དུ་ཐས་ཐ་སའི་ཐོར་བ་དེ་ཉིད་དུ་སྐབས་ལུང་འདོར་བར་བྱེད་
ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས། ད་དུང་། བགས་ལ་གནས་པའི་སྤྱི་ཉུང་གི་
སྒྲིབ་པའི་ཤིང་ལ་མི་གཅང་དོད། །ཞེས་ཆེས་ཐལ་ལ་དུ་གསུངས་འདུག་ལ། ཨ་
རོགས་ཐུགས་བསམ་ཞིག་བཞེས་དང་། སོ་སོའི་ཐོར་བའི་ནང་སོ་སོས་གཅིན་པ་
བཏང་ན། དེ་ལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་དུང་ལྷུང་དུ་འཇུག་ཏུ་སྐབས་ཡོད་པ་སུས་དཔྱོད་ལྡན་
དུ་བཅི་སྤིང་དམ། ཞེས་དཔྱོད་ཅིག་གྱིས་དང་ལགས།

ཡང་འཕྲོས།

ད་དུང་། དེང་སང་ནང་པའི་མགོ་རིལ་ཚོས་ཚུར་ཚན་རིག་འདི་ནང་ཚོས་དང་

མཐུན་ནོ་ཞེས་ཉ་ལས་ལས་མི་བྱེད་པར། བར་ནང་ཚོས་འདི་ཉིད་ཚན་རིག་དང་
མཐུན་ནོ་ཞེས་ཉང་སང་སང་བྱེད་པ་ནི། བར་ཚོས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཚུང་དུ་བཏང་བ་
ཞིག་ཡིན་ཞེས་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་པས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་སོ་ལེགས་
སོ་ལེན་ཏུ་ལེགས་སོ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་
བརྗོད་འདོད་བྱུང་ལ། ལྷ་ཚུལ་དེར་ཁོ་བོ་རབ་ཏུ་འབད། སྤྱིར་མཐུན་པའི་ཆ་ནི་
དངོས་སོ་གང་ལའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། གཅེར་བུ་པ་དང་ནང་པའི་སྤྱོད་པ་འཚེ་
བ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ནས་ཉ་ཅང་མཐུན་པའི་ཆ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་ཐ་ན་དག་སྤྱོད་
པ་དང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་དག་གི་བར་ནའང་མཐུན་པའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད། དེ་ནི་
ཚོས་ཉིད་ཅིག་ཡིན་པས་ཉ་ལས་ཉང་སང་ཡ་མཚན་དགོས་དོན་མེད་མོད། ཉང་
སང་མི་དགོས་ས་ལ་ཉང་སང་། ཡ་མཚན་མི་དགོས་ས་ལ་ཡ་མཚན་མཁན་ཡང་
ང་ཚོ་མོད་ཀྱི་ནང་པ་མ་གཏོགས་མཐོང་རྒྱ་དགོན།

དེ་ཡང་ཚོས་རྗེས་བཏུ་བྱིས། སྤྱོད་པ་རེ་འབྲ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད། །ཐམས་ཅད་
འབྲ་བ་གང་ནའང་མེད། །ཅེས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གདམས་པ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དེར་
སློབ་སྦྱོང་མི་བྱིད་པར་། ཉ་མཐུན་ཐབས་སྤྱོད་པ་། །ཡི་ལུགས་སོལ་གསར་བ་འདིར་
ཁོ་བོས་ཡ་མཚན་མོ་དང་ཁྱད་མཚར་མོ་ཞིག་དང་ཚོས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་སྐྱེས་
བལྟས་ཀྱང་འཆར་སྤང་མི་བདེ་བ་ཞིག་ལས་གཞན་དམིགས་བསལ་ཁྱད་ཚོས་
གང་ཡང་མ་མཐོང་། ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ཆ་ཡོད་ན་དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཆ་རང་
རེད། ལོང་བཤད་ལྟར་མཐུན་ཆ་ནི་དངོས་སོ་གང་ལའང་ཡོད་པས་དེ་ཅུ་གྱིས་
ཁྱབ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་ག་ལ་མཆིས། དེ་བཞིན་མི་མཐུན་པའི་ཆ་ཡོད་ཀྱང་
ངེས་པར་མཐུན་ཐབས་སྤྱོད་དགོས་དོན་མེད། ཚན་རིག་དང་མཐུན་ཐབས་མ་སྤྱོད་

ན་ང་ཚོའི་ནང་ཚོས་རང་རྐང་ཚུགས་མི་སྲུབ་པ་དེ་འདྲའི་ཐབས་སྐྱོ་བོ་ཞིག་ཡིན་
ནམ། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤུ་སོགས་ཚོས་ལུགས་གཞན་རྣམས་ང་ཚོ་ལས་དང་ཞིང་
རྒྱས་པ་མ་མཐོང་ངམ།

ང་ཚོའི་མེས་པོ་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་སོགས་བཅོན་པོའི་སྲུགས་
བསྐྱེད་དང་སྦྱིང་སྦྱོབས་ལ་རྒྱབ་བརྟེན་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་སོགས་ལོ་པཎ་བཀའ་
འདུན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རི་ཚུ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་རྐང་ལམ་བཟོད། དཀའ་སྲུག་རྩལ་རྩལ་
ཁོན་པ་བསྐྱེལ། ཉེན་མོའི་ཟས་དང་མཚན་མོའི་གཉིད་བཅག་རྩལ་ས་ནས་གསེར་
སྲང་དང་དུལ་སྲང་སྦྱང་ཕྱག་གི་ཕྱག་ཆེ་ས་ནས་ཆེ་སྲོག་གི་འགྲོ་སོང་ཡང་
བཏང་སྟེ། དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དང་དུ་མྱངས། ལམ་བ་སྦྱང་ཕྱག་ཁྱེད་དུ་བསྐྱེད་
དེ་རང་གི་སྲོག་ཉེན་ལའང་མ་འདྲེ་མས་བར་འབད་རྩལ་གནང་བའི་ཉེར་ལེན་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གཅེས་ལོར་ནང་ཚོས་འདི་ཉིད་དེང་མགོ་རིལ་ཁ་ཅིག་གིས་
གང་འདོད་འདོད་འདྲ་ཞིག་དང་གང་འདྲ་འདྲ་འདྲ་ཞིག་གྱེད་བཞིན་འདུག། གཞན་
ཀྱིས་ནང་ཚོས་ཀྱི་མིང་དོན་ཅམ་ཡང་སྐྱད་ཆ་མ་དེས་གོང་ནང་ཚོས་ཀྱི་ཐབ་ཅིང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་གནད་འགག་དག་སར་འཆད་འགོ་རྩོམ་ཞིང་། ཚན་རིག་པ་སོགས་
གཞན་ཀྱིས་བཟོ་སྟེང་གྱེད་ཟེར་ནས་ནང་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་སྲུབ་སྐྱོར་སྐྱོད་ཆ་ཅུང་ཟད་
ཅམ་འདི་ཆེ་དེ་མ་ཐག་མཁས་མདོག་བསྟན་ཏེ་འབྲེལ་བའདད་རྒྱག་ཚོག་ཚོག་ཅིག་
གྱེད་བཞིན་མཆིས། ང་ཚོའི་མེས་པོ་གོང་མ་དག་གིས་ནང་ཚོས་འཆད་སྟེལ་གྱེད་
སྐྱངས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ།

གལ་སྲིད་ཚན་རིག་པ་ཚོར་ནང་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་སྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞན་དག་ཤེས་
འདོད་ཡོད་ན། ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་པཎ་སྲུབ་བཅུ་བདུན་གྱི་གཞུང་ཆེན་སོགས་

ལ་སློབ་གཉེར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ང་ཚོ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱིས་འགྲོ་སྐྱབས་འགྲོ་
ལུགས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་ནང་ཚོས་ཐོས་བསམ་བྱེད་འཇུག་དགོས་པ་ལས། ཁོང་
ཚོ་ཚན་རིག་པ་རེད་ཅེས་ཉང་སང་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། འོན་ཏེ་ཁོང་ཚོས་
དེ་ལྟར་མི་ལུས་ཟེར་ན་དེའི་ཚེ་བཟུ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ག་ལེར་ལེབས་ཞེས་བརྗོད་
རྒྱུ་ལས་ཚིག་གཞན་གྱིས་སྟོངས་པ་ཡིན། ལམ་གྱི་རིམ་པ་གང་ཡང་མེད་པར་
དང་པོ་ཉིད་ནས་དཀའ་གནད་དང་འགག་ཅུ་སྟེན་མིན་གྱི་བཞེད་དགོངས་སོགས་
ཅི་འདོད་འདོད་དུ་སྟེར་བ་འདི་སྤེལ་ལུགས་སློབ་རེད་དམ། ང་ཚོའི་ལོ་ལྟ་རྒྱུ་ས་
གྱིས་ནང་ཚོས་འདིའི་ཆེད་དཀའ་བ་རྗེ་ཙམ་སྤྱད་ཡོད་ཀྱང་གྱུན་གྱིས་ཤེས་གསལ་
ཡིན་པས། གདོང་ལ་ལྷགས་པ་དང་ཁྲག་འབྲེལ་ཡོད་ན་ཆེ་ས་ནས་སེམས་མ་སྐྱབ་
ཀྱང་ཚུངས་ནས་ང་ཚོའི་མེས་པོ་དག་གི་དཀའ་སྤྱད་དང་བཅན་པོའི་སྤྱིང་སྟོབས་
དག་ལ་རིན་ཐང་ཙམ་ཡང་འདོགས་མ་སྐྱབ་ཆེ་ང་ཚོ་གངས་ཅན་པ་ཡིན་ཞེས་མིང་
སྟེན་པོ་དེ་ལྟར་ནས་ཅི་བྱེད། ང་ཚོའི་མེས་པོ་དག་གིས་སྤྱི་རྒྱུ་ལོར་གསེར་སྤང་
གྲངས་ལས་འདས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ནང་གི་ཆེ་སྟོབས་ཀྱང་འདིའི་ཆེད་བཏང་བ་ལོ་
རྒྱུས་ཐོག་འཁོད་པ་མཐོང་གསལ་ཡང་། ཚན་རིག་པ་ཁོང་ཚོས་རྩལ་ལྷན་གྱིས་
པ་གཅིག་ཀྱང་འདོན་མི་དགོས་ལ་སྟོར་དོག་གཅིག་ཀྱང་སྟོད་མི་དགོས་པར་དེ་
འབྲེལ་ལས་སློབ་མོ་ཞིག་དང་སྐྱབས་བདེ་མོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ནང་ཚོས་ལ་བཟོ་
སྟེང་བྱེད་པ་ནི་དངོས་ནས་བྱས་ན། ཉམ་པ་ཆ་ཐག་ཚོད་པ་ཞིག་ཅི་ལ་མིན། སྤྱིར་
ན་བཟོ་སྟེང་ཞེས་པ་སྤྱོད་གསལ་གཉིས་ཀས་ལྟ་བུའི་དེར་མགོ་མཇུག་བར་གསལ་ལ་
ཐོས་བསམ་ཞིབ་འཇུག་ཆ་ཚང་ཞིག་བྱས་ཟེན་རྗེས་གཞི་ནས་བཟོ་སྟེང་ཞེས་པའི་
ཚིག་འདི་འབྲུང་གི་ཡོད་ཀྱང་དེར་ནི་དེ་ལས་སྟོབས་ལོ།

སྐྱོད་ཚུལ་འདི་དག་ནི་ང་ཚོ་པོད་ཀྱི་ནང་པ་ཚོ་ཁོམ་པའི་སྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་
 སྐྱེས་པ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་འབྲ་བར་སྤར་ས་ཁྲུག་ལུང་ཁྲུག་ཅིག་ནས་ད་ནི་
 འཛམ་གླིང་ཀུན་མཐོང་གི་དུས་སྐབས་སུ་སོན་སྐབས། ཚན་རིག་པའི་བསྐྱེད་
 རོག་ཚུད་དེ་ཁོང་ཚོས་བསྐྱབས་བརྗོད་ཀྱི་གཟི་སྲན་དེས་གཟི་ནས་རང་གི་ནོར་
 བྱར་རིན་ཐང་དང་རང་གི་དཔྱོད་ལྡན་མེས་པོ་གོང་མ་དག་གི་དཀའ་སྤྱད་ལ་རིན་
 ཐང་ཚམ་ཡང་འཛོག་མི་ཤེས་པར་གྱུར་དང་འགྱུར་བཞིན་བཞི། ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་
 བའི་གནས་ཤིག་ཡིན་ལ། ང་ཚོའི་བྱེད་སྤངས་འདི་ནི་ནོར་བུ་ཁོམ་ཚོགས་སུ་
 བཤམས་ཏེ་ཁྲུབ་བསྐྱབས་བྱས་པ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས། སར་ལ་ཁྱི་རྒྱགས་
 རྒྱགས་བྱེད་དགོས་དོན་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་ཚུར་ལ་ཁྱི་རྒྱགས་རྒྱགས་བྱེད་ཀྱི་
 འདུག་ན། གདུལ་བུ་སློས་གཏོང་མི་རུང་བ་ནི་སྟོན་པས་བཀའ་གསུང་ཡིན་པས་
 ཁྱེད་རང་གིས་བཤད་ལྷན་གདན་པ་འགྲིམ་པའམ་ཡང་ན་དགོ་ཀུན་ལེགས་པོ་
 ཞིག་བཅའ་ཏེ་སྟོན་སྟོན་བྱས་ནས་ནང་ཚོས་ལ་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་ཚང་བའི་
 སློབ་སྦྱོང་ཞིག་གིས་དང་ད་གཟོད་ཁྱེད་རང་གིས་ཤེས་འདོད་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་གཏམ་སྐྱེད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

ཡང་གཅིག་སྐྱེད་ན། དེ་ཡང་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་འཛིན་ས་མེད་ཅིང་རང་རྒྱགས་
 མི་བརྟན་པ་མ་ཟད་ང་ཚོའི་མེས་པོ་བཞུ་བཅུ་བདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་
 གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ལས་ཆེས་ཐལ་ལ་དུ་བརྗེས་པའི་
 རྒྱང་འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་སྟོགས་ཀུན་ནས་ཉ་ཅང་མཚུངས་པའི་ཚན་རིག་
 པ་དང་ལྷ་རྒྱགས་ཀྱིས་མཐུན་ཐབས་སྐྱབ་བཞི། རེད་ཅག་བཞུ་བཅུ་བདུན་གྱི་
 གཞུང་ལུགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཅིང་བཞུ་བའི་དེ་དག་གི་བརྒྱུད་འཛིན་པར་སྐྱབ་

བའི་ཆ་ནས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་རེད་ལ། རོ་ཆ་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་
རེད།

སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་དང་ལས་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་གཏོགས་
མི་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ལས་ཆེས་དམན་ཤོས་སུ་གསུངས་
ཀྱང་ད་ནི་མགོ་རིམ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ཉིད་རང་གི་སྟོན་པ་དང་སྟོན་པའི་གསུང་
ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་མཐོན་པོར་འདེགས་ཤིང་། གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་མཐོ་ཤོས་སུ་
བཀུར་བཞེན་འདུག་ལ། བྱང་ཚེས་རྣམ་དག་ཡིན་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་པས་
སོ་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འགོད་བཞེན་པ་སོགས་ནི། བོད་ཀྱི་བྱང་པ་དག་གིས་བརྒྱ་ཆ་
བརྒྱ་ཐམས་པ་བསྟན་དང་སྟོན་པའི་ཞབས་འདེན་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན། རོ་ན་ང་ཚོས་
ཚོན་རིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཅམ་ཡང་བྱེད་མི་རུང་ངམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ངས་བཤད་པ་དག་
ལ་གོ་བ་མ་ལོན་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་སྟེ། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཚོན་རིག་དེ་
ཉིད་ཉ་ལས་ཉང་སང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་
སྐད་ཞེ་བ་སྟེ། སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱབ་པའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་
ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་སྦྱར་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱད་པར་
ཏུ་དེང་འཇམ་སྦྱིང་འདྲིའི་སྟེང་ཚོས་ཀྱི་དབྱ་ཡ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
དབང་པོས་སྟོགས་ན་ངེས་པར་ཏུ་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། དབལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས། སྲ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པའི་གསང་
ཚིག་མཁྱེན་པའི་སྦྱིང་ཏུ་བྲན་གཡོག་གི་གཟུགས་སུ་བརྟུན་ཉེ་དཀའ་སྦྱུད་བརྒྱ་
ཐག་དང་སྦྱངས་ཀྱིས་རྒྱང་འཕེན་པའི་སློབ་དཔོན་འཁོར་བྲན་གཡོག་མོ་མོ་དང་
བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མགྲུ་བར་བྱས་ཤིང་། མཐར་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་མཚར་ཞིག་

བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་དང་ཞོགས་དུང་།

༡༽ སྐྱེ་ཞབས་ཞོགས་དུང་ཞེས་པ་སྐྱེ་ཡིན་ནམ།

ཞོགས་པའི་གཉིད་འཇུག་དཀོག་པའི་དུང་སྐྱེ་བཞིན་དུ་བོད་གངས་ཅན་པ་
རྣམས་ཡུན་རིང་དགས་པའི་ཤེས་ཚོངས་ཀྱི་གཉིད་སྐྱེག་ལས་དཀོག་པའི་ཕྱིར་
དུ་རང་གིས་རང་ལ་སྐྱེག་མིང་དུ་ཞོགས་དུང་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། རང་རིགས་
ལ་དུང་བ་ཟབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གངས་ཉུང་ཡང་རིན་ཐང་ལྡན་པའི་བཅམས་ཚོས་
ཁྲིམས་ཤིག་གྱུར་འབོད་ཀྱི་དང་། ཁྲིམས་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིབས་ཀྱི་ ཁྲིམས་ཤིག་
ཀུན་གྲོལ་ཀྱི་ ཁྲིམས་པ་གོ་འབྱེད་ཀྱི་ བཅས་དེབ་འབྲིང་བཞི་ཚོམ་པ་ལོ་ཞིག་སྟེ།
དངོས་མིང་ལ་བཟུ་རྒྱལ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱུན་ལྡན་འཚོ་བ་ཚོམ་སྒྲིག་པ་དང་། ཁོང་གི་
ཁྲིམས་ལོན་ནམ་སྒྲིབས་ལུགས་ནི་བཅམས་ཚོས་བཞི་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་འཛིན་གྱིད་
འོས་སོ།།

༢༽ རང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་ཞབས་ཞོགས་དུང་གི་དེབ་བཞི་ལོ་དག་
བསྐྲུགས་ན་ཉེན་ཁ་ཡོད་དམ།

ཐོ་བ་འདི་རབ་དུ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་བཤའ་པར་བྱ་སྟེ། དེང་ནང་པའི་
སྐྱེ་ཚོགས་རྒྱུ་རྒྱུང་འདིའི་ནང་ཁ་ཅིག་གིས་ཞོགས་དུང་གི་དེབ་སྐྲོག་མི་རུང་བ་
དང་། བསྐྲུགས་ན་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཚུལ་སྐྲོག་ཅིང་། ཞོགས་དུང་གི་དེབ་དེ་སྐྲོག་
སྐབས་ཞེད་ཐག་ཚོད་ནས་ཕྱིད་ཀ་ནས་སྐྲོག་མཚམས་བཅད་པ་ཡིན་མ་གཏོགས་
སྐྱེ་བ་འགྲུར་འགྲོ་ས་རེད་ཅེས་རྗོད་མཁན་ཡང་མཐོང་། ཁ་ཅིག་གིས་ནང་ཚོས་
ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་འདུག་ཅེས་རྟངས་སངས་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ནང་ཚོས་ལ་

དགག་པ་བརྒྱུ་མེད་ཅེས་སྐྱོན་སྐྱོང་ལ་འབད། ཁ་ཅིག་གིས་ནང་ཚོས་ལ་དགག་
པ་རྒྱག་མཁན་གྱི་དེབ་སློབ་ག་ལ་རུང་བེད། མདོར་ན་མང་ཆེ་བས་སློབ་མི་རུང་
བེད་ལ། རྒྱ་མཚན་ནི་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་ཅེས་མོ།

ཁོ་ལོས་བརྟམས་ན་དེད་དུས་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་གསལ་བྱུང་བར་དུ་
མོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་རྗེས་འཇུག་གངས་ཅན་པ་ཞིག་ཡིན་ནས་བརྒྱུད་དེས་པར་དུ་
ཞོགས་དུང་གི་དེབ་སློབ་བཞི་ལོ་དེ་སློབ་ཐུབ་ཐབས་སུ་བཙུག་དགོས་སྐྱེ། ཉེན་
ཁ་དང་འཇིགས་སྐྱེད་གི་སེམས་ཁུལ་གཏན་ནས་མི་དགོས་པ་ནི་མོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་
ཆེན་མོ་དག་དུ་འཆད་ཁྲིད་སྐབས་འི་བ་འིས་ལན་གནང་བ་དག་ལས་ཉོགས་ལུས་
ཉེ། དེད་གི་ང་ཚོའི་གཞོན་སྤྱིས་རྣམས་སྤར་ལྟར་སྤུང་པོ་ཆུ་སྤྲོ་གར་འཁྲིད་དང་
རྒྱ་མཚན་ལ་བསྐྱེད་བཅད་བདར་གསུམ་གྱི་དམི་ཤེས་པར་མཇུག་མོ་གར་བརྟམ་
པར་དུ་ཅི་མཁན་ཞིག་མིན་པ་དང་། རི་མོར་ཅལ་འཛོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྐྱོང་བའི་
རང་གི་པ་མ་གན་ཚོན་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པར་ལེགས་ཉེས་སྤར་དོར་གྱི་དཔྱེ་བ་
ཞིབ་མོར་འབྲེད་ཤེས་པའི་ཚད་དུ་སླེབས་ཡོད་པར་མདོན་བས་མོ།

དེ་ཡང་མཚོ་སྐོན་དགེ་སོན་སློབ་ཆེན་ནས་འཆད་ཁྲིད་སྐབས་སུ་ཁོང་ལ་
བཀོད་པའི་སློབ་ཐུག་ཅིག་གི་དྲི་བ་འདི་གཅིག་དུར་གཞིགས་དང་ཁོང་ཚོའི་རྣམ་
དམྱོང་གྱི་གཞི་འོད་མཚོར་ཐུབ། དག་དྲི། མོག་མར་ཁྲོད་རང་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭར་
འཛོར་ནས་འཆད་ཁྲིད་བྱས་པར་དངོས་གནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལུ་བ་ཡིན། དེ་
ནས་འདི་ཆེག་གཅིག་ཡོད། ཁྲོད་ཀྱིས་བཤད་ན་འཇིག་རྟེན་པས་ཚོས་ལུགས་
དང་ཚོས་ལུགས་པས་འཇིག་རྟེན་མི་འགྲུབ་ཟེད། དེས་ན་ཁྲོད་ཀྱི་ཉོད་མོད་ཤེས་
རྒྱུ་འཛོད་ཤེས་སྤྲོ་མ་དང་གྲྭ་ཚང་གི་དོན་མང་པོ་ཞིག་བཤད་འདུག། ཁྲོད་རང་

འདིག་ཉེན་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དག་བཤད་དགོས་དོན་ཅི་ཡིན། ཞེས་
ལན་ཐེབས་དཀའ་བའི་བྱི་ཚིག་འདི་འདྲ་བའོད་འདུག ལྟོ་བ་ལྷ་དག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡིན་
ན་དེད་ཅག་སེར་མོ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་སམ་པཏ་ལུ་བཅུ་བདུན་གྱི་གཞུང་ཚེན་ལ་
མོས་བསམ་དོན་གཉེར་ཅན་བཤད་ལྷ་བ་དང་གདན་ས་བ་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྟོན།

དེས་ན་ཞོགས་དུང་གི་དེབ་བསྐྲགས་ན་ཉེན་ཁ་མེད་པ་མ་ཟད། དེ་ལས་སྟོག་
སྟེ་དགོ་མཚན་ལྟར་ཉེ། ཞོ་བོར་མཚོན་ན་ཞོང་གི་དེབ་དག་བསྐྲགས་པས་པན་
མོགས་རྒྱ་ཚེར་ཐོབ། ཞོང་གི་དེབ་དག་ལ་ངས་རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་
ལས་ཐོབ་པའི་ལྷ་བྱེད་ཀྱི་མིག་གིས་ལྷ་དུས་མི་ཟེར་བ་འདི་སྐལ་ཚོགས་ཡོད་
དགོས་པ་སྟེ་བཏན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེའོད་ཤེས་ཉེ་གཟབ་གཟབ་ལན་ཉན་
རྣམ་དཔྱོད་ལྟན་པ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་གསལ་དུ་བྱིན། རྒྱད་པར་
དུ་སྐལ་ཚོགས་དང་དཔྱོད་ཤེས་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་པོ་འདིས། ང་རང་འགོ་བ་
རིགས་དུག་ལས་མེད་འགོ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། མི་སྐལ་ཚོགས་ཅན་ཞིག་
དང་། མི་དཔྱོད་ཤེས་ཅན་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་གཞིར་བཞག་འགོ་བ་མེད་ནང་ནས་
ཤུང་ང་རང་ནང་པའི་རྗེས་འདུག་ཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། སྐལ་ཚོགས་ཅན་གྱི་ནང་
པ་ཞིག་དང་། དཔྱོད་ཤེས་ལྟན་པའི་ནང་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པའི་ཚོར་སྣང་ཐབ་
མོ་བྱུང་། གཞན་ཡང་ཞོང་གིས་དོགས་སྟོང་སྟོང་སྟོབས་ལས། ཡོན་ཉན་པ་དང་
ཤེས་ཡོན་ཅན་སྐྱབས། ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མི་གཤེས་ཀྱི་ངོས་ནས་དབྱེ་ན།
ཞེས་དབྱེ་བ་འགའ་ཤས་བཞག་འདུག་པ་ཚུར་བསྐྱར་ཉེ། ལང་པ་ལ་མི་གཤེས་
ཀྱི་ངོས་ནས་དབྱེ་ན། དབང་དང་རྒྱ་ལོར་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་སྟོ་ལོ་ལྷ་བུའི་ནང་པ་
དང་། རང་རྒྱུགས་མེད་ཅིང་སྐལ་ཚོགས་སྟེ་བ་ཤུང་ཁའི་རྣ་སྐྱེས་ལྷ་བུའི་ནང་པ་

དང་། མི་ཚེ་འཇིགས་དངངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་འདི་བོད་སྐད་གཉིད་ལྟ་བུའི་ནང་
བ་དང་ཞེས་སོགས་སུ་བསྐྱེད་ཏེ་ལྷ་སྐབས་ངས་རྒྱས་ཡོད་པའི་དེད་ཅག་གངས་
ཅན་པའི་ནང་བ་པལ་མོ་ཚེར་དབྱེ་བ་དེ་གསུམ་ཀ་ལྷན་པར་མཐོང་བས། ལྷོན་པ་
ལེས་རབ་ཀྱི་མཛོད་འཛིན་པ་དེ་དང་། དེའི་རྗེས་འཇུག་སྐྱེས་དང་ཐོགས་མེད་
དེ་བཞིན་ཕྱོགས་སྐྱང་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐུ་སོགས་དེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་དག་ཡི་སྐྱུག་
པའི་གནས་ཁོ་ནར་འབྱུངས་གཤེས། ངས་ཉི་མོ་ཀྱི་ནང་བ་ཚོ། ཡར་ལ་ལོངས་
དང་། །ཞེས་པའི་ཁ་བྱང་ཅན་གྱི་ཚོམ་ཡིག་དེ་གྲིས་པ་ཡིན།

ཡང་བསྐྱེད་ངས་ཚོས་གཞུང་གི་དེགས་པ་སྐྱེགས་པམ་ཏུ་ལུས་མ་བཅུག་
པར་གནད་དོན་འདི་ལྟ་བུར་མེད་སྐྱེད་དེ་ཐེངས་གཅིག་སྐྱེས་ན། དེད་ཅག་ནང་
བ་སངས་རྒྱས་པ་ཚོ། དབང་དང་རྒྱ་ལོར་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་ཞིང་ཀུན་ལ་སྐྱོན་
པ་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་གཟི་འོད་སློང་པའི་ནང་བ་ཞིག་དང་། རང་རྩོགས་བཟན་ཅིང་སྐུ་
ཚོགས་མཁའགས་པ་སྲིད་པའི་གངས་ཚན་ལྟ་བུའི་ནང་བ་ཞིག་ རང་གི་ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་བཏུལ་ཏེ་མི་ཚེ་ཞི་བ་དེ་བག་ལེབས་ཀྱིས་སྐྱེལ་ཞིང་གཞན་ཡང་ལམ་
བྱ་དེར་འགོད་ཐབས་ལ་བཙོན་གྱིན་ཏུ་འཇུག་མཁའ་མཁའ་སྐྱོན་པའི་ཞི་བ་དེའི་
དེད་དཔོན་ལྟ་བུའི་ནང་བ་ཞིག་གྱེད་དཔོས་པ་བཅས། ཁོང་གི་ཚོགས་དག་ལ་བཟེན་
ནས་ངས་དངོས་ལྟགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་རང་དང་རང་གི་ཚོས་ལུགས་ལ་སྐྱོན་
པའི་གོ་བ་རྣམས་མ་དེ་སྐྱེད་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་དོགས་སློང་སློང་སློབས་སུ་གསུངས་པའི་ཅ་བའི་ཀུན་
སློང་གཤེས་རྒྱུད་བཞི་པོ་དེ་ཡང་རྒྱུད་ནང་བ་ཚོར་སྐྱེད་ནས་བཤད་ན། རྩོད་སློབས་
བཟན་བརྗེད་ཅན་གྱི་ནང་བ་ཞིག་དང་། རང་གཞུན་རང་སློབ་ཅན་གྱི་ནང་བ་ཞིག་

བྲང་པོ་བྲང་བཞག་ཅན་གྱི་ནང་པ་ཞིག་ གཟབ་ནན་དཔྱོད་ལྡན་ཅན་གྱི་ནང་པ་ཞིག་
 བྱེད་དགོས་པར་གོ་བ་དང་། དེར་མ་ཟད། ཁོང་གི་དེབ་དེ་ཉིད་ལས། ད་གཟོད་མི་
 །ཤེས་རབ་ཅན་དང་། མི་ཀུན་སྲོད་ཅན། མི་རྒྱ་བ་ཅན། མི་སྐྱལ་ཚིགས་ཅན། མི་
 །འཛོལ་ཐང་ཅན། མི་གཞི་ལེགས་པོ་གང་མང་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རེད། ང་ཚོས་ནམ་ཡང་
 མི་རབས་གསར་པ་ཞེས་སྐད་ཆེན་པོ་རྒྱག་པའང་མདོར་བཤད་ན་ཁྱད་ཡོན་དེ་
 དག་དང་ལྡན་པའི་མི་བྱ་སྐྱེ་བའི་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་ང་རང་མི་
 །ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་དངོས་བརྟན་ཚིག་ཟེན་དེ་ག་ཡང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་
 མིའི་ནང་ནས་ང་རང་ནང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ངས་གོ་བ་འདི་ལྟར་སྒྲངས་ཏེ།
 ང་ཚོས་ནང་ཚོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་རྒྱང་འབྲེལ་གྱིས་
 སྐྱངས་ན། ད་གཟོད་ནང་པ་ཤེས་རབ་ཅན་དང་། བྲང་པོ་ཀུན་སྲོད་ཅན། བྲང་པོ་རྒྱ་
 བ་ཅན། བྲང་པོ་སྐྱལ་ཚིགས་ཅན། བྲང་པོ་འཛོལ་ཐང་ཅན། བྲང་པོ་མི་གཞི་ལེགས་
 པོ་ཅན་གང་མང་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རེད། ང་ཚོས་ནམ་ཡང་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་
 བྲང་པོ་ཞེས་སྐད་ཆེན་པོ་རྒྱག་པའང་མདོར་བཤད་ན་ཁྱད་ཡོན་དེ་དག་དང་ལྡན་
 པའི་བྲང་པོ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སུ་བསྐྱུང་ཏེ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་དུས་
 རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་བྲང་པོ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཡང་པལ་ཆེར་རྟེན་བྱུང་སྟེ།

ཁྱད་པར་དུ་གནད་འགག་ཅིག་ཞི། ཁོང་རང་ཉིད་ལག་ལེན་ཐོག་གནས་མིན་
 གང་ལྟར་ཡང་ཁོང་གིས་ཚོས་པས་ཚོས་དོན་ཤོད་དགོས་པ་དང་འདྲིལ་ཉེན་པའི་
 དོན་དག་ལ་བྱུས་གཏོགས་བྱེད་མི་ཉེན་ཞེས་པ་ནི་ཁོ་པོར་མཚོན་ན་གསེར་སྲང་
 སྟོང་ལས་ལྷག་པའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་ཏུ་མཐོང་བས། །སྐྱ་པས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 མགོ་ཁྲིད་བྱེད་སྲོལ་དེར་སྲུང་གི་རྒྱལ་བས་ལོ་ངོ་ཉེས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱའི་གོང་པོ་ལ་

ནས་རྫོགས་ཚིག་བཀོད་ཟིན་ཅིང་། ད་ལྟོ་རྒྱལ་བས་སྤང་ཡང་འཇུག་སྐྱེས་ནས་པོ་
ཞིག་བསྐྱེད་སོང་བ་དེར་གནས་ལུགས་དང་རྒྱ་མཚན་དགག་དགོས་དུ་མ་ཤེས་
ནས་དད་ཅིང་། བྲ་བས་བཤད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་
གསུམ་ལ་ཤུགས་སྟོན་མི་རྒྱལ་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོལ་སྤེལ་བ་བྱེད་པ་
སྟོན་པ་ཤུགས་ལུགས་པའི་རྗེས་འཇུག་ཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་
དུ་སྟོན་དང་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེན་དེད་ཅེས་འཇུག་བཞིན་ཡོད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་
ནས་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་འདུལ་དགོས་པའམ་པན་འདོགས་དགོས་པ་འདྲ་བུར་
ཚོ། དེ་ལ་ཆབ་སྲིད་པ་ཁོ་རང་གི་སྤྱད་སྟོན་པ་སྟེ་བྲིམ་པ་མི་སྤྱིའི་གཞུགས་གྱིས་
པན་འདོགས་ཨེ་བྱུང་ལྟ་དགོས་ཀྱི་བྲ་བའི་གཞུགས་སུ་བཀའ་སློན་དང་སྤྱི་འཇུག་
ས་འཇུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོལ་བཟུང་བ་དེ། སྟོན་པས་གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་
ལ་དེར་སྟོན་པ་ཞེས་པའི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལའང་རིན་ཐང་མ་བཞག་པ་ཞིག་
ཡིན། ། ཁོ་བོས་ཀྱང་རྩོམ་ཡིག་འདིས་མཚོན་དེབ་འདིའི་ནང་ཚོས་ལུགས་པ་
ཞིག་ཡིན་པ་དང་ཚོས་ལུགས་པའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་
ནས་ནང་ཚོས་དང་ནང་པའི་དོན་དག་འབའ་ཞིག་ལ་རྒྱུན་ལྡན་བསམ་གཞིག་དང་
འབྲེལ་བའི་འབེལ་གཏམ་སྐྱ་ཚོགས་ཤིག་གིས་ཡོད་པ་ལས། བྲིམ་ཚང་སྐྱོང་
སྤངས། ཞིང་འདེབས་སྤངས། ཆབ་སྲིད་འཁུལ་སྤངས། ཚོང་རྒྱལ་སྤངས། དམག་
འགྲུང་སྤངས། གཡོ་སྤྱོད་དང་མགོ་བདེ་འཇུག་འཇུག་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱོང་སྤངས། དེ་
བཞིན། ལྟོང་སྤེའི་རྣམས་སྤངས། སོ་མོའི་བཅེ་དུང་སོགས་འཛིག་ཉེན་པ་ཁོ་ནའི་བྱ་བ་
རྣམས་སུ་ཅམ་བུར་ཅམ་ཤུགས་བསྟན་ཅམ་ཡང་སྤངས་མེད།

དེ་དག་གི་ཐད་དུ་ཚོའི་སྤྱད་ཡིག་ཐོག་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མ་མཐོང་བས་

འདིག་ཉེན་ཁོ་ན་སློང་མཁན་ཡིན་ཟེར་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སློབ་འབའ་ཞིག་
 མི་བྱེད་པར་འདི་ཐད་ཁ་སློང་རེ་བཀྱིས་ན་འོས་ཤིང་འཚམས། དཔེར་ན་བྱིས་
 ཚང་སློང་སྣངས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས། མི་པན་རྩེན་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྣངས་ཀྱི་གཞུང་
 ལུགས། མགོ་བདེ་བཞུ་འབྲེལ་འབྲེལ་སྣངས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སོགས་ཉེ། ལྷ་
 ལྷུལ་ལ་སྤུ་གསུམ་སྤུ་བཞི་བཅཱ་རྩུ་ནི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དག་ཅིག་ཡིན་པས་
 སར་བཞག་ནས། དེ་ལས་ཀྱང་བྱིས་ཚང་སློང་བར་སྤྲོད་པའི་པ་མའི་མཚན་ཉིད་
 དང་སྤུ་གཤེན་མཚན་ཉིད། དེ་དག་གི་གྲངས་ཚད་མང་ཉུང་དང་། དེ་དག་སྦྱེད་སྤོང་
 དང་འཚམ་མཐུན་དུ་གནས་ཐབས། ཉིན་རེའི་འཚོ་བ་སྤྱེལ་སྣངས་ནས་བྱིས་ཚང་
 རོ་སྦྱེད་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་སྣངས་ཡོང་ལུགས་དེའི་ཆ་རྩུན་རི་དགོས་སོགས་ཀྱི་
 བར་ཐ་ན་བྱིས་ཚང་ཞིག་གི་སྤྱི་ཁང་པའི་བཟོ་བཀོད་དང་ཁང་མིག་མང་ཉུང་གང་
 དགོས་གང་ལེགས་ནས་བརྟུང་ཆ་ཚང་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཚོམ་སྤུབ་
 བ། ད་གཟོད་བྱེད་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་དེར་རིན་ཐང་མངོན་པ་ཡིན་ལ། ལྷུ་གསུམ་
 ལྷུ་བཞི་སོགས་ཀྱང་བྱིས་ཚང་དེ་གའི་སློང་ནས་བཅཱ་ན་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་སམ་
 ཞེས་གོས་འདེབས་བ་ནི། ང་རང་གི་སྟོན་པས་འགོ་བར་པན་པའི་གཏམ་སྤྱོད་བར་
 དགག་བྱ་མེད་པ་མ་ཟད་དེ་སྣང་བཙོན་དགོས་པར་གདམས་ཡོད་པའི་རྩུ་མཚན་
 ཀྱིས་སོ།།

སྤྱིར་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་པཎ་གྱིས། ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་དགོན་ས་ལྟར།
 །ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་པའང་དགོན། །སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས་པ་ལས། །ཡོན་
 ཏན་གཙོ་ཆེ་མཁས་པས་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གོ་དོན་
 ལ་རྩུང་དུས་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཟེན་པའི་རྩུ་མཚན་གྱིས། ཁོ་སོས་དཔེ་ཆ་དང་

གང་ཟག་གང་ལའང་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་ལྡན་པའམ་སྐྱོན་འབའ་ཞིག་ལྡན་དགོས་
པའི་ཤུ་ཚུགས་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེར་བརྟེན་ངས་ཞོགས་དུང་གི་བརྟམས་ཚོས་དག་
ལའང་སྐྱོན་འབའ་ཞིག་གམ་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་ལྡན་པའི་རེ་བ་དེ་ཐོག་མ་ཉིད་
ནས་དོར་ཉེ་ཞུགས་སྟབས། སྐྱོག་པའི་ཚེ་ནའང་ལེགས་ཆ་རྣམས་སྤངས་ཤིང་
གནས་ལུགས་རྒྱ་མཚན་བྲལ་ཞིང་ཤུ་ཚུགས་ཁོ་ནའི་ཆ་སྟེ་ཉེས་ཆ་རྣམས་དཔེ་
དེབ་དེ་གའི་ནང་བསྟུང། ཁོང་གིས་ནང་ཚོས་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་པས་ཁོང་གིས་
བཤད་ཚད་ནག་པོའམ་ཡང་ན་ཁོང་གིས་མི་བྱ་དང་མི་བྱ་ཟེར་ནས་གསར་པ་
ཤས་ཚེར་བཤད་པས་ཁོང་གིས་བཤད་ཚད་དཀར་པོའང་ཡིན་ག་ལ་དགོས་སྟམ་
པའི་ངང་ངས་ཁོང་གི་དེབ་བཞི་པོ་བསྟུགས་པར་བརྟེན། ཁོ་པོར་མཚོན་ན་སྐྱོད་
དང་ཁེ་བཟང་སྣ་མང་ཐོབ་བྱུང།

རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེད་ཅག་ནང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞོགས་དུང་གི་
དེབ་དག་བསྟུགས་ན་ཉེན་ཁ་མེད་པ་མ་ཟངས་ཁེ་བཟང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
ཁྱེད་པར་དུ་ངེད་ཅག་བཤད་ལྟ་བུ་དང་གདན་ས་བ་སོགས་གཞུང་ལུགས་རབ་
འབྱམས་ལ་འཆད་ཚད་ཚོན་ཚོམ་གསུམ་གནང་མཁན་རིགས་པ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྟུགས་ན་ནང་ཚོས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐྱོན་པའི་སྐྱོད་གང་མང་འདུག་ཅེས་ཞུ་
བར་བྱ་སྟེ། སྐྱོད་ཤེས་ན་དུག་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་བྱུང་པ་དང་སྐྱོད་མ་ཤེས་ན་སྐྱོན་ཡང་
དུག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

སྐབས་འདིར་གསལ་བཤད་དགོས་ངེས་ཤིག་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཞོགས་དུང་གི་ཚིག་དག་བཙོས་བསྟུང་དང་བེད་སྐྱོད་དེ་བཞིན་གོ་དོན་གཞན་
དུ་བཟུལ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་ཞེས་བརྗོད་སྲིད་མོད། དེ་ཡང་ངས་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་

བཅུམས་ཚོས་དག་ལས་སྒྲངས་པའི་སློབ་སྦྱོང་ཅིག་ཡིན་ཏེ། བང་ཚོས་གྱི་གཞུང་
ལུགས་ལས་བཤད་པའི་ཐ་སྐྱོད་དག་ཐབས་མཁས་མངོས་ཅུལ་གྱིས་རང་ཚོམ་
གསལ་བྱེད་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱས་འདུག་པ་དེ་ཡང་ཚིག་རྩིང་པར་སློབ་གསུང་པ་
བཅུག་སྟེ་བཤད་ཅེས་ཁོང་ཉིད་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་པ་དང་། ལྷན་པར་དུ་རྒྱ་
ནག་དང་ཅུ་བ་སློབ་པའི་ཐ་སྐྱོད་མང་པོ་ཞིག་ཁོང་གིས་ཚོམ་ཡིག་ཐོག་བེད་སྤྱོད་
བྱས་འདུག།

དེ་ཡང་། དཔྱོད་ཤེས་རྒྱང་འཕོད་ཅེས་པ་སྒྲ་མ་རྒྱང་འཕོད་ཅེས་པའི་མིང་
ཚིག་བཙུགས་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་ཞེས་པ་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་
གདམས་ངག་ཅེས་པ་བཙུགས་པ་དང་། བག་ཆགས་དོང་སྐྱུགས་ཞེས་པ་བག་
ཆགས་རང་གྲོལ་ལམ་ན་རྟེན་དོང་སྐྱུགས་ཞེས་པ་བཙུགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་།
ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། ཞེས་པ་དག་མ་
བཙུགས་པར་དེ་གའི་ཐོག་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱས་འདུག་པར་བརྟེན་ངས་ཀྱང་དེ་ལས་
སློབ་སྦྱོང་ཅིག་སྒྲངས་ནས། ཁོང་ཉིད་གྱི་ཐ་སྐྱོད་དག་ལ་ཁོང་ཉིད་གྱིས་འགྲེལ་བརྗོད་
རིང་པོ་རིང་པོ་ཞིག་བྱས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཕོད་གྱི་བརྟེན་སྤྱོད་དག་ཡིག་ལས་རི་
ལྟར་འགྲེལ་བ་དེ་ཅུལ་གྱི་སློབ་གསུང་པ་ཞིག་བཅུག་སྟེ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ཅུལ་
ཡིན་པས་མ་འོས་པ་ཅི་སྟུམ་ཞིང་། སློབ་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་ངས་བཤད་པའི་
དཔྱོད་ཤེས་ཅན་གྱི་ནང་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་མིང་ཚིག་དག་ཐད་ཀར་གོ་བ་ལེན་
དགོས་པ་གསལ་ཆེ་བྱུང་།།

༣༽ རོ་ན་ཞོགས་དུང་གི་དེབ་དག་སློབ་སྦྱངས་རི་ལྟར་ཡིན་ནམ།

ཁོང་གི་དེབ་རྣམས་བསྐྲུགས་ན་ཉེན་ཁ་མེད་ཅིང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་

ཡང་། ལྷོག་སྣངས་མ་ཤེས་ན་གྲུབ་འབྲས་ཆེར་མི་འཛོལ་བ་ཡིན་པས་ཤོང་གི་
བྱི་བ་དེ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། ལྷོག་སྣངས་ལ་མཚོན་ན། ཤོ་རིམ་
ལྷན་ཐོག་བསམ་གཞིག་ཡོད་པ། གུ་ཡངས་སློབ་པ་དེའི་རང་རྒྱ་མཚོན་ལ་བརྟེན་
ལ་གཙོད་ཅིང་སྟོགས་དོར་བཅུད་ལེན་ཚང་བ། ལྷན་པར་དུ་ནང་ཚོས་ཀྱི་གཞུང་
ལུགས་སྤོང་བཞིན་པའམ་སྤངས་སྤོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ཐ་མལ་པའི་མིག་འདི་
གཅིག་ལུས་ལྷ་སྟོག་གེད་བ་མིན་པར་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་ལས་ཐོབ་པའི་སྤྱན་
དང་དང་སྟོ་གོས་ཀྱིས་ལྷ་དགོས་པ་གཤམ་ཆེ།

དེ་ཡང་མཚོན་ཅམ་བཤད་ན། རིགས་པའི་དབང་རྒྱལ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་
གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚོན་ལ་བསྐྱེད་བཅད་བརྟེན་གསུམ་གྱི་དཔེ་
རིགས་ལམ་རྣམས་སྟོས་མ་དགོས་པ་གཞིར་བཞག། གཞན་ཡང་། དགལ་བ་
བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྲུར། གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་
པའི་མགོ་སྟོམས། སྤྱབ་གྱེད་བསྤྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་མ་གྲུབ་པ་བཅས་དབྱ་
མ་ཐལ་འགྲུར་པའི་རིགས་ཆེན་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོ་ནས་ཞོགས་
དུང་གི་དེབ་ལྷ་སྟོག་གྲའོ།

དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆེས་གྲུབ་འབྲས་ལྷན་པའི་ལྷ་སྣངས་གཞན་ཞིག་ནི། ཤོང་
ས་མཚོག་གི་བཅུམས་དེབ་དག་དང་མཉམ་བསྐྱིགས་མཉམ་བསྐྱུར་མཉམ་གཞིག་
གིས་བསྐྱབ་རྒྱ་དེ་ཡིན། རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྟོར་ཞིང་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀར་བསམ་
གཞིག་ལྷ་རྟོག་གིས་ཉེ། ཞོགས་དུང་གི་དེབ་གཅིག་ཚར་བ་དང་ཤོང་ས་མཚོག་
གི་དེབ་གཅིག་སྟོག་དགོས་པ་དང་ཤོང་ས་མཚོག་གི་དེབ་གཅིག་བསྐྱབས་ཐེན་
པ་དང་ཞོགས་དུང་གི་དེབ་གཅིག་སྟོག་དགོས།

ལུས་ཚོད་ཀྱི་ཚ་ནས་བཤད་ན། བདུན་སྟག་དང་པོར་ཞོགས་ཏུ་གི་དེབ་
 གང་ཏུང་ཞིག་དང་དེ་རྗེས་བདུན་སྟག་གཉིས་པར་གོང་ས་མཚོག་གི་དེབ་གང་
 ཏུང་ཞིག་ཁམས་གཙང་ལྟ་བུ་སྟེ། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་ཅན་ཏུ་འཇུག་
 དགོས་པར་གསུངས་པའི་ང་ཚོའི་གཞུང་གི་བསྟན་དོན་དང་སྦྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་
 བ་ཁྱེད་ཀྱི་སློབ་ལོ་དེས་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་གསལ་
 པོར་མཐོང་ཐུབ་ཅིང་སློབ་ལོ་ཀྱི་རྩལ་ཤུགས་ལྡག་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས།
 དེའི་སློང་ནས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ལོགས་སྐྱེས་ལོན་ཏུ་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་
 ཀྱིས་བདུན་སྟག་སྤྱི་ལྷན་གཉིས་པོར་སེམས་ཚོར་མི་འདྲ་བ་ཅི་སྟེ་ལ་བསམ་གཞིག་
 སྐོར་ཐོག་དེབ་སྤྲི་མ་དེས་བདག་དང་རང་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དང་། ལྷི་མ་
 དེས་སེམས་ཅན་དང་གཞན་གཙོ་བོར་བཤད་པ་གཉིས་པོ་བསྐྱོགས་བསྐྱུར་གྱིས་
 བལྟས་ཚེ་ད་གཞོད། གནས་ལུགས་དང་རྒྱ་མཚོ། བཟང་ངན་དང་ལྡག་བསམ།
 དེ་བཞིན་མན་བདེའི་ས་པོན་སོགས་གང་ལ་ལྡན་མིན་རང་བཞིན་གྱིས་མཐོང་
 ཐུབ། ཡང་སྤྱིང་ཁྱེད་ཀྱི་ཚོག་ཅེའི་སྤྱིང་ཏུ་རྒྱལ་ཞོགས་གཉིས་ཀྱི་དབེ་དེབ་ཀི་
 མཉམ་བསྐྱོགས་སུ་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ལས་གང་
 ཏུང་ཞིག་མེད་ན་མིག་ཡ་གཅིག་མི་ལྡན་པ་ལྟ་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

ཞོར་འཕྲོས་སུ་གཡོལ་ཐབས་མེད་པའི་གནས་ལུགས་འདི་ཡང་ཤེས་དགོས་
 ཏེ། གོང་ས་མཚོག་གི་དེབ་དག་ལ་རྒྱབ་སྤྱོད་པས་གཙོ་བོ་སྤྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་དགའ་བསུ་ཡི་རང་བྱེད་པ་དང་། ཞོགས་ཏུ་གི་དེབ་དག་ལ་
 གངས་ཅན་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་དགའ་མགུའམ་སྤོང་སྤོང་བྱེད་པ་གཉིས་
 ཀར་སོ་སོར་ཐུན་མིན་ཁྱད་རྒྱས་ཤིག་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཀྱང་། སྤྱི་མཐུན་ཐོག་

ཁས་མི་ལེན་ཀ་མེད་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། གསར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།
ལེགས་པར་བཀའ་ན། གསར་མཐོང་། གསར་ཐོས། གསར་སྲོང་། གསར་དང།
གསར་ཚོར། གསར་ཞེན། གསར་འདོད་ཅེས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་སྟེ། མི་
རྣམས་འདི་ལྟར་དེར་དུས་འདིར་གསར་བ་ལ་དགའ་ཞིང་གསར་བ་འདོད་པས་སོ།།

དེ་ཡང་ང་ཚོས་སྐབས་འབྲེལ་ཚོར་སྤང་ངམ་སྟོ་བྱར་དང་དོད་ཅིག་གིས།
རྒྱན་ལྷན་འཚོ་བའི་ཁྲིད་གོས་ཡིན་ནའང་གསར་བ་སྟོན་འདོད་ཅིང། ཟས་ཡིན་
ནའང་གསར་བ་ཟ་འདོད་པ། གནས་ཡིན་ནའང་སྤར་སྤྱོད་མ་སྟོང་བའི་གནས་
གསར་པར་འགོ་འདོད་པ། གཏམ་ཡིན་ནའང་གསར་བ་ཉན་འདོད་པ་ཚོས་ཉིད་
ཅིག་ཡིན། ཉིད་མེད་ཀྱི་གསར་འགྱུར་ཞེས་གནས་ཚུལ་གསར་བ་ཤ་སྟག་ཤོད་
པར་འབད་ཅིང་བརྩོན་པ་ལས་རྙིང་འགྱུར་ཆེར་མི་སྟེལ་བ་ཡིན། དེ་ནི་འབྲས་བུ་
བཟང་ངན་གྱི་སྐད་ཆ་མ་ཡིན་པར་མི་རྣམས་ཀྱི་དེ་འདོད་སྟོང་བ་ཅོམ་ལ་གོ་ཚོག།
མ་ན་གསར་པར་ཆེས་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གོགས་སོ་ཡང་གསར་བ་མང་སོ་
སྟེག་པ་ཡིན་ལ། ས་མ་ཡང་གསར་བ་བཟོ་ཞིང་སྤྱན་མཆེད་ཀྱང་གསར་བ་ཆེད་
སྤྱན་བྱེད་པའི་སྟོལ་ཞིག་དར་བ་ཞིན་པ་ཡིན།

དེའི་སྲིད་བུ་བ་སྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ནང་ཚོས་ལས་བྱུང་བའི་གོང་ས་མཚོག་
གི་ལྟ་ཚུལ་རྣམས་གསར་པར་གྱུར་བ་དང་། གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་དང་
བུ་བ་སྟོགས་པའི་ལྟ་སྟོན་ལས་བྱུང་བའི་ཞོགས་དུང་གི་ལྟ་ཚུལ་རྣམས་གསར་པའི་
ནང་ནས་གསར་བ་གསར་རྒྱུད་དུ་གྱུར་བ་བཅས་ཀྱིས། འདི་ལྟར་གསར་བ་ལ་
དགའ་བའི་མིའི་རང་བྱུང་སྤྱན་སྟེལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་བཀུ་བྱ་མེད་པ་དེ་
ཉིད་གསོས་བཏབ་སྟེ། རང་སྟོགས་སུ་བཀུག་པའམ་རང་སྟོགས་སུ་བྱངས་པའམ་

རང་སྐྱོག་སྲུང་བ་ཞེན་གྱིས་འཇུག་པ་སྟེ། རྟོག་རྟོག་གྲུས་ཏེ་བཤད་ན། ལུབ་
སྐྱོག་སྲུང་བ་མང་པོ་ཞིག་གོང་ས་མཚོག་གི་དེབ་དག་ལ་དགའ་ཚོས་བྱེད་པ་དང་།
གངས་ཅན་སྲུང་བ་མང་པོ་ཞིག་ཞོགས་དུང་གི་དེབ་དག་ལ་དགའ་ཚོས་མི་བྱེད་རང་
བྱེད་དུ་གྱུར།

འོན་ཀྱང་གོས་གསར་པ་ནམ་ཞིག་གི་ཆེ་གོས་རྣམས་ལ་ལྷུང་བ་དང་། རྟོན་
གནས་གསར་པ་ནམ་ཞིག་གི་ཆེ་རྟོན་གནས་རྣམས་ལ་ལྷུང་བའང་ཚོས་ཉིད་ཅིག་
ཡིན་སྟབས། དེའི་ཆེ་ཡང་གསར་པ་གཞན་ཞིག་འཚོལ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་སྟེ་ཞིང་
སྲུང་གི་གསར་པ་དེས་ཡི་ག་ལོག་པ་མིའི་རང་བཞིན་ཡིན། དེར་བརྟེན་ངཚོས་
གསར་རྒྱུང་གཅིག་སྲུང་མི་འདྲིན་པར་གཟབ་ནན་དཔྱོད་ལྡན་གྱིས་མཇུག་འབྲས་
ཅི་འབྱུང་ངམ་ཅི་ཡོད་ལ་སྟོན་བསམ་གཏོང་ཞིང་སྟོགས་དོར་བཅུད་ལེན་བྱེད་པ་
ནི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་མ་འོར་བའི་ལམ་གྱི་ཞིག་ཏུ་ངེས་ཞེས་བརྗོད་འདོད་དོ།

༤༽ ཞོགས་དུང་གིས་ནང་ཚོས་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་མེད་དམ།

ངས་ཞོགས་དུང་གི་དེབ་སྟོག་དགོས་རབས་བཤད་པར་ངེ་བ་འདི་འཛོན་པ་
རང་བཞིན་ཡིན་སྟབས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེང་དུས་ཁ་ཅིག་གམ་ཞོགས་དུང་
གི་དེབ་སྟོག་སྤོང་མཁན་ཤེས་ལྡན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཞོགས་དུང་གིས་ནང་
ཚོས་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་མེད་ཟེར་ཞིང་། ནང་ཚོས་བྱེད་སྟངས་སམ་ནང་ཚོས་
བྱེད་མཁན་གྱིས་མ་འགྲིགས་པ་དག་ལ་སྟོན་བརྗོད་ཟེར་འདོན་བྱས་ཟེར། མ་
ཟད་ཞོགས་དུང་གིས་ནང་ཚོས་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་ཡོད་ཅེས་སྟེ་པོ་རེ་འབྱུང་ཆེ་
གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པའི་གྲལ་དུ་ཤུགས་གྱིས་འཕངས་ཏེ་པལ་ཆེར་ཤེས་

ཡོན་ནང་མ་སོན་པའི་གདོད་མའི་མི་ཞིག་ཏུ་ཅི་བའི་སྤང་ཚུལ་མཐོང་བཞིན་པ་
དང་། ཞོགས་དུང་སློང་ཚོ་ནང་ཚོས་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་འདུག་ཅེས་སློང་མི་ཚོག་
པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

འོན་ཀྱང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནི་ནམ་ཡང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་པས་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞོགས་དུང་གིས་ནང་ཚོས་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་ཡོད་པ་ནི་ཁོང་
གི་དེབ་འབྲིང་བཞི་པའི་དེས་དཔང་རྟགས་ཀྱི་ཅིང་། དགག་པ་བརྒྱབ་སྤངས་དེ་
ཡང་། སྤར་གྱི་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་པའ་བྱུང་དག་གིས་ཚར་གཅད་བྱའི་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་
རོལ་སྤྱི་སྟེགས་པ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བ་ཡིན།

སྤར་གྱི་སྤྱི་སྟེགས་པ་ཚོས་ལྟ་བུར་གྱི་ཐོག་ནས་ཤས་ཚེར་དགག་སྤྱོད་བྱས་
ཏེ། ཁོ་རང་ཚོའི་ལྟ་བུར་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་དང་ནང་ཚོས་གྱི་དེ་
གནས་ཡུགས་དང་མི་མཐུན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་བུར་ལེ་རྒྱའི་པའ་བྱུང་རྣམས་
གྱིས་དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་སྤྱོད་པས་ཚར་བཅད་རྗེས་འཛིན་སོགས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
བྱུང་། ཡིན་ནའང་ཞོགས་དུང་གིས་ནང་ཚོས་དགག་སྤངས་ནི་དེ་སྤྱོད་མ་ཡིན་
པར་གཞན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཁོང་གིས་ནང་ཚོས་གྱི་ལྟ་བུར་དག་ཡུལ་གྱི་གནས་
ཚུལ་དང་མཐུན་མིན་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་མིན་སོགས་ལ་ལྟ་བུར་སློང་བ་
མ་ཡིན་པར་དེས་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་པན་ཐོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་སྟེ།
མདོར་བརྒྱས་ཏེ་བཤད་ན། ནང་པའི་ཚོས་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་པན་ཐོགས་མེད་ལ།
གཞོན་པ་ཤིང་ཡིན་པར་སྤྱོད་པའོ། །ང་ཚོ་གདོད་དམར་བ་རྣམས་ད་བར་རྗེས་
ལུས་སྤྱི་བྱུང་བ་འདི་དང་ཡང་བའི་ལས་དབང་འདི་ཐམས་ཅད་ཚོས་གྱིས་བྱས་
པར་ཡང་འགྲེལ་མཚན་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཡང་བཤད་བསྐྱར་བཤད་གྱིས་རང་

གི་དེ་བ་བཞི་ཀར་ཆེད་དམིགས་སློབ་ཤིང་དུ་བརྟུག་ནས་བྱིས་འདུག

དེ་ཡང་མཚན་གཞི་དངོས་མཚོང་ཙམ་ཞིག་མ་བཞོད་ན་ཁོ་བོས་སློབ་སྦྱང་བྱས་
པར་བསྟུན་སྲིད་པས། འདིར་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ལ་མཚོང་མཚོང་དགུ་
ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་པས་དབང་རྟལ་སྲུ་བྱངས་ན། འུ་ཚོའི་འཇིག་རྟེན་འཕེལ་
རྒྱས་མ་བྱུང་བ་ནི་ཚོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་བཀག་སྡོམ་ལས་གཞན་འདུས་
སྟོད་ཆེན་སོའམ་གྲོང་གྲུང་མ་ཆགས་པས་ལན་པར་ཁོ་བོས་འདོད། ཅེས་དང་།
མི་རྣམས་འདི་ལྟར་ལེ་ལོ་རྣམ་གཤེད་བག་མེད་དུ་སྟོད་པར་མོས་པ་ནི་ཡུལ་དུས་
གནས་པའ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་དུ་ཚོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པར་འདོད། ཅེས་དང་།

འཇིགས་ཕུང་གི་གནས་སྐབས་འདིར་སླེབས་དུས་ཚོས་ལུགས་ཀྱིས་ཁོ་རང་
སྟོབ་བམ་ཐོད་མི་སྟོབ། ཚོས་ཀྱིས་མི་ཕུ་སྦྱང་སྟོབ་ལྲེད་པ་ཡིན་ནམ་མི་ཕུས་ཚོས་
སྦྱང་སྟོབ་ལྲེད་པ་ཡིན་པའི་གནད་དོན་འདི་། ཞེས་སྦྱིར་ཚོས་ཀྱིས་པན་སོགས་
མེད་ཅིང་གཞོན་པ་སྐྱེལ་རྩལ་བཤད་ནས། ཁྱད་པར་དུ་ཚོགས་འདི་དག་ལ་གཞིགས་
དང་། སྟོར་བདག་མེད་དང་མི་རྟག་ལས་དབང་སོགས་ཀྱི་བསམ་སློབ་ལྷོ་ལྷོ་གསུངས་
ཆེ་བའི་དབང་གིས་ལེ་ལོ་དང་སྦྱིད་ལུག་རྣམ་གཤེད་། བག་མེད་སོགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། འདུ་ཤེས་དེ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་རྣམས་ལ་རང་བཟུང་
ཀྱི་སྟོང་དང་། རང་གཅེས་ཀྱི་སྟོ། རང་སྟོམ་ཀྱི་སྟོ། རང་ཅིས་ཀྱི་སྟོ། རང་སྦྱོམ་པའི་
སྟོ་སོགས་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པ་བཟོས་པའི་དུས་མཚུངས་སུ་ཁོ་གཉིད་དུང་དང་ལ་རྒྱའི་
འདུ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་བཟོས་སོང་བ་དེ། ཅེས་དང་།

འུ་ཚོའི་དབང་ཐོབ་སྐྱེས་རབས་ལས་དབང་གིས་བརྒྱགས་ཤིང་། འུ་ཚོའི་

མཁས་པའི་འཁྲུངས་རབས་བདག་མེད་ཀྱིས་བཤེགས། ལུ་ཚོའི་བཅོན་པོའི་རྒྱལ་
རབས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷག་ལུས་མེད་པར་ཐོས་སོང་། ཞེས་ཁོང་གིས་ཤིན་ཏུ་
ཁ་གསལ་པོའི་ངང་ཚོས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་པོ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། ཚོས་
ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག། །བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཚོས་ཉིད་གཅིག་
ལ་གཞོལ་ཞིང་འབབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་
འབབ་ས་མཐར་ཐུག་སྟོང་ཉིད་དང་བདག་མེད་ལ་དགག་པ་ཚ་ནས་ཀྱིས་བསྐྱོན་
ཡོད། དེ་ནི་དོན་དམ་ཀྱི་ནང་པའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་
བཏང་ན་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོགས་སྟེ། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས། རྗེས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ནང་ནས་སྤང་པོ་ཆེའི་རྗེས་མཚོགས་ཡིན་ལ། འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་
མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་མཚོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་འདུ་ཤེས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོགས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་འདུ་ཤེས་དེར་ཡང་ཁོང་
གིས་དགག་པ་ཚ་ནས་བསྐྱོན་ཡོད། མ་ཟད་ལས་དབང་སྟེ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྐད་
ཆ་ཤོད་པའང་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་འཛིན་རྟེན་ཡང་དག་གི་ལྷ་བ་ཞེས་
འཛིན་རྟེན་ཀྱི་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཅེར་བཤུགས་པ་དེར་ཡང་དགག་པ་ཚ་
ནས་བསྐྱོན་ཡོད།

མ་ཟད་ཁོང་གིས་རང་གི་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་བདག་མེད་
ཀྱི་སྐད་ཆ་ལ་འགམ་ལྷག་གཞུགས་པ་སྟེ། བདག་དཔེ་ཚོགས་དང་སྐྱ་དཔེ་ཚོགས་
ཞེས་བཏགས་འདུག་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ནང་དུའང་བདག་དང་ང་རྣམས་གང་ཐུབ་ཐུབ་
འབྱར་དོད་དུ་གསལ་གྱིས་ཡོང་ཐབས་བྱས་འདུག་ལ། བདག་གཅེས་འཛིན་དང་
རང་གཅེས་འཛིན་ཟེར་བ་ནི་ཁོང་གིས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུམས་སོ། །

མདོར་ན། ལྷོང་བདག་མེད་དང་གཅིག་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་གཉིས།
 ལས་དབང་གི་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་བཅས་ནི། རང་ཚོས་ཀྱི་ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
 ལྷོང་ལས་བཀའ་བསྟན་འགྲུང་པོད་ཆེན་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་གི་བརྗོད་བྲ་སྤྱིང་པོའི་སྤྱིང་
 པོར་གྲུང་བ། ཅ་བའི་ཅ་བར་གྲུང་བ། རང་ཚོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཚད་འཛིན་སར་
 གྲུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་གསུམ་ལ་དགག་པ་ཚ་ནན་བརྒྱབ་པས་རང་ཚོས་དགག་
 བར་མི་འགོ་ན་ད་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་གང་དུ་བཅས་ཀྱང་རང་ཚོས་ལ་དགག་པ་
 རྒྱག་མཁའ་ཞིག་རྟེན་མི་སྲིད་པ་ཡིན། དགག་པ་རྒྱག་སྤངས་དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ལ་ལྷོང་བདག་མེད་ཡིན་མིན་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ལས་རྒྱ་འབྲས་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་མ་ཡིན་པར་ཐད་ཀར་བརྗོད་ན། ལྟ་བུ་དེ་དག་གིས་མིའི་སྤྱི་
 ཚོགས་ལ་ཐན་ཐོགས་མེད་པའི་སྐྱད་ལ་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེལ་གྱི་འདུག་ཅེས་
 འབྲས་བུ་ཐན་གཞོན་གྱི་ཐོག་ནས་དེ་དག་འགོག་པར་བཙོན་པ་ཞིག་རེད། དེར་
 བརྟེན་དགག་པ་རྒྱག་པ་དེ་ཡང་རང་ཚོས་ངོ་མ་དྲངས་མ་དྲངས་རྒྱང་རང་ཚོས་ཀྱི་
 ལྷོང་པོ་མཐར་ཐུག་དེར་བརྒྱབ་པ་དང་དགག་པ་རྒྱག་སྤངས་དེ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
 ཉེན་ཆབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

ཡང་སྤྱིང་། རང་ཚོས་ཀྱིས་ཐན་ཐོགས་མི་འདུག་གཞོན་པ་སྐྱེལ་གྱི་འདུག
 ཅེས་སྐྱད་གསང་མཐོན་པོས་བསྐྱབས་ཤིང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་གསལ་བར་གྲིས་པ་དེ་
 ལྟར་རེད། མོང་དུ་དྲངས་པ་ནི་རིགས་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་ཚོགས་ཐོང་འགའ་ཞིག་
 ཡིན་པ་ལས། ད་དུང་དཔྱོད་ཤེས་རྒྱང་འབོད་ཐོགས་གཞན་གསུམ་ཀར་རང་ཚོས་
 ཀྱིས་ཐན་མ་ཐོགས་ས་དང་གཞོན་པ་སྐྱེལ་ས་མ་བཤད་པ་མེད་ལ། རྒྱད་པར་དུ་
 བག་ཆགས་དོང་སྐྱབས་ལྷན་ཐུག་པ་དཔྱུག་དཔྱུག་བྲས་ཡོད། དེ་ནི་ཁོང་གི་རྩོམ་

ཡིག་གི་སློབ་ཤིང་དུ་གྲུབ་འདུག། མིག་མཚོང་ལག་ཟེན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཁ་གསལ་དེ་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་ཞོགས་དུང་གིས་ནང་ཚོས་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་ཡོད་ཅེས་
རྒྱན་ལྷན་རྫོང་གི་ཡོད།

ཞོགས་དུང་གིས་ནང་ཚོས་ལ་དགག་པ་རྒྱག་པ་ནི་ཁོ་རང་ཚོས་ཁས་མི་ལེན་
མཁལ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཁོ་རང་གི་ལངས་སློབ་ཤིང་དང་ཁོ་རང་གི་རང་
དབང་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཡ་མཚན་རྒྱ་དང་ཉ་ལས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད། རྟོན་པ་ཞལ་
བཞུགས་སྐབས་ནས་བརྩུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་ནང་ཚོས་ལ་དགག་པ་རྒྱག་མཁལ་
རབ་དང་རིམ་བཞུགས་མཁལ་སྐར་ཚོགས་ལྟར་བྱུང་ཞིང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་པཎ་
གྲུབ་བརྒྱ་ལྷག་སློབ་ཤིང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་སྐྱབས་མི་རྟེན་པ་དེ་འདྲ་ཡང་
བྱུང་སྲིད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པས། དེ་རིང་གི་འདིར་འདྲིམས་སྐྱང་དང་ཉེན་ཁ་གང་
ཡང་མཚོང་གི་མེད་ལ་ནང་ཚོས་ལ་དགག་པ་རྒྱག་མཁལ་དང་སོའམ་མཐའ་མ་དེ་
ཡང་མིན་པ་ཤེས་མོད། སལ་ཆེར་ལོ་རྒྱུས་སོགས་བྱུང་མ་སྲིད་ཞིང་ཁོ་ལོ་ཉང་སང་
བ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱབས་སྐྱང་སྟེ་དམོས་ས་ཞིག་ནི། རྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་ཏུ་ཁས་
འཆེ་བ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁ་གསལ་སོར་མ་སྐྱས་ཀྱང་བྱུང་བ་དང་ཚོ་རེ་ལྟར་
ལྟར་བསྐྱབས་དང་སློབ་ཤིང་གི་མཚོང་ཞིང་སོས་པ་དེ་ཡིན།

སྤྱིར་གཟུང་གནས་སློབ་ལལ་ཆེ་ནའང་ཚོས་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པ་ཞིག་
ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་རྟོན་པ་ལས་ཀྱང་གཞན་ཞིག་ ཉེན་གསལ་དུང་། གལ་ཆེ་
བ་དང་། རང་གི་རྟོན་པའི་གསུང་ལས་ཀྱང་གཞན་ཞིག་གི་གསུང་གནས་ཕྱགས་
རྒྱ་མཚན་དང་པན་སོགས་ཆེ་བར་ཅི་བ་ནི། རྫོང་ཡུལ་ལས་འགོངས་ཤིང་སྐྱས་སོས་
ཀྱང་ན་བར་མི་འགོ་བ་ཞིག་ཅི་ལ་མིན། འདི་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ནི་རང་ཚོ་ཤོད་གྱི་

སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལུགས་པ་ཚོའི་ནང་ན་མ་གཏོགས་གཞན་གང་དུའང་རྟེན་མི་
སྲིད་སྟེ།

ད་དུང་ཁ་ཅིག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་རིགས་པ་དང་མཐུན་མིན་སོགས་
ཀྱི་དབྱེད་སྐྱོད་ཀྱི་དང་སྒྲུབ་དོགས་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་ཞོགས་དུང་གི་རྩོམ་ལ་
རིགས་པ་དང་མཐུན་མིན་བྱུང་ཅིང་བརྗོད་ཆེ་གདོང་ག་ཤིས་དམར་པོར་འགྱུར་
འགྲོ་མཁན་གྱི་ཤུགས་དཔེ་སྤོང་སྒྲུབ་ཞོགས་པ་ཉ་ཅང་མང་བ་ཞི། དེ་བས་ཀྱང་ཡ་
མཚན་བསམ་ལུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན། གལ་སྲིད་རང་གི་སྟོན་པའི་གསུང་
གི་མཐར་ཐུག་སྟོང་བདག་མེད་མི་རྟོག་ལས་དབང་སོགས་ལ་འཁང་ར་དང་བྱུར་
ཅ་དེ་འདྲའི་ཚད་ལས་བཟལ་བ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ལུགས་མ་ཡོམ་གཅིག་ཤུའི་སྐབས་
ཀྱི་ལྷ་རན་རྩོམ་ཡིག་དག་མཚན་གཞིར་འཛོག་འོས། །རང་སེམས་ནད་གཅོང་
དུ་བཅིངས་པ་ལས། སྤྱོད་འཕེལ་ཞོགས་དུང་རང་གི་སྟོན་པར་བཀུར་ཏེ་ཁོང་གི་
ལངས་སྤོགས་ལྟར་ཁམས་གཅོང་ཞིག་གནང་ན་ཅིས་མི་འགྲིག་སྟེ། འདོད་པ་མེད་
བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་དགོས་ཞེས་དུས་རབས་ཉེར་
གཅིག་པ་འདྲིར་བཅོན་བཀའ་གཏོང་མཁན་སུ་ཡང་མ་དམིགས་པས་སོ། །འདི་ནི་
ཁོ་མོ་ཆེས་དངངས་ས་དང་། འཛིགས་ས། ཉ་ལས་ས། རྟོན་འཛོར་ས། ཡ་མཚན་
ས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

༥ །ཞོགས་དུང་ལྟ་བུའི་མི་འདི་འདྲ་གངས་ཅན་སྤོངས་སུ་ཡོད་ལས་མེད་ན་དགའ་
བ་མིན་ནམ།

འདི་ལྟའི་དྲི་བ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་སྤྱགས་ཁག་མེད་པ་ཞིག་
ཡིན། འོན་ཀྱང་ངས་གངས་ཅན་སྤོངས་སུ་ཁོང་ལྟ་བུའི་སྤྱིས་བྱུང་བའི་འགའ་ཉེ་བར་

མཁོ་ཞེས་སྐྱ་ཉེ། ཁོང་གིས་ནང་ཚོས་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་ཅིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
དོར་བྱར་བཤད་པའི་བརྩམས་ཚོས་དག་ལ་བརྟེན་ནས། གངས་ཅན་སྡོངས་ཀྱི་
ནང་པ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་སྡོངས་གཉིད་ལས་དཀྱོགས་ཤིང་ཉལ་ས་ནས་བསྐྱངས་
སོང་ལ། འཛོམས་ས་ནས་འོད་སྤང་བཤེས་སོང་། དེ་ལས་ཀྱང་དེང་དུས་སློབ་གྲྭ་
ཆེན་མོ་དང་སློབ་འབྲིང་སོགས་འབྲིམས་པའི་སློབ་སྦྱོར་དག་གིས་བ་མེས་ཀྱི་
གཅེས་ལོར་ནང་ཚོས་ཞེས་པ་འདི་དངོས་ཡོད་ཅེས་གཅིག་ཡིན་པ་རྟོགས་ཤིང་
དེ་ཉིད་ཅི་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་དོ་སྤང་ངམ་ལུང་གིས་བརྗོད་ན་ཉམ་
སེམས་ཤིག་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཚོས་ནང་ཚོས་ཀྱི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
འགྲེལ་བཤད་དག་མཐོང་བྱུང་ཅིང་ཐོས་བྱུང་པར་གྱུར་ཡོད།

ཞོགས་དུང་མ་ལེབས་པའི་སྡོན་ཆད་ཁོང་ཚོ་ནི། ལམ་དང་ལུགས་སྲོལ་སྣ་བུ་
ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ནང་པ་འགྲོལ་ས་མཚོག་གི་ཆེག་ཀྱི་ཡིན་པ་ལས། དོན་ངོ་མར་
ནང་ཚོས་ཀྱི་གོ་དོན་ཆགས་མེད་ལ་གོ་བ་སྤངས་སྤྱང་མེད་ཅིང་། ངས་རྩོམ་ཡིག་
གཞན་དུ་བྲིས་པ་ལྟར་རང་གི་སྡོན་པའང་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱིང་སྐྱགས་
ཅན་ཀྱི་ནང་པ་ཞིག་དང་། ལྷོ་ཨ་ལྷེ་རི་ཀའི་ཤིང་ནགས་ཀྱི་མི་ལྟ་བུ་ཤིག་སྐྱབས་ཏེ།
འདིའི་ནང་སེར་མོ་བའི་སྤེ་ཚོན་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་ཡན་ཚུད་ཡོད།

ཉན་ན་ཚོད་མོ་ཞིང་བསམས་ན་དུ་མོ་བའི་གངས་སྡོངས་ཀྱི་ནང་པའི་རྣོས་
གར་སྐྱུར་མོ་འདིར་ཁོ་མོ་འཁྲུལ་མེད་ན་བཞེ་ཤད་འཐེན་མཁན་གྱི་བཀའ་ཤིན་ཅན་
ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ཞོགས་པའི་དུང་སྐྱ་དེ་ཉིད་ཡིན། ཁོང་གིས་ཆ་ཆ་ལུང་ལུང་གིས་
དཔྱད་ཤེས་རྒྱུ་འབོད་འབྲུག་སྤྱོད་ལྗོངས་བཞིག་བྱས་པས། བོད་ཀྱི་ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པ་རྣམས་སྡོངས་གཉིད་སྐྱབས་པོ་ལས་མི་སང་ཀ་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ། ཁ་གདངས་

པ་དང་ནང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཆེར་ཚུལ་དུ་བཏོན་ནས་ཤོད་མཁན་
ཏུ་ཅང་མང་བའི་ཚོད་དུ་བསྐྱལ་བ་མ་ཟད་ནང་ཚོས་དོ་སློབ་དང་ནང་ཚོས་བཟོ་
སྲིད་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྣ་ཚོགས་མི་སྡེལ་ཐབས་མེད་དུ་བཟོས་སོང་ལ།
སློབ་ཚད་ནང་པ་མང་ཡང་ནང་ཚོས་ཤེས་མཁན་ཉུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡོངས་
སྤུ་འགྲུང་འགོ་བརྩམས་ཏེ། ད་ནི་ནང་པ་ཡང་མང་ལ་ནང་ཚོས་ཤེས་མཁན་ཡང་
མང་བར་གྱུར་བ་བཅས་ནི། ངས་ཚོད་དཔགས་ཀྱིས་བཤའ་ན་ཞོགས་དུང་ཁོང་
གི་ཞེ་སྤྲུག་གི་རེ་བསམ་དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་སྲིད། སལ་ཆེར་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོ་དག་གིས་མ་རུས་པའི་ནང་ཚོས་དག་ཐེར་གྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་ངར་ལྷགས་
ཀྱིས་བྲངས་སོང་བ་ནི། གནའ་བོའི་ཤོད་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ན། འདི་ལྟ་བུར་རྒྱུ་བཅོམ་
གོགས་ཤིང་བེད།

ཡང་སློབས་གཞན་ཞིག་གསུང་བཤའ་ན། རྒྱུ་བཅོམ་ལམ་དུ་འབྱེད། ལྟས་
ངན་གཡང་དུ་ཁྲུགས་ཞེས་པའི་ནང་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་བུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་གཏམ་དཔེ་འདི་ཉིད་གནད་དོན་འདིས་གསལ་བར་བྱས་ཞེས་འབྲེལ་
བཤའ་བའི་ནང་ཚོགས་པར་མཐོང་སྟེ། གཞན་འཇམ་སྲིད་སྤྱིའི་འགོ་སྐྱོངས་ལ་
སྤྱོད་འབྲས་འབྲུག་ཅམ་བྱོས་དང་། དེར་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མཉམ་དུ་ཚོས་
ལྷགས་དད་པ་རང་མོས་དང་། གལ་སྲིད་སྤུ་གང་ཞིག་གིས་ཡེ་ཤུ་དང་ཁ་ཆེ་ཉིན་
དུ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལྷགས་ལ་སྤྱོད་འབྲས་དང་མཐོང་ཚུང་དེ་བཞིན་བརྟམས་སློབ་
བྱས་པ་བྱུང་ཆོ། མི་གཞན་ཀྱི་ཚོས་དད་རང་མོས་ལ་གུས་བརྩི་མི་ཞུ་མཁན་དང་
གཞན་ཀྱི་སྐྱེར་དོན་ནང་ཐེ་བྱས་ལག་དམར་རྒྱུང་མཁན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ཆེས་
མ་ཤལ་དུས་རབས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཐེན་པ་ཞིག་ཏུ་ཆེ་བཞིན་འདུག་ལ། ངའི་སྐྱེར་གྱི་

གནས་དོན་ཐོག་ཐེ་བྱས་མ་གནང་རོགས་ཞེས་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་
མོས་ལ་གྲུས་ཅི་དགོས་པ་མཚོན་གྱི་ཡོངས་གྲགས་སྐད་ཆ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
ཡོད། ལྷན་པར་དུ་ངའི་ཚོས་ལུགས་དང་ང་ཚོའི་ཚོས་ལུགས་ངའི་རྒྱལ་ཁབ་
གྱི་ཚོས་ལུགས་སོགས་རང་སྐྱེར་དང་འབྲེལ་བ་ཚོས་ཉིད་ཅིག་ཡིན་སྟབས། ང་
ཚོའམ་ང་ཡི་ཚོས་ལུགས་ལ་ཐེ་བྱས་མ་གནང་རོགས་ཞེས་པ་ནི། འཇམ་པོའི་ཐོག་
ནས་ཤོད་སྤངས་ཤིག་རེད། གཞན་ཡང་ཞི་རྒྱུས་དབང་དྲག་ཐམས་ཅད་མཐོང་རྒྱ་
འདུག ང་ཚོའམ་ང་ཡི་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་ནས་བཟུང་ང་ཚོའི་ཚོས་ལུགས་
ཞེས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་གཅེས་འཛིན་གྱིན་ཡོད་སྟབས། དེ་ཉིད་ལ་སླ་
འབེབས་དང་མཐོང་རྒྱུར་སོགས་གྱེད་པ་པོར་བཟོད་སྐྱོམ་མི་ཐུབ་པ་དེ་ཡང་གནས་
ལུགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན།

འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་སྟོན་པས་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད་ཅེས་གསུངས་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རང་ཉིད་གྱི་ཚོས་ལུགས་ལ་སླ་འབེབས་སྟོན་བཟོད་གྱེད་
མཁུ་ལའང་ཁོང་མི་རིགས་འདིར་ལར་ཞེན་ཆེ་དྲགས་པས་དེ་ལྟར་སླུ་པ་པོ་
ཅེས་བཟོད་སྐྱོམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྲས་དང་གྱེད་བཞིན་མཆིས།

དེ་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བལྟས་ཆེ། དགེ་ཚོས་ཀྱིས། བདུད་གྱི་མཚོན་ཆ་
རྒྱལ་མོ་དག་ལ་འཇམ་མཉེན་མེ་ཏོག་ལན་དུ་སྦྱིན། །ལྟས་ཀྱིན་ཁོས་པའི་ཕྱོགས་
རྩོད་འཕངས་ཆེ་མི་སྤྱིའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་དུ་གྲངས། །རང་གི་དགའ་ལ་སྤར་མིག་
ཅམ་ཡང་ལྟ་བར་མི་རུས་པའི་ཤུགས་སྤྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་གང་དེའི་རྣམ་ཐར་གྱི་
རྗེས་སྤྱོད་བ་ཞིག་ཡོས་ཡིན་སྟུམ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་མོད། ཡང་
ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བལྟས་ཆེ། འཇམ་སྤིང་སྤྱིའི་ཤེས་བྱར་རྒྱས་མངའ་རྒྱུར་

ཞིང་དུས་རབས་འདིའི་འགོ་སྐངས་འགོ་ལུགས་སོགས་མཐོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་དམན་
པའི་དབང་གིས་ཆེས་གལ་ཆེ་བར་སྐྱེང་བའི་དུས་རབས་འདིའི་ཤེས་བྱ་དག་མ་
རྟོགས་པས་ཀྱང་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་སྐྱོམ་དང་དཀྲུལ་ཡངས་ཀྱི་སྐྱོང་
སྐྱོབས་དེ་བྱུང་བ་མིན་ནམ་སྟེ། སྤུ་མ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་སྟོན་པའི་གསུང་དང་སྟོན་
པའི་མཛད་པར་ཤེས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་བསྐྱབས་འོས་ཡིན་ཡང་། ཟྱེ་
མ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་དུས་རབས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཟིན་པས་ཆེས་ཡི་ལུག་གི་གནས་སུ་
འཇུགས་སོ།།

ཡང་གཅིག་བཤད་ན། དཔྱོད་ཤེས་རྒྱང་འཕོད་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་གྲས་
ཉེ་མ་ན་སྐྱོབ་རྒྱུ་སྐྱོབ་སྐྱབས་ལྡན་ཆད་ཀྱི་ཁ་བས། བད་ཚེས་ཞེས་པ་འདི་ཅི་འདྲ་
ཞིག་རེད་དམ། ཞེས་པའི་དྲི་ཚིག་ཐོས་རྒྱུ་འདུག་པ་དེའི་སྤྱིར་རེད་ཅག་སྟོན་པ་
གོ་ཏུ་ཉེ་མའི་རྗེས་འཇུག་དག་གིས་ཁོང་ལ་བསམ་ཤེས་དང་བཟོད་སྐྱོམ་ཀྱི་གྲ་
ཡངས་གཏོང་འོས་ཉེ། སྟོན་པའི་གསུང་། རྗེས་འཇུག་མཁས་པའི་འབྲེལ་བཤད།
གྲུབ་ཚོའི་རིམ་པའི་ཉམས་སྐྱོང་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་ཇི་ཅམ་གྱིས་དབྱུད་པ་དང་
དོགས་སྐྱོང་གྲས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཟབ་ཏུ་ཟབ་ཏུ་དང་རྒྱ་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགོ་ཞིང་རེས་
ཤེས་རྗེ་འཕེལ་རྗེ་འཕེལ་འབྱུང་བ་ནི། བད་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་གི་ཁྱད་ཚོས་
ཤིག་ཡིན་གཤེས། བད་ཚེས་ལ་ཞེས་དཔྱོད་བྱེད་པ་སོ་ཇི་ཅམ་མང་བ་དེ་ཅམ་
གྱིས་བད་ཚེས་ཀྱི་ཁྱད་རྒྱས་རྟོགས་པ་སོ་མང་དུ་འགོ་ཞིང་། ཁྱད་རྒྱས་རྟོགས་པ་
སོ་ཅི་ཅམ་མང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་དད་ཅན་མང་དུ་འཕེལ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན།

སྤར་གྱིས་སུ་སྐྱབས་པ་དག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་མེད་ན་ད་
ལྟའི་བསྐྱབ་འགྱུར་སོད་ཆེན་སུམ་བརྒྱ་ལྟག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ང་ཚོའི་མིག་ལམ་དུ་

ཡོད་མི་སྲིད་ལ། བཀའ་འགྲུང་པོད་ཆེན་བརྒྱ་པོའི་རིན་ཐང་ཡང་ང་ཚོས་མི་མཐོང་
བ་གཞིར་བཞག་པལ་ཆེར་པོད་ཆེན་བརྒྱ་པོ་ལ་ཁ་ཤིང་ལས་སྣུམ་མེད་ཚོད་རེད།
ཞོགས་དུང་གི་བརྩམས་ཚོས་དག་ལས་ནང་ཚོས་ཀྱིས་པོད་མི་རིགས་འདྲིའི་སྲིད་
དཔལ་རིག་གསུམ་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གཞོད་པ་ཚབས་ཆེན་བསྐྱེད་ཡོད་རབས་
བཤད་ནའང་། ཁོ་བོས་དེ་ལས་སྣོན་སྟེ་ཁོང་གི་བརྩམས་ཚོས་དག་ནི་ནང་ཚོས་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་ཅེས་ངོས་འཛིན་གྲེད་པ་དེ་ལྟར་རོ།།

འཕྲོད་དུང་ཚོས་རྗེས། རྒྱ་འགྲུང་མཐོ་སློབ་མདོ་སྒྲགས་རིག་པའི་འགྲུང་
གནས་སྐྱིད་དུ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་བ་ ༠༩ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་མཇུག་ཚང་བར་གྲིས་
པ་དག་ལེགས་འཕེལ།

ལྷ་གྲུབ་རྗེས་འཇུག་ཅན་དང་གཞིན་གསུམ་ཡོངས་ལ་སྤྲིངས་པའི་

འབོད་སྐྱལ་འབྲོང་དཀར་པོའི་བྱུང་སྐྱེ།

དེ་ཡང་སྤྱི་སྤྱིར་གྱི་གོད་ཆགས་བསམ་ནས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་
ལྷས་བར་བྱེད་དགོས་ན་དང་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོད་ཆགས་རོས་ཟིན་པ་གལ་ཆེ་
བས། བོད་མིའི་སེམས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་བས། བཟང་པོའི་ཕྱོགས་དེ་དག་མི་གཞན་
ཚོར་ཤོད་དུ་བརྟུག་ ད་རང་ཚོ་འགན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོར་འཇུག་ཡོད་ས་དང་
འཇུག་ཤོར་འགོ་ས་དེ་དག་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་
ལྷ་བ་དེ་སློབ་ཅར་བཟུང་ནས་འབོད་སྐྱལ་འདི་འབྲི་བཞིན་ཡོད།

དང་ཐོག་ངས་སློབ་པ་པོ་ཡོངས་ལ་ལྷ་རྒྱུད། སྐྱབ་གྱིས་ཚཱ་འདི་འབོད་
སྐྱལ་གྱི་རོ་བོར་འབྲི་བཞིན་ཡོད་པས་འབོད་སྐྱལ་གྱི་རོ་བོར་སློབ་གནང་ཡོང་བ་
དང་། འབོད་སྐྱལ་གྱི་རོ་བོའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་དོན་ཡང་སྤྲིང་ལ་བསམ་གཞིག་རེ་
ཅི་ནས་ཡོང་བ་ནི་འདིའི་དགོས་པ་ཡིན་ལ་ཉིང་དགོས་ཀྱང་ཡིན། ཆགས་སྤང་
དང་སྤོ་སྤྱར་ནི། ཚཱ་འདིའི་ཐོག་མའི་ཀྱན་སྤོང་མ་ཡིན་ལ། བར་དུ་བརྗོད་བྱ་
དང་མཐའ་མའི་རེ་འབྲས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ངོས་ཀྱིས་འདི་
ལ་བཞེན་ནས་བསམ་གཞིག་རེ་འཐོབ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་སྤང་དང་སྤོ་སྤྱར་ལ་
དགོས་པ་མེད་གཤིས། ཚཱ་འདི་ཕྱིར་འགས་ཞེས་ལྷ་རྒྱུགས་གཏན་ནས་ལྷ་
རྒྱ་མིན་པས་བསམ་ཤེས་མཛོད་ཅིག

ད་ནི། གང་ཞིག་སློང་བར་བྱ་བ་དུས་རབས་གསར་པའི་དམ་པའི་ཚུལ་

གསུམ་མམ་རང་དོན་དུ་མིང་ཐོབ་དངུལ་གསུམ་སྟེ། དེ་གསུམ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་
བསྐྱར་སྐབ་པ་ནི་དུས་འདིར་སྲིད་མཐའ་མ་བཀག་ཅམ་དུ་འཁྲུམས་པས། གཞན་
དོན་ཁོ་ནར་བསྐྱར་བའི་རེ་སྣོང་དེ་སྣོང་ཟུར་ཅམ་ལའང་མེད་མོད། གཉིས་དོན་དུ་
མིང་ཐོབ་དངུལ་གསུམ་ཞེས་བསྐྱར་བར་རེ་བསམ་འཆང་བཞིན་ཡོད། དེར་རྒྱལ་
སྲི་ནང་ཡོངས་སུ་དུས་རབས་གསར་བའི་དམ་བའི་རྒྱལ་གསུམ་པོ་འདིར་ཤིན་ཏུ་
གཅིགས་ཆེན་དང་རང་གི་སྲོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་འཛིན་ཞིང་དེ་ལྟར་གྱི་གང་
ཟག་པོ་མོ། དཀར་ནག་ཆུན་གཞོན། སྐྱ་སེར་སུ་འབྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཡིད་གཉིས་མེད་པར་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཞེས་གོང་དུ་བཀུར་བཞིན་མཆིས་ལ། ད་
དུང་རྒྱལ་གསུམ་པོ་འདི་དང་འདི་ལྟར་ཞེས་ཉར་སང་སང་དང་དོ་མཚར་མཚར་
ཀྱིས་བསྐྱབས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཉོག་ལན་བརྒྱུར་འཛོལ་བས་ན་ངས་དུས་རབས་
གསར་བའི་དམ་བའི་རྒྱལ་གསུམ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྲེད། མིང་ཐོབ་དངུལ་གསུམ་དེ་
ཡང་པལ་མོ་ཆེས་རང་དོན་ཁོ་ནར་བེད་སྲོད་ཀྱིན་པར་བརྟེན་རང་དོན་དུ་ཞེས་
བའི་སྐྱའི་བྲུད་པར་བྱས་པ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཉོལ་རྒྱུགས་གང་འདོད་
ལྟར་བརྗོད་པ་ཅ་བ་ནས་མིན། སྤྱིར་དེར་གི་དུས་སུ་རང་རིགས་གསར་ཉོག་ག་
པལ་ཆེ་བས་ངན་ན་ངན་བའི་རྒྱ་མཚན། བཟང་ན་བཟང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་
ལྟར་རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་ལུག་རྩ་ཅམ་ཡང་བརྗོད་རྒྱུ་མེད་བཞིན་དུ། འདིས་མ་
འགྲིགས། འདི་ཤིན་ཏུ་ངན། འདི་དོར་བར་བྱ། འདིས་གཞོད། འདི་དང་འདི་རྗེས་
ལུས་སོགས་འབྲི་བརྗོད་བསམ་ལུལ་ལས་འདས་པའི་རིང་པོ་ཞིག་བྲེད་བཞིན་པ་
མཐོང་མོད། ངས་ང་དང་ང་འབྲ་བའི་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་ནན་ཉན་ཀྱིས་བརྗོད་རྒྱུ།
བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར། མཁས་པས་བཤད་ན་ཅི་ཡང་བདེ། །ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་

བ་ལྟར་ལོ་མང་གཞུང་ལུགས་ལ་སྤྱངས་བ་བྱས་པའི་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་དགོ་
བཤེས་དག་གི་མདུན་དུའང་དགོ་ཚོས་གྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་དམ་བཅས་བ་མ་ཟད་
སྐབས་དེར་ཁ་བདེ་ལོ་བཤད་ནས་སྐྱ་རྟག་པར་བསྐྱབས་ཤིང་མི་སྐྱ་བའི་བརྟུམ་
ལུགས་ལ་བཀོད་སྤོང་བ་རེད། ད་དུང་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཚེན་ལོ་དག་གིས་ཁ་ནས་སྐྱོལ་མ་ཡང་འདོན་མི་ཤེས་ཞེས་ལབ་དགོས་བཅོས་བ་
རེད་ཟེད།

དེར་བརྟེན་མཐོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་སྐྱད་པ་ཉོག་ཅམ་དགུག་ཤེས་དུས་འབྲེལ་མིན་
ལབ་སྟེ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་པ་དེ་ཡང་མིན་པ་སོགས་སྐྱབ་སྐྱབ་གྱིན་
ཡོད་པས། ང་ཚོས་གསར་རྟོག་པས་འབྲེལ་ཆགས་ཆགས་དང་ལ་རྒྱ་ཞེ་དག་ཡོད་
མདོག་མདོག་བྱས་ནས་འབྲི་བརྗོད་བྱས་ཚད་ལ་མགོ་བོ་ནམ་ཡང་འཁོར་མི་
རུང་། དང་ཐོག་ཚར་གཅིག་བསྐྱབས་ཉེ་ཁོས་སྐྱབ་པོ་དང་སྐྱང་བ་འགྲོ་བོ་ཡིད་
སེམས་འགྲུགས་པོ་ཅི་འདྲ་ཞེག་གིས་ཡོད་ནའང་དེ་ཅམ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་
མིན། ཁོས་གང་ཞེག་བརྗོད་བྱ་དེར་རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་དང་ཁུངས་ལུང་སྐྱས་
དག་ཅིག་འབྲི་བརྗོད་བྱས་ཨི་འདུག མེད་ན་ད་དུང་དེའི་རྒྱབ་ལྗོངས་དང་བཅས་
བ་གསལ་བར་བརྟག་འཚོལ་བྱས་ནས་སྐྱང་དོར་འཇུག་ལྗོག་གྲེད་དགོས་པ་ལས།
དེ་མིན་དང་པོ་ནས་བདེན་ཁ་སྟེར་རྒྱ་སྐྱ་དགས་ན་ཤིན་ཏུ་ཉེན་ཁ་ཆེ། གནས་
ལུགས་དེ་ནམ་ཡང་བདག་ཡིད་དང་བྲལ་མ་སྐྱོང་བས་འདིར་ཡང་ཉ་ཅང་ཞེབ་
རྒྱས་གི་རྒྱའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་ཡང་ཚིག་བསྐྱབས་དོན་རྒྱས་ཐོག་ངས་འོག་ནས་
འཆད་འཇུག་ཚིག་རེ་རེ་ལའང་རང་སྟོང་དང་དཔགས་པའི་ཡུན་རིང་མཐོ་བསམ་
རྒྱ་མཚན་མཐོང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ཁྱེད་གྱིས་རྟོག་དཔྱད་མཐོང་ཅིག་གུ དེ་

བཞིན། གང་ཞིག་གི་བྱའི་བརྗོད་བྱ་དེར་ཚོམ་པ་པོ་ཞིག་ལ་ངེས་ཚང་དགོས་པ་
ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་ཟབ་པ་དེ་ཡིན་པར་བརྟེན། སྤྱི་བོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་
ཉམས་སྤྱོད་རགས་པ་ཅམ་ཡང་བདག་ལ་མེད་པས་དེ་སྐོར་འགྲེ་བར་མ་སློབས་
མོད་འདྲར་གཙོ་བོར་སེར་མོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་འབོད་སྐལ་བརྗོད་འདོད་དེ།

མིང་།

རང་དོན་དུ་མིང་ཐོབ་དུལ་གསུམ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིང་དེ་མིང་ཡོད་ཚད་
ལ་ནམ་ཡང་གོ་མི་རུང་བར། སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་དེ་དོགས་ཀྱིས་མ་བཅིངས་
པའི་མིང་དང་། སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་དེ་དོགས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་མིང་གཉིས་སུ་
ཡོད་པ་ལས། སྤྱི་མ་དེར་ངེས་པར་གོ་དགོས། འོ་ན་དང་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདིག་
རྟེན་འདྲར་སློབས་ཏེ་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་པ་ལོ་མ་ལོས་བཏགས་པའི་སྤྱི་མིང་
དང་། མཛའ་བཅའི་གོགས་དག་གིས་བརྗོད་བདེར་འབོད་པའི་གཅེས་མིང་། ངན་
འབོད་དུ་བྱེད་པའི་མིང་འདོགས། ཚོས་སྐོར་ཞུགས་པའི་རབ་བྱུང་གི་མིང་། ཅ་
བའི་ལྷ་མས་སྐོག་དུ་བསྐལ་བའི་གསང་མིང་བཅས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་ནི་སྐབས་
འདྲར་བཤད་གཞི་གཙོ་བོ་གང་ལ་གོ་བའི་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་དེ་དོགས་ཀྱིས་
བཅིངས་པའི་མིང་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་མིང་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་མིང་གཉིས་
སུ་བསྐལ་། དེ་གཉིས་ནི་དེར་དུས་ང་ཚོའི་ཐོག་མའི་དམིགས་འབེན་དང་། བར་
དུ་དོན་གཉེར་བྱ་ཡུལ། མཐའ་མར་འཕྲོབ་བྱ་ཡང་ཆགས་ཡོད། དེ་དག་གང་དང་
གང་ཡིན་པ་ནི་རྟོགས་སྤོ་བས་ཞིབ་རྒྱས་སྤོ་བའི་ངལ་བ་བསྐྱུར། རྗོད་བྱེད་ཚིག་
གི་མིང་དེ་ལ་དགོས་མཁོ་དང་རྗོད་ཚུལ་དང་གོང་འཕྲོའི་དབང་གིས་ནམ་གངས་

ལེན་རྒྱ་མང་ཞིང་གང་ཟག་གཅིག་ལ་མིང་དེ་ཀུན་ལྡན་པ་ནས་གཅིག་མ་གཏོགས་
 མི་ལྡན་པའི་བར་ཡོད་པ་བཞིན། དོན་གཉེར་ཅན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆོ་ནམང་དབང་
 ཚོན་དང་སྤྱང་སྤྱང་ཅན་དག་གིས་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་འདོད་
 གྱི་དམིགས་ལྷུལ་འཇུགས་ཤིང་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་ཅུལ་སྤྲུགས་གྱིས་དཀའ་བ་
 དང་དུ་སྒངས་ངལ་བ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་རང་གི་དམིགས་འབེན་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གྱིན་འདུག མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་སྟེ། དེམ་བཞིན་མིང་གི་མངོན་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་
 ལྷུང། དེར་བརྟེན་མིང་གི་ཀྱི་མཚོའི་པ་རོལ་སོན་པ། མིང་གི་མངོན་འཛིན་པ་ཆེན་
 པོ། མིང་གིས་མི་རོམས་ཤིང་མིང་གིས་ཚོག་མི་ཤེས་པར་འཕགས་པའི་དེགས་
 ལ་གནས་པ་ཆེན་པོ། མིང་མང་པོ་ཅན། མིང་གི་ཆེད་མེ་ཚོགས་སྤྱི་ལོ་སོ་ཡང་
 བརྒྱལ་བུས་གྱི་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་དང་ཅི་ཡང་བྱེད་པོད་པའི་དབའ་བོ་སོགས་ནང་ཚོས་
 གྱི་མ་ལྷུལ་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སོ་རྒྱས་སྤྱི་མ་མཐོང་བའི་བྱུང་
 ཚོས་སྤོ་ལྷུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་མཐོང་ལགས་སོ།།

སྤྱི་མིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དམ་གང་རུང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེར་
 མིང་ལ་བསམས་ན། རྣ་བའི་བྱ་གར་སོན་པ་ཅམ་གྱིས་རྣ་དབང་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་
 ཡིད་གྱི་བརྟན་པ་ལང་ལོང་དུ་གཡོ་བུས་གྱི་མིང་སྟོན་སོ། ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་
 རོལ་སོའི་སྤོ་ལེ་དབང་པོ་འགགས་ལ་ཁད་དུ་བསྐྱུར་ཞིང་སྤྱི་བཞོང་བར་བྱེད་
 པའི་མིང་རྗེས་སོ། སྤིད་ཞིའི་སྤོ་ལེ་ཚོགས་མཐའ་དག་འདི་ལ་ཀུན་འདུས་སྤྱི་མང་འ་
 བ་མིན་ནམ་སྤྱི་མ་པའི་དད་འདུན་དབང་མེད་དུ་འཛེན་པར་བུས་པའི་མིང་རིང་པོ་
 ཉེ། སྤོ་ལེ་རྗེས་སོ་གསུམ། འདི་གསུམ་དང་བལ་བའི་སྐྱེར་མིང་ནི་དུས་རབས་
 གསར་པ་འདིར་སྤྱིང་པོས་སྤོངས་པའི་གད་སྤྲུགས་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་ཞིང་།

དུས་རབས་རྗེས་པའི་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཅམ་དུ་བསྐྱམས་པས་ཅི་ཞིག་གྲ། དེས་ན་མིང་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེདོ།

དེ་དག་ལ་དགའ་ཞིང་དེ་དག་ལ་སློན་པ་ནི་ངའི་སྤྱིང་གི་སྐྱད་ཆ་ཡིན། འོན་
ཀྱང་ངའི་སྐྱད་པས་མོས་མཐུན་མེད་པ་མ་ཟད་སྐྱོ་ལྷང་ལྷང་གིས་གཞན་ཞིག་ཏུ་
འགྲེལ་བརྗོད་བྱ་ཐབས་དང་བསམ་གཞིག་ལ་གྲེལ། ཇི་ཅམ་སེམས་པ་དེ་ཅམ་
གྱིས་འདུག་མི་བདེ་བ་བཟོ་བཞིན་འདུག དེ་ཡང་སྤྱད་བྱང་ལྡན་པའི་སྐྱད་ཆེན་གྱི་
འདོད་པ་དབང་བཅོན་དུ་བཏང་ན། ཁོང་གིས་གསུངས་དོན་དང་བསམས་དོན།
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཡབ་མེས་ཆེན་པོ་དག་སྟེ། འཇམ་གླིང་མངེས་པའི་རྒྱན་
ཏུག་མཚོག་གཉིས། མད་བྱུང་གཉིས་སོགས་དབལ་རྒྱ་མེར་སྐྱོའི་སློབ་དཔོན་བརྒྱ་
བདུན་དག་ནི། མིང་གི་མཚོན་མངའ་བ་དང་མིང་གི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པ་
པར་ཟད། ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཚུང་བའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མིང་འདྲིན། དེ་ལའང་ཆེན་པོ་དང་
ཆེས་ཆེན་པོ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གང་ཡང་སྤྱད་མེད་པར་སློབ་དཔོན་ཁོ་ན་
ཉེ། དཔེར་ན། སློབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱུ། སློབ་དཔོན་སོགས་མེད། སློབ་དཔོན་དཀྱིག་
གཉེན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐྱད་སོགས་སོ།

ཡང་སྤྱིང་མིང་ལ་མཚོན་ན། འོད་སྤྱང་། ཀུན་དགའ་པོ། ཉེར་སྐྱས་སོགས་
གཏད་རབས་རྣམས་དང་། ལྷ་སྐྱུ། སོགས་མེད། ཕྱོགས་སྐྱད་། ཚོས་གྲགས་
སོགས་ལྷ་རིག་སྐྱ་བའི་དབང་ལྷག་རྣམས་དང་། དགའ་རབ་རྗོ་རྗེ། ལྷོ་མེད་ཏ། ས་
ར་ཏ། ལྷོ་རྩ་ལ། ཉེ་ཡོ་ལ། བ་རོ་ལ། བད་འབྱུང་སོགས་རིམ་གཉིས་རྣམས་འབྱོར་
ཡང་ཆེར་སོན་པ་རྣམས་ཉེ། མདོར་ན་དེ་དག་ལ་ནི་གོང་བཤད་སྐྱོན་རྗེས་རིང་
གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་བྱས་མེད་པ་མ་ཟད་པལ་ཆེ་བ་དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་སུ་

སོང་། དེ་ཡང་། ལྷ་སྐྱབ་ཅེས་པ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་གདུག་པ་ཅན་སྐྱབ་སྐྱབ་མཁམ་
གྱི་མི་སྐྱོ་བོ་ཞིག་ཏུ་ཡིད་ལ་འཆར་བས། ལྷན་པོ་དང་རྗེག་པོ་མེད་པ་མ་ཟད། རིང་
པོ་ཞི་དེ་བས་ཀྱང་མིན། ཚིག་འབྲུ་གཉིས་ཁོ་ནའོ།།

འོན་ཀྱང་ཁོང་རྣམས་གྱིས་བཞག་པའི་བསྟན་འགྲོའ་སྟན་པའི་མངོན་རྗེས་ལྟེ།
འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་རང་གི་སྐྱབ་
ཚབ་ཏུ་བཞག་ནས་རོ་དང་འབྲ་བའི་ལུས་པོ་འབྲུང་བཞིའི་སྐོར་ཏུ་ཐིམ་ཐེན་ནའང་།
གསེར་དང་འབྲ་བའི་རྣམ་དགོད་ད་ཏུང་ལི་མེད། གང་ལ་བཅོལ་འཛོག་མངོན་སའི་
ཁོང་རྣམས་གྱི་སྐྱབ་ཚབ་ཏུ་ལྷུང་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྒྱན་འཛོལ་གསེར་དང་
འབྲ་བའི་རྣམ་དགོད་རེ་རེས་དེང་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡོམ་ཡོམ་གྱིང་བཞིན་འདུག་ལྟེ།
ཆེས་ལུལ་བྱུང་ཆེས་ཡོངས་གྲགས་ཚོན་རིག་པ་དང་རྒྱང་པའི་འདེགས་འཛོག་
ལྷན་ཏུ་གྱེད་ཅིང་། དབྱང་པ་མཉམ་ཏུ་གཤིབ། གདོང་དང་གདོང་གཏུག་རྒྱ་མཚོན་
ནས་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་གཡུལ་འཐབ་པས་ཁེངས་སེམས་དང་ར་རྒྱལ་གྱི་མགོ་བོ་
དབྱང་ལ་རེག་པའི་ཚོན་རིག་པ་དག་གི་མགོ་བོ་དམའ་བར་གྱེད་ལུས་པ་གཅིག་
ལུང་ལྷུང་འདུག་ལ། ལྷ་ཚབ་དེ་དག་དང་འབྲུང་པ་ཅམ་གྱིས་ནང་ཚོས་ལ་ཚོ་འབྲི་
བ་ཚོའི་ཁ་ལ་ལུ་ཏུ་ཁ་རེ་རྒྱག་བཞིན་སེམས་ལ་དོན་འབྲུང་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཞིག་དབང་
མེད་ཏུ་སྐྱབ་གྱིན་འདུག དེར་བརྟེན་ངས་ཁོང་རྣམས་ལ་མིང་རྒྱང་ལ་མངོན་རྗེས་
རིང་ཞེས་འཛོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། མིང་གིས་དབྲུལ་ནའང་དོན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་སྐྱེ་བོ་
རོ་མཚར་ཅན་ཞེས་དེང་གི་ཏུས་སུ་བསྐྱོམས་ཚིག་བརྒྱག་རྒྱ་ཡིན་པ་མ་ཟད། རོ་
དངོས་སྐྱབ་ཅེས་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱང་དབྲུལ་རྒྱ་ཡིན། དེས་ན་མིང་ལ་མ་བཟམས་
པར་སྐྱོབ་དཔོན་ཁོང་རྣམས་ལྟར་སྐྱོབ་སྐྱོང་ལ་ཏུར་བཅོལ་གྱིས་དང་ཕྱོགས་པོ་ཚོ།

མདོར་ན་སྟོན་པ་བཀའ་འདུན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་
བརྒྱ་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་དཔོན་ལྷན་གྲགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་
བྲངས་ཡོད། ། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། འདི་ཚིག་ཅམ་གྱིས་བྲུང་
རྒྱབ་སེམས་དཔར་གྲུར་ན་ནི། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྲུང་རྒྱབ་
སེམས་དཔར་གྲུར་ན། གསུངས་པ་ལྟར་གོང་བཤད་རྫོང་བྲེད་ཚིག་གི་མིང་དེ་
དང་དེ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་དང་དེར་གྲུར་ན། མིང་ནི་འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོ་དང་
རྗེས་སྐྱབ་མཁན་པོས་རང་འདོད་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་གཤམ་གྱི་ཞེན་ལའང་
སྟོན་རྗེས་རིང་གསུམ་གྱི་མིང་འདོགས་མི་ཚོག་པ་ཅི་ལ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་སོར་ཞེས་
བཏགས་པ་བཞིན་གོ།།

ཞི་དེ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཀྱང་དེ་ལ་སོར་ཞེས་ཞུད་ཚོས་སམ་ཡོན་
ཏན་རྣམས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་ན། རས་དེ་ལ་
སོར་ཞེས་བསམས་མ་སྟོང་ལ་སོར་ཞུར་ཅི་དགོས་དོན་ཡང་མེད། རྒྱུ་ལ་ཅིག་
ལ་སྐྱེན་བདག་གིས་མ་འོངས་ཚོད་བགམ་དང་རྟེན་འགྲེལ་སྤྱིར་སེང་སྐྱུག་དང་
སྐྱུག་སྐྱུག་གཞིག་སྐྱུག་དོམ་སྐྱུག་སོགས་འདོགས་ཀྱིན་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཞི་སྐྱུག་
དེ་ཆེར་སོན་པ་ན་ཅི་ཅི་དང་ཞེ་མི་སྤྱར་སྤྱར་མ་དང་རང་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་
ཅམ་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པར་གྲུར་ཏེ། སྐྱེན་བདག་དེའི་ཐོག་མའི་དམིགས་འདུན་ལས་
རྒྱབ་འགལ་ཏག་ཏག་སོང་བ་དང་། སོར་ཞེས་ཡོན་ཏན་སྟེ། དམ་གཉེན་གྱི་རོ་
ཏགས་བདེ་སྐྱུག་རང་ཚོད་ཤེས་བཟང་རལ་དཔེ་འབྲེད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་དང་། རང་
གི་ཞིམ་ཚང་དང་རང་གི་སྐྱེན་བདག་ཚོའི་ཆེད་རང་སོག་ཀྱང་སྟོས་གཏོང་སོང་
པ། དམ་ཇག་རྒྱན་གསུམ་དང་གཅན་གཟན་སོགས་གང་ལའང་འདིགས་ལུས་

ལྷ་ཚམ་མེད་ཅིང་དེ་དང་གཡུལ་འབབ་ཀྱིས་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དབའ་
 རར་ཉེ། ཐ་ན་བྱི་བཟང་པོ་ཞིག་གི་ཡོན་ཏན་འདི་ཚམ་ཡང་མི་ལྡན་ན། དེ་ནི་སྤྱིན་
 བདག་དེས་ངས་འདི་ལ་སེང་སྤྲུག་ཅེས་ཅིའི་སྤྱིར་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ནམ་སྤྲུམ་
 འགྲོད་གཏུང་དང་སྤྲུགས་ཁོང་ཁོ་མེ་ལྷར་འབར་ནས་རྒྱག་བརྟུང་སོགས་ཀྱིས་
 མཐར་ཁྲིམ་གྱི་སློ་ཅར་ཡང་ཉེ་མི་ཚོག་པའི་གནས་དབྱུང་གཏོང་ངེས་ལ་གཏོང་
 ཡང་དགོས། དེ་ལྷར་མི་གཏོང་བའི་བྱིམ་བདག་རང་དང་། ཁྲིམ་ཚང་། ཁྲིམ་
 མཚེས། ས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རྣོག་ཟེང་སློང་བྱེད་ཅ་བར་གྱུར་པས་རང་སྤྲུག་རང་
 གིས་ཉེ་བར་དགའ་མཁན་མི་སྲུ་ཞིག་མཚེས། འོ་ཡ། དེ་ལྷར་དཔེ་དང་བཅས་ཅུང་
 རྒྱས་པར་བཀའ་བ་འདི་ནི་བསམ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ངའི་སྲུང་པས་རྟག་ཏུ་ང་ལ་བཤད་
 པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁ་དི་ཁ་ཐུག་གཤེས་ཀ་ཅན་ངའི་སྤྱིང་གིས་དེ་
 ལ་མོས་མཐུན་དུས་ནམ་ཡང་བྱས་མ་སྲོང་། ངའི་སྤྱིང་གིས་ཟེར་ན། དུས་རབས་
 གསར་པ་འདིར་རྫོང་བྱེད་ཚོག་གི་མིང་དགོས་པ་མ་ཟད་དེ་ལ་མཐོ་རྩིག་དིང་པོ་
 གསུམ་ཀ་དགོས། སོ་སོ་ལ་དེ་ལྷར་དགོས་ལ་གཞན་དེ་ལྷར་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་
 ཕྱིན། སྤྲུག་འཚལ་སྤྲུབས་སྲུ་མཚེ། དེས་བར་ཁེ་པན་ཆེ། དོན་རྣོན་མི་རྣོན་དང་
 དོན་ལ་སྤྱིད་ཁོག་ཡོད་མེད་གང་ལྷར་ཡང་སྤྲུན་རྩིག་དིང་གསུམ་པོའི་ངོ་བོ་ཅན་
 གྱི་མིང་ཡོད་ཚམ་ན་རང་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྲུག་རང་འགྲུབ་ཅིང་གཞན་ཀུན་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏུས་པ་ནི། དེར་མདོན་སྤྲུམ་དུ་གྲུབ་པས་ཁྲོད་སྲུང་སྤྱོན་རྩེས་སྲུ་
 མ་འབྲང་ཞིག་ཟེར། དེ་ལྷར་གྱས་པ་ནི་སྲུང་སྤྱིང་གཉིས་གང་གི་རྩེས་སྲུ་འབྲང་
 དགོས་མིན་ཐག་མ་ཚོད།

རྫོག་པ་པོ་ལགས། གལ་སྲིད་སྤྱིད་ངའི་གོ་ས་ལ་ཡོད་ན་གང་གི་རྩེས་སྲུ་

འབྲང་བར་མོས་སམ་ལགས། རྒྱ་མཚན་ནམ་དག་སྲུ་ལ་འདུག འབྲུལ་ཕྱགས་ལ་
མན་ངེས་དག་དེ་སྲུ་ས་བཤད་འདུག དེ་བ་འདི་དག་ལ་བསམ་གཞིག་ཅན་ཉན་བྱ་
རྒྱ་དང་བསམ་གཞིག་གི་མཚུག་འབྲས་སྲུ་ལག་ལེན་སྲང་དོར་བྱེད་མིན་ནི་སྐྱེ་ཉིད་
ལ་རག་ལས་ཀྱང་། བསམ་གཞིག་གི་མཚུག་འབྲས་སྲུ་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་དེ་ལྷུ་ལ་
གྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་མ་ཤེས་བ་ཤེས་པའི་གདེང་ཚེན་དང་སྐོབས་བ་ནི་ངེས་པར་
ཁྱོད་གྱིས་འཛོལ་དགོས་སོ།།

གཉེས་བ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་མིང་ནི། ལོང་བཤད་རྗོད་བྱེད་ཚོག་གི་མིང་དེ་
དག་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་འདི་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་སྟོན་གྲགས་སམ།
ཞེས་ཞུས་ན་མཚན་སྟོན་གྲགས་ཞེས་བ་འདི་ཉིད་ཡིན། རང་དོན་དུ་མིང་ཁྲི་
དུལ་གསུམ་ཞེས་པའི་མིང་རོ་མ་དེ་ཡིན། རོན་ཀྱང་འདི་སྟོང་གིས་ཟེར་ན། ལོང་
བཤད་རྗོད་བྱེད་ཚོག་གི་མིང་དེ་དག་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་མིང་དེ་བསྐྱབ་པའི་
ཚེད་མིན་ཟེར། དཔེར་ན་སྐྱིག་ལྟ་སྐྱུའི་དགོས་ཀྱི་ལས་དོན་དེ་གང་ཟག་ཅིག་ལ་
བཅོལ་དགོས་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི་མིང་འདོགས་དགོས་ལ།
ད་ནས་བརྒྱུད་གང་ཟག་ཆེ་གོ་མོ་བྱ་བ་འདི་དགོས་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཁྱེད་བསྐྱབས་
ཀྱང་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་དུ། བསྟན་འགྲོར་མངོན་རྗེས་ཅན་སྐྱེ་གོང་མའི་བསྟན་
འགྲོར་སྟོན་པའི་མངོན་མིན་སྟོན་ལ་སྐྱུ་བསྐྱུར་སྐྱུ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་བ་
ལྟ་བུའི་མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་ལས་འགན་དེ་བཅོལ་བའི་སྤྱིར་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཞེས་མིང་
བཏགས་པ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་གྱིས་གང་ལ་སྐྱུངས་ཟེན་བཅུ་ལྷག་རིག་པའི་གནས་
དེ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་གཞན་སྐོ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་ཚོར་ཐོགས་
མེད་དུ་སྐྱོལ་བའི་ལས་འགན་དེ་བཅོལ་སྤྱིར་སྐོབ་དང་དགོ་བཤེས། དེ་ཅམ་

མ་ཟད་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་སྒྲོམ་གྱི་གནས་སྟོན་པའི་ལས་འགན་
དེ་བཙལ་སྲིད་མཁན་པོ་ཞེས་མངའ་གསོལ་མཛད།

མདོར་ན་ཐམས་ཅད་སྐྱུམ་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་པ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཁ་ལོ་པ་དེ་སྐྱུམ་འཁོར་ནང་ཡོད་པའི་མི་ཚང་མའི་མདུན་དང་པོར་བསྐྱད་ཡོད་
པ་མ་ཟད། འདུག་ས་དམིགས་བསལ་དང་གོས་སྒོག་གྲང་དམིགས་བསལ་གྱི་ན་
ཡོད། ད་དུང་ཁྱོད་སྐྱུམ་འཁོར་གཏོང་བར་བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་ཡིན་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་
སྐྱུམ་འཁོར་ཁ་ལོ་པ་བྱ་ཚོག་པའི་ཚོག་མཆན་ལག་ཁྱེར་དགོས་དེས་ཡིན་ལ། དེ་
མེད་ཚེ་ནམ་ཞེས་ཉེན་ཉོག་པས་གཟུང་དེས། དེ་ནི་དུས་རབས་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་
ཁ་ལོ་པར་དགོས་མཁོའི་ཆ་རྒྱུན་ཞེས་ལ་ངོས་འཛིན་གྱེད། རང་ཉིད་ཁ་ལོ་པ་ཡིན་
སྐྱུམ་རང་གིས་གང་འདོད་ལྟར་ཁ་ལོ་བསྐྱུར་རྒྱ་མ་ཡིན་པར། བང་བཞུགས་རང་
གི་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱད་པའི་མི་ཚོགས་རང་ལ་སློ་མིག་ཅེར་ལྷ་བྱེད་ཡོད་པ་རྣམས་གྱི་རེ་
འདོད་ལྟར་ཁོང་ཚོ་སོ་སོའི་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེལ་འབྲེན་ཞབས་སྟེ་ལྷ་རྒྱ་ནི་ཁ་
ལོ་པའི་ངོས་འགན་ཨང་དང་པོ་དེ་རེད། ལོ་བདེ་བར་མ་གསང་བྱང་པོར་བརྗོད་ན།
མི་མང་གི་གཡོག་པོ་རང་རེད།

དེས་ན་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུན་རྗེས་རིང་གསུམ་གྱི་མིང་ལྡན་ཞིང་དམ་པའི་གོ་
སར་འགྲུང་བ་རྣམས་གྱིས་གྲང་གོང་ལྷུས་སྡིང་གཏམ་དེ་དེས་པར་ཁོང་ཚུབ་འོས་
པ་དང་། གཙོ་བོར་མིང་མང་ཉུང་དང་སྡིད་ཁོག་ཆེ་ཆུང་གང་ཡོད་དང་མཉམ་
དུ་དོན་མཐུན་གྱི་ལས་འགན་ཡང་མང་ཉུང་དང་སྡི་མོ་ཞེས་ཡོད་པ་ནམ་ཡང་མ་
བརྗོད། རང་ཉིད་ཚོས་གྱི་ཁ་ལོ་པ་ཞེས་ཡིན་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཀུན་ཡོད་
དགོས་ལ། ཁ་ལོ་པ་སྐྱར་གཞན་ལ་ཞབས་ཉོག་ལྷུ་མཁན་གྱི་གཡོག་པོ་ཞེས་ཡིན་

སྐྱམ་པའི་བློ་ཤེས་ནི་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་བརྒྱལ་མི་རུང་།

མདོར་ན། རང་ཉིད་ལ་ཁ་ལོ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཚོས་ལ་སྐྱམ་འཁོར་གྱི་
འདུ་ཤེས། དང་མོས་གྱིས་དདུལ་རྗེས་སོགས་ལུལ་བར་འཁོར་སྐྱེས་པའི་འདུ་
ཤེས། རང་ལ་རེ་ལྟོས་གྱི་སློབ་འབངས་རྣམས་ལ་སྐྱམ་འཁོར་ནང་གི་འབྲུལ་མིའི་
འདུ་ཤེས། རྒྱ་ཚོགས་ཆེད་སྦྱིན་པ་རྣམས་གསུམ་སོགས་ནང་ཚོས་བེད་སྤྱད་པ་ལ་
སྐྱམ་འཁོར་གཏོང་བའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་དཔེའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལ་ལྟ་དང་། བསྐྱོར་ནས་
བཤད་ན་རང་ཉིད་ལ་སྦྱི་ཚོགས་ཞབས་ཀྱི་བ་ཞེག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། ཁ་སྐྱུག་
བཤད་ན་སྦྱི་ཚོགས་གྱི་ལས་སྐྱབ་མཁལ་གྱི་གཡོག་སོ་ཞེག་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་འདུ་
ཤེས་ཉེ་དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས། དཔེ་དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལ་བདུན་སོ་འདི་ནི་
ང་ཚོའི་སློབས་ལུགས་ཡིན་ལ། ང་ཚོའི་མགོ་ལ་གྱོན་རྒྱའི་ལྷ་མོ་དང་རྒྱབ་འཛོག་
སའི་བཞུགས་ཁྲི་ཡང་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་རང་སྐྱུག་ཏུ་བབ་པའི་འོས་འགན་དེ་ཙོ་
འསྐོད་སྐྱེ་ཞེས་དེ་འབྲུལ་བར་དཀའ་ཚེགས་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །ད་དུང་སེམས་
སློབས་དང་སློབ་སྦྱི་ཡོང་། དེ་ལྟར་སྐྱབས་འདིའི་དཔེ་དང་བཅས་ཅུང་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ནི་ངའི་སློང་གིས་ཐོལ་བྱུང་དུ་སྐྱུས་པའི་ཚོག་ཁ་ཤེས་ཉེ་སློང་གཏམ་འོན་
མོ་རྒྱུངས་པ་འཚུབ་འཚུབ་རང་ཡིན།

ཐོབ།

གོང་གི་སྐྱེ་འདི་ནི་འཇུག་ལུལ་མང་ཡང་སྐྱབས་འདིར་ཐོབ་གོ་ས་ལ་དངོས་
སུ་གོ་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའམ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དཔལ་འབྱོར་
ཡོངས་སྤོང་སློབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་དང་འཁོར་སློབ་སྦྱིན་བདག་སོགས་ཐོབ་པ་
ནི་ལུགས་ལ་གོ་དགོས། དེ་ཡང་ཐོབ་གོ་ས་ཞེས་པ་ནི་ལེགས་པར་བསམས་ན།

འདིག་ཉེན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ངོས་ནས་རྒྱལ་སྤྲེགས་དང་། ཚོས་སྤྲེགས་ནས་ཁྲི་ཞེས་
པ་དེར་སྤྲེག་ཅིང་བསྐྱུ། ཅིའི་སྲིར་ན། རྒྱལ་སྤྲེགས་བདག་པོ་བརྒྱུབ། རྒྱལ་སྤྲེགས་
པོར་ཡོང་། རྒྱལ་སྤྲེགས་ཁོ་ནའི་ཆེད། རྒྱལ་སྤྲེགས་ཉོས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྲུལ།
ཚོས་སྤྲེགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་ལོ་སའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁྲི་དེ་ནི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་
ལས་མེད་ཅིང་བཅའ་པོ་ཞིག་ཡིན་མོད་དབང་ལོག་ཏུ་ལེགས་པར་བརྒྱལ་མ་རྒྱུ་ན་
སྲོག་དང་ལྡན་པ་ལས་གྲང་ལྡག་པའི་རྩོག་གྲ་སྲོང་ཞིང་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་དངོས་པོ་
ཞིག་ཏུ་འཁྲུམས།

ཁྲི་མཐོ་དམན་དང་བཟང་ངན་ལ་བལྟས་ནས་གང་ཟག་དེ་མཐོ་དམན་དང་
བཟང་ངན་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། ཁྲི་ཚོད་དང་། ཁྲིའི་རྩོག་གྲ། ཁྲི་གཤོམ་སྤངས་སོགས་
ནི་སྲིར་བཏང་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། ཁྲི་འདི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་ཏུ་གྱུར། དེ་ལ་དབྱེ་
ན། ཉལ་ཁྲི། གདན་ཁྲི། དཔེ་ཁྲི། མཚོད་ཁྲི། ལས་ཁྲི། ཐགས་ཁྲི་སོགས་ཁྲི་ལས་
པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་སྐབས་འདིར་བཤད་བྱ་མིན། དེ་ལས་གཞན། ཁྲི་རྒྱལ་འཕྲོགས་
དང་། ཁྲི་རྒྱན་བཞི། ཁྲི་འཕྲོགས་ལེ་ཚོན་བདུན་ཅན། ཁྲི་སྲོགས། ཁྲི་རྒྱལ་རྒྱལ་
འཕྲོགས། ཁྲི་སྤྲེལ་མ། ཁྲི་སྤྲིང་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་ནས་བཏགས་པའི་ཁྲི་དང་།
གསེར་ཁྲི། དངུམ་ཁྲི། ཟངས་ཁྲི། གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཁྲི། ཅན་དན་གྱི་ཁྲི། ས་ཁྲི་
སོགས་རྒྱའི་སྟོན་ནས་དང་། ཁྲི་རྒྱལ་ཡོལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ། བབས་སྤྲེགས་ཡོད་
པ་དང་མེད་པའི་ཁྲི། ཟུར་གཉིས་དབུས་གསུམ་ལ་ལོར་འབར་ཡོད་པ་དང་མེད་
པའི་ཁྲི། ཁྲི་འཕོལ་གདན་ཉིས་བཅེགས། གསུམ་བཅེགས། བཞི་བཅེགས། ལྷ་
བཅེགས། རྒྱལ་བཅེགས་ཅན། ཁྲི་གདིང་བ་ཁ་སྟོང་ཅན་ཉེ་རྒྱལ་ཉེན་གྱི་ཁྲི་ལྷད་པར་
དང་གདན་སྲབ་མཐུག་གི་སྟོན་ནས་དང་། མར་ཁ་བསྟན་པའི་ཁྲི། ཡར་ཁ་བསྟན་

པའི་ཁྲི། སུམ་ཚུལ་ཁ་སྲོད་དུ་གནས་པའི་ཁྲི། རྒྱལ་ཁྲི། མདུན་ཁྲི། གཡམས་ཁྲི།
གཡེལ་ཁྲི། དབུས་ཁྲི་སོགས་ཁ་སྲོགས་ཀྱི་སློབ་ས་འབོད་པ་དང་། ཁྲི་མཚོན་པོ་
དང་། ཁྲི་དམའ་བོ། ཁྲི་འབྲིང་འབྲིང་། ཁྲི་དབུས་མ་སྟེ་མཚོ་དམན་ཀྱི་སློབ་ས་དང་།
གང་ཟག་ཆེ་གེ་མོ་གཅིག་ལུ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ཡང་སྲོད་མི་ཚོག་པའི་སྐྱེར་
ཁྲི་དང་། རྒྱལ་མོང་དུ་ལོངས་སྲོད་ཚོག་པའི་སྐྱི་ཁྲི། གང་ཟག་ཆེན་པོའི་རིགས་ཁ་
ཅིག་གིས་སྐབས་ཚོབ་ལོངས་སྲོད་ཚོག་པའི་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་མོང་གི་ཁྲིའམ་ཅུང་
རྒྱལ་མོང་གི་ཁྲི་སོགས་ལོངས་སྲོད་ཚུལ་ཀྱི་སློབ་ས་དང་། རིག་པོ་ཆེའི་ཁྲི། ལྷུས་
སྐྱའི་ཁྲི། ལའན་པོའི་ཁྲི། སློབ་དཔོན་ཀྱི་ཁྲི། ལྷ་མའི་ཁྲི། དབུ་མཚན་ཀྱི་ཁྲི། དགེ་
སློམ་ཀྱི་ཁྲི་སོགས་ལོངས་སྲོད་པ་པོའི་སློབ་ས་བཏགས་པའི་ཁྲི་སྟེ་དེ་ལྟར་སྐྱ་
རིས་ལེགས་པར་སྟེ་ན། ཁྲིའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་ད་དུང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལས་སྐྱོར་
རྟོགས་སུ་མེད་པར་མགོ་འཛོམ་འཇུག་གྱེད་ཅིག་ཤིང་། མདོར་ན། གངས་ཅན་པའི་
རྒྱལ་མིན་ཀུན་རྟོག་སྐྱ་ཚོགས་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ཁྲུང་ཚོས་སམ་
ཚོབ་གོ་ས་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་མཚོན་པས་ཚོས་སྲོགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་
ས་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཤེས་ཐབས་ཆག་ཏུ་གྱུར། དེར་མ་ཟད་པོད་
ཀྱི་རྒྱལ་མིན་རིག་གཞུང་ལ་དུང་ཞེན་ཅན་ཞེག་ཡིན་ན་ཁྲིའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡག་
སྟེག་གང་ལྟར་ཡང་ཤེས་དགོས་ལེས་ཡིན།

སྐྱེར་བཏང་ཁྲི་ཞེས་པའི་སྐྱ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་རམ་སྲོད་གྱེད་དུ་གྱུ་བ།
དཔེར་ན་ཁ་སྐྱད་དུ། ཁྲི་ཁྲི་འབུམ་འབུམ་དང་། ཁྲི་ཐུག་ནས་ཁྲི་ཐུག་ ཁྲི་མོ་ནས་
ཁྲི་མོར་ཞེས་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་མང་བ་དང་མཚོ་བ་སྟེ་གུར་གོ་བ་ཡིན། དོན་ལའང་
ཤིང་ཅག་ཁ་བ་རི་པའི་སེར་མོ་བ་སལ་ཆེ་བས་དེ་འཛོམ་འདོད་ཀྱི་འདོད་རམ་ཤིན་

ཏུ་ཆེ་ཞིང་། དེའི་སྤྱིར་ཐུག་གི་ཤོ་བའི་རྩུབ་སྤྱོད་ཤེད་པོ་དེ་ལ་གཡོ་སྤྱོད་མགོ་བཤེད་པར་
བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་ལྷུང་མིན་གཏོང་བར་ཅི་མི་སྦྱུལ།

འོན་ཀྱང་ངས་དེའི་དགེ་མཚན་ལས་སྤྱོད་མཚང་མང་བ་མཐོང་སྟེ། གདོང་དམར་
པོ་དེ་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་མེད་མོ་བའི་དོས་ནས་སྤྱུག་ཤོ་ཞིང་ངོ་ཚད་གོས་པའི་
རྫོས་གར་དང་། བསྟན་དང་རྟོན་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ལས་འགལ་ཡིད་སྤྱོད་གནས་སུ་
ལྷུང་བ་དུ་མ་ཞིག་གིས་ལྷུང་རབས་ཡིག་ཚང་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་རང་གནས་
ཡོད་པ་ལྟེ། ཁྱི་ལ་རྩམ་ཞིང་། ཁྱི་ལ་ཚོད་པ། ཁྱི་ལ་འགྲན་པ་སྟེ་སོ་བཞོ་སའི་དོ་ཤོར་
ལྷུང་པའི་ཁྱི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བ་གོར་མ་ཆག དེར་བརྟེན་གོ་སའི་དོ་ཤོ་ཅན་
གི་ཁྱི་འདི་ནི་ཤོད་གངས་སྤོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སོག་ཉེས་ཅན་གྱི་གཏེ་ཤོ་ཞིག་ཏུ་ངས་
ངོས་འཛིན་གྱིད།

རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་སྟོན་འགོག་ཆེད། སྟོན་རྒྱུད་ནས་ཐབས་ལ་ཕེན་ཏུ་
མཁས་པའི་སྟོན་པ་ཤུག་འདོན་གྲུབ་དེས་རབ་ཏུ་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་
རྟོན་ཁྱི་ཁྱེད་གང་ལས་སྤྱུག་པར་སྟོན་མི་ཚོག་པའི་ཁྱི་མས་བཅས། ད་དུང་སྟོན་
མཚོག་རྒྱལ་གྱི་དོན་གྲུབ་དེས། རང་ལ་ཚོལ་མེད་དུ་དབང་བའི་ཤུག་པོའི་
ཁྱི་དང་མ་འོངས་འགྲུང་འགྲུང་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཁྱི་
འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཞེན་དུ་དོར་བ་ལ་ཡིན་ནམ། འཚོ་བའི་ཡོ་གྲུང་བཅུ་
གསུམ་མ་གཏོགས་རྒྱ་ལོར་གྱིས་ཕེན་ཏུ་དབྱེད་ཞིང་ཉིན་ལྷུང་མདོག་ཉེས་པའི་
ལྷུང་བཟེད་དེ་ཁྱེད་ནས་ཞབས་ཐར་ལ་བསོད་སྟོན་སྟོན་སྟེ་འཚོ་བ་སྐྱེད་མཁུག་
གི་སྟོང་མོ་བ་ཞིག་དང་། དགེ་སྤོང་མགོ་དེག་ཅས་ཀྱི་དོས་པས་འབྲུ་སྤོང་གྱིད་
སའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། ར་ཚོས་དམའ་ས་བསྐྱུང་བ་དང་། མཚོ་

རྗེ་གཤམ་པ་དང་། ཁྲི་ལ་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་འཛོལ་ཐང་དབེན་ན་ངོ་ཚ་ཁ་སྐྱེད་ས་དགོས་
པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད། རང་གི་ཆེས་ཚད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིང་རུས་དང་། ལུལ་དུ་
བྱུང་བའི་རྣམ་དཔྱོད། འབྲུག་ཟླ་བའི་ཀུན་སྲོད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་མཐོ་ལྷ་ཡི་
དབང་པོ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་ནས། དམའ་རྒྱལ་མོ་གཞུགས་པོ་འགོ་བས་བྱེད་
ཀྱི་རས་ནག་ལྷ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་བར་ཀུན་ཡིད་ཀྱི་སྟོན་ལུལ་དང་ཐལ་མོ་
སྐྱར་ནས་སྤྱི་གཙུག་དུ་བཀུར་ལུལ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་པས། ར་ཚོར་ཁྲི་རྗེ་ག་པོ་
དེ་དག་མེད་ན་འདོད་དོན་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་སྐྱམ་པའང་བསམ་བླ་ཚུངས། ད་དུང་སྟོན་
པ་དཔུལ་སྟོང་དེས་གསུངས་པའི་ལྷ་བ་རྟེན་འབྱུང་དང་སྲོད་པ་འཆོལ་མེད་པ་རྗེ་
འབྲེལ་མཛོན་པར་འཕགས་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ།

མདོར་ན། སྟོན་ཆད་དེད་ཅག་སེར་མོ་བའི་མིང་འཛོལ་ཡབ་མེས་ཁ་ཅིག་
གིས་བསམ་བླ་ཚུངས་པས་སྟོན་པའི་བཀའ་མ་ཤེས་པའམ་སྐྱང་ཚུངས་དུ་བོར་ནས་
ཁྲི་ལ་བརྟམས་པའི་ཉེར་ལེན་ལས། རབ་དཀར་གངས་རིའི་སྐྱོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་
ནམ་ཡང་བསུབ་པར་དཀའ་བའི་ཞབས་རྗེས་ནག་པོ་གངས་མེད་པ་ཞིག་བཞག་
ཟེན། འདས་ཟེན་ལ་འཁར་ར་བྱེད་པ་ཅོམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མི་ཤན་པས། ར་ཚོས་དེ་
དང་དེང་དུས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནག་པོ་དག་ལས་བསྐྱབ་བྱ་དཀའ་པོ་ཞིག་སྐྱེད་ས་
ཉེ་སྟོན་པའི་བཀའ་གཏང་བ་ཐོབ་པའི་དུས་དང་དམིགས་བསམ་པ་རྣམས་མ་
གཏོགས་པོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་ཉེས་ཅན་པ་གཉེ་པོ་དེ་པ་མཐར་བསྐྱད་དགོས།
སྟོན་པས་སྤིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་ཁྲི་ལའང་སྐྱ་ལུད་བཏབ་ན་རེད་
ཅག་གིས་ཁྲི་པས་པ་འདི་དག་ལ་འདེབས་མི་སྐྱབ་བྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཉེས་པའི་རྩ་
བ་ཁྲི་དེར་མགོ་མི་འཛོམ་པར། ར་ཚོས་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་པ་ཞིག་

བྱེད་དེ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་འགྲོ་བ་མི་རྣམས་ལ། དུས་རབས་ཉེར་
གཅིག་འདིར་དངོས་སུ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་པའི་འཇབས་སྤྱི་ཞིག་བསྐྱབས་
ནས། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཡང་འགྲེལ་མི་སྲིད་པའི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་གི་ནང་
པ་ཞེས་པའི་དོ་རིང་ཞིག་འཇུགས་སྐབས་པ་བྱེད་དགོས།

དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འདི་ནི། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་དུས་རབས་ཤིག་དང་
ཤེས་ལྡན་པའི་དུས་རབས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས། རྣོངས་པ་དང་རྣོངས་དད་ཀྱི་དུས་
རབས་ཤིག་གཏུན་ནས་མིན། རྣོངས་པ་དང་རྣོངས་དད་ནི་ནང་བསྟན་ཀྱི་དབྱ་པོ་
དོ་མ་དེ་ཡིན། གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ནང་བསྟན་བསྐྱབས་མི་སྲུབ། རང་ཚོས་ལུག་
ནས་ལུག་དུ་གནས་དགོས་ན། སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྲིད་བསྐྱབས་དགོས་ན། དེ་
གཉིས་དེས་པར་རྩ་བ་ནས་མཐར་སྐྱོད་གཏོང་དགོས།

ལོངས་ཤོག་ཚོས་ཐོགས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོ། སོ་སོའི་བསྟན་པའི་དབྱ་པོ་དེའི་
བསྐྱེད་མེད་འོག་མི་འགྲོ་བར། བཀའ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སློབ་དཔོན་སྐྱེ་ཐོགས་ཕྱོགས་གླང་
ཡབ་སྐུ་དག་གིས་དེད་ཅག་གི་ཆེད་དུ་ལ་བཞག་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་གསེར་
ལས་ལྟག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་འདི་ཆེད་ཆེད་པར་བྱས་ནས་ལག་གཡས་སུ་
འཁྲིད། དུས་རབས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་རིག་པའི་གནས་ཀྱན་ལ་སྦྱངས་
ནས་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་གཡོན་དུ་འཁྲིད། དེ་གཉིས་རྒྱང་འགྲེལ་གྱིས་གླང་དོར་གྱི་
མིག་སྤྱི་ནས་མཐུན་དུ་སྐྱོད་ཅིག་དང་། ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཡོད་ལ་ཁྱོད་ལ་གཟེ་བརྗིད་
ཡོད། ཁྱོད་ནང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ལོ་ཚོད་པ་ཡིན་ལ། བདག་ཅག་གིས་གཙུག་ཏུ་
བཀའ་བའི་སྟོན་པ་དེས་ཁྱོད་ལ་ལེགས་སེའི་དབུགས་དབྱུང་སྟེར་དེས།

ལྷག་པར་དུ་དོས་རང་སྐྱུ་སྐྱུ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། རང་གི་འགན་འཁྲིའི་

ལས་འགན་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་ལ་ཐོས་པས་རབ་སྐྱུག་གཞིན་སྐྱེས་
སྐྱུལ་སྐྱེ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་འདུག་ལ། དེ་ལས་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་ཐོན་ཏེ་
སློབ་སྐྱུལ་དུ་གྱུར་བ་དང་མཁའ་པོ་ཐོན་ཏེ་མཁའ་སྐྱུལ་དུ་གྱུར་བ་སོགས་ཤེས་
ཡོན་ཅན་ཤིང་སྐྱུག་མཐོང་དུས་དགའ་སློབས་དང་དེ་སློབ་ཀྱིས་སེམས་ཡོངས་སུ་
གཏམས། ཡིན་ན་ཡང་ད་དུང་ང་ཚོའི་མདུན་མིང་ཁྱི་དཔུལ་གསུམ་གཙོས་གཡང་
གཟར་དུ་མ་ཞིག་མཐོང་བས་རང་གིས་རང་ལ་ཞེན་ཁོག་གིས་ང་ཚོས་གཟབ་
གཟབ་བྱ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

ང་ཚོས་དེ་ཅུམ་གྱིས་ཚོག་མི་ཤེས་པར་སྐྱེ་མཐུད། རྟེན་འབྱུང་དེག་པའི་
དཔའ་པོ་སློབ་དཔོན་སྐྱེ་སྐྱུབ་གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་འགྲན་
རྒྱ་བུལ་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་བྱམས་བཅེ། ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་
སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་ཨ་ཡུ་བརྗེའི་མཐུན་སྐྱིལ་དང་
ཕྱི་ཐག་རིང་པའི་བསམ་སློ། བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་སློབ་དཔོན་བརྗེ་གཉིས་པ་སློབ་
དཔོན་བརྗེ་ལོ་རྒྱུ་འཛོད་བསྐྱོམ་གྱི་སྦྱིང་སྦྱོར་ས་དང་ཁོག་ཡངས་གྱི་ཐབས་
མཁས། འདུལ་འཛིན་གྱི་པའི་གཙུག་རྒྱན་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཤུག་གཉིས་པ་སློབ་
དཔོན་ཨོ་རྒྱུན་ཐེན་ལས་གྱི་ཐོད་པ་གསུམ་དང་ལ་རྒྱ། ཐུག་བཅས་གྱི་གཟུགས་
ཕུང་འབྱུང་བཞིའི་དྲངས་བཅུད་ཉམས་ཏེ་གསུམ་ཐེན་ལོང་། བསྟན་འཛོའི་དགོས་
མཁོ་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བརྟགས་པས་སྲོད་མ་རྩུགས་པའི་སྐྱུག་བསམ་གྱིས་
གསོས་བཏབ་ཅིང་། སྦྱིང་སྦྱོར་གྱི་གོས་ཀྱོན་ནས་ཆེས་མང་པའི་རི་རྩུ་སྐྱུང་
གསུམ་རྐང་འགྲོས་གྱིས་བརྟལ་ཏེ་ཐུན་པའི་སྦྱིང་དུ་བསྟན་པའི་སློབ་མེ་སྲོང་
བ་པོ་གཅིག་ཕུར་གྱུར་པ་སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོ་གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་

དབང་ལྷུག་གི་བྲུ་རྒྱུ་ལྷུ་གི་འཚོ་བ་དང་ནམ་ཡང་ལུས་མ་སྲོང་བའི་རང་གིས་རང་ལ་
གདེང་སྡོམ་བས་ཉེ། ང་ཚོར་ངེས་པར་མཁོ་བའི་ལག་ཆ་ཡིན་ལ། ང་ཚོས་ཁོང་དག་
གི་སྲོད་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ་མཚོ་གས་སྤྱར་དེ་དག་དང་ལྷན་པར་བྱ་དགོས། དེ་དག་
དང་བྲལ་ན་ང་ཚོས་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྐུལ་སྐྱུ་ཞིག་གཏན་ནས་བྱེད་མི་
ཐུབ་ལ། རང་ལ་རེ་ལྟོས་སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་སྣེ་འཁྲིད་ནི་དེ་བས་ཤུང་ངོ་།།

དེར་སྐུལ་སྐྱུ་ལས་འཕྲོས་ཉེ། འཇམ་རྩལ་སྐྱ་ཚོགས་སྡོམ་ནས་སྐུལ་སྐྱར་གཤེ་
གཤེ་གཏོང་བ་དང་། སྡོན་མཚོར་འབྲུ་བ། དབྱེད་ཚོལ་སྟེལ་བ། སྤྱིར་གཏམ་སྐྱར་བ་
སོགས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ནི། བ་བའི་བྱ་ལ་མ་བཞིན་ལམ། རྩལ་སྲོད་ཅན་
ཤི་སྟོབ་མར་དགོ་ཆེན་གྱིས་བརྒྱུད་བརྟེན་བཞིན་ཡིན་པས། ང་ཚོས་སྤྱིར་སྟོབས་
ལུས་དགོས་པ་མི་འདུག་ལ་ཁོང་དག་ལ་འཁོན་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་བས་མི་
འདུག ད་དུང་སྐུལ་སྐྱར་ཅི་འདྲིལ་དང་སེམས་འཁྱུར་ཅན་ཁོང་ཅག་ལ་ང་ཚོས་
བཀའ་ཁྲིན་ལེགས་གསོལ་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སྤྱིར་ནས་ལྷོ་ལོས། སྤྱིར་སྤྱི་ཚོགས་
ཡར་རྒྱས་འཕྲོ་བར་དེའི་འགག་རྩོད་གཙོ་བོ་ནི་སྡོན་རོས་མ་ཟེན་པ་དེ་ཡིན་པས་
ཁོང་ཅག་གིས་གསལ་སྡོན་སྡོན་མཚོར་རྣམས་རང་སོག་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་རོས་ཟེན་
པར་བྱས་ཉེ། སྤྱིར་གང་ལྷུག་གི་སྡོམ་ནས་སེམས་འཁྱུར་ཅན་ཁོང་ཚོའི་དམིགས་
ཡུལ་འབྲུབ་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས།

མ་ཟད། ཁྱི་རྒྱུ་གི་དང་མཚོན་པོ་སོགས་ལ་གཏན་ནས་དབྱུ་འཁོར་མ་སྲོང་
བའི་སྐུལ་སྐྱུ་དག་སྟེ། བཆ་ཆེན་བརྟུ་བ་སྟོ་བཟང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན། ཨ་ལགས་
ཆེ་ཏན་ཞབས་བྱུང་། དུང་དགའ་རྩོེ་བཟང་ཟིན་ལས། དལ་དགོ་བསམ་གཏན་ལུན་
ཚོགས། ཉན་ལུལ་མཁྲེན་རབ་འོད་གསལ། རོར་ཞི་གདོང་དུག་སྟེམས་སྟེ། ཟམ་

གདོང་ལྷོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སོགས་མིག་དཔེར་བཟུང་ནས། ཁོང་ཅག་དང་འབྲེ་
བར། རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་གྱི་དགའ་སྦྱིད་སྐྱབ་
བ་པོ་ཞིག་དང་། རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་
བ་གཏོང་བར་ལྷུ་མ་བ་རྩལ་ཅུ་མེད་པའི་གངས་ལྗོངས་རིག་པའི་དཔལ་ལོ་ངོ་མ་
ཞིག་ཆགས་སུབ་བ་བྱེད་དགོས།

ཡང་། རང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་རབ་གསེའི་འཛོད་བསྟེན་བྱེད་པའི་
དུས་སྐབས་ཤིག་གིས་འབྲེ་བྱིས་སེམས་ལ་སྣང་ངེར་ཤར་བ་ཤི། རྒྱ་ནག་གི་འབྲེ་
སྟོན་ལེའུ་ཅན་སློག་བརྟན་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱུལ་དགར་སྣ་མོའི་སློག་བརྟན་
གཅིག་ཕྱི་ནང་ར་ཚོས་རྒྱ་ནག་དུ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་རྒྱ་ལམ་དུ་ཐོས་དགོན་
པའི་ཆོག་གཅིག་ཡོད་པ་ཤི། ཤེས་ལྡན་བ་ཞེས་བ་འདི་ཡིན། འདིས་ཅི་ཞིག་
མཚོན། འདིས་ར་ཚོའི་ཡབ་མེས་དག་ཁྲི་ལ་ཉ་ཅང་བརྒྱུས་ཆེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ལ་
ཐོས་པ། བསམ་པ། བསྟོམ་པ་མཛད་པ་ལས་དོན་དངོས་ཤེས་ཡོན་གྱིས་དབྱུང་
སོངས་སྔོངས་དད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་དན་ཉུགས་སུ། ཉེན་འབྱུང་གི་གཤིས་
ལུགས་ལྟར་ཤེས་ལྡན་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་མ་གྱུར་བར་སེམས། ད་ནི་ར་ཚོས་
ཁྲི་གཙོ་པོ་མིན་པར་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་ལ་སྦྱང་བཅོན་སྟོན་མེད་གྱིས་སོད་མི་
ཤེས་ལྡན་བ་ཞིག་ཆགས་སུབ་བ་དང་། འདི་ལྟ་ཕྱི་ཆོག་ལུས་བ་ཅན་དག་པེད་
སྦྱོད་ཀྱི་སློ་ནས་གོ་བ་ཅུ་གྱིས་སེམས་ནང་ཤེས་ཡོན་དང་ལྡན་བ་ཞིག་ཅི་མ་
རུང་སྟུང་པའི་ཚོར་སྣང་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ར་ཚོས་ཁྲིམ་མཚེས་
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་རྣམས་ལྟར་ཆོག་པེད་སྦྱོད་ལའང་དོ་སྣང་ལུགས་ཆེར་བྱ་རྒྱུ་ལོ་
གནད་དོ།

ཤེས་ལྡན་སེམས་འོད་ཀྱི་ཚོགས་ཤིག ཤེས་ལྡན་པས་ཁེངས་སྡུག་ནང་
དགོན་ཞིག་དང་ནང་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཅི་ནས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་དགོས། ཡང་
གོང་བཤད་ལྟར་གཤམ་པོ་ཆེ་ལ་ནམ་ཉན་གྱིས་ངེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཚོས་འཆད་
ཆེ་ཁྲི་སྟུག་ལས་སྟུག་ཅིང་བཟང་ཡང་འདུག་པ་དང་བེད་སྤོང་བྱ་ཚོགས་ལ་ངེས་
པར་བྱ་དགོས་པའང་ཡིན། དེ་ལ་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་མཆིས་པ་བཙོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་ལ་དེགས་པས་བྱུག། དེ་མིན་སྟོན་ཕྱོགས་
སོ།།

ཁ་ཅིག་གིས་གཞུང་ཆེན་མོའི་བཤད་ཁྲིད་སོགས་ཉ་ཅང་རྙེད་དཀའ་རིན་ཐང་
ཅན་གྱི་དམ་ཚོས་འཆད་པའི་ཆེ་ན་གཞན་གྱིས་ཆེད་མངགས་སྟོན་པའི་བཀའ་
ལྟར་ཁྲི་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་འོགས་ཞེས་ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་ཡང་མ་བཞུགས་
པར་བྱུང་དུ་འཁོལ་གདན་སྤྱི་དགུས་ཤིག་གི་སྟེང་རང་ཤེད་གྱིས་སྤོད་པ་ལོ། ངས་
ནམ་ཡང་ཚུལ་མཐུན་རེད་རྫོང་གི་མེད་ལ་དགེ་སྦྱོང་ཉམ་རྒྱུད་དང་རྒྱལ་ཅུ་ནས་
མི་འདུག་ཅེས་དེ་བས་ཀྱང་ཤམ་མ་སྤོང། ད་དུང་རྒྱལ་གསུང་གནང་བཀའ་གི་
གནས་ལ་སྦྱ་རིས་འབྲེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་གྱིས་དབུལ་བའི་རྫོངས་པ་ཞིག་དང་།
དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྤྱི་ཐག་རིང་པོར་ལྟ་བའི་བསམ་སྟོན་དམན་པའི་ཅོལ་རྒྱུད་
ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གྱིང། ལྷན་པས་སྦྱ་རིས་འབྲེད་ལུས་སྟོན་གསལ་འགངས་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན་རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པའི་ནང་པ་ཞིག་གྱིང་དགོས་ཟེར་དོན་ཡང་
དེ་ཡིན།

དདུལ།

ད་ནི་དུས་རབས་གསར་པའི་དམ་པ་ཕལ་ཆེ་བས་གོང་བཤད་གྱི་མིང་ཐོབ་

གཉིས་ལྷན་ཟེན་རྗེས། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱུགས་འདོན་བའི་དུས་ལ་བབ་སྟེ། དེ་གཉིས་བེད་སྤྱད་ནས་དདུལ་སྐྱོར་གསོག་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱ་དེ་རེད། གལ་སྲིད་གོང་མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདི་མེད་ན་མིང་ཐོབ་དདུལ་གསུམ་ལ་བྲལ་དུ་སོང་བས་རང་དོན་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་མི་རྒྱས་བར་བརྟེན། དེ་གསུམ་ལ་མ་བྲལ་བ་དང་། གོ་རིམ་མ་འཚོལ་བ་ཞིག་དགོས་རྒྱ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་གྱི་ནང་ནས་དོན་ཆེན་གནད་འགག་ཅིག་ཆགས་ཡོད།

དདུལ་ཞེས་བ་ནི། མཐོང་ཐོས་འཇར་ཤེག་གི་མི་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་ལག་ཏུ་ཐོབ་ན་དོན་ཆེ་མ་མ་ལུས་པ་འགྲུབ་བར་རྒྱས་བས་ན་མིང་གཞན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཅེས་ཀྱང་བྲ། དེ་ཉིད་སྤྱི་ཚོགས་སྤིང་བའི་སྐབས་ལས་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་པར་བཞུགས་པས་དེང་སང་ཡང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱོར་མོ། ཐག་མི་རིང་བའི་དུས་རབས་འདི་དག་གི་ནང་སྤར་དང་མི་འདྲ་བར་རྒྱ་ཤོག་བྱ་ལས་གྲུབ་པས་ན་ཤོག་དདུལ། དཔེ་ཆའི་དཔྱེབས་དང་མཚུངས་པས་ན་དཔེ་ཤག་སྟེ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་མང། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྐོ་ནས། ཨ་སྐོར། དཔྱེན་སྐོར། ཉིན་སྐོར། བོད་སྐོར། རྒྱ་སྐོར། འཇུག་སྐོར་སོགས་མང་དུ་མཆིས། ཇི་སྐད་དུ་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ལས། ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཚོག་། གསུངས་པ་དང་མཚུངས་བར་ཨ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོར་མོ་དེ་ནི་དེང་མཚོག་དམ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ཡོངས་ལྟར་བོད་རིགས་སེར་སྤྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀར་གཅིག་མཚུངས་ཀྱིས་སྐོམ་པ་རྒྱ་འདོད་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བྱར་གྱུར། གཞན་ཡང་ཨ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་དངོས་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་སྟོན་གསུང་ད་ལྟའང་གནས་པ་རིགས་པས་དཔོག་བར་གྱིས་དང་སྤྱི་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེ་གཅིག་བྱ་

ལའང་ཉང་སང་ངེས། ཉ་ཉ།

བརྗོད་དོན་ཡང་སྤྱིར་དུས་རབས་གསལ་བའི་དམ་པའི་སྤྱིས་ཀྱང་གྲགས་པ་
བལ་ཆེ་བ་ཞི་དུལ་གྱི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་ཅིང་དུལ་སྒོར་གྱི་མངའ་བདག་སྟེ། ལྷོན་པ་
དུལ་པོ་སྤོང་མོ་བ་དེའི་རྗེས་འཇུག་སྤྱི་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་མོད། ཆ་མ་སྤོམས་པ་
ལ་སྤྱིན་བདག་ཅིག་ཏུ་ད་དུང་གྱུར་ཡོད་མེད་བདག་ཡིད་འཕྱང་མོ་ཉུག། གང་ལྟར་
ཁྱད་མི་འདུག།

སྤོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས། སྤྱི་པོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་། །མི་
ལྷན་པ་བདེ་བའང་འོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ། །འོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྤྱིན་ལས་འཕྱུང་
མཁུན་ནས། །ཐུབ་པས་དང་པོར་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མངོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ངེད་ཅག་དང་ཁོང་ཅག་ཐམས་ཅད་མི་ཞིག་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན་པས། དེ་འགྲུབ་པའི་འོངས་སྤྱོད་གསོག་སྤྱོད་ཀྱི་དང་བར་ངས་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་རོ་མོལ་གང་ཡང་ཀྱེད་མི་པོད་ལ་སྤེན་སྤྱོད་མཚོ་གས་པའི་གྲལ་འགོ་
འཛིན་འདོད་ཀྱང་མེད། རི་སྐད་དུ། དཔལ་འཕྱོར་འཇོད་མེད་དཔུར་གྱི་གང་གྱ་
ལྟར། །བདུད་དབྱའི་འཆེ་བ་མེད་ཅིང་དམ་ཚོས་སྤོད། །ཅེས་པ་དེར་གྱི་དུས་ལ་
དགོངས་སོ་སྟེ།

སྤྱིར་སྤོབས་ཀྱིས་མ་འཛོན་བ་ཡིན་ནམ་དུས་རབས་ཀྱིས་ཁ་ལོ་བསྐྱུར་བ་
གང་ལྟར་ཡང་། དེ་ལས་ང་ཚོས་སྤྱི་པོ་ཚམ་མིན་བར་ནམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྤྱིན་
བདག་ཚད་ལྡན་ཞིག་གྱུ་རྒྱ་དེ་ཡང་དུས་རབས་དང་མཐུན་པར་བསྟན་དང་འགོ་བ་
མིའི་དགོས་མཁོར་འདོད་ཀྱིན་ཡོད་ལ། ལྷོན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་ཐབས་
བསྐྱུ་དངོས་བཞི་གསུངས་པ་ལས་དང་པོ་དེ་ཡང་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

ནམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྐྱེན་བདག་ཟེར་དོན་གང་ཡིན་ནམ། བསམ་སློའི་གི་ག་
མོངས་དང་། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་སློའི་ནམ་གཏང་རྒྱའི་སྐྱེན་པ་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་
ཀྱིས། མི་འདིགས་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱེན་པ། ཟང་ཟེང་ལོང་ཀྱི་སྐྱེན་པ། དམ་པའི་ཚོས་
ཀྱི་སྐྱེན་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱབས་འདིར། ལྷི་མ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་
སྟེ། དང་པོ་མི་འདིགས་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱེན་པ་བཞག་ན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་དབུ་སྐྱེན་པ།
ཨུ་དེ་བས་མིག་སྐྱེན་པ། ལྷེས་རབས་ནང་སེམས་ཅན་ཆེན་པོས་སྟག་མོ་ལ་
ལུས་སྐྱེན་པ་སོགས་རང་གི་གཅེས་གཅེས་དབུ་ཡན་ལག་ཡན་ཆད་མི་འདིགས་
སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱེན་པར་བཏང་བ་ནི་བགྲང་བར་དཀའ། དེར་དུས་སུ་དེ་འདྲ་ཉ་ཅང་
དགོན། བལ་ཆེར་མེད་ཚོད། དུས་རབས་འདིར་ཡོད་པ་ནི། སེར་མོ་བ་འབྱོར་
ལྡན་ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་གཏོང་འདོད་པ་གང་ཞིག་ལ་གཏོང་
སྟངས་མ་ཤེས་པ་དུ་མ་ཞིག་མཐོང་། དེ་ཡང་དེ་ཡི་ཐབས་ཤེས་ཡག་ཤོས་ནི་སྟོག་
ཆགས་མང་པོ་ཆེ་ཐར་གཏོང་བའམ་སྟོག་སྐྱེ་བུ་བ་དེ་དེ་ཟེར་ལ་ཁུབ་བརྟམ་དུ་
རྒྱ་ཆེར་འགོ་བཞིན་མཆིས།

པོད་ནང་འབྱོར་ལྡན་ཀྱི་མཁན་སྐུལ་སྐྱོབ་ཆེ་གོ་མོས་ཉ་འབྲམ་ཕྱག་དང་
དུང་ལྷུར་མང་པོ་སྟོག་སྐྱེ་བཏང་བ་དེད་ཟེར་བ་ནི་རྒྱན་ལྡན་ཀྱི་གཏམ་དང་། མ་
ཟད་གཞུགས་མཐོང་བརྟན་འཕྲིན་ནང་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཉུང་ཉུང་
མིན། འོན་ཀྱང་དོས་རང་ད་བར་ལོ་མང་ནང་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་ཆེ་སྤྱི་ཅི་དེགས་
པར་བྱས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས། རས་བསམ་སློའི་ལྟར་འཁོར་ཀྱིན་
ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཉ་དེ་དག་ལ་མན་ཡོད་དམ་གཞོད་ཡོད། ར་ཚོས་ཉ་དུང་
ལྷུར་མར་ཟད་དུང་ལྷུར་དུང་ལྷུར་གཅིག་གི་སྟོག་སྐྱེ་བུས་ཀྱང་། རྒྱ་མིས་ཉ་བཟའ་

རྒྱལ་པོ་མཁའ་གཤིས་ནི་འགོག་མི་ཐུབ་པས་ཁོང་ཚོར་དགོས་པའི་ཉ་ནི་རྒྱལ་ལྡན་
བཞིན་གསུང་བར་ཐེ་མི་ཚོམ་ལ་བ་ཡང་ངེས། དེ་ཡི་སྣང་ང་ཚོས་རྟོག་ཞིབ་མེད་
པར་སྣང་རྗེ་ཆེ་མདོག་གིས་ཉ་རྣམས་ཉོས་པ་ན་ཁོང་ཚོར་ཉ་མང་ཙམ་གསུང་རྒྱལ་
ལས་ཀ་འཐེབ་པ་ཞིག་སྤྲད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོས་ནམ་རྒྱལ་ཉ་སྣང་གཅིག་
འཛིན་གྱིན་ཡོད་ན་དེ་ནི་ཁྱི་འབྲུམ་དུང་སྤྱུང་དུ་འབྲུང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཉ་མང་པོ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་བག་ཡངས་རང་དབང་ལ་སྤྱོད་པའི་གོ་
སྐབས་ཤོར་ཏེ། སྐམ་ཚུང་དོག་པོའི་ནང་འཚང་ཁ་ཆེ་ཞིང་འགྲུལ་བསྤྱོད་ཀྱང་མི་
ཐུབ་སའི་དཔྱལ་བ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཏུ་ཚུད་པ་ཡིན་ལ། ད་དུང་འཕྱོར་ལྡན་ཆེ་ཐར་
གཏོང་བ་པོ་ཞིག་མ་སྤེལ་བས་ཐེན་གཅིག་གི་འགྲུངས་བྱུང་ནའང་དེ་ཐམས་
ཅད་རྒྱ་རིགས་ཚོས་སྤེལ་གཅིག་ནམ་ཡང་བཟུང་མི་སྤྱོད་པས། དཀའ་ངལ་ཉིན་རེ་
བཞིན་དེ་བས་ཆེ་ལ་ཁ་ཅིག་གཤམ་ཆེས་མང་པོ་ཡི་ཐུག་གིས་འཆི། དེར་སྐྱ་མ་
ཞིག་ཐེབས་ནས་ཨ་ཁ་སྤྱོད་རྗེ་ཞེས་ཐམས་ཅད་སྤེལ་གཅིག་ཉོས་ནས་རྒྱ་མཚོའི་
ནང་ཆེ་ཐར་བཏང་། ཡིན་ཡང་སང་ཉིན་ཉ་ཚོང་བ་དེས་སྤྱར་གྱི་ཉ་དེ་ལས་མང་
ཙམ་ཞིག་ཁོམ་རང་བསྟན་ཡོང་བ་ཡིན་ན་དེ་བས་དོན་མེད་དཀའ་འཛོལ་ཆེ་བ་ཞིག་
བསྐྱུན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཀལ་སྤྱོད་ཁྱིའི་ཤིས་དེ་ལྟར་ཆེ་ཐར་གཏོང་བ་རྒྱལ་ལྡན་གྱི་
བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན། ཉ་རིགས་རྗེ་མང་ནས་རྗེ་མང་རང་དབང་བག་ཡངས་རང་
རྒྱ་པའི་གོ་སྐབས་འཛོལ་པམ་ཆེར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ཡང་ཉས་སྣངས་པར་དོགས།

ད་དུང་ཁ་གསལ་གྱིས་སང་ཉིན་དེད་ཅག་གི་འཕྱོར་ལྡན་སྐྱ་མ་ཞིག་གིས་སྤོག་
སྤྱོད་དང་འདི་ཙམ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཚོང་དཔོན་ཁྱིའི་ཤིས་དེ་ལྟར་གོ་སྤྱིག་གྱིས་
ཤིག་ དེ་ལྟར་ཉུས་སམ་སོགས་ཟེར་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པ་ཐག་ཚོད། རས་མང་པོ་

བཤད་དགོས་པ་མི་འདུག། ཁྱོད་ཀྱིས་སོམས་དང་། ཟླ་ལྷན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་མ་
བཟོས་སུ་བཏབ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀ་དེར་སྡོད་པོ་ཞིག་འདུག་གཤམ།

དེ་བཞིན་ཕྱི་ཕག་པལ་ཆེར་རྫོང་གདན་ལ་མི་འགོ་མཁན་དང་གྲིན་མ་སྲོང་
མཁན་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་སོང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དོ་སྤངས་ཞིག་གཞོངས་དང་། མི་
ཚོགས་ཀྱི་ལམ་བརྒྱུད་ལ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་ལྷགས་སྟེའི་ནང་གི་ཕྱི་ཕྱི་ལྷན་བཅུ་གྲངས་
ཤིག་ཁྱེད་ནས་ལང་མ་འགོ་བྱེད་བཞིན་མི་འདུག་གཤམ། ཁྱོད་ཀྱིས་ད་དུང་འདད་
ཞིག་སྐྱོབ་དང་། ང་དང་ང་འབྲེལ་ཞུས་དུས་མེད་པ་དང་སྡོད་རྗེ་གོ་ལོག་ཅན་ཚོས་
གྱི་ཕྱི་ལྷན་དེ་དག་ཆེ་ཐར་གཏོང་བའི་རྒྱུ་སྐྱོད་བྱས་སོང་ན། རིམ་བཞིན་སྐྱོར་
མཁོགས་གནས་མཚོགས་རྫོང་གདན་ལམ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱི་ལྷན་འཁོར་རས་ཁེངས་
ནས་ནང་བའི་གནས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་མདུན་དུ་དམུལ་བ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་འབྲུབ་ཡོང་།
དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུ་བ་པ་མིན་པར་ང་རང་ཚོས་བཟོས་པར་བརྟེན་ཞུས་དུས་
མེད་པའི་ནང་པ་དང་ནག་ཉེས་ཅན་གྱི་ནང་པ་ཞིག་ཆགས་ངེས་པ་མ་རེད་དམ།
མདོར་ན་ངས་གང་ཞིག་མཚོན་འདོད་པ་ནི། ང་ཚོས་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་སྡོད་པོ་
བལ་བའི་བྱ་བས་དུལ་སྐྱོར་མང་པོ་འགོ་བརྒྱུག་གཏོང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན།
དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་ཞུས་པ་ལས་སྐྱིན་པ་གཏོང་མ་ཤེས་པ་དང་། གཏོང་བ་ཆུད་
གཚོན་པ་ཟེར་གྱིན་ཡོད།

འོ་ན་ང་ཚོས་མི་འཛིགས་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱིན་པ་གཏོང་མི་བྱས་སམ།
སེམས་ཅན་སོགས་སྐྱོན་མེད་པ་ཞིག་རི་ལྟར་བྱ། སེམས་ཅན་གྱི་སོགས་བསྐྱབས་
རྒྱ་ནི་བྱ་བ་བཟང་ཤོས་ཤིག་དང་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་བཟང་དང་ཆེས་མཐུན་
པ་མ་རེད་དམ་ཞེ་ན། ཡོས་ཡིན། ཡིན་དང་ཡིན། ལྷན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོ་ཐག་ཚོད་པོས་

དམར་ཟས་གཏན་དུ་སྤང་རྒྱ་དང་གཅིག་གཞན་ལའང་སྤོང་བར་སྐྱལ་འདེད་ཅན་
ཏན་བྱ་རྒྱ་དང་གཉིས། དུད་འགྲོའི་རང་དབང་ཆེད་གཉེར་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་
གང་ཅིའི་མཐུན་རྐྱེན་རོགས་རམ་བྱ་རྒྱ་དང་གསུམ། ཤ་སྤངས་པའི་མི་རྣམས་ལ་
ཡི་རང་མཚོན་སྲིད་མཚམས་རེ་མཚམས་རེར་སྤྲུགས་སྲོལ་སྲིད་བདག་བྱ་རྒྱ་དང་
བཞི་ཀའམ་གང་རུང་ཞེ། དུས་སྐབས་འདིར་མི་འདྲིམས་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་པ་གཏོང་
ཐབས་ཡག་ཤོས་དང་དོན་དངོས་གནད་འཁེལ་གྱི་སེམས་ཅན་སྲོག་སྲུ་ཡང་
ཆགས་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་དམར་ཟས་སྤོང་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་
ཅན་གངས་མེད་པའི་སྲོག་ཚེ་ཐར་བཏང་བེན་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འགྲོ་ལས་དམ་
པའི་ཚོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མ་འགལ་བའི་ནང་བ་མཚོན་ཉིད་པ་ཞིག་ཀྱང་གཟོད་
ཆགས་སུབ། དེའུ་ཀྱི་པར་སོང་སྐྱ་ཅམ་ཡང་གཏོང་མི་དགོས་པར་ལས་སྐྱ་པོའི་
ཐོག་བྱ་བཟང་འདི་འབྲང་ཚོས་བསྐྱབ་སུབ་པ་འདུག་ན་ཅིས་མི་བསྐྱབ།

དེ་ཅམ་དུ་མ་ཐད་ད་དུང་དུད་འགྲོའི་ཆེ་སྲོག་གི་ཆེད་དེའུ་སྤོང་གཏོང་
འདོད་ན། དེ་ཡང་དུད་འགྲོའི་རང་དབང་ཚོགས་ཚུངས་སོགས་ལ་རང་གི་བྱས་ཚོད་
ཉམས་སྐབས་ཐོབ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཞལ་འདེབས་འབྲུལ་སུབ་པ་ཞེ། བོང་དང་མི་འབྲང་
བར་ཉམས་ཚུངས་དུད་འགྲོ་མང་པོའི་ཆེ་སྲོག་གི་རང་དབང་ཆེད་ལྡན་ཞིག་ཉོ་སུབ་པ་
ཡིན་ལ། བག་ཡངས་རང་རྒྱ་ཞིང་མ་བྱ་ལྡན་དུ་དགའ་སྤྲིད་ཀྱིས་འཚོ་བའི་དགའ་
སྤོན་ཡང་ལུག་རིང་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་སུབ་པ་ཡིན། དེ་ཉམས་སྐྱེད་འགྲོར་ལྡན་ཞིག་
ཡིན་ན་བོང་གི་དོན་ཚན་བཞི་ཀ་བསྐྱབ་སུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པས་ཤིན་ཏུ་
ལེགས། གལ་སྲིད་འགྲོར་པ་ཞེ་དྲག་མི་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་དོན་ཚན་དང་པོ་
དང་གཉིས་པ་ཞེ་བསྐྱབ་མི་སུབ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད། སོ་སོའི་སྲོལ་གཙོ་མ་ཚོད་ཅམ་

རེད། འདི་ནི་ངའི་ཉམས་སྲོལ་གྱི་སློབ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན།

མ་གཞི་ཤལ་པ་དམར་ཟས་ཟ་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ནས་གཞན་གྱི་རང་དབང་
དང་ཆེ་སློག་ལ་རྟོག་རྟེན་གཏོང་མཁན་གྱི་མ་རབས་མ་ཤལ་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་
པ་ནི་སློབ་ཅི་དགོས། དཔེར་ན། དམར་པོ་སྐྱོས་ང་ཚོའི་རང་དབང་དང་འབྲ་
མཉམ་སྲོགས་ཤིང་། རེད་ཅག་གི་ཆེ་སློག་ལ་རྟེན་ཅམ་གྱི་རིན་ཐང་ཡང་མི་འདྲིག་
པར་མེ་མདའི་ཁ་ལ་རླུན་དུ་གཏད་གཏད་པ་ཡིན་པ་འདིས། ཚོར་སྣང་ག་འདྲ་ཞིག་
སྤྱིད་ཀྱིན་འདུག རང་སོག་ཏུ་བསམ་སློབ་ཞིག་སྤངས་དང་། ང་ཚོས་དུད་འགྲོའི་རང་
དབང་ལ་རྩི་བཀུར་མ་བྱས་ན་དམར་པོ་སྐྱོས་དང་འབྲ་ཅི་ཞིག་ ད་དུང་རང་དབང་
དང་ཆེ་སློག་གི་རིན་ཐང་ཚོད་པར་འོས་སློབས་སྤྱིང་པོ་ཞིག་འདུག་གཤམ། གཞན་
གྱི་ཆེ་སློག་དང་རང་དབང་ལ་རྟོག་རྟེན་བར་ཅི་མི་སྐྱམ་མཁན་ཞིག་གིས་
རང་དབང་དང་ཆེ་སློག་གི་སྐྱད་ཆ་བཤད་པ་ནི་དགོད་ཤོ་ཞིང་ངོ་ཚད་གོས་པ་
ཞིག་མ་རེད་དམ།

མི་སློབས་ཆེན་ཞིག་སློབས་ནས་ཁྱོད་ལ་དབྱུག་པ་ཆ་པོ་ཆ་པོ་ལྷ་དུག་
ཅིག་བཞུས་པ་ཅམ་ལའང་ཚོར་བ་ཅི་འདྲ་འདུག ཁྱོད་ཀྱི་ཤུལ་ཉམས་གྲིས་གཏུབས་
ནས་ག་ལེར་ག་ལེར་ཤི་མ་གསོན་བྱས་ཏེ་སོས་སོང་ན་གང་འདྲ་ཡོད་ས་རེད།
ཁྱོད་རང་སྐྱུ་མ་ཆ་པོའི་ནང་གསོན་བརྗོད་བྱས་ན་བཟོད་ལུབ་ས་ཞེ་རེད། མདོར་
ན་ཁྱོད་ལ་མི་ཞིག་གིས་ཆོག་རླུབ་ཅིག་ལམ་པར་ཡང་བཟོད་མི་ལུབ་ན། འདི་ནི་
སེམས་ཅན་ཞིག་གི་ཆེ་སློག་ལ་ལྷག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།

ཨ་ཅི། ཤུལ་པོད་པ་འདུག་གམ་ལགས། ད་དུང་རེད་ཅག་འཆེ་མེད་སློབ་
བ་ཤུལ་པོ་རྗེས་འདུག་ཆེན་པོ་སྐྱུལ་སྐྱ། མཁན་པོ། སློབ་དཔོན། དགེ་བཤེས།

སྒྲ་མ་བཅུན་སྒྲོ་བ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དམར་ཟས་ཟ་བ་
ལྟོ། དེ་བས་ཀྱང་ཚེས་གཟུང་དགོས་པ་དང་བསམ་ཤེས་གནང་དགོས་པ་གནང་
ཅིག་རེད། རེད་ཅག་ཚོས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བར་བསྐྱོས་པ་ཚོ་གཞན་སེམས་སྒྲོན་ལུས་
དང་མིག་དཔེ་ལྟ་ལུས་དུ་གྱུར་ཡོད་པས་གཟུང་གཟུང་གྲེད་ལོས་དགོས། འདི་
གཟུགས་པོ་སྐྱོ་བོ་ཚགས་ཀྱི་རེད། ངས་ཟས་ཞིམ་གྲོ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཟ་དགོས། ང་རང་
སྒྲོ་བ་འབྲད་ཤོས་ཀྱི་ཟས་དེ་ཤ་ཡིན་པས་ངས་དེ་ངེས་པར་དུ་ཟ་དགོས་སྟུང་ཞིང་
ཟེར་བ་ནི་གོང་ལྟར་སྒྲོ་རྒྱ་རྒྱུང་བའི་བྱིས་པ་རང་ཤེད་ཅན་རང་རེད།

དང་པོ་ཉིད་དུ་ངེས་དགོས་པ་ལ། ཁྱོད་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བའི་མིང་
བཏགས་པ་དེ་ཁྱོད་རང་གང་འདོད་དང་ཁྱོད་རང་སྐྱིད་པོ་ཁོ་ན་ཚོངས་ཞེས་
བཏགས་པ་མིན་པ་ཤེས་དགོས། ད་དུང་བཤེས་གཉེན་ཞིག་གི་བསྐྱེད་བྱ་ལྟར།
རང་ཉིད་འགྲིགས་སོང་བསམས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོ་མི་ཞིག་ཡིན་
པས་རང་ཉིད་གཅིག་ལུ་ཅོམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་མི་རིགས་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་
ལུགས་ཀྱི་བྲག་དང་བཅས་པར་ཐུགས་བསམ་བཞེས་དགོས་པ་ཡིན། རང་ཉིད་
ཀྱིས་རང་ཉིད་འགྲིགས་ཡོད་བསམས་ན་འདོད་དུ་འགྲིགས་མེད། ཁྱོད་མི་
གཅིག་གིས་རྒྱུང་ས་ནས་རང་གི་དགོན་པ་དང་གོང་ཚོ། ཆེ་ས་ནས་རང་གི་མི་
རིགས་ཚོས་ལུགས་དང་བཅས་པར་ཉེན་ཁ་བཟོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་ཉེ་ཆར་ཀུན་གྱི་
མདོན་སྟུང་དུ་གྱུར་པས་རང་སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་བྱ་མི་རུང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
དབང་སོང་ཁ་ཤས་ལས་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར་དུ་འབྲས་ལུགས་རང་གཞན་སྐྱི་སྐྱེར་སྐྱ་
སྐྱི་ཡར་མར་གང་ལའང་བསམ་སྒྲོ་མི་གཏོང་བ་ནི་ངོ་མ་ཡིད་སྐྱོ་བའི་གནས་ཤིག་
རེད། མདོར་ན་རང་ཉིད་འགྲིགས་སོང་སྟུང་བའི་ཀུན་སྒོར་རང་རྒྱ་བ་དེ་ནམ་ཡང་

བསྐྱེད་མི་རྒྱུ་བ་ཡིན།

སྐབས་འདིར་ཤ་སྲོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཅུ་ལྔ་གྲག་ཁ་ཤས་འཆད་དུ་
ཡོད་ཀྱང་དེད་ཅག་མཁན་སྐྱེལ་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་དགེ་བཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོ་བསམ་
དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་མི་ཤེས་མཁན་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་བས། དགོངས་པ་ཆེར་
གཟིགས་ཀྱི་སློབ་ནས་མ་བཟོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་ཀྱིས་ཆོང་མས་དམར་
ཟས་སྲོང་ཐུབ་ནའམ། མཉམ་ཆོགས་ཀྱིས་དམར་ཟས་སྲང་རྒྱའི་ལྷོས་ཆོད་དམ།
དམ་བཅའ་གཞག་ཐུབ་ན། བོད་རིགས་ཅམ་མ་ཟད་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཀྱིས་
ཐུབ་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་དཀར་ཟས་ཁོ་ནར་ལོངས་སྤྱོད་མཁན་ཤ་སྟག་ཏུ་ཁ་ལོ་
བསྐྱེད་ཐུབ་ལ། ཉམ་ཐག་དུད་འགོ་གངས་མེད་པའི་རང་དབང་དང་འབྲེལ་ཉམ་
བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་སློབ་ཐང་བཅས་ལུས་ངག་གི་ངལ་རྩོལ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་དེས་
བསྐྱེད་ཐུབ་པའི་གདེང་ཆོད་ཡོད།

དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་ང་ཚོ་ནང་པ་ཚོའི་གཟི་བརྗིད་དང་དེ་ལས་ཀྱང་མོད་ཀྱི་
ནང་པའི་བྱས་རྗེས་ཤིག་མ་ཡིན་ནམ། ད་སར་ལོ་རྒྱུར་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་ལྟམ་མཉམ་
འཛོམས་ཀྱིས་བཟོ་སྐྱེད་ལྷོས་ཆོད་ཆོགས་འདུ་ཞིག་འཛོམས་ནས་ད་བར་ཚོས་
ཆོགས་སྐབས་བཅུ་ལྔ་ལྟར་ཆོད་པོད། རོམ་རིན་གཞན་ཡོད་ཀྱུ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཅི་
ཡང་ཐོན་ཡོད་པར་རོས་འཛོམ་དགལ། དེ་ཅི་ལ་ཐུག་པ་དེད་དམ། ང་ཚོས་མིག་
མདུན་ན་ཡོད་པ་དེ་ལ་མ་བསྟམ་པར་མཐོང་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་རིང་ཞིག་ལ་བསྟམ།
ང་ཚོས་འབྲུག་ཏུ་ཡོད་པ་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་བསམ་སློབ་པ་བཏང་བར། ཐག་
ཆོད་ནའང་ཕན་འབྲས་ཞེ་བྲག་མེད་པ་དང་ཚོད་རྩོག་གང་ཆེ་ལ་ཤི་འཐམ་རོ་འཐམ་
ཀྱིས་ད་བར་ཐག་མ་ཆོད་པར་དུས་ཆོད་བསྐྱེལ་བ་དེད། དཔེར་ན། དགེ་སྲོང་མའི་

སྒྲོམ་རྒྱུན་དང་རྫོགས་པ་ཉེས་པོ་དེ་རྟལ་ཏུ་སྐྱེས་ཤིག་ཆགས་པ་དེ་འབྲས་
ཟེར་གྱིན་ཡོད། ང་ཚོས་ནམ་ཡང་བྱེ་མ་བཅོམ་ན་སྐྱུམ་འཛོལ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་
དེ་ཡིད་ལ་འཇགས་དགོས། ང་ཚོས་ངོ་མ་དུས་ཚོད་འགོ་ཐབས་ཚམ་མིན་པར་
རང་གི་མི་རིགས་དང་ཚོས་ལུགས་ལ་སྦྱོར་ངེས་ལྷན་འབྲས་རྣམས་ཞིག་འཛོལ་
འདོད་ན། རེས་པར་དུ་ང་ཚོས་མཐོང་སྐྱབ་པ་ཞིག་དང་བསྐྱབ་ཏུ་ས་པ་ཞིག་ལ་
གོས་བསྐྱར་བསམ་འཆར་གོས་ཚོད་གཞག་དགོས། དཔེར་ན་ང་ཚོས་དམར་ཟས་
སྤང་རྒྱུར་གོས་བསྐྱར་གནང་ན་ལག་ལེན་བསྟར་མི་སྐྱབ་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཟད། ཉེན་
ཁ་དང་ཆ་རྒྱུན་གང་ཡང་མི་དགོས་པའི་ཐོག་མཛོན་གསལ་དོད་པའི་ལྷན་འབྲས་
ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡིད་སློབ་དབང་པོས་ཉམས་སྲུ་སྲུང་རྒྱ་ཞིག་དང་། ལོ་ལ་ཉེས་པོ་
འདི་ཡང་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་ཏུ་ས་པ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོང་སྐྱབ་པར་ངོས་ལ་ཡིད་ཆེས་
བརྟན་པོ་ཡོད།

ང་ཚོ་ཚོས་གྱི་ཁ་ལོ་པ་ཚོས་ནང་ཚོས་གྱི་སྐྱུམ་འཁོར་དེ་སྟོན་གསུང་
འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་བཟང་འཇམ་པོ་དེ་ཡི་སྟེང་སྐྱ་མཐུད་གཏོང་དགོས་པ་
མ་གཏོགས། འཆེ་བ་དང་བཅས་པའི་ལམ་ངན་རྒྱུ་པོ་དེ་འབྲའི་སྟེང་མཚམས་
འཛོག་མེད་པར་ད་དུང་བཏང་ན། སྐྱུམ་འཁོར་འདིའི་འཁོར་ལོ་ནི་སྟོན་ཆད་དང་
མི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་སྐབ་ཏུ་སྲིབ་ཟེན་པས་མགྲོགས་སྐྱུར་སྟོན་ཤོར་བར་ངེས།
དེའི་སྲིབ་སྐྱབས་གཏད་མཛོད།

དེ་མིན་ང་ཚོས་རྒྱུན་དུ་ཁྱི་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཁ་མར་བསྐྱོར་ཏེ་
མཚུ་དམར་པོ་མ་འགྲུལ་ན་མ་གཏོགས་འགྲུལ་སྲིབ་ཆད། འཇམས་སྟེང་རྗེ། འུང་
རྒྱུ་གྱི་སེམས། བདག་གཞན་མཉམ་པ། བདག་གཞན་བཞེ་བ། མ་ནམ་མཁའ་

དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་.....སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བདེ་བ་དང་། སོགས་འཛོལ་ཡོང་བའི་སྐད་ཆ་རྗེས་པོ་དེ་དག་གཞན་མགོ་སྐོར་
བྱེད་ཅིག་ཏུ་བཅད་སྐྱད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཉམ་ཚུང་དུང་འགོ་རྒྱལ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཁོང་ཚོར་ཆེ་སློབ་གི་
རང་དབང་དང་བདེ་སྐྱིད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཁྱོད་ལ་ལྷུ་བ་སྤུལ་ཡོད་པ་འདྲ། ད་
དུང་ར་ཚོས་སློབ་ལམ་ཞིག་འཚོགས་ནའང་འཇམ་གླིང་ཞི་བདེའི་ཆེད་ཟེར་ལ།
ཚོགས་པ་ཞིག་འཚོགས་ནའང་འཇམ་གླིང་ཞི་བདེའི་ཆེད་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་སྤྱིར་པོ་
ཅི་ཞིག་འདུག སེམས་གཏིང་ནས་འཇམ་གླིང་ཞི་བདེ་ཡོང་འདོད་ན་དང་པོ་རང་
ཉིད་ནས་འགོ་འཇུགས་དགོས་པ་ལས་སློ་བུར་ཐོག་རྒྱག་པ་ལྟར་ཡོང་རྒྱ་ཞིག་
དང་སློབ་ལམ་བཏབ་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་བས་ཡོང་མི་སྲིད། མི་ཞིག་གིས་དམར་ཟས་
སྤངས་པ་ནི་འཇམ་གླིང་ཞི་བདེ་ཡོང་བར་དོན་དམ་གྱི་ཞལ་འདེབས་སྤུལ་བ་ཡིན།
ར་ཚོས་དེར་གི་དུས་སུ་འང་སྲིད་པ་འདིའི་སྟེང་གི་བདེ་བ་ཆེ་ཤོས་སུ་རྗེ་བའི་དབང་
པོ་གཉིས་སྦྱར་གྱི་རེག་ཚོར་ཡང་མི་ཆེ་གང་པོར་གཏན་དུ་སྦྱོང་བྱུང་གྱིན་ཡོད་ན།
འཕྲལ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་གཞོན་པ་ལས་དམིགས་བསལ་ཁྱད་ཚོས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
དམར་ཟས་སྦྱོང་མི་སྤུལ་རྒྱ་ཅི། སོ་སོས་སྦྱོང་བར་མ་བྱལ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཟེ་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་གང་ཡང་མེད།

ལ་མ་བཟས་ན་...ང་...ཁྱོད་གཞུགས་པོ་སྦྱོ་པོ་ཆགས་གྱི་རེད་ཟེར། འོ་ན།
སྦྱོ་ཚོད་མ་བཟས་ན་.....ང་...ཁྱོད་.....གཞུགས་པོ་སྦྱོ་པོ་ཆགས་གྱི་རེད་མི་ཟེར་དོན་
ཅི་ཡིན། ལ་ལས་ཀྱང་གཞུགས་པོ་ལ་སྦྱོ་ཚོད་གྱིས་མན་ཆེ་བ་དང་གཞོན་ཤིན་
ཏུ་རྒྱུང་བ་སྦྱིར་ལབ་པ་ཅམ་མིན་པར་སྦྱོན་དབྱེད་མཁས་དབང་ཚོས་མིག་མཐོང་

ལག་ཟིན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན། མྱོག་པ་པོ་ལགས། རོ་མ་ཁྱོད་
གྱིས་བསམ་སྒོ་ཡག་པོ་ཞིག་བོད་སྲིད་དང་། ར་ཚོ་དངོས་གནས་ཤུགས་བཟས་ན་
ཐབས་མེད་དང་འཚོ་མི་སྲུབ་པ་ཞིག་རེད་དམ། ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་ཤུགས་
བཟོ་དགོས་པ་ཅི་རེད། བཅུད་དང་གྲོ་བ་རྒྱས་ལྷགས་སྟོབས་བསྐྱེད་སོགས་ལུས་
སེམས་གཉིས་ཀར་ཤིན་ཏུ་འཕྲོད་ཅིང་ཤེས་ལས་ལྷག་པའི་ཁ་བཟས་གཞན་སྣ་ཚོགས་
ལུན་སྲུང་ཚོགས་པ་དཀའ་ངལ་མེད་པར་འཕྲོད་བཞིན་ཏུ་ཁྱོད་དེ་དུང་ཤེས་པ་
རེ་པ་གང་གིས་ཉེས་པ་ཡིན་ནམ།

དེ་དུང་འཕྲོད་ལྡན་སེར་སྐྱ་ཚོ་མི་དེ་བས་ཀྱང་ཉེན་ལྟར་ཤིང་ཉོག་འབྲེ་
མིན་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོད་པས་ལུས་རྒྱངས་སྐྱོ་པོ་ཆགས་པར་
སྲུགས་ཁལ་གཏན་ནས་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག་གོ།

སྐབས་འདིར་ངེས་པར་གསལ་བཤད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཁ་ཅིག་
གིས་རང་ཉིད་ཤེས་པ་ཉ་ཅང་སྲིད་པས་བཟའ་འདོད་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱའི་སྲུགས་
སྤྱོད་བཟུང་ནས་ལུང་རིགས་སྣ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་གྱིས་གོང་བཤད་དེ་དག་དགག་
པའི་ཁུར་ལེན་སྲིད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་སྣོ་རོང་རོས་ལ་འབོད་འདོད་པའི་
འི་བ་གང་དང་གང་འཆར་བཞིན་ཡོད་པ་ངས་རགས་ཅམ་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ་
ཀྱིན་འདུག་ན། དེ་དག་གི་ལན་ཆ་ཚང་དཔལ་སྤུལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཀྱང་
བཟང་ལྷོ་མའི་ཞལ་ལུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་སྤྱོད་ཞིབ་གསལ་རྣམས་
དབྱེ་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་གོ་བདེར་གསུངས་པ་དེར་གཞིགས་ཤིག དེས་ཀྱང་སྣོ་
འདོགས་མ་ཚོད་ན་ད་ནི་བྱེད་ཉིད་རྒྱལ་གྱི་ཅིག འཕྲོད་བསྐྱེན་གྱི་རོས་ནས་འི་
བ་ཡོད་ན་མཁས་དབང་རྩལ་ཁྲིམས་སྣོ་གོས་གྱིས་མཛད་པའི་བཟའ་བཏུང་འཕྲོད་

བསྟེན་སྒོར་གྱི་དེབ་ཚུང་དེར་གཟིགས་ཤིག

གཞན་ཞིག་བཤད་ན། ཉིན་རྒྱུ་ཚོས་ལུགས་པ་ཚོའི་ལག་ནས་ཉིན་
རྒྱུ་ཚོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བ་ལུགས་དང་སྤང་བོག་ཡོད་ཚད་ལ་རང་དབང་
དང་ཚེ་སྲོག་འཕྲོ་བ་ཀྱི་ཡོད། ཁ་ཚེའི་ཚོས་ལུགས་པ་ཚོའི་ལག་ནས་ཁ་ཚེའི་
ཚོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཨ་ཁུ་ལག་པ་ཡོད་ཚད་ལ་རང་དབང་དང་ཚེ་སྲོག་
འཕྲོ་བ་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་པ་ཚོའི་ལག་ནས་བོད་
ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དུད་འགྲོ་སུ་ཞིག་ལ་རང་དབང་དང་ཚེ་
སྲོག་འཕྲོ་བ་ཀྱི་ཡོད་དམ། ང་ཚོའི་བསམ་བཤད་ལྟ་བུ་ག་ཚོད་རྒྱ་ཆེ་བར་སྟུང་
ནའང་དོན་དུ་ཁོ་ཚོའི་རྗེས་སུ་ལུས་མི་འདུག་གམ། དེས་ན་ང་ཚོར་འདྲང་དེས་
ཡོད་བཞིན་དུ་ས་རྩོད་དང་གསེར་དུལ་ཟངས་མི་སོགས་ཀྱིས་སྐྱུ་འབྲུ་མཚོད་ཉེན་
སོགས་རྗེས་སོ་དང་ཚེན་སོ་དེ་འབྲུ་མང་སོ་བཅོས་ནས་དེ་ལ་མཚོད་བ་དང་གསོལ་
འདེབས་སྟོན་ལམ་སོགས་བྱས་པ་ལས། དུད་འགྲོའི་རིགས་དཔེར་ན་གངས་
ལྗོངས་ཀྱི་ཁུད་ལོར་གཡུག་ལུག་ར་སོགས་གང་ཅུང་ཞིག་དེ་དག་གི་ཚབ་ཏུ་
བརྟེན་ནས། ཚེ་སྲོག་གི་མཚོད་བ་ལུལ་བ་དང་ཁོ་ཚོའི་རང་དབང་ལ་གྲུས་བཀྱུར་
ཀྱིས་དཀོན་མཚོག་ལྟར་བརྟེན་ན། ཅིག་པ་མང་སོ་བརྟེན་པ་ལས་མན་རྒྱུ་ས་
ཆེ་ལ་དགོ་སྟོབས་ལུན་རིང་འཕེལ་ཞིང་དོན་དང་ལྡན་ལོ་སྟུང་།

དེ་ལྟར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ལེགས་སོ་སྟེར་བ་ལས་དུད་འགྲོ་ལ་
མཚོད་བ་དང་གྲུས་བཀྱུར་ཞུས་སོང་ཟེར་ནས་བཀའ་བརྒྱུན་ནམ་ཡང་གནང་མི་
སྲིད། དཀོན་མཚོག་ལ་དད་པ་ནི་རང་གི་སེམས་གཉིང་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་
ལ་དེ་ནི་སེམས་གཉིང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་གི་ལམ་སྟོན་དང་བྱམས་བརྟེན་རིན་ཐང་

ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱིས་ཤེས་སྤྱོད་ལ་རང་གིས་མཚོན་
སྤྱོད་བ་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་མིན་དགོན་མཚོག་གི་སྐྱེ་གསུགས་རི་ཚམ་གསལ་བསྐྱེད་
བྱས་ཀྱང་ཁྲིད་ལ་སྤྱོད་ནས་ཡང་མགུ་མི་སྲིད། ཡང་སྤྱིང་ངས་གོང་བཤད་
དེ་དག་ནང་པའི་རྗེས་འཇུག་གྲ་བཅུན་ཉམ་ཚུང་དག་ལ་གཙོ་བོར་རྫོང་གི་མེད།
བསྐྱེད་པ་དང་ཉམ་ཐག་པའི་དུད་འགོ་གཙོར་བྱས་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་དབང་
ལ་སྤྱིང་བཟོད་མ་སྤྱོད་ནས་སྤྱིང་གི་གཏམ་ཁ་གསལ་དུ་བརྫོང་བ་ཡིན་པས་ཆེན་པོ་
དག་གིས་སྤྱིང་ལ་ངེས་བཅང་ཡོང་བ་ནི། འགོང་བན་ཉམ་ཚུང་ཞིག་གི་འབོད་སྐྱེལ་
ཡིན།

གཉིས་པ་ཟང་ཟེང་ལོར་གྱི་སྤྱིན་པ་བཤད་ན། དེ་ཡང་དེང་ངའོ་མེར་མོ་
བའམ་ཚོས་ཀྱི་ཁ་ལོ་པ་ཆེན་པོ་ཚོ་སྤྱིན་འབྲས་ལ་ཟད་མེད་དུ་ལོངས་སྤོང་པའི་
དུས་སྐབས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ནང་པའི་ཚོས་འཆད་ཉན་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བ་རེད། རང་པའི་ཚོས་ནི་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་སེམས་ཅན་
ལ་པན་ཚོགས་དགོས་གཙོར་འཛིན་པའི་རིང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པས་ང་ཚོས་ཀྱང་
དམ་ཚོས་ལས་བྱུང་དུལ་སྐྱོར་རྣམས་བཞི་ཆ་གསུམ་རང་གི་མདུན་ཡོད་མི་དང་
དུད་འགོ་ཉམ་ཐག་རྣམས་དང་། མིག་མདུན་ན་ཡོད་པའི་རང་གི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་
འཕེལ་རྒྱས་དང་བདེ་སྤྱིད་ཆེད་ཤེས་ཡོན་དང་ཤེས་ལྡན་པ་བསྐྱེད་སྤྱིང་ཆེད་ངེས་
པར་གཏོང་སྤྱོད་པ་བྱེད་དགོས། གོ་ལོར་མི་རུང་བ་ཞིག་ལ། གྲ་བ་དང་བཅུན་མ་
རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་དག་འཚོགས་པ་ན་སྤྱི་ཚོགས་
ཤིག་ཀྱང་ཡིན། དེས་ན་སྤྱི་ཚོགས་དང་འགོ་བ་མི་ཞེས་པ་སྐྱེ་མེད་གཉིས་ཀར་གོ་
དགོས། དེ་ཡང་དགོས་དབང་གིས་མེད་ན་ཐབས་ཆགས་དམིགས་བསལ་ཁག་

ཅིག་མ་གཏོགས། ང་ཚོས་སོ་སོའི་སྒྲ་བྲང་རྗེས་པོ་དང་མང་པོ་ཚེན་པོ་སོགས་ཀྱི་
ཚེད་བག་མེད་ལོངས་སྡོད་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། ང་ཚོ་ལ་གྲུ་བ་དུས་མ་
དང་མི་འབྲ་བའི་གོད་ཁོག་གཉིས་མི་འདུག་ལ། གྲུ་བ་ཅུན་དུས་མ་དང་མི་འབྲ་
བའི་ཁང་ཚུང་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ནང་མི་ཤོང་བའི་གཟུགས་སྟོབས་ཚེན་པོ་དང་
རིང་པོ་ནི་དེ་བས་མི་འདུག དེ་བཞིན་གཞན་དང་མི་འབྲ་བའི་དབང་པོ་ལྷག་པ་
གང་ཡང་མི་འདུག གལ་སྲིད་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལུག་སྟོང་སྐྱུན་སྟོང་ཁོང་ལྷ་བྱ་
ཞིག་དངོས་སུ་ལེབས་པ་ཡིན་ན་དེ་དང་དཔགས་པའི་ཁང་པ་བཟོ་ལོས་དགོས།
བཟོས་སོང་ཟེར་ན་ཟེར་མཁན་ཁོ་རང་སྟོན་པ་རེད། དེར་བཞེན་གྲུ་བ་དུས་
མའི་རང་ཚུལ་བརྒྱུད་ན་མི་འགྲིག་པ་ཅི་ཡང་མེད། ང་ཚོར་གཞན་ལ་མེད་པ་ཞིག་
ཡོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་ཚེད་ནང་ཚོས་བེད་སྡོད་ལག་ལེན་
བསྟར་རྒྱུའི་ལས་འགན་དེ་རེད། སེམས་ཅན་ལ་དངོས་ཐོག་པན་བདེ་བསྐྱུན་མ་
བྱུང་ན་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གསོན་བེད་མེད་རང་རེད་ལ་སྟོན་པ་ལྷག་བྱུང་དེ་
ཡི་དགོངས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་རེད། བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཚོས་ཕྱང་
བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་པོ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱས་ནས་སྐྱུན་གྲགས་སྐྱུབ་ཚེད་
ཉན་ཐོས་འོད་སྲུང་ལ་གཏད་པ་ཞིག་ཨེ་ཡིན་ནམ། སེམས་དང་། དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱ་
བ་ཐ་མའི་ཚེ་ནའང་རང་གིས་བཤད་ཚོས་ལ་མཐོང་ཚེན་བྱས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་
ལ་སྐྱུག་འདུག་གམ།

པོ་ན་ང་ཚོས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་དངོས་ཡོད་པན་བདེ་ཅི་ལྟར་བསྐྱུན་དགོས་
ཤེས། རང་ལ་ཡོད་པའི་དདུལ་སྟོར་དེ་དག་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་བེད་
སྡོད་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། ལོང་བཤད་ཀྱི་ཉ་དུང་ལྟར་གཅིག་ཚེ་ཐར་གཏོང་བ་

ལ་མཚོན་ན། ཉ་རེར་ལལ་ཚེར་ཉུང་མཐར་ཉིན་སྐོར་རེ་གནས་ལ། དེ་ལྟར་བཅིས་
བས་ཉིན་སྐོར་དུང་ལྷུང་གཅིག་དོན་མེད་རང་གཞན་སྲུ་ལའང་མི་ཕན་པ་མ་ཟད་ཉ་
རྣམས་ཀྱི་མ་འོངས་མདུན་ལམ་ལ་གནོད་ཕྱིར་ཚུ་ལ་བཏབ་ཟིན།

དང་པོར་བཤད་ན། རང་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ལྷུང་བའི་རང་མི་
རིགས་ཀྱི་སྐོར་མོ་དེ་དག་འཕྲོ་བརྒྱལ་བཏང་བའི་ཉེས་ཅན་བར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་
ལས་ཀྱང་ཉིན་སྐོར་དུང་ལྷུང་གཅིག་དེ་སྟོན་དང་བརྟན་བའི་རེ་བ་ཉལ་གཅིག་སྟེ།
སྤྱི་ཚོགས་བདེ་ཅའི་ཕྱིར་དུ། སྤྱོད་འོ་སྐོབ་བྱ་དང་། སེར་མོ་བའི་སྐོབ་བྱ། དེ་བཞིན་
ཚད་དང་ལྡན་བའི་མཚོ་སྐོབ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་བའི་བཤད་བྱ། མཐུན་རྐྱེན་ཕུན་
སྤུལ་ཚོགས་བའི་སྐོབ་ཁང་སོགས་གནས་དེར་དགོས་མཁོ་ཆེ་ཡང་དབལ་འཕྲོར་
ཀྱིས་རྐྱེན་བས་དེ་དག་མེད་ས་ལ་གསར་རྒྱལ་དང་། ཡང་དེ་དག་ཚད་ལྡན་མང་
པོ་ཡོད་སར་དོན་མེད་འཚང་ཁ་དང་ས་ཆ་གུ་དོག་པོ་བརྗོད་དོར་ཉེ་སྤར་ཡོད་སྤྱི་
ཚོགས་ཞབས་ཞུ་བ་དེ་དག་ལ་སྤྲལ་དོག་དང་འབྲུན་སེམས་མེད་བར་སྐོབ་རེས་
ཀྱི་རོགས་སྐྱོར། སྐོབ་བྱ་དང་བཤད་བྱའི་སྐོབ་གཉེར་བ་དབལ་འཕྲོར་ཀྱིས་ཉམ་
ཐག་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་འོངས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སོན་ཅ་རིག་བའི་དབལ་པོ་ཞིག་
ཆགས་སུབ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་རོགས་རམ་སྐོབ་ཡོན་སོགས་གང་འཛོན་འབྲུབ་
སུབ་པ་བྱེད་དགོས།

གཙོད་ཁྲིད་རང་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་བའི་ཚོས་པ་ཞིག་དང་རྣམ་དཔྱོད་
ལྡན་བའི་གཏོར་པོད་ཅན་ཞིག་ རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་བའི་ནང་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད།
ཁྲིད་ཀྱི་སྐོར་ཁྲི་སྤྲལ་འབྲུམ་སྤྲལ་དུང་ལྷུང་མང་པོ་དེ་དག་གཏོར་ནི་གཏང་རྒྱ་རེད་
འདུག་པས། ཉ་སོགས་ལ་དཀའ་རྙོག་བརྗོད་བའི་ཕྱིར་གཏོར་བ་ལས་སོ་སོའི་སྤྱི་

ཚོགས་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱུན་སྲིད་བཏང་ན་མི་དགའ་འཇམ། དེ་ལ་སྐྱོན་ག་རེ་འདུག།

དུང་ནན་གྱིས་འཆད་འདོད་པ་ནི། སོ་སོའི་ལུང་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཚད་ལྡན་
མང་སོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ད་དུང་འཆང་ཁའི་ལྷ་ཚུགས་གྱིས་རླུང་དུ་ས་རྩོམ་ཅིག་པ་
བཅིགས་ནས་དགོན་པ་འདི་འོ་ཞེས་མིང་རྗེས་སོ་དང་རིང་སོ་བཏགས་པ་ལས་
ཡུང་རོ་མ་སློབ་གཉེར་བའི་བསྐྱུ་བ་ཆེར་རྒྱས་ཏེ་སློབ་ཤིག་དང་གྲུ་ཤིག་གི་དཀའ་
ངལ་སོགས་གང་ཅིར་དཀའ་ངལ་འབྲད་བཞིན་པ་ཚོར་མ་བསྐྱུལ་དང་སྦྲངས་གྱིས་
གྲུ་ཤིག་གཅིག་མ་གཏོགས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་ལ་ཐུབ་ཡུང་དེ་མཐུན་སྦྱོར་བྱ་རྒྱ་ནི་
ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་། རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་རེད། རང་གི་རླུང་དུ་ནང་
བཅུད་གྱིས་སྦྱོར་བའི་དགོན་པ་རེ་སོ་ལས་ཆེ་བ་ཞིག་དང་གྲུ་ཤིག་སྐྱར་ཚོགས་
ལས་མང་བ་ཞིག་སྐྱུ་འདྲེ་ཆེ་བས་བརྗོད་རྣམ་ཆེ་བ་ཞིག་བརྒྱབ་ཡུང་དོན་གྱི་
ལུས་སྦྱོར་ཁོ་ན་སྟེ། བསྐྱུན་པའི་ཞབས་འདེགས་དང་འགྲོ་བའི་བདེ་ཅུར་ནམ་
ཡང་མི་འགྲོ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱུན་པ་དང་མ་འོངས་སོད་སྦྱོངས་ཀྱི་མི་
རིགས་འདི་སློབ་སྦྱོར་དང་སློབ་གཉེར་བས་འཛིན་པས་ན། དེ་དག་ཡོད་སངས་ལྷག་
དོག་དང་འབྲུག་སེམས་སྦྲངས་ནས་མཐུན་སྦྱོར་བྱུང་བུ་མཉམ་འདེགས་བྱས་ན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱུན་པ་དང་སོད་སྦྱོར་རིགས་ལ་ཞབས་ཞུ་དེས་ཚོགས་པ་ཡིན།

མདོར་ན། རང་ཚོས་ཐག་རིང་སོར་རྣམ་མི་དགོས་པར་ཉེ་ཆར་མདུན་དུ་
གཤེགས་མ་ཐག་པ་སྟེ། སློབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་གྱི་ཤེས་ཡོན་གཙུག་ལག་
ཅིའི་ཐོག་ནས་ཅེར་སོན་པའི་སློབས་ཆེན་མངའ་སྡེ་ཀར་ཉ་ལ་ཀའི་སྤྱི་ཚོགས་
ཞབས་ཞུའི་གཞུངས་ཉལས་ཐེངས་ལྟ་བུ་པ་དེ་བཞིན་མཐུན་སྦྱོར་ཚོགས་ཞབས་
ཞུའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་གྲུབ་དབང་བརྒྱ་ལོར་བུ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁོད་ད་ལྟ་རང་ཚོའི་མིག་

ལམ་དུ་མ་བཞུགས་ཀྱང་། ཁོང་གིས་བཞག་པའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཞབས་རྗེས་
ནི་ཁ་ལམ་མེད་གནས་མི་འདུག་གམ། ང་ཚོས་ཞབས་རྗེས་དེ་དེད་ནས་བཤད་
སྐྱབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱེལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་དེའི་ཉིང་དགོས་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་བ་
ཚད་ལྡན་ཞིག་ལྟར་རྒྱབ་རྒྱུ་ལུང་མེད་པར་མཇུག་དུ་སྐྱོད་ཅིག

འཕྲོད་དུང་ཚོས་རྗེས། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ཡབ་རྗེ་གྲུབ་དབང་བརྒྱ་ལོར་ལུང་
ལྷགས་ཀྱི་ཐེའུ་འབྲུ་སྐྱ་འབྲུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྐྱགས་རིག་པའི་འབྲུང་གནས་གླིང་
དུ་ཕྱིན།

ཚོས་དང་ཚོས་སྤྲུགས་ལས་འགྲོས་པའི་གཏམ་འགའ་ཞིག

གྲོང་གྲོང་།

ན་མེད་ཅ་ཁང་ཞིག་ཏུ་དགོང་དོའི་ཁ་ཟས་ཅ་སྐབས་དེད་ཅག་རིག་མཛོད་ཚོམ་
སྤྲུགས་པ་རྣམས་མཁ་ཚུན་རྒྱུན་ལྷན་སྐྱེད་སྤོང་མོལ་ལས་འགྲོས་ཏེ་ཚོས་དང་ཚོས་
སྤྲུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་དེ་བཞིན་གྲུང་སྐབས་དེའི་སྐོར་བཟོ་གྲོང་
གང་འཚམས་བྱས། དེའི་ཚེ་ཁོ་ལོས་རྟགས་འབྲུག་རྒྱུང་ཅམ་ཤེས་ན་དེ་ནི་ལས་སྤྲུག་
མོ་ཞིག་རེད། ཅ་དང་ཅ་སྤྲུགས། འབྲུང་དང་འབྲུང་སྤྲུགས། འགྲོ་དང་འགྲོ་སྤྲུགས།
འབྲི་དང་འབྲི་སྤྲུགས། འཚད་དང་འཚད་སྤྲུགས་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་མི་འདྲུག་
གམ་ཞེས་སྤྲུགས། སྐབས་དེར་ང་ཚོའི་བཟོ་གྲོང་དེ་ཉིད་གཞི་གཅིག་ཏུ་མ་བལ་བར།
ཚོས་དང་ཚོས་སྤྲུགས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་སྤྲུགས་དོན་
མ་དད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་སྤྲུགས་ལ་ལྷ་གསུམ་ཡོད་ཟེར་བ་དང་།
ཚོས་དང་ཚོས་སྤྲུགས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་སྤྲུག་ཚོགས་རྒྱུང་བ་མ་ཟད།
ད་དུང་ཞིབ་ཚགས་སུ་བྱིན་ཏེ། བང་པའི་ཚོས་དང་བང་པའི་ཚོས་སྤྲུགས་གཉིས་
ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་སོགས་དེ་བཞིན་སྤྲུག་ཚོགས་ཤིག་ཐོན། དེར་བརྟེན་ངས་དེ་རིང་
ཚོས་དང་ཚོས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐོར་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་འབྲི་འདོད་བྱུང་།

ཚོས་དང་ཚོས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར།

དང་པོ་ཚོས་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་སྤངས་ཤེས་དགོས་པ་གཞན་ཆེ་བས་

བཤད་པར་བྱ་ཞེ། སྤྱིར་ཚོས་ཞེས་པའི་མིང་འདི། ཚོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་
འི། །སྤྱི་རྒྱ་འདུངས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །བསོད་ནམས་ཚེ་དང་གསུང་རབ་དང་།
།འབྲུང་འགྲུང་ངེས་དང་ཚོས་ལུགས་ལའོ། །ཞེས་འཇུག་ཡུལ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་
གསུངས་ནའང་སྐབས་དོན་སྐྱེད་བྱའི་ཚོས་ཞེས་པ་ནི་བཅུ་པོ་དེ་ལས་ལམ་དང་
སྤྱིར་འདས་དང་གསུང་རབ་གསུམ་པོར་གོ་བ་ཡིན་ལ། འཇུག་ཡུལ་དེ་ཅན་གྱི་
ཚོས་ཞེས་པའི་མིང་འདི་སྐྱ་བཤད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་མིང་རྒྱང་མ་ཡིན་པར་བྱ་
ཚིག་གི་སྐོ་ནས་བཏགས་པའི་མིང་ཞིག་ཏུ་འགྲེལ་ཚོགས་ དེ་ཡང་བྱ་བྱེད་འདས་
སྐུལ་བཞི་ལས་སྐུལ་ཚིག་གི་སྐོ་ནས་བཏགས་པའི་མིང་ཅུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་
ལས་གཅིག་ཞེ། དཔེར་ན་དགོ་སྐོས་ཞེས་པ་བཞིན།

དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ཚོས་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་གི་སྐབས་སུ།
བཅོས་བྱ། འཚོས་བྱེད། བཅོས་ཟེན། ཚོས་ཤིག་ ཅེས་པའི་སྐུལ་ཚིག་དེ་ཉིད་
ཡིན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཚོས་ཞེས་བྱ་ཚིག་གི་སྐོ་ནས་མིང་ཅིའི་ཕྱིར་
བཏགས་ཤེ་ན། དེ་ནི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་བྱེད་ལས་གཙོ་
པོ་ནི་རང་སེམས་བསྐྱུར་བཅོས་སམ་ལེགས་བཅོས་གཏོང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས།
རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་འགག་འདི་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཉོགས་ཆེད་མིང་དེ་ལྟར་
བཏགས་སོ་སྟེ།

དེ་ཡང་ཚོས་ལ་ནང་དང་ཕྱིའི་བྱེད་པར་གྱི་སྐྱ་སྐྱོར་བའི་ཚེ་ནང་ཚོས་དང་ཕྱི་
ཚོས་ཞེས་གྲགས་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་ནང་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རིང་ལུགས་འདིས་ཕྱི་ལུས་དག་ལས་ནང་ཡིད་དམ་སེམས་
ཀྱི་བཅོས་བསྐྱུར་གཙོ་པོར་བཅི་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྐོར་བཟང་ངན་

ཆེར་གཅིག་ས་ཆེན་དུ་བརྒྱུང་བས། རང་ཚོས་ཉེ་ནང་སེམས་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་
བའམ་ནང་སེམས་སྐྱུལ་ཅིག་ཅེས་སྐྱུལ་མ་གཏོང་བ་ཆབས་ཅིག་པའི་མིང་ཞིག་ཏུ་
གྲུབ། དེ་ཡང་མདོར་བསྐྱུས་ཀྱིས་བཤད་ན། རྒྱུ་སེམས་ཚོས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་
ལོ། །དེ་ཡང་། རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདྲི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་
པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་འདི་ཉིད། རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འཚོས། །འདི་ནི་
སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སུ་བསྐྱུར་ན་དོན་གཤམ་གཅིག་ཏུ་བབ་པ་ཡིན།

ད་དུང་ཞིབ་ཆ་ཆེ་རུ་བཏང་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཞེས་མཚུབ་མོ་
འཇུགས་ས་ནི་ལུང་གི་ཚོས་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། རྟོགས་
པའི་ཚོས་ལའང་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་གཉིས་ཡོད་པས། ལུང་གི་ཚོས་
དང་ལམ་བདེན་ནི་སེམས་འཚོས་བྱེད་དང་འགོག་བདེན་ནི་སེམས་བཅོས་ཟེན་
པའི་ཆ་ཡིན་ལ། ལུང་གི་ཚོས་དང་ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འཚོས་པར་
འབད་དགོས་པ་དང་དེ་ལྟར་བཅོན་པའི་འབྲས་བུར་སེམས་ཡོངས་སུ་བཅོས་པའི་
འགོག་བདེན་འཛོལ་དགོས་པ་བཅས་སྐྱུལ་པའི་ཚེག་ཏུ་སེམས་ཚོས་ཤིག་ཅེས་
པའི་བྱ་ཚེག་དང་འབྲེལ་པའི་མིང་འདི་བྱང་ཞེས་སྐྱུས་ན་ཚོག་དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་ཐ་
སྙད་ཚོས་ཞེས་པའི་དབང་དུ་བྲས་པ་ལས། དབྱིན་རིའི་ཐ་སྙད་རི་ལི་རིན་(Reli-
gion) ཞེས་པ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་(Darma)ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་
ནི་དེ་ལྟར་མིན་པ་ཤེས་གཤམ།

གཉིས་པ་ཚོས་ལུགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཚོས་ཞེས་པའི་མིང་དེར་ལུགས་
ཞེས་པའི་མིང་གཞན་ཞིག་བཏགས་པས་ཚོས་ལུགས་ཞེས་ཚེག་ཀྱིས་གཉིས་ཅན་
ཀྱི་མིང་དུ་གྲུབ་ཅིང་། ཚོས་ལ་ལུགས་ཞེས་སྐྱུ་གཞན་ཞིག་གམ་སྐྱུ་མ་ཞིག་སྐྱུར་

བ་ལྟར་དོན་དག་ཀྱང་གཞན་ཞིག་སྟོན། དོན་དོན་གྲུས་ན། ཚོས་ལུགས་ཞེས་པ་
ཚོས་བྱེད་སྤངས་བྱེད་ལུགས་ཏེ་སེམས་འཚོས་སྤངས་ཤིག་ཏུ་གོ་ལ། ཚོས་དང་
འབྲེལ་བའི་ལུགས་སྟོལ་ཞིག་ལའང་གོ་ཚོགས་དཔེར་ན། ཟ་ལུགས་དང་ཟོ་གཉིས་
ཟ་དད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཚོས་ལུགས་དང་ཚོས་གཉིས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་དོན་
གཞན་མིན་ནའང་སྤྱིར་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཟ་དད་དོ།

དེ་དག་ནི་ཚོས་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་གི་སྟོན་སྟེ་མིང་བཏགས་པར་བཞེད་སྟོལ་
ལྟར་དང་སྟོས་ཅུང་ཟད་ཞིབ་ཆ་བྲས་པ་ལས། འོན་ཀྱང་མིང་རྒྱང་ཡིན་པར་ཟེར་
སྟོལ་ལྟར་ནའང་། ཚོས་དང་ཚོས་ལུགས་ཟ་དད་ཡིན་ཏེ། རྩི་རྒྱལ་དང་རྩི་རྒྱལ་
རྩི་ལུགས་སྟོལ་དང་། འོད་དང་འོད་རྩི་ལུགས་སྟོལ་གཉིས་ཟ་དད་པ་སྟེ། བསྟུ་
མིང་དུ་རྩི་རྒྱལ་དང་རྩི་ལུགས། འོད་དང་འོད་ལུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་དོ།

སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་འདིར་གང་ལའང་བྱེད་སྤངས་བྱེད་ལུགས་ཤིག་ཡོད་དགོས་པ་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་ཅི་བཞི། ང་ཚོས་རྒྱན་རྣམས་རྒྱན་ཆར་འགོ་སྤངས་འགོ་ལུགས་
ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་མཚོང་ཅུང་བྱེད་པ་དང་། ཟ་ན་ཁ་ཟས་ཟ་ལུགས་ཟ་སྤངས་
ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་བསྟོང་ཚིག་བརྗོད་སྟོལ་ཡོད་ལ། དའི་ཟ་ལུགས་འགོ་
ལུགས་སྟོན་ལུགས་གསུམ། །འིན་པ་མས་བསྐྱབས་པའི་ལག་རྗེས་ཡིན། །ཞེས་
གང་ལའང་བྱེད་སྤངས་བྱེད་ལུགས་རེ་མེད་པ་མི་སྲིད།

དེའི་སྤྱིར་ཚོས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་གི་དངོས་པོ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་
པར་བརྟེན། དེ་ལའང་བྱེད་སྤངས་བྱེད་ལུགས་ཤིག་དེས་གཏན་ཡོད་པས། ཚོས་
ལུགས་ཞེས་པའི་ཟ་སྤྱད་འདི་རྒྱང་ལ། བཏམ་པར་མ་བཞག་ཆེ་ཚོས་དང་ཚོས་
ལུགས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ལྟར་སྤྱད། ཚོས་ལ་བཟང་ངན་མེད་ནའང་ཚོས་

ལུགས་ལ་བཟང་བཅ་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཐོན་པ་ནི། ཚོས་དེ་ཉིད་བྱེད་
སྤངས་བྱེད་ལུགས་བཟང་བཅ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་ཚོགས།

དཔེར་ན་པོད་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་ཆེན་པོ་བཞི་ལྟ་བུ་མཚན་གཞིར་འདོགས་པའི་
ཉེ། དེ་བཞི་ཀ་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འཇུག་དང་ལྷན་ཉེན་གསལ་གྱི་ཚོས་སྐྱབ་པར་
སྐྱབ་པ་མཚུངས་ཀྱང་སྡེ་ཆོན་ཆེན་པོ་བཞི་རུ་གྱུར་ཅིང་རང་རང་ཟབ་ཀྱས་སུ་སྐྱབ་
པར་འབད་ལ་བཟང་བཅ་ཀྱི་སྐད་ཆ་གྱུར་བའང་ཚོས་ཀྱི་ངོས་ནས་མིན་པར་ཚོས་
བྱེད་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་ནས་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན་རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བུ་སྐྱོས་བྲམ་
ལས་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་ཚུལ་ལམ་རྟོགས་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་མདོ་སྐགས་
གཉིས་མཚོ་དམན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ།།

དེར་བརྟེན་ཚོས་ཡང་དག་ཅིག་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་ལུགས་ཉེ་ཚོས་བྱེད་
སྤངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡང་དག་ཅིག་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། རང་ཉིད་ལ་ཉམས་སུ་
ལྷང་བྱའི་ཚོས་རྣམ་དག་ཅིག་ཡོད་ནའང་ཚོས་ལུགས་རྣམ་དག་ཅིག་མེད་ན་རེ་
འདོད་སྤྱད་འབྲས་བུ་མི་འཛོན་པ་མ་ཟད། ལྟོག་སྟོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁའང་
ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། གསང་སྐགས་ཀྱི་ཚོས་བཞིན་ནོ།།

དེ་སྤྱིར་ཚོས་དང་ཚོས་ལུགས་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཚོས་དེ་ཉིད་བྱེད་སྤངས་བྱེད་
ལུགས་དེར་གོ་མི་རུང་ལ། ཞིབ་ཆ་སྤྲེས་ན་ཚོས་ནི་ཚོས་ལུགས་མིན་ལ་ཚོས་
ལུགས་ཀྱང་ཚོས་མིན་ཞེས་སྐྱད་གོས། འོན་ཀྱང་ཚོས་ལུགས་བཟང་པོ་དང་སྐྱས་
ཆད་ལེགས་པོ་ལྟན་ཆེ་དེས་ཚོས་ལ་པན་སྟོགས་དེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། དེས་
ཚོས་དེ་ཉིད་སྟོན་བརྟན་གཉིས་སུ་དར་རྒྱས་ལུན་གནས་ཀྱི་མཐུན་ཀྱེན་གལ་ཆེན་
ཞིག་བྱེད་ལ། ཡང་ལྟོག་སྟོགས་ནས་སྐྱས་ན། ཚོས་ལུགས་བཟང་པོ་མེད་པ་དང་

གང་བློ་བློ་འབྲེལ་ཡིན་ཆེ་དེས་ཚོས་ཀྱི་ལམ་ཆེན་འགོག་པའི་རྒྱུ་ལྟར།

དེར་བརྟེན་ཚོས་རྗེ་ཅམ་ཟབ་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོས་ལུགས་ཀྱང་ལེགས་པོ་
དགོས་ཤིང་། ཚོས་ལུགས་དེ་ཉིད་ཚོས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཐུབ་
པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས། ཡིན་ནའང་པོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྗེས་
འབྲང་བ་པལ་ཆེ་བ་ནི། ཚོས་ལུགས་ཅམ་ལས་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྟེག་པ་པོ་མང་
པོ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་སྣང་བྱུང་། རྗེ་བྲག་མཆོན་གཞིར་
བཀའ་ན། རྟོང་མའི་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལས་རྟོང་མའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲང་ལྗེས་གཉིས་གསུམ་གྱིས་མང་བ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་
ལས་བཀའ་བརྒྱུད་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལྗེས་ཀྱིས་མང་བ། ས་སྐྱའི་ཚོས་
ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལས་ས་སྐྱའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལྗེས་ཀྱིས་མང་བ། དགོ་
ལྷན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལས་དགོ་ལྷན་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལྗེས་ཀྱིས་
མང་བ་ལྟ་བུར་བྱུང་འདུག།

ཚོས་པ་དང་ཚོས་ལུགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར།

གོང་བཤད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་དག་ལྗོངས་ལས་ཆེ། ཚོས་པ་དང་། ཚོས་
ལུགས་པ་གཉིས་ལའང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་རྟོགས་ཐུབ་ཅིང་། རྗེ་བྲག་ཏུ། བང་པའི་
ཚོས་པ་དང་། བང་པའི་ཚོས་ལུགས་པ་དང་། བང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་ཐ་སྣད་
མི་འབྲེལ་བ་གསུམ་པོར་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་གོ་ཐུབ། བང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་
པ་ནི། སྤྱིར་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་དམ་བཅའ་བ་ལྟེ།
སྐྱབས་འགོ་ལྷན་ཅམ་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞག་པ་དང་། བང་པའི་ཚོས་པ་ཞེས་པ་ནི།

དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཚོས་ཀྱི་
ལས་ཚེན་དུ་ལྷགས་ཏེ་ཚོས་དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྟོན་པ་བཞག་པ་དང་།
ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་དམ་
བཅས་ནའང་ཚོས་ཀྱི་ལས་ཚེན་དུ་དངོས་སུ་ལྷགས་སུ་མ་སྦྱབ་གང་ལྟར་ཡང་
ཚོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་སྐྱེད་སུ་བྱེད་ལུགས་སམ་ལུགས་སྟོལ་ཀྱི་རྗེས་སྐྱོང་བའི་ཆ་
ནས་བཞག་པའོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་
ནང་པའི་ཚོས་པ་ཡིན་མི་དགོས་ལ་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་པའང་ཡིན་མི་དགོས།
དེ་བཞིན་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་པ་ཡིན་ན་ནང་པའི་ཚོས་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད།
དེས་ན་ནང་པ་ལ་དབྱེ་བ་འདི་ལྟར་མཚོང་སྟེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་
དང་གཅིག་དེའི་སྟེང་དུ་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་པ་ཡིན་པ་དང་གཉིས། དེའི་སྟེང་
དུ་ནང་པའི་ཚོས་པ་ཡིན་པ་དང་གསུམ། །ནང་པ་གསུམ་པོ་འདིར་སྐྱ་གསུམ་སྐྱ་
བཞི་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཁྲུང་པར་བཅེས་ནའང་ཤིན་ཏུ་ལེགས། ། གསུམ་པོ་དེ་
ལས་མཚོག་དུ་གྱུར་ཅིང་ལུལ་དུ་གྱུར་བ་ནི་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོ་
སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་ཡག་ཤོས་དེ་དགོས་ཞེས་ལྷ་ཚུགས་
མི་བྱ་བར་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱང་ང་ཚོར་དགོས་ངེས་ཤིག་ཡིན་ལ།
རིམ་གྱིས་ཡག་ཤོས་དེར་འབྲིད་སྐབ་པར་འབད་པ་ནི་ཐབས་མཁས་སྐྱགས་རྗེ་
ཞེས་སྟོན་པའི་ཁྲུང་ཡོན་དུ་བསྐང་བའི་ལ་གྲུལ་གཅིག་ཡིན།

ང་ཚོས་ནམ་ཡང་དང་པོ་ནས་ཡག་ཤོས་དེར་རེ་བསམ་གྱིས་སེམས་པ་གྱ་
དོག་པོ་དང་ལག་ལེན་གྱ་དོག་དེ་བཞིན་ངག་གི་གཏམ་བཤད་གྱ་དོག་པོ་བྱས་ན།
ནང་པའི་རྗེས་འཇུག་མང་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཚབ་ལ་ཉུང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་ག་ལ་

མཚེས། ལ་ཅིག་གིས་ནང་པ་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་ནང་པའི་ཚོས་པ་ཡིན་དགོས་
པའི་ལྷ་ཚུགས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་ནི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ནོར་འཁྲུལ་ཞིག་ཏུ་ཁོ་
བོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་འདོད་ལ། གཏམ་དེ་ཉིད་ནང་པའི་གྲ་བཅུན་ཚོར་སྐྱར་ན་ཅུང་
ཟད་འོས་ཤིང་འཚམས་ནའང་ནང་པའི་བྲིས་པ་མོ་མོ་ཚོར་སྐྱར་ན་དེ་ནི་སྐྱགས་པ་
ལྷ་ཚུགས་ཚམ་ལས་གཞན་དུ་མ་མཚེས། དཔའི་སློན་ནས་བཤའ་ན། འགྲོ་འདོད་
ཡོད་ན་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་ཚུགས་ཚམ་ཡིན་པ་ལྟར་དང་།
ཁྱོད་ནི་རྐང་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ད་ལྟ་གོམ་པ་མི་སློབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱབ་སྐྱབས་
སྲུ་བཞུགས་ཡོད་པའི་སྐྱོང་དེར་རྟགས་གསལ་གཏོང་བ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་
སོ།།

མདོ་དོན་ནང་པའི་ཚོས་པ་དང་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་པ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
པ་ཞེས་ཐ་སྐད་མི་འདྲ་བ་གསུམ་པོ་འདིའི་གོ་དོན་དམིས་ཕྱིན་པ་རྟོགས་རྒྱ་ཤིན་
ཏུ་གཤམ་ཆེ། དེང་ངས་གཡས་སྐྱོར་གཡོན་སྐྱོར་གྱིས་ལྟ་སྐྱབས། བོད་ཀྱི་བྲིས་
པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ནང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོད་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་པ་ཉ་ཅང་ཤས་ཆེ་
བ་དང་། རབ་བྱུང་རྟེན་ཅན་གྱི་ནང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོད་ནང་པའི་ཚོས་པ་དང་ནང་
པའི་ཚོས་ལུགས་པ་གཉིས་མང་ཅུང་ཆ་མཉམ་ལྟ་བུར་མཐོང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་
བསྐྱོམས་ཏེ་བལྟས་ན་གངས་ཅན་སྡོངས་སྲུ་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་པས་བརྒྱ་ཆ་
ཉ་ཅང་མང་བ་ཟེན་ཡོད་ཚོད་ཤར་བ་ལས། རང་པའི་ཚོས་པ་ཞེ་དྲག་མེད་པའི་
ཚོར་སྐྱར་བྱུང་།

འོན་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྗེས་འདུག་ཡིན་ན་ཚོས་པ་ཡིན་དགོས་
པའི་ལྷ་ཚུགས་དེར་བདག་མི་འཐད། ཁོ་བོས་བསམས་ན། གསུམ་པོ་དེ་ཆ་སྟོམས་

ཐོག་སྐྱོད་ཐུབ་ན་འཕམ་སྤྲུགས་ཀུན་ཏུ་དགོ་ཞིང་། བང་པའི་བསྟན་པ་འཕེལ་རྒྱས་
ཡུན་གནས་ལའང་ཤིན་ཏུ་དགོ་མཚན་ལྡན་སྟེ།

ཐོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་དང་ཐོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར།

དེ་ཡང་དེང་དར་ཆེ་བའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། གངས་ཅན་པ་དག་
གིས། བང་ཚོས། ཐོད་ཀྱི་ནང་ཚོས། ཐོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་།
དབྱིན་ཡིག་ཐོག་རྗོད་སྟོལ་ཐད་བརྒྱུར་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས། ཐོད་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་བང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་མི་སྟོད། གང་
སྟར་ནང་ཚོས་དང་ཐོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་དེ་བཞིན་ཐོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ཞེས་ཡོངས་
གྲགས་ཐ་སྟོད་གསུམ་པོ་འདིའི་བྱང་པར་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེར་མཐོང་། ཁ་
ཅིག་གིས་ཞིབ་དཔྱད་མེད་པར་གང་འཕྲོད་འཕྲོད་འབྲི་བརྗོད་གནང་བཞིན་པ་ཅུང་
མི་ལོགས་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བང་ཚོས་ཞེས་པ་ནི། བྱང་པར་གང་
ཡང་མ་སྟུར་བར་སྤྱིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་སྤྱི་ཐོག་ནས་བརྗོད་པའི་མིང་
ཞིག་དང་། ཐོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ཞེས་པ་ནི། ཐོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་འཛིན་སྐྱོང་
སྟེལ་གསུམ་གྱི་དབྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཤིག་གས་ཐོད་དུ་དར་དང་
དར་བཞིན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཤིག་ལ་བརྗོད།

ཐོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་གར་ནས་ཐོད་དུ་དར་བའི་ཐོད་ཀྱི་
བང་ཚོས་དེ་ཉིད་ཐོད་ནས་ཨ་རི་དང་རྒྱ་ནག་སོགས་ཡུལ་གྲུ་གཞན་དུ་མཆེད་
ཅིང་དར་བ་ཞིག་སྟེ། ཐོད་ནས་བརྒྱད་དེ་ཡོང་བའི་བང་ཚོས་ཤིག་ལ་ཐོད་བརྒྱད་
ནང་བསྟན་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། མཚན་གཞི་བཟུང་སྟེ་བཤད་ན། ཐོད་

བརྒྱུད་ནས་ཐེ་མཐོན་དུ་དར་བའི་ནང་ཚོས་དེ་ཉིད་ལ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཞེས་
འབོད་དགོས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་ན་མི་ལེགས་པ་དང་། བོད་དུ་དར་
དང་དར་བཞིན་པའི་ནང་ཚོས་འདི་ཉིད་ལ་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ཞེས་འབོད་དགོས་ཀྱི་
བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་ཡང་ཚིག་ལ་མ་མཐའས་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་།
དེས་ན། གཉེས་པོ་དེའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ཏེ། བོད་ཀྱི་
ནང་ཚོས་དང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གཉེས་འབྲུལ་མི་རུང་བར་སོ་སོར་བེད་སྲོད་
གཏོང་ཤེས་གལ་ཆེ་སྟེ།

དེའི་ཕྱིར་ཞོར་མི་ཉེན།

གོང་གི་ཞིབ་ཆ་དེ་དག་མ་ཤེས་ན། ཚོས་དང་ཚོས་ལུགས་ཞོར་ཉེན་ཡོད་ལ།
ཚོས་པ་དང་ཚོས་ལུགས་པ་ཞོར་ཉེན་ཡོད། དེ་བཞིན་གྱེ་བྲག་ལ་བཀར་ན། བང་
ཚོས་དང་བང་པའི་ཚོས་ལུགས་ཞོར་ཉེན་ཡོད་ལ། བང་པའི་ཚོས་པ་དང་བང་པའི་
ཚོས་ལུགས་པ་ཞོར་ཉེན་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་དང་བོད་བརྒྱུད་ནང་
བསྟན་གཉེས་ཀྱང་ཞོར་ཉེན་ཡོད་པས་ལུགས་སྤང་ནན་པོ་མཐོང་ཅིག་ཅེས་སོ།།

འཛོང་དུར་ཚོས་རྗེ་མཚོ་བྱུང་དགེ་ས་པའི་དབང་པོས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོ་ ༠༩ ཚེས་ ༡༢
ཉིན་མཇུག་ཚང་བར་བྱིས།

བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བཤད་པ་

ལག་ལེན་བཅུད་བསྐྱུལ།

དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་བརྗོད་པའི་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་ཚིགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས། སྤང་དང་རྣམ་དབྱེའི་རྣམ་གཞག་ནི་སྤམ་ཅུ་པ་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ཁ་གསལ་པོར་བསྟན་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་ལེགས་བཤད་ལྡོག་དབང་ལས་སྐྱ་སྐྱོར་དང་དོན་སྐྱོར་གྱི་ཚུལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གསུངས་པས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཅ་བ་སྐོར་ངེས་ཆེ་སྤང་དང་རྣམ་དབྱེའི་འགྲེལ་ལ་དཀའ་ངལ་གཏན་ནས་མེད། དེ་བཞིན་མིང་གི་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྲུང་དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་སོགས་ལ་བརྟེན་ན་མགོ་སྐོངས་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་མི་འབྱུང་།

འོན་ཀྱང་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ནི། ཉགས་འཇུག་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང་དངོས་སུ་ལག་ལེན་ཐོག་འདི་ལྟར་དགོས་ཞེས་གསལ་ཁ་དང་གཏན་འབེབས་ཏེ་ཅང་ཉུང་གཤེས། ཚུལ་ཡིག་འགྲེལ་སྐོག་ལ་ཆེས་ཆེར་གོམས་འདྲིས་ཅན་ཞིག་དང་སྐོ་གོས་སྐྱེན་པོ་ཅན་ཞིག་མིན་ཆེ་ཉགས་འཇུག་ཅ་འགྲེལ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་སྐྱབས་དང་བྱ་ཚིག་འདས་མ་དུ་གསུམ་སོ་སོར་མ་འདྲིས་པར་སྐབས་དོན་བཀོལ་སྐྱོད་བྱེད་ལུག་པ་ནི་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། སྤང་པར་དུ་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཚིག་གོགས་དང་འགྲེལ་ཆེ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་མིན་གྱི་ཐད་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་སྐོས་ཅི། དུན་རིང་ཚུལ་རིག་ལ་གོམས་འདྲིས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ངེས་

མེད་སྐྱོད་ས་འཛོམས་དུ་གྱུར་ཏེ། གང་རུང་རུང་འབྲི་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་འདིས་
རྟགས་འཕྲུག་གི་བརྗོད་བྱ་འབྲུང་བཞིའི་སྐོར་དུ་སྟེམ་ཉེན་མཆིས་པའི་ཉེན་ཁ་སྡོམ་
འགོག་དང་མེད་ཀྱི་བརྗོད་རིག་པ་སྤྱད་སྟོབ། དེ་བཞིན་སློབ་གསུང་དོན་གཉེར་
ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་སུན་སྟོན་སྟུང་བ་སོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་
འདིར་གནའ་དེང་མཁས་པའི་འབྲི་སྟོལ་ལ་དབྱུང་ཞིབ་སྡོམ་དུ་བཏང་སྟེ་བྱ་ཆོག་
གི་རྣམ་གཞག་རྣམས་དངོས་སུ་ལག་ལེན་ལ་འགོལ་སྐབས་རིམ་ལྡོག་དགོས་མིན་
སྐོར་མཁས་པའི་ལག་ལེན་བཅུད་བསྟུས་སུ་དགོད་པར་བྱ་བ་ལ། སྦྱིར་བྱ་ཆོག་
གི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྗེ་བྲག་ཏུ་ཆོག་གོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་
ཆོག་འབྲི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་བྱ་ཆོག་གི་གོ་དོན་ནི། བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཞིག་ལ་བྱ་ཆོག་ཅེས་
བརྗོད། གཉིས་པ་སྐྱ་བཤད་ནི། བྱ་ཞེས་པ་བྱ་བ་སྟེ་ལས་ཀ་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་། ཆོག་
ཅེས་པ་མིང་ཆོག་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་བྲེས་པའི་ཆོག་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་
བྱ་བ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། གསུམ་པ་བྱ་ཆོག་གི་བྱེད་
ལས་ནི། རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བདེ་སྐྱབས་རང་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའམ་
གོ་བར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་བྱ་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་ནི། རོ་བོའི་སྐོན་པས་དབྱེ་བ། བྱེད་
འབྲེལ་ལས་ཆོག་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཆོག་གོ། །རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྟོན་པས་དབྱེ་བ།
གཞུགས་འགྱུར་བའི་ལས་ཆོག་དང་། གཞུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཆོག་གོ། །སྤྲེ་
ཚན་གྱི་སྟོན་པས་དབྱེ་བ། སྦྱི་བྱེ་སྟོར་བྱ་བྱུང་མཉམ་གྱི་ལས་ཆོག་གོ། །གཅིག་ཐ་
དད་ཀྱིས་དབྱེ་བ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་
ལས་ཆོག་གོ། །ལས་ཀྱི་སྟོན་པས་དབྱེ་བ། བྱས་ཆོག་དང་། བྱེད་ཆོག་བྱ་ཆོག་གོ། །

ཚིག་བཅས་སོ། །དུས་ཀྱི་སློབ་མཁན་དབྱེ་ན། ལས་ཚིག་འདས་པ། ལས་ཚིག་མ་
འོངས་པ། ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བུའོ། །དགག་སྐྱེའི་སྐྱུལ་ཚིག་ད་ལྟའི་ཁོངས་སུ་དང་།
སྐྱུལ་ཚིག་དངོས་ནི་མ་འོངས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །ལྷ་པ་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་ནི། ལས་ཚིག་བྱ་ཚིག་བྱ་བའི་ཚིག་བཅས་སོ། །འོན་ཀྱང་གོང་གི་ལས་ཀྱི་
སློབ་མཁན་དབྱེ་བའི་བྱ་ཚིག་དང་སྐབས་འདིའི་ལས་ཚིག་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་
གྱུར་བའི་བྱ་ཚིག་གཉིས་པོ་མིང་འབྲུ་ཡང་དོན་ལ་ཁྱད་ཆེ་བའང་ངེས་པར་རྟོགས་
དགོས།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚིག་གོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལ། སྐབས་འདིར་ཉེར་མཁོ་སྡོན་འགྲོའི་གཏམ་བཤད་པ་དང་།
དངོས་གཞི་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བྱ་ཚིག་དེ་ཡང་སྤྱིར་ཚིག་གོགས་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཐད་ཀར་
མིས་ཆེ་སོ་སོར་རྟོགས་སྒྲ་ཡང་། དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཚིག་གོགས་དང་
འབྲེལ་བའི་ཆེ་ན་རྒྱད་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་མགོ་ཚོངས་སུ་གྱུར་བ་དུ་མ་མཐོང་
བས་འདི་འཐད་གསལ་ཁ་གདོན་པར་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་ངེས་དགོས་པ་ཞིག་
ཅི། སྤྱིར་དུས་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་ལ་མི་འབྲུ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་དེ་ལས་རྟགས་
འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ནི་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དུས་ཚོད་ཀྱི་སློབ་མཁན་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་དང་།
སྤྱི་འགག་གི་སློབ་མཁན་བཞག་པའི་དུས་གསུམ། བྱ་ཚིག་གི་སློབ་མཁན་བཞག་པའི་
དུས་གསུམ་བཅས་སོ། །སྐབས་དོན་རྟགས་འཇུག་གི་བརྟན་བྱའི་དུས་གསུམ་ནི་
བྱ་ཚིག་གི་སློབ་མཁན་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་དེ་ཉིད་ཡིན།

དང་པོ་དུས་ཚོད་ཀྱི་སློབ་མཁན་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ནི། བ་
 བྱིང་། བཞེས་བྱིང་། ལ་སང་། ལ་ཉིན། སློབ་དུས། བཀའ་སློབ། ཞེས་པ་སོགས་
 དུས་ཚོད་ཀྱི་སློབ་མཁན་བཞག་པའི་དུས་འདས་པ་དང་། ད་ལོ། དེ་རིང་། ད་ལྟ། ད་
 ཚ། ད་ཅི། དེང་སང་། དེང་དུས། ཞེས་པ་སོགས་དུས་ཚོད་ཀྱི་སློབ་མཁན་བཞག་
 པའི་དུས་ད་ལྟ་བུ། སང་ལོ། སང་ཉིན། བཀའ་སློབ་ཉིན། བཞེས་ཉིན། ཕྱི་ཚད། ཕྱི་
 ལ། རྗེས་ལ། ཞེས་པ་སོགས་དུས་ཚོད་ཀྱི་སློབ་མཁན་བཞག་པའི་དུས་མ་འོངས་པ་
 བཅས་ཡིན། དེ་རིང་ཞེས་པའི་དུས་ད་ལྟ་བུའི་ནང་ལའང་ཆ་བགོས་ན། ཞོགས་
 པ། ལྟོ་ལྟོ། ཉིན་གུང་། ཕྱི་ལོ། དགོང་ལོ། མཚན་ལོ། ལམ་སྟོད། ལམ་སྟེང་། ལོ་
 རངས། སོགས་དུས་ཚོད་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཉིན་གུང་གི་ཟ་མ་ཟ་བཞིན་
 པའི་སྐབས་ཡིན་ན། ལོ་རངས། ཞོགས་པ། ལྟོ་ལྟོ་ལམས་དུས་འདས་པ་དང་། ཕྱི་
 ལོ། དགོང་ལོ། མཚན་ལོ། ལམ་སྟོད། ལམ་སྟེང་ལམས་དུས་མ་འོངས་པ་ཡིན། དེ་
 བཞིན་བཞག་གཉིས་ལའང་རིགས་བསྟེན་བར་གྲ།

བཞེས་པ་སྐྱེ་འགག་གི་སློབ་མཁན་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་ནི། སྐྱེས་ལ་
 འགགས་པ་རྣམས་ལ་དུས་འདས་པ་དང་། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་ལ་
 དུས་ད་ལྟ་བུ། སྐྱེ་བར་འགྲུར་བ་རྣམས་ལ་དུས་མ་འོངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
 གསུམ་པ་བྱ་ཚེག་གི་སློབ་མཁན་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་ནི། བྱ་བ་བྱས་ཐེན་པ་དུས་
 འདས་པ། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་དུས་ད་ལྟ་བུ། བྱ་བ་བྱ་རྒྱ་དུས་མ་འོངས་པ་བཅས་
 བྱ་བ་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་བཞག་པ་ཡིན། འདི་ནི་སྐབས་དོན་བཤད་བྱའི་ཚེག་
 རྒོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚེག་ལ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་གང་ཞིག་འབྲི་
 ཚུལ་ཞེས་པའི་དུས་གསུམ་པོ་དེར་ངོས་འཛིན་དགོས།

ཁ་ཅིག་གིས་འཛོག་ཚུལ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་པོའི་གོ་དོན་ཐ་དང་
ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་། བན་ཚུན་འབྲུལ་བཞི་བྱས་ཏེ། བྱ་ཚིག་གི་དོན་ལ་གིན་
ཏུ་སྐོངས་པ་འདྲ་བ་སྤང་། གནད་དོན་གི། ཏུས་ཚོད་ཀྱི་སྐོན་ནས་བཞག་པའི་
ཏུས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ལའང་བྱ་ཚིག་གི་སྐོན་ནས་བཞག་པའི་ཏུས་འདས་མ་འོངས་
ད་ལྟ་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཚོགས་པ་དང་། ཏུས་ཚོད་ཀྱི་སྐོན་ནས་བཞག་པའི་ཏུས་ད་ལྟ་བ་
ལའང་བྱ་ཚིག་གི་སྐོན་ནས་བཞག་པའི་ཏུས་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཚོགས་པ། དེ་བཞིན་ཏུས་
ཚོད་ཀྱི་སྐོན་ནས་བཞག་པའི་ཏུས་མ་འོངས་པ་ལའང་བྱ་ཚིག་གི་སྐོན་ནས་བཞག་
པའི་ཏུས་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཚོགས་

དེར་བརྟེན། ཏུས་ཚོད་ཀྱི་སྐོན་ནས་བཞག་པའི་ཏུས་འདས་པ་ཡིན་ན་ཇེས་
པར་ཏུ་བྱ་ཚིག་གྲང་འདས་པ་འབྲི་དགོས་པ་དང་། ཏུས་ཚོད་ཀྱི་སྐོན་ནས་བཞག་
པའི་ཏུས་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་གྲང་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས་པ། དེ་བཞིན་
ཏུས་ཚོད་ཀྱི་སྐོན་ནས་བཞག་པའི་ཏུས་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་གྲང་ད་ལྟ་རང་འབྲི་
དགོས་སོ་སྣམ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་བྲིས་དང་འབྲི་བཞིན་པ་ནི་ཏུས་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་པོ་དེར་གོ་བ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་རེ་མ་ལོན་ཅིང་རྟགས་
འབྲུག་གི་གནད་གསང་མ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ལས་མ་འདས་སོ།།

ཏུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བཏང་བའི་ཏུས་གསུམ་གང་ཡིན་ཡང་འབྲ་དེར་བྱ་
ཚིག་མེད་སྐྱོད་གཏོང་བའི་ཆེ་སྐབས་དོན་བྱ་བ་ཁོ་རང་ལ་བལྟས་ནས་འབྲི་དགོས་
པ་སྟེ། སྐབས་དེར་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱེད་ཚིག་དང་། སྐབས་དེར་
བྱ་བ་བྱས་ཐེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱས་ཚིག་ སྐབས་དེར་བྱ་བ་བྱས་ཐེན་པ་མ་ཡིན་
པར་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་བཅས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་སྐྱ་རིས་འབྲེད་དགོས་པ་

མ་ཟད། བྱ་བ་དེ་ཡང་དངོས་སུ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་བྱས་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་སམ་
ཞེན། དེ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་དུས་ཚོད་མ་འོངས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དོན་ངོ་མར་
བྱ་བ་བྱས་མེད་ལ་བྱེད་བཞིན་པའང་མ་ཡིན་མོད། རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་མ་འོངས་
པའི་བྱ་བ་དེའི་བྱ་བྱེད་བྱས་ཤོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་བྱེད་ཚིག་དང་བྱས་ཚིག་
སོགས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། ཡང་སྤྱིར་དུས་ཚོད་གང་ཡིན་ལ་མི་ལྟ་བར་བྱ་བ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་དག་ནི་རྩོམ་ཡིག་དང་རག་ཐོག་
ནས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་
གནད་འགག་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། འོག་ནས་ཚིག་གོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་
འདས་མ་ད་གསུམ་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལའང་གལ་གནད་ཅིག་
ཡིན། མདོར་བསྡུས་ནས་སྒོམ་ཚིག་ཏུ་བཀོད་ན། དུས་གསུམ་དུས་དབྱར་དབྱེ་
ཚུལ་འདིར་གོ་བ་གཏོང་གསལ་ཞིག་མ་ལོན་པ་དེ་སྲིད་དུ་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་
ལ་རྫོངས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་གནད་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་། ཉགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་
བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཉགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བདག་གཞན་དང་འཇིག་
རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། བྱ་ཚིག་གི་བྱ་དང་། བྱ་
བྱེད་ལས་གསུམ་ཀྱི་བྱ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་བྱ་དང་། བྱ་བྱེད་འདས་
སྐུལ་ཞེས་པའི་བྱ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་གཅད་བྱ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བཅས་གསུགས་གཅིག་
བྱ་ཡི་དབྱེ་བ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར། ལས་ཚིག་གི་ལས་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཀྱི་
ལས་དང་། བྱ་ལས་བྱེད་ལས་ཀྱི་ལས་དང་། ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་ལས་
དང་། ལས་དང་བྱ་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཅེས་པའི་ལས་དང་། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་

ལས་སུ་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ལས་བཅས་གཟུགས་གཅིག་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱལ་པོ་དག་གི་བྱང་པར་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་བཅས། དེ་དག་པན་ཚུན་སུ་གསུམ་སུ་བཞི་འགལ་བ་དོན་གཅིག་དེ་ལས་གཞན་སོགས་བྱང་པར་གང་ཡོད་རིགས་པའི་རོལ་ཅེད་གཉིད་ཚུགས་པ་ཞིག་གནང་ཐུབ་ཆེ་ཆོག་གསུམ་ལས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ཆོགས་ལ་ཅུང་ཟད་མི་རྣོངས་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་སྐྱམ་སོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ས་བཅད་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། དུས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་རྣམས་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ། བདག་གཞན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་རྣམས་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ། ཆེ་སྐབས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་རྣམས་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་རྣམས་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ། དགག་སྐྱ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་རྣམས་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ། ཐག་ཚོད་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་རྣམས་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ། དེ་སློན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་རྣམས་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ། སྐྱལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་རྣམས་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ། ལུང་བའམ་འཐད་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་རྣམས་འབྲི་ཚུལ། ཐབས་སམ་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་རྣམས་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆོག་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་རྣམས་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཅས་སོ།།

དང་པོ་དུས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་

ནམས་རྗེ་ལྷ་འབྲི་ཚུལ་ནི། ཟིན། ཚར། སོང་ཞེས་པ་གསུམ་པོ་དུས་འདས་པ་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་། བཞིན། ལུས། ཀྱིན། ཀྱི། གིན། ཡིན། ཞེས་
པ་ནམས་དུས་ད་ལྷ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས། ལྷ། འལྷ། ཞེས་པ་དག་
དུས་མ་འོངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་སོ།།

དེ་ལས་དང་པོ་དུས་འདས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་
བའི་བྱ་ཚིག་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདས་ཚིག་ཁོ་ན་འབྲི་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཤིང་
བཅད་ཟིན། ཡི་གེ་བྲིས་ཟིན། ཤིང་བཅད་ཚར། ཡི་གེ་བྲིས་ཚར། ཤིང་བཅད་
སོང་། ཁོང་གིས་ཡི་གེ་ཡག་པོ་བྲིས་སོང་། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཚིག་གྲོགས་དེ་དག་
དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས་པ་མ་ཟད། དུས་ཚོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ནའང་བྱ་ཚིག་འདས་པ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་ཏེ། ཁྱེད་རང་གིས་
མངགས་པའི་ལས་འགན་ཆ་ཚང་ཁ་སང་ངས་བསྐྱབས་ཟིན་པ་ཡིན། དེ་རིང་
གོས་སློབ་བུལ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཁྱེད་རང་མཉམ་དུ་འབྲུམ་འབྲུམ་འགོ་ཚིག་
སང་ཉིན་ཞོགས་ཇ་བཏུངས་ཟིན་པ་དང་ལམ་སང་རྐང་ཅེད་པོ་པོ་བཅེ་ཏུ་འགོ་
རྒྱ་བུས་པ་ཡིན། ལྷ་བྱ་དང་། ཁོང་ལུག་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚེད་དུ་སྤོན་ཤིང་སྤོང་ལག་
གཅིག་བཅུགས་ཚར་བ་ཡིན། ད་དུང་མ་མཐར་ཡང་ཤིང་སྐྱ་མི་འབྲ་བ་སུམ་སྤོང་
ལྷག་ཆེ་བ་ཁ་ཤས་ནང་བཅུགས་ཚར་བ་བྱ་རྒྱའི་འཆར་གཞི་ཡོད། ལྷོན་ཤིང་དེ་
དག་བཅུགས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཡག་པོ་སྤྱེ་རྒྱའི་འེ་བ་ཆེ། དེ་བཞིན་དུ། ཁོང་གིས་
ཀུ་བུ་གསུམ་བསྐྱད་མར་བཟས་སོང་། ཞེས་པ་སོགས་བྱ་ཚིག་གཞན་ཀུན་ལ་
རིགས་བསྐྱེས་ནས་ཉོགས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ད་ལྷ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ནི།

ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་ཚེག་ད་ལྟ་བུ་འབྲི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། འིང་གཙོང་བཞིན་པ།
ཡི་གེ་འབྲི་བཞིན་པ། འིང་གཙོང་ལྷན་པ། ཡི་གེ་འབྲི་ལྷན་པ། ལ་ཏོན་འདོན་གྱི།
ལས་དོན་ལ་འཇུག་གི། ལག་པ་རྒྱུང་གི། དེ་སྐུལ་ལྷུ་ཡིན་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟ་
བུ་དང་། དུས་ཚོད་ཀྱི་བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གང་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་
ནམ་པ་བྱ་ཚེག་ད་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་པ་སྟེ། ལོ་སྟོན་མར་ངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་
དུ་སྐྱུང་དེ་བའི་སྟོན་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་དགའ་སྟོའི་ཚོར་བ་དཔག་པོ་བྱུང་བར་
བརྟེན། འདི་ལོར་སྐྱུང་དེ་བའི་རང་གིས་ཉེས་ཏེ་ད་ལྟ་ཡང་བསྐྱར་སྟོན་བཞིན་
པ་ཡིན། གཞན་ཡང་། ལམ་དུ་སྐྱོད་ཀྱིན་ནང་ཚོས་སྐོར་བའོ་སྟེང་བུ། བརྟེན་
འདོན་གྱིས་སྟོན་སྟུག་ནམས་ལ་རྟོན་པ་སྟོད་ཀྱིན་འདུག། ཞིང་ལ་ཚུ་འབྲེན་གྱིན་
ཡོད། ལ་སང་ཀུན་དགས་རང་གི་གཙུང་པོར་སུམ་ཅུ་བ་འཁྲིད་ཀྱིན་བཞུགས་
འདུག། དེར་སང་ངས་རྟགས་འཇུག་སྟོང་གིན་ཡོད། སང་ཉིན་ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་
བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་པན་ཚུན་གཏམ་སྟེང་བྱེད་མི་ཚོག་ རྗེ་པོས་སྟུགས་ནམས་
རྟུང་གིན་ལྷིན་སོང་། ཞལ་འདེབས་བསྐྱུ་ཡིན་འདུག། ཅེས་པས་མཚོན་ནས་མདོར་
ན་ཚེག་གོགས་བཞིན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ངེས་པར་དུ་བྱ་
ཚེག་ད་ལྟ་བུ་འབྲི་དགོས་པ་ལས། གཞན་འདས་ཚེག་དང་མ་འོངས་པའི་ཚེག་
བྲིས་ན་མི་ལེགས་སོ།།

གསུམ་པ་དུས་མ་འོངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚེག་གོགས་གཉིས་ལས་རྒྱ་
ཞེས་པའི་ཚེག་གོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ནམ་པ་ཀུན་མ་འོངས་པའི་བྱ་ཚེག་ཁོ་
ན་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། འིང་གཙོང་རྒྱ། ཡི་གེ་བྲི་རྒྱ། ཞེས་པ་སོགས་དང་།
འགྱུར་ཞེས་པའི་ཚེག་གོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ད་ལྟ་བུ་འབྲི་ཁོ་ན་འབྲི་

དགོས། འཆད་པར་འགྱུར། རྒྱལ་པར་འགྱུར། གཙོད་པར་འགྱུར། རྒྱལ་པར་
སྐྱོས་ན། གནས་འདིར་བཟོ་བྱ་ཚེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་སྐྱུན་བྱ་རྒྱ་ཡིན། མཚན་སྐྱོའི་
རྒྱལ་པར་སྐྱུ་བཏེགས་བསྐྱིག་རྒྱུའི་ལས་འགན་དེ་ཆེད་རང་ལ་བཙོལ་བ་ཡིན།
ཞིང་ལ་ཚུ་བྱང་རྒྱ་ལོ་དཀའ་ཚོགས་ཅན་གྱི་ལས་ཤིག་རེད། ཅེས་སོགས་སོ།།

རྒྱ་ཞེས་པའི་ཚིག་གོགས་འདི་དང་འབྲེལ་ཚེ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བུ་འབྲི་སྐྱོལ་འགའ་
མཚེས་གྲང་། ཁོ་པོས་བསམས་ན་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་གིས་ན་ལེགས་པར་
སེམས་ཏེ། འདས་ད་ལྟ་གཉིས་ལྟར་དུས་གསུམ་སོ་སོར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་
གོགས་ཐུན་མེན་དེ་བྱུང་བ་དང་། མ་ཟད་མ་འོངས་པའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་འདས་
ད་ལྟ་ལྟར་བེད་སྐྱོད་གཅིག་མཚུངས་ཡོང་བ། དེ་བཞིན་གཏན་འབེབས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡང་བྱུང་བའི་དགེ་མཚན་མཚོང་། དེ་ཡང་སུམ་ཉུགས་སྐྱུངས་ཟེན། སྐྱོང་
བཞིན་པ། སྐྱང་རྒྱ། ཁ་པར་བཏང་ཟེན། གཏོང་བཞིན་པ། གཏང་རྒྱ། ལྡོན་ཤིང་
བཏུགས་ཟེན་པ། འཇུགས་བཞིན་པ། གཟུགས་རྒྱ། ལས་འགྲུལ་མགོ་གཟུགས་རྒྱ་
ཡིན་པས་ཚང་མས་འབད་བཙོན་ཏུར་ཐག་གནང་རོགས། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་
མཚོན་ཏེ་བད་སྐྱོད་འབྲེལ་བ་ཚད་ལྡན་དག་ལས་བཀོལ་སྐྱོད་བཀྱིས་པ་ལྟར་ལས་
ཚིག་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་གི་བར་བྱའོ།།

འགྱུར་ཞེས་པའི་ཚིག་གོགས་ལོ། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་
རྣམས་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །མ་འོངས་སྐྱུན་འགྱུར་གྱི་སྐྱོལ་
བྱ་དེའི་འགོ་སོང་ཆ་ཚང་བྱ་སྐྱིག་ལེགས་པར་བསྐྱུབས་ཟེན་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།
།དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གོགས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་བྱ་
ཚིག་རྣམས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་འབྲི་དགོས་པ་ལས། གང་ཏུང་ཏུང་འབྲི་མི་

བུང་བ་གཞན་དོ།

དུས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་དང་།

འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ནི།

ཟེན་དང་ཚར་དང་སོང་གསུམ་དང་།

འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འདས་པ་ལོ།

བཞེན་སྦྲུལ་གྱིན་གཞན་གྱིན་ཡིན་དང་།

འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་ལོ།

རྒྱ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་དང་།

འགྲུར་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་ལོ། ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།

གཉེས་པ་བདག་གཞན་གསལ་བྱེད་གྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་
རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་ནི། མོ་དང་། བྱེད་དང་། མཁུན་བཅས་གསུམ་པོ་དངོས་
པོ་བདག་གསལ་བྱེད་གྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་། བྱ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་གཞན་གསལ་
བྱེད་གྱི་ཚིག་གྲོགས་སོ། །དང་པོ་དངོས་པོ་བདག་གསལ་བྱེད་གྱི་ཚིག་གྲོགས་
དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བུ་ལོ་ན་འབྲི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། ཤིང་གཙོང་
པ་པོ། ཡི་གེ་འབྲི་བ་པོ། གཙོང་བྱེད། འབྲི་བྱེད། གཙོང་མཁུན། འབྲི་མཁུན་ཞེས་
པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་ན། ཚེས་པ་པོའི་ལྷན་ཚོགས་སུ་གཞུག་རྒྱུར་མོས་
མཐུན་ཡོད། ལྷ་སྦྱོག་ཞང་གསུམ་ནི་བཀའ་བསྟན་པལ་ཚེ་བསྐྱུར་བ་པོའི་ལོ་རྒྱུ་བ་
བཀའ་བྲིན་ཚེ་ཤོས་རྣམ་གསུམ་ཡིན། དཔེ་དེབ་འབྲེམས་པ་པོ་མི་གཙོང་ཡོད་

དམ། དེ་བའི་ཚོམ་མཁུན་ནི་དགེ་འདུན་ཚོས་འབེལ་རེད། ས་གཉིང་རིང་པོ་འདི་
 འབྲ་ཚོ་མཁུན་སུ་རེད། ཁང་བ་རྒྱག་མཁུན་མི་སུམ་ཅུ་ཐམ་བ་སྐད་བཏང་ཡོད།
 ས་ཚོ་བྱེད་ཀྱི་ཉོག་ཅེ་བརྒྱ་ཐམ་བ་ཉོས། གཏུང་མ་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་ཀ་བ། སེམས་
 ཅན་ཀུན་ལ་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་མིག་གཉིས་ཡོད། ཚད་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ། ཞེས་བ་
 སོགས་སོ། །དེ་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་བའི་བརྩམས་མཁུན་ཞེས་
 འདས་ཚིག་འབྲི་བ་དང་། སྐད་ཆ་བཤད་མཁུན་ཞེས་འདས་མ་འོངས་སོགས་
 གང་རུང་རུང་འབྲི་བཞིན་འདུག་པ་ནི། རྟགས་འཇུག་གི་འགོ་སྐྱངས་མ་ཤེས་པའི་
 རྟགས་སོ། །དེས་ན་རྟགས་འཇུག་གི་བརྟན་དོན་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཅིག་
 གྱུར་གཏན་འབེབས་ཡོང་ཐབས་གཙོ་བོར་གཟུང་རྒྱ་གཡེག་གཏན་ཅིག་ཏུ་མཐོང་
 རོ།།

གཉིས་བ་དངོས་སོ་གཞན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་
 ཚིག་རྣམས་རྣམ་བཤ་ཀུན་ཏུ་མ་འོངས་པའི་ལས་ཚིག་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་ཏེ། དཔེར་
 བ། གཅད་བྱ། གཅད་བྱའི་ཤིང་། གཅད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གྱི་བྱ་སོགས་
 སོ། །རྒྱས་པར་བྱས་ན། དགེ་ལྡན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་སློབ་སྦྱོལ་གྱི་རྒྱད་
 ལ་ཤེས་ཡོན་བསྐྱབ་རྒྱ་རེད། རང་འཁྲིའི་བསྐྱབ་བྱའི་ལས་དོན་རྣམས་ལེགས་
 པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འཛོམས་བྱེད་མེ་སྦྱོགས་གྱིས་གཞོམ་བྱ་དབྱ་བོའི་དམག་
 སྐར་ཅ་མེད་ཚོངས་ཤིག་ བཏག་བྱའི་འབྲུ་རིགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྩམ་བ་སྦྱས་
 ལེགས་ཤིག་བྱུང་ན་སྟུམ། འདི་ནི་བདག་གིས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བསྐྱབ་བྱའི་དཔེ་
 དེ་བའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་བ་ལ་སོགས་པ་རིགས་བསྐྲེས་ནས་ཤེས་སོ།།

བདག་གཞན་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་དང་།།

འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ནི།
 རོ་དང་བྲེད་དང་མཁན་གསུམ་དང་།
 འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་ལོ།
 བྱ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་བཅས།
 མ་འབྲེས་སོ་སོར་གྱི་བར་བྱ། ཞེས་ཀྱང་བྱོལ།

གསུམ་པ་ཚེ་སྐབས་གསལ་བྲེད་ཀྱི་ཚིག་ཐོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་
 རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་ནི། སྐབས་དང་། ཏུས་དང་། ཚེ་བཅས་རྣམས་པ་གསུམ་ཚེ་
 སྐབས་གསལ་བྲེད་ཀྱི་ཚིག་ཐོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་
 རྣམས་ཏུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ད་ལྟ་བུ་འབྲི་བ་མཁས་པའི་ཚུལ་ཉེ། ལས་དོན་
 ལྷན་སྐབས། ཤིང་གཙོད་སྐབས། ཡི་གེ་འབྲི་སྐབས། ལྷན་ཏུས། གཙོད་ཏུས།
 འབྲི་ཏུས། ལྷན་པའི་ཚེ། གཙོད་པའི་ཚེ། འབྲི་བའི་ཚེ། ཞེས་པ་སོགས་སོ། །ལྷས་
 བར་བྱས་ན། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། མཁས་པ་སློབ་པའི་ཏུས་ན་རྒྱལ། །པད་
 བར་སྟོད་ལ་མཁས་མི་སྲིད། །ཅེས་དང་། ཁ་སང་ངས་ལྷོ་རྒྱ་གྲོ་འབྲེལ་སྐབས་
 བཞུགས་ཀྱིས་ཡག་པོ་བརྒྱུད་མི་འདུག་ཅེས་བཀའ་བཏུན་གནང་བྱུང་། སང་
 ཉིན་ཞོགས་པ་འཁར་རྩ་རྩུབ་སྐབས་གྲུ་བ་ཚོང་མ་ལྟ་ཁང་ཆེན་མོའི་སློབ་ཁྲིམས་སུ་
 འཛོམ་དགོས། རིག་གནས་ཀྱིས་ནས་ཤེས་ཟེར་བ་ཡིན་པས་རིག་གནས་སློབ་
 སྐབས་དཔེར་བརྗོད་དང་ཚོམ་ཐུང་གང་མང་འབྲི་དགོས། བ་ཞིང་ཁྱེད་རང་གི་སྐྱོན་
 མཆེད་འཚི་ཏུས་ཞལ་ཆེམས་འདི་བཞག་སོང་། གནད་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་

དེགས་པ་གཙོ་བོར་འཛིན་དགོས། འབྲས་འཚོད་དུས་ཚུ་མང་པོ་སྤྲུག་མི་རུང་།
ཁང་པ་འདི་བཟོ་བའི་ཆེ་ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཞེ་བྱུང་། གཞུང་ལུགས་འཆད་
སྐབས་ཐོགས་པ་མེད་པ། གཞུང་ལུགས་འཆད་དུས་ཐོགས་པ་མེད། གཞུང་
ལུགས་འཆད་པའི་ཆེ་ཐོགས་པ་མེད། ཅེས་པས་མཚོན་ཏེ་ཆོག་ཕྱོགས་གསུམ་
པོ་པན་ཚུན་གང་བདེར་བེད་སྲོད་བྱེད་རུང་ཞིང་དེ་འབྲེལ་ལས་ཆོག་རྣམས་ཀུན་ད་
ལྟ་བུ་འབྲི་བ་ནི་མཁས་པའི་བརྟན་བཙུགས་དག་གི་ལུགས་སོ།།

ཆེ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཕྱོགས་དེས་དུས་སྐབས་སྟོན་པ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་
སྐབས་འགར་གཤམ་གསལ་ས་བཅད་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་གི་ན་སྐྱ་དང་དོན་
གཅིག་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པས། དེའི་ཆེ་ལས་ཆོག་འདས་པ་ཁོ་ན་
འབྲི་བའི་ཚུལ་དག་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་ཞེས་པར་བྱའོ།།

དུས་དང་སྐབས་དང་ཆེ་གསུམ་དང་། །འབྲེལ་བའི་ལས་ཆོག་ད་ལྟ་སྟེ།

ཆེ་སྐབས་གསལ་བྱེད་ཆོག་ཕྱོགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་འབྲི་ཚུལ་ལོ།།

ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

བཞི་པ་དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་
རྣམས་རྗེ་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་ནི། ཆེད་བྱིར་སྤྲད་དོན་རྣམས་པ་བཞི་ནི་དགོས་ཆེད་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཕྱོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་བྱ་ཆོག་ད་ལྟ་བུ་དང་མ་འོངས་
པ་གཉིས་ཀ་འབྲི་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། འདས་ཆོག་དང་སྐྱུལ་ཆོག་གཉན་ནས་འབྲི་
སྲོལ་མེད། དེས་ན་ལས་ཆོག་ད་མ་འོངས་གཉིས་སྐབས་ཐོག་གང་མ་ཁ་ཡིན་ཏེ།
ཤིང་གཙོད་ཆེད། ཤིང་གཙད་པའི་ཆེད། ཡི་གེ་འབྲི་བའི་བྱིར། ཡི་གེ་རྗེ་བའི་བྱིར།

ལྷན་མོ་བལྟ་བའི་དོན་དུ། ཞེས་པ་སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་བྱས་ན། རིན་བྲལ་གྱི་
ཅ་དངོས་རྗེས་པ་འདི་དག་འཚོང་བའི་ཕྱིར་ཁྲོམ་གཞུང་ལ་བཟུམ་པ་ཡིན། ཤིང་
གཤོག་པའི་སྣང་དུ་སྟ་རེ་ཉོས། ཁང་པ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཅིག་པའི་དོན་དུ་འང་གཞུང་
ལ་ཚོག་མཚན་ལྷ་དགོས་པ་ཅི་རེད། བྱིད་རང་གི་ཞལ་རས་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་ཉོན་
མང་པོར་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ལྷགས་སྟོ་གཏོང་བའི་སྣང་དུ་ཞལ་འདེབས་
བསྟུན། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་སྤང་བའི་སྣང་དུ་རང་སྟོག་སྟོས་བཏང་བྱས། ཉེན་
ཁ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནད་འགོག་ཆེད་སྤོང་ཁབ་ལན་གསུམ་བརྒྱབ་ཀྱང་མ་པན། ཞེས་
སོགས་དང་། ཡང་རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་སྐབས་དོན་བྱ་བ་སྦྱབ་ཉེ་རིང་གི་སྟོ་ནས་
ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་གནས་སུ་མ་འོངས་པ་གྲིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དཔེར་
ན། ཚུལ་འདི་ནི་གཏུམ་བྱ་ཁ་བྱང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་རེད། ཅེས་པ་སོགས་
རིགས་བསྐྱེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཆེད་ཕྱིར་སྣང་དོན་དང་འབྲེལ་བའི། །བྱ་ཚིག་མ་འོངས་ད་ལྟ་འོ།།
དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འགྲི་ཚུལ་འོ།།
ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

ལྟ་བུ་དགག་སྐྱ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་རི་རྩུབ་འགྲི་ཚུལ་ནི། མ་མི་
མིན་མེད་བཞི་པོ་ནི་དགག་སྐྱ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཚིག་གྲོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་
བྱ་ཚིག་རང་རང་སོ་སོའི་འགྲི་ཚུལ་རྩུབ་ལས་གང་བྲན་བྲན་འགྲི་མི་རུང་སྟེ། དང་
པོ་དགག་སྐྱ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ལའང་འགྲི་ཚུལ་གཉིས་ཉེ། བྱ་བ་བྱས་
ཟིན་འགོག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་དགག་སྐྱའི་སྐྱལ་ཚིག་གི་དོན་དུ་འཇུག་པ་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས།

དང་སོ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་འགོག་དོན་དུ་འཇུག་པའི་དགག་སྐྱེམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་
ཚིག་རྣམས་རྣམ་ཀུན་འདས་ཚིག་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། མ་བསྐྱབས་པ། མ་
བཅད་པ། མ་བྲིས་པ། ཞེས་པ་སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་བྱས་ན། མ་བཏྟགས་མ་
དབྱུང་པར་ལས་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེན་པོའི་ངང་ཚུལ་སོ། །སློབ་བྱ་འདྲིར་མ་ཞུགས་
སློན་ནས་སྐྱིག་གཞི་སྤྱང་སྤུབ་མིན་བསམ་སློབ་ཐོངས། མ་སྤྱངས་པ་ལ་མཁས་པ་
མེད། །མ་བསྐྱལ་དང་སྤངས་ཀྱིས་རོགས་རམ་བྱེད་མཁའ་ཡོད་དམ། ཆང་མ་
བཏུངས་པར་ར་བཟེ་སོང་བེར་ན་སྤུས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་རེད། འབད་བཙོན་མ་
བྱས་བྱུབ་འབྲས་འདོད། རོ་གདོང་མ་བཟུས་པར་འཛིན་ཁང་དུ་འགྲོ་མི་རུང་།
རྒྱན་མ་ཆད་པར་ལས་ཀ་བྱས། ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་དགག་སྐྱེའི་སྐྱལ་ཚིག་དུ་འཇུག་པའི་མ་ཡིག་དང་འབྲེལ་ཆེ་རྣམ་
ཀུན་ད་ལྟ་བུ་འབྲི་སྟེ། ཤིང་མ་གཅོད། ཡི་གེ་མ་འབྲི་ཞིག་ཅེས་སོགས་སོ། །རྒྱས་
པར་བྱས་ན། དགོང་མོའི་དུས་སུ་ཤིང་ཉོག་མ་ཟ། སྤྱོད་པ་ངན་པ་མ་བྱེད་རོགས།
གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལོར་ལ་གནད་བ་མེད་པར་ལག་པ་མ་འཆང། བཀའ་སློབ་ཀྱི་སྐབས་
སུ་སྤྱད་ཚར་མ་རྒྱག་མ་གཏོགས་རྗེས་ལ་གནས་ཚུལ་སྟོན་ཡོང། དོན་མེད་དུ་
གཞན་གྱི་སློག་མ་གཅོད། ཅེས་སོགས་སོ། །

དགག་སྐྱེ་བཞི་ལས་གཉིས་པ་མི་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ལའང་རྣམ་པ་
གཉིས་ཉེ། དང་སོ་ནི། དེ་རིང་ནད་པ་བཏྟག་དབྱུང་མི་བྱེད། བྱེད་རང་ཚོ་རྒྱགས་
ཤིག་ངའི་སྐྱེས་པ་མི་འགྲོ་ལོ། །ཐབས་རི་སྤྱང་རྒྱགས་ཀྱང་ངས་སློག་མི་གཅོད།
ཅེས་པ་སྟེ་བྱ་གཅོ་སོ་བྱེད་པ་པོས་ལས་ཀ་དེ་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཉེ། འདི་
འདྲའི་རིགས་ལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བུ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་སྲིད་འཚོའི་བར་

རང་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་མི་སྤང་བར་ལས་ལ་བཙོན་རྒྱུ་འོ་ཚོད་སེམས་ཅན། རྒྱ་བ་
གཅིག་གི་རིང་ཤ་མི་བཟའ་བར་སྤོད་བྱུང་བཅ། རིགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཤོག
ཅེས་བ་སོགས་གཙོ་བོ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ཞིབ་པར་
བལྟས་ན། སྤྲ་མ་ནི་བྱེད་པོ་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་འབྱུང་དུ་འཛོན་པ་དང་། ལྷི་མ་ནི་
བྱ་བ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་འབྱུང་དུ་འཛོན་པ་བཅས་ཀྱི་བྱེད་ཅམ་ཡོད།

དེ་ཡང་། ཞིང་ལ་ས་བོན་མི་འདེབས། ཞིང་ལ་ས་བོན་མི་གདབ། ཞིང་ལ་ས་བོན་
མ་བཏབ། ཞིང་ལ་ས་བོན་མ་འདེབས། ཞེས་དགག་སྤྲ་མ་མི་གཉིས་སོའི་བལྟན་
དོན་ཞིབ་ཅིང་སྤྲ་བ་སྤོང་ངེས་པ་གཤམ་ཆེ། མེད་དང་མིན་གཉིས་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་
བྱ་ཆོག་ནི་རྟོགས་སྟོན།

མ་འབྲེལ་བྱ་ཆོག་འདས་ད་ལྟ། །མི་འབྲེལ་བྱ་ཆོག་ད་མ་འོངས།།

མེད་འབྲེལ་བྱ་ཆོག་འདས་བར་ངེས། །མིན་འབྲེལ་བྱ་ཆོག་ད་མ་འོངས།།

ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།

རྒྱལ་པ་ཐག་ཚོད་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་
ཆོག་རྣམས་རི་ལྟར་འབྲི་རྩལ་ནི། ཡོད་དང་། ཡིན་དང་། རེད་དང་། འདུག་བཅས་
བཞི་ནི་ཐག་ཚོད་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་བྱ་
ཆོག་འབྲི་རྩལ་ལ། ཤིང་གཙོད་ཀྱི་ཡོད། ཡི་གེ་འབྲི་ཡི་ཡོད། གསལ་བསྐྱབས་
བྱེད་ཀྱི་འདུག་དེ་བཞིན། ཤིང་གཙོད་ཀྱི་རེད། ཤིང་གཙོད་ཀྱི་ཡིན། ཤིང་གཙོད་ཀྱི་
འདུག་ཅེས་སྤད་ཀྱིས་བར་ཚོད་བ་རྣམས་ལ་ལས་ཆོག་ད་ལྟ་བ་དང་། ཤིང་བཅད་
ཡོད། ཡི་གེ་བྲིས་ཡོད། གསལ་བསྐྱབས་བྱས་ཡོད། ཅེས་རྒྱལ་སྤྲས་བར་མ་ཚོད་

བ་ཡིན་ན་ནམ་ཀུན་འདས་ཚིག་འཁྲི་དགོས་པའི་གནད་འགག་ཤེས་དགོས།
རྒྱས་བར་བྱས་ན། ང་ཚོའི་ས་ཞིང་རྩྱུང་སྲོད་ཅེས་རེ་སྐྱུལ་ལྷུ་ཡི་ཡོད། སྐྱོ་རོས་
འདི་ཐད་བསམ་མཛོེ་གཏོང་གི་འདུག གཤམ་སྲིད་ད་དུང་རྩྱུང་མ་སྲུད་ན་གནས་ཚུལ་
འདི་ཁྲིམས་ཁང་དུ་སྐྱེལ་གྱི་ཡིན། དེའི་ཚེ་འབྲོད་པ་སྐྱེ་ཡི་རེད། ཅེས་སོགས་
དང་། ང་ཚོའི་ས་ཞིང་རྩྱུང་སྲོད་ཅེས་རེ་སྐྱུལ་ལྷུ་ཡི་ཡོད། གེལ་བ་མ་བྱེད་འདི་ཐད་
ངས་སྐྱ་ས་ནས་བསམ་མཛོེ་བཏང་ཡོད། རེ་སྐྱུལ་ལྷུ་ཡི་ཡོད་ས་ཞིང་རྩྱུང་མ་སྲུད་པར་
བརྟེན་གནས་ཚུལ་འདི་ཁྲིམས་ཁང་དུ་བསྐྱེལ་ཡོད། རེ་སྐྱུལ་ལྷུ་ཡི་ཡོད། བསམ་
ཚོེ་བཏང་འདུག ཁྲིམས་ཁང་དུ་བསྐྱེལ་འདུག རེ་སྐྱུལ་ལྷུ་ཡི་ཡོད། བསམ་ཚོེ་
བཏང་བ་རེད། ཁྲིམས་ཁང་དུ་བསྐྱེལ་བ་རེད། རེ་སྐྱུལ་ལྷུ་ཡི་ཡོད། བསམ་ཚོེ་
བཏང་བ་ཡིན། ཁྲིམས་ཁང་དུ་བསྐྱེལ་བ་ཡིན། ལམ་རྒྱུན་ང་ཞོགས་པ་རྩྱུང་སྲོད་དུག་
པའི་ཐོག་ལང་གི་ཡོད། དེ་རིང་ཞོགས་པ་རྩྱུང་སྲོད་ལ་འདི་ཐོག་ལངས་པ་ཡིན།
ཁོང་དུས་རྒྱུན་ཁང་ས་དཀར་པོ་དེའི་ནང་སྲོད་གྱི་རེད། དེ་རིང་ཁང་ས་གཞན་ཞོགས་
གི་ནང་དུ་བསྐྱེད་འདུག ཅེས་བསམ་མཚོན་ནས་གཞན་ཀུན་ལ་རེགས་བསྐྱེས་ཏེ་
ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་ཡིན་རེད་འདུག་བཞི་པོའི་འཁྲི་རྩྱུང་སྐབས་ཐོག་སྐྱ་
རིས་འབྱེད་ཤེས་དགོས་ཀྱི་གང་བྱུང་བྱུང་འཁྲི་བ་ཞི་དཔོན་ལྷན་ལ་མི་མཛེས་སོ།།

ཡོད་དང་ཡིན་དང་རེད་དང་འདུག
ཅེས་པའི་ཚིག་གྲོགས་ནམས་དང་ནི།
ཐད་ཀར་འབྲེལ་ཚེ་འདས་པ་དང་།
དུག་སྐྱས་བར་ཚོད་ད་ལྟོ།།

ཐག་ཚོད་དོན་གསལ་ཚིག་གོགས་དང་།།

འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

བདུན་པ་རེ་སློན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ནམས་
རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་ནི། ཤོག་དང་། རོགས་དང་། འདོད་དང་། དགོས་དང་། ཅིག་
བཅས་རེ་སློན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གོགས་ཡིན་ཞིང་། ཅིག་མ་གཏོགས་གཞན་
ནམས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ནི་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་འབྲི་བ་
གདམ་ཀ་སྟེ། དཔེར་ན། སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་འགྲོ་བ་སློབ་བར་ཤོག །ཅེས་དང་།
དེ་ཡི་ཡུན་ལ་དམ་ཚེས་འདྲིན་བར་ཤོག །ཅེས་སོགས་ལྟར། མཐུན་རྐྱེན་འདྲོམ་
བར་ཤོག །ཨ་རིར་སླེབ་བར་ཤོག །ཚར་ཚུ་དུས་སུ་འབབ་བར་ཤོག །མོ་ཉོག་ཕུན་
ཚོགས་སྐྱེ་བར་ཤོག །མཐུན་རྐྱེན་ཡག་ཏུ་གཏོང་རོགས་ཞེས་འཕོད་སྐྱུལ་ལྷ། བྱ་
མང་ལ་ཇ་འབྲེན་རོགས། མོ་ཉོག་ལ་ཚུ་ལྷུག་རོགས། མཐུན་རྐྱེན་ཡག་ཏུ་གཏོང་
འདོད་ཡོད། མོ་ཉོག་ལ་ཚུ་ལྷུག་འདོད་མེད། འག་མ་འདོད་མེ་ལྟར་འབར། སེམས་
པ་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས། རང་གི་སློབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དམག་དཔུང་རྒྱོག་
དགོས། ཞེས་པ་སོགས་སོ། །འག་བཟའ་འདོད་མེ་ལྟར་འབར། སེམས་པ་བཟང་
པོ་བྱེད་དགོས། ཞེས་པས་མཚོན་གོང་གི་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་གནས་སུ་ལས་ཚིག་
མ་འོངས་པ་སྐྱར་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས། ཡིག་ཚོགས་མང་དོགས་ནས་
ལས་ཚིག་མ་འོངས་པར་འཇུག་ཚུལ་རེ་རེ་བཞིན་མི་འབྲི་འོ།།

འོ་ན་རེ་སློན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ལ་ད་མ་
འོངས་གདམ་ཀ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་གི་རེ་སློན་དེ་ཉིད་དུས་

ཚོད་ད་ལྷ་བར་སྤྱད་ཏུ་འགྲུབ་པར་བསམས་ན་ལས་ཚིག་ད་ལྷ་བ་དང་། རྩེལ་མེད་
ག་ལེར་འགྲུབ་པར་བསམས་ན་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་སྟེ། དཔེར་ན། དམག་
དཔུང་རྫོག་དགོས་ཞེས་པ་དང་། དམག་དཔུང་བརྫོག་དགོས་ཞེས་པ་གཉིས་པོར་
རྣམ་ཏུ་ཕབ་ནས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན། གོ་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་སྟེར་ཡོང་བ་ཡིན།
དེར་བརྟེན་འདི་ལྷའི་ལས་ཚིག་ད་མ་འོངས་གཉིས་གདམ་ཁའི་རིགས་རྣམས་བེད་
སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་གོ་བ་གཉིས་པོ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེའོ། །ཚེ་
རིང་བར་གྱུར་ཅིག་ བད་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ དབང་ཐང་རྒྱུར་རྟ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་
གྱུར་ཅིག་ བཟ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག་ ཅེས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཅིག་སྐྱ་རེ་སྟོན་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་བྱ་ཚིག་འདས་པ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འབྲི་
བ་ལས། འགྱུར་ཅིག་ཅེས་ད་མ་འོངས་གཏན་ནས་འབྲི་སྟོལ་མེད་མོད། ཁ་ཅིག་
གིས་དེ་དོན་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཅིག་ཅེས་འབྲི་བཞིན་པ་ནི་འཁྲུལ་བའོ། །

ཤོག་རོགས་དགོས་འདོད་རྣམས་དང་ནི།
འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ད་མ་འོངས།
ཅིག་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་འདས་པ་སྟེ།
རེ་སྟོན་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།

བརྒྱད་པ་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རི་
རྣམས་འབྲི་རྩེལ་ནི། ཅིག་དང་། ཞེག་དང་། ཤིག་བཅས་ སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
ཚིག་གྲོགས་ཡིན་ཞེད། དགག་སྐྱའི་སྐུལ་ཚིག་དང་འབྲེལ་ཆེ་ལས་ཚིག་ད་ལྷ་

བ་དང་། གཞན་དུ་སྐྱལ་ཚིག་དངོས་འབྲི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ།
།དཔེར་ན། མ་སྐྱལ་ཅིག་མ་གཙོ་ཅིག་མ་འབྲི་ཞིག་མ་འཛོམས་ཤིག་ཅེས་བ་
ལྟ་བུ་དགག་སྐྱའི་སྐྱལ་ཚིག་གི་ཚིག་གྲོགས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། ཤིང་ཚོད་ཅིག་ཡི་
གོ་བྱིས་ཤིག་དབྱ་བོ་ཚོམ་ཞིག་ཤིང་རྟོག་ཟོ་ཞིག་ཅེས་བ་སོགས་དགག་སྐྱ་མ་
ཡིག་དང་མ་འབྲེལ་ཚེ་སྐྱལ་ཚིག་དངོས་བྱའོ།།

རྒྱས་པར་བྱས་ན། ཁ་ནས་སྤྱི་དོན་སྐྱེད་ལྟེ་ཁོག་ནས་རང་དོན་མ་སྐྱལ་ཅིག་ཕྱིན་
ཚད་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལོར་ལ་མ་རྩམ་ཞིག་གང་སར་སྤྱིད་སྤྱག་ཚོགས་བ་མ་འཛུགས་
ཤིག་རང་དོན་རང་གཅེས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་ས་ཤིག་གནས་འདིར་མ་
འདུག་པར་ཕྱིར་སོང་ཞིག་ལོ་རེར་སྤྱིངས་ཡིག་རེ་སྐྱུར་དེ་ཅིག་གནད་དོན་གང་
ཡིན་ཁ་གསལ་གཉིང་གསལ་གྱིས་གཏུན་ལ་སོབ་ཅིག་ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་སྐྱོ་
བར་བྱའོ།།

ཅིག་དང་ཞིག་དང་ཤིག་ནམས་དང་།།
འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལ།།
དགག་སྐྱ་ཡོད་ན་ད་ལྟ་དང་།།
མེད་ན་སྐྱལ་ཚིག་དངོས་འབྲི་འོ།།
སྐྱལ་མ་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་དང་།།
འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

དགུ་བ་རུང་བའམ་འཐད་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་གྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་

བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ནི། ལྷ་བ་དང་། ལྷ་ས་དང་། རོ་དང་། རྩུང་དང་། འོས་
བཅས་ནི་རྩུང་བའམ་འཐད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་
དང་འབྲེལ་ཚེ་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བུ་དང་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་གཉིས་རང་གི་གོ་བ་
ལྟར་གདམ་ང་ཅན་ཡིན་ལ། འདས་ཚིག་དང་སྐྱལ་ཚིག་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་
ཡིན། དཔེར་ན། བྱེད་ལྷ་བ། བྱེད་ལྷ་ས། བྱེད་རོ་ད། བྱེད་རྩུང་། བྱེད་འོས། ཞེས་
སམ། བྱ་ལྷ་བ། བྱ་ལྷ་ས། བྱ་རོ་ད། བྱ་རྩུང་། བྱ་འོས། ཞེས་སོགས་སོ།།

རྒྱས་པར་བྲས་ན། གཞན་དོན་དུ་རང་གི་སྲོག་ཀྱང་གཏོང་བྱུང་། དུག་ཀྱང་ཟ་
ལྷ་ས། ལྷ་ག་ཚང་ནང་དུ་འང་མཚོང་པོད། འཇུང་འོས་པའི་ཚུ་མེགས་པ་གཅིག་
ཀྱང་མ་ཉེད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་ལ་འབྲ་སྲོད་བྱེད་མི་རུང་། མེ་སྲོགས་འདིས་དག་པོ་
ཁྲི་མག་སྡེ་བ་གཅིག་ལ་རྩ་མེད་བཟོ་བྱས། ཞེས་བའམ་ཡང་ན། དག་པོ་ཁྲི་མག་
སྡེ་བ་གཅིག་ལ་རྩ་མེད་བཟོ་བྱས་པ་ནི་མེ་སྲོགས་འདིའི་ཁྱད་ཚོས་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན།
ཞེས་པ་སོགས་རང་གི་བཟོ་དོན་ལྟར་ཚིག་གྲོགས་དེ་དག་བཟོ་དང་ག་གི་སྲོག་
མཐའ་བར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་གནས་སུ་བྱུང་། ཞིང་། སྤྱི་བའི་དོན་དུ་ཅི་ཡང་
སྐྱབ་བྱས། སྤྱི་བའི་དོན་དུ་ཅི་ཡང་བསྐྱབ་བྱས། ཞེས་པ་གཉིས་ལས་སྐྱ་མ་སྐྱབ་
པར་བྱེད་བྱས་ཞེས་བའི་དོན་དང་། སྤྱི་མ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བྱས་ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་
པས། བསམ་སྲོ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ན་དུས་ཚོད་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་གསལ་བའི་གཞན་
ཡོད། དེ་དོན་ཉོགས་པའི་སྲོག་ནས་སྐྱབ་བྱས་དང་བསྐྱབ་བྱས་གཉིས་སོ་རང་གི་
ཞེ་འདོད་ལྟར་བེད་སྲོད་བྱེད་བྱང་ཡང་། སྤྱི་འབྲམས་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། ལས་
ཚིག་ད་ལྟ་བུ་འབྲི་བ་ལེགས་སོ།།

ལྷན་ལུས་པོད་རླང་ལོས་ལྷ་པོ།

འཐད་པའི་དོན་གསལ་ཚིག་ལྷོགས་ཏེ།

ཞེ་འདོད་ཉེ་རྒྱང་དང་བསྐྱེད་ནས།

བྱ་ཚིག་ད་མ་གདམ་ག་ལོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།

བཅུ་པ་ཐབས་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་
འགྲི་ཚུལ་ནི། ལྷངས་དང་། ཚུལ་དང་། ཐབས་དང་། ལྷགས་དང་། སྲོལ་བཅས་ནི་
ཐབས་སམ་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལྷོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་རྣམ་
ཀུན་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བུ་འགྲི་བ་ཡིན་ཏེ། འིང་གཅོད་སྣངས། འིང་གཅོད་ཚུལ།
འིང་གཅོད་ཐབས། འིང་གཅོད་ལྷགས། ཡི་གེ་འགྲི་སྣངས། འགྲི་ཚུལ། འགྲི་
ཐབས། འགྲི་ལྷགས། འགྲི་སྲོལ། ཞེས་སོགས་སོ།།

རྒྱས་པར་བྱས་ན། འགྲི་བ་འགྲི་སྣངས་ལ་འགྱུར་བ་ཚོངས་ཤིག་མིག་གིས་ལྟ་
སྣངས་དང་གོམ་བ་སྲོ་སྣངས་ཚུན་ཆད་ཏེ་ཅང་མཚུངས། ལྟ་འགྱུར་སྲོན་སྣངས་
མཛེས་འིང་ཡིད་དུ་འོང་། ལྷོག་གཞི་སྣང་ཚུལ་སྲོང་ལམ་སྲོན་གནང་། གཞན་ལ་
སྲོབ་སྲོང་སྲོད་ཚུལ་གྱི་ཐབས་སྲོང་འདིན་བྱ་འཚོག་བཞིན་བ་ཡིན། སྲོབ་ཁྱིད་བྱེད་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དགེ་མཉམ། དའི་འགྲོ་ལྷགས་སྲོད་ལྷགས་ཐ་ལྷགས་གསལ།
འདིན་པ་མས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་ཡིན། །རྗེ་ཚོར་ཁ་པའི་སྐབས་ནས་འིང་སྣང་
རྗེ་སྲོལ་དང་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སོ།།

དེ་ལས་གཞན་དམིགས་བསལ་ཞིག་ལ། མ་བྱས་བྱས་ཚུལ་ལྷང་བ་གང་

བཤད་བྱུང་། རྒྱལ་རབས་རྣམས་སུ་སྲོང་བཅན་སྐམ་པོས་འཛམ་གླིང་སྐམ་
 གཉིས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཚུལ་བཤད་འདུག ལོ་ངོ་སྐམ་ཅུའི་ངེང་ནང་ཚེས་སྐྱངས་
 ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གྲིས་འདུག ཅེས་པ་སོགས་ལོང་གི་ཐབས་ཚུལ་གསལ་བྱེད་དང་
 མི་འབྲེལ་བར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱས་རབས་དང་བྱུང་རབས་སྟོན་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་ཞེས་
 པའི་ཚིག་གྲོགས་འདི་བེད་སྟོན་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་འདས་ཚིག་འབྲི་བ་
 བཅས་སྐྱ་ངེས་འབྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་ཁ་གསལ་དུ་བཏང་ན། དབང་དུ་བསྐྱུས་
 ཚུལ་ཞེས་པའི་ཚེ་དབང་དུ་བསྐྱུས་པར་བྱས་པའི་རབ་དང་ངེས་པ་སྟོན་པ་དང་།
 དབང་དུ་སྐྱད་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཚེ་དབང་དུ་སྐྱད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་བཅས་
 གྱི་ཁྱད་ཡོད་པས་སྐབས་དོན་ལྟར་སོ་སོར་འབྲི་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ལས།
 སུན་ནག་སྐར་སྟོན་ལྟར་གང་བྱུང་བྱུང་གི་བ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་དག་ལ་མི་མཛེས་སོ།།
 ལྟངས་དང་ཚུལ་ཐབས་སྟོན་ལུགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་སྟེ།
 ཐབས་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལོ།།
 ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

བཅུ་གཅིག་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་
 ཚིག་རྣམས་ངེ་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ཚིག་སྤང་ན་སྐྱ་དང་འབྲེལ་
 བའི་བྱ་ཚིག་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདས་ཚིག་འབྲི་དགོས། བོད་རྒྱ་ཚིག་
 མཛོད་ཆེན་མོ་ལས་ན་ཡིག་གི་དོན་སྟོན་ཚུལ་བརྒྱད་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ཉེ་
 བར་མཁོ་བ་འགའ་ཞིག་བཞོད་ན། དང་པོ་དམིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ། མདོར་བསྐྱུས་
 བ། རྒྱས་པར་བཤད་བ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་བ། གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་སྟོན་
 བ། བཞོད་པ་བསྐོམས་བྱ་གཞུགས་བཟང་པོར་སྟེ། གསུམ་པ་རྒྱ་མཚན་དོན་གྱིས་

སྟོན་པ། བརྟེན་མ་སྐྱེས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཤེས་དོན་མེད། བཞི་བ་ཚིག་འགམ་བར་
སྟོན་པ། ཚོགས་འདུ་མང་པོ་འཚོགས་ཀྱི་ཡང་གཏམ་འབེབས་བྱེད་མ་ཐུབ། ལྷ་
བ་སྟོན་བ་སྟོན་པ། ཁོང་ནད་ལས་སྐྱེས་དུ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཅི་མ་རུང་། མཚོགས་
སྐྱེས་ཡིག་རྒྱགས་ལྷུ་བ་འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་བ་ནས་སྐྱེས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ཀྱང་དུས་དང་ཚུལ་བ་ཀུན་ཏུ་
འདས་ཚིག་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། ལས་ཁུངས་ནང་དུ་ཕྱིན་ཀྱིས་སྟོན་ཞུ་བ། ལྷ་སྐྱེས་
རྒྱུ་བ་བརྒྱུས་ཀྱིས་མ་སྟོན། བསམ་སྟོན་ལ་བཏང་བྱས་ལས་དོན་ལ་འཇུག
སྐད་ཆ་བསྐྱེས་ཀྱིས་བཤད་པས་ཅི་ཞིག་པམ། ཞོགས་བ་སྐྱོ་པོ་འདས་ཀྱིས་
གདོང་དང་སོ་འཇུག་དགོས། ཞེས་སོགས་སོ།། །དེ་ལྟར་ནས་སྐྱེད་དག་གིས་
མཚམས་སྐྱེད་ལྷག་བཅས་ཀྱི་དོན་སྟོན་བ་ཡིན་བ་ཤེས་བར་བྱའོ།།

གསུམ་བ་ཉེན་གནས་སམ་གནས་གཞི་སྟོན་བའི་ཚིག་ཚོགས་ས་སྐྱེས་དང་འབྲེལ་
བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཀུན་ད་ལྷ་བ་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། ཉམས་སྐྱེད་བ་རྒྱུང་ས་
བཅ། ལྷོ་འདྲི་ས་བ་མ་ཡོད། བད་སྟེན་ས་སྐྱེད་བ་ཡོད། ས་གནས་འདི་ནི་སྟོན་
སྟོན་བས་ཚོས་འཁོར་དང་པོ་སྐྱེད་སའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱ་རྒྱ་ཆ་སྤྲི་ཞེས་བ་
དེ་རེད། ཚེད་མོ་ཅེ་ས། དཀའ་བ་སྐྱེད་ས། ཞེས་བ་སོགས་སོ།།

བཞི་བ་དང་སྐྱེས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གསུམ་
ལས་དང་པོ་དང་སྐྱེད་ལྷུ་མཚན་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། རྣམས་ཀུན་འདས་ཚིག་འབྲི་བ་
ཡིན་ཏེ། བད་དོན་རིག་བ་བསྐྱེས་བ་དང་པན་ཚོགས་ཡོད་བ་ཤེས། འབྲེལ་
བཤད་ཞིབ་གསལ་བྱས་བ་དང་དོན་གནད་ཉོགས། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་
བ་ཚེ་སྐྱེས་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་འདས་ཚིག་འབྲི་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་ཤར་བ་

དུང་ཕྱིན་པ། ཁོ་སླེབས་པ་དུང་འགོ་བཅུགས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་
པ་གདམས་ངག་ལ་འཇུག་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ། རི་མོ་མ་འབྲི་དུང་། ལྟ་མོ་
མ་ལྟ་དུང་། ཞེས་སོགས་དགག་སྐྱའི་སྐྱལ་ཆིག་དང་འབྲེལ་བ་ན་ལས་ཆིག་
ད་ལྟ་བ་དང་། ཡི་གེ་བྲིས་དུང་། ལྟ་མོ་ལྟོས་དུང་། ལེགས་པར་ཉོན་དང་།
ཞེས་པ་སོགས་དགག་སྐྱ་དང་མ་འབྲེལ་ན་སྐྱལ་ཆིག་དངོས་འབྲི་བ་ཡིན།

ན་འབྲེལ་བྱ་ཆིག་འདས་པ་དང་།།
ནས་འབྲེལ་ཡང་ནི་འདས་པ་ལོ།།
ས་འབྲེལ་བྱ་ཆིག་ད་ལྟ་སྟེ།།
དང་སྐྱལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ།།
སྐྱལ་མཚན་ལ་འཇུག་འདས་པ་དང་།།
ཆེ་སྐྱབས་ལ་ཡང་འདས་པ་ལོ།།
གདམས་ངག་ལ་འཇུག་ད་སྐྱལ་ཆིག་
སོ་སོར་མ་འབྲེས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ཆིག་གོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆིག་འབྲི་ཚུལ་སྐོར་དཔེར་བཅོང་
དང་བཅས་སྟེལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟགས་འཇུག་གི་བཅོང་བྱ་བ་དག་གཞན་
དུས་གསུམ་གྱིས་བཅེངས་པའི་བྱ་ཆིག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་གོ་བ་གཉིད་ཚུགས་པ་
རེ་གཞིར་བཞག། གནའ་དེང་མོད་ཀྱི་ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་གསུང་ཚུལ་རྣམས་སུ་

རི་ལྷོ་བཀོལ་སྲོད་གནང་བའི་ཚུལ་ལ་དབྱུང་ཞིབ་ནན་བསྐྱར་གྱིས་མཁས་པའི་
ལག་ལེན་གྱི་བཅུད་རྣམས་སྲོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཤིང་གསལ་ཁ་གཏོང་བ་ཙམ་
ཡིན།

འོན་ཀྱང་སྲོགས་བསྐྱས་གསལ་ཁ་གཏོང་བའི་དཔོན་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།
དེང་ཁ་ཅིག་གིས་ཐོད་གྱི་བརྟེན་སྲོད་ཉམས་འཇུག་ལས་བཤད་པའི་བདག་གཞན་
དུས་གསུམ་གྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་། གནའ་དེང་མཁས་པའི་གསུང་རབ་
ལ་ཁ་མིག་ཡར་ལྷ་མི་བྱེད་པར་སྦྱ་ཚོས་དང་རང་སྦྱང་གང་ཅུན་འབའ་ཞིག་གིས་
སྦྱིར་བྱ་ཚིག་དང་བྱུང་བར་དུ་ཚིག་གོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་གང་
ཅུན་ཅུན་གྱིས་དང་འབྲི་བཞིན་པ་མཐོང་བ་དེས། ཐོད་གྱི་རིག་གནས་གྱི་གཅིག་
གྱུར་རང་བཞིན་དང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་རང་བཞིན་སོགས་རྣམས་མར་བྱེད་
གྱིས་དོགས་ཉེ་དགག་སྲོགས་ནས་བཤད་ན་དེ་དག་སྲོན་འཕོག་གི་ཆེད་དང་།
སྐྱབ་སྲོགས་ནས་བཤད་ན། བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམས་གནའ་དེང་བརྟེན་
མཁས་པའི་རྗེས་སུ་ལུགས་ཉེ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བའི་སྦྱིར་དུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཐོད་
གྱི་རིག་གནས་ལ་དུང་ཞེན་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ནམ་ཡང་སྦྱང་བ་གང་ཤར་མི་
མཛད་པར་ལྷ་ཞེས་གོས་འདེབས་དང་བཅས། ཐོད་གྱི་བརྟེན་སྲོད་རིག་པ་ཉམས་པ་
སྦྱར་གསོ་དང་མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན་གྱི་འདུན་པ་ལུགས་ཅུག་ཅན་འཛོང་དུར་ཚོས་
རྗེ་མཚོ་བྱང་དབྱེས་པའི་དབང་པོར་འཕོད་པས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལྷ་བ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་མཇུག་
རྒྱགས་པར་གྱིས་སོ།། །།

གོ་བདེ་བརྗོད་བདེའི་ཁ་གཡང་སློབ་གངས་སློངས་ཤེས་རིག་
རྟོག་པས་བརྗོད་སྤྲོད།

སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་གྱི་གཞི་རྒྱ་བརྟན་པོ་ཞིག་མ་ཚུགས་གོང་ནས་
ཚུམ་རིག་གི་ལམ་བུར་བསྐྱོད་རྒྱུའི་གེལ་འཚུབ་དང་རམ་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་མ་
སོན་པའི་བྱིས་པ་ཏུ་ཅང་མང་པོར་སྦྱང་ན། ཚོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རང་
རྒྱ་ཚུགས་པའི་ཤེས་ལྡན་པ་རྣམས་ལྟ་སློབ་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེར་བརྟེན་དེར་མོད་
ཕྱི་ནང་གི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་སྤྱུ་སེར་དང་དགོན་མོང་གཞན་གཞོན་མཁས་སློབ་ཤེས་
མ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུམ་ཡིག་འབྲི་བ་དང་ཚུམ་
ཡིག་སློབ་པ། ཚུམ་ཡིག་སློང་བའི་ཚ་རྒྱུ་བས་ཤིག་འཕྲུང་བཞིན་མཆིས།

ཚུམ་རིག་ལ་དོ་སྣང་དང་གདེང་འཇོག་གི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་གངས་ཅན་པའི་
པོ་རྒྱུས་ཐོག་པལ་ཆེར་བྱུང་མ་སློང་ཞིང་། ཚུམ་རིག་ལ་དོ་སྣང་དང་གདེང་འཇོག་
ཅུང་ཟད་བྱུང་སློང་བ་དེ་ཡང་དགོན་སྡེའི་ཁོར་ཕུག་ཚུང་ཚུང་ཞིག་གི་ཁོད་ཏུ་སྤྱུ་
དབྱངས་ལེན་པའི་སེར་མོ་བའི་སྤེ་ཚན་ཁག་ཅིག་མ་གཏོགས་སྤྱུ་པོ་དང་མོང་སྡེའི་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་དེ་ཅམ་བྱུང་སློང་མེད། གནའ་དེང་འཇམ་གླིང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཅི་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེའི་ནང་ཚུམ་རིག་ལ་དོ་སྣང་དང་ཚུམ་རིག་ལ་གདེང་འཇོག་
རི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཚད་དཔོག་
ཐུབ་པའི་གནས་ཕྱགས་གཞི་ལ་བཞག་ན། མོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་ཚུམ་རིག་ལ་
དུང་ཞེན་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ་འདིས་ངེད་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་སྲུང་བཞིན་
སློངས་འཇོག་གི་སློང་ཏུ་བསྐྱེད་མེད་པ་མཚོན་གྱི་ཡོད་ལ། གངས་ཅན་པའི་ཚུམ་

རིག་དེ་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལེ་བ་དང་སྤྱོད་གཅིག་རིང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ལས་བརྒྱལ་ནས་
མེ་རྟོག་དང་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྤྱོད་ཚེས་བཞིན་སྤྱོད་མང་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པའང་མཚོན་གྱི་ཡོད།

ང་ཚོའི་ཚོམ་རིག་གི་སྤྱོད་ཚེས་ལྷུ་ར་འདྲིའི་ནང་སེར་མོ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་
ལངས་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་མཐུན་པའི་ཚོམ་རིག་གི་མེ་རྟོག་དམར་པོ་དང་སེར་པོའི་
རིགས་བཞད་ཡོད་ལ། སྤྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་མཐུན་པའི་ཚོམ་རིག་
གི་མེ་རྟོག་དཀར་པོ་དང་ཁྲ་ཁྲའི་རིགས་ཀྱང་བཞད་ཡོད། སྤྱོད་པོ་ཉམས་སྤྱོད་
ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་དང་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཚོམ་རིག་གི་མེ་རྟོག་སྤྱོད་སྤྱོད་
རིགས་ཡོད་ལ། གཞེན་སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་ཅན་གྱི་མཚོང་འདོད་དང་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་
ལྷ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཚོམ་རིག་གི་མེ་རྟོག་གསར་པའང་བཞད་བཞིན་མཆིས།
སྤྱོད་ཚོགས་ལ་འགན་ཁུར་ཡོད་པའི་ཚོགས་ལས་གངས་ཅན་ཚོམ་རིག་སྤྱོད་ཚེས་
འདྲིའི་ནང་གནའ་པོའི་དུས་དང་མི་འདྲ་བར་སྤྱོད་པའི་ཚོམ་རིག་ཡོད་ལ་སེར་མོ་བའི་
ཚོམ་རིག་ཀྱང་ཡོད། སྤྱོད་པོའི་ཚོམ་རིག་ཡོད་ལ་གཞེན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོམ་རིག་ཀྱང་
ཡོད། ཡང་སྤྱོད་ཚོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་བསམ་སྤྱོད་འབྲེལ་སོ་
གསལ་བར་འཛོམས་ཤིང་ཁ་དོག་དང་འི་དང་རོ་དང་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་པ་སོགས་མི་
འདྲ་བའི་ཚོམ་རིག་གི་མེ་རྟོག་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཞིག་དེར་ང་ཚོའི་མིག་གི་བདུད་ཅིར་
གྱུར། མདོར་བརྒྱུས་ནས་བརྗོད་ན་ང་ཚོའི་ཚོམ་རིག་འདྲི་སྤྱོད་འཛོམས་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཚོགས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལ་མཚོན་ན། མགོ་སྤྱོད་འཛིན་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་གཙོས་
སྤྱོད་པོ་རྒྱམས་ནས་བརྒྱུད། དམག་སྤྱོད་དང་དམག་དཔོན་གྱིས་གཙོས་དམག་མི་

ནམས། དེ་བཞིན། ཉེན་རྟོག་པ། ཚན་རིག་པ། ཚད་ལས་པ། ཚོས་ལྷགས་པ།
སྲིད་དོན་པ། ཞིང་པ། བཟོ་པ། ཚོང་པ་སོགས་རང་རང་སོ་སོའི་ལས་དོན་དང་
མཐུན་པར་ལྷ་ཚུལ་འདོན་པ་དང་རལ་རྩལ་བྱས་པ་ཡིན་ན། སོ་སོར་གྲུབ་འབྲས་
མྱེད་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་གི་ཐོག་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཡང་འཇམ་སྲིད་
འདིའི་སྟེང་སྲོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་སྤྱན་སྲུལ་ཚོགས་པ་དང་ཡར་རྒྱས་འགོ་
ཡིན་ཡོད།

དེ་ལས་སློབ་སྟེ་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ལས་ལ་དོ་སྣང་དང་འབད་རྩལ་
མི་བྱེད་པར་གཞན་བཟོ་བའི་ལས་དོན་ལ་བྱས་གཏོགས་བྱས། ཚོང་པ་རང་གི་
ཚོང་ལས་ལ་སློ་སེམས་མི་གཏོད་པར་གཞན་དམག་མིའི་ལས་དོན་ལ་སླེ་བྱས་
དང་དབྱེད་སྦྱང་བྱས། དམག་མིས་དམག་དོན་སྦྱང་བ་དང་དམག་གི་སློང་བཟུང་
སོགས་མི་བྱེད་པར་ཚན་རིག་གི་ལས་དོན་ལ་ལྷ་ཚུལ་འདོན་པ་དང་དབྱིངས་
ཞུགས་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། བྱེད་དགོས་པའི་རང་འཁྲིའི་ལས་དོན་མི་བྱེད། སྦྱང་
དགོས་པ་དང་བསམ་དགོས་པའི་རང་འཁྲིའི་རལ་རྩལ་མི་བྱེད་མི་སྦྱང་མི་སེམས་
པར་བན་ཚུན་སྤྱན་བཅོར་ཁོ་ནས་དུས་འདས་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མངའ་
ཐང་ཉམས་རྒྱུད་འགོ་བ་ལས་ཡར་རྒྱས་མི་སྲིད་པ་རྣམས་རིག་གི་སྦྱེད་ཚལ་
འདིའི་མངའ་ཐང་རྒྱས་པ་ལའང་དེ་དེ་བཞིན་ཡིན་པ་གངས་ཅན་པ་ཀུན་གྱིས་
མཁྲིན་དགོས་པ་གལ་གནད་ཅིག་ཏུ་མཐོང་།

དེ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ནས་སྦྱང་ཅམ་བྱས་པའི་སྤྱན་སྲུལ་ཇི་ཚོགས་སུ་འགོ་
བཞེན་པའི་རྩལ་རིག་གི་སྦྱེད་ཚལ་འདིའི་ནང་ལོ་རོ་བཅུ་ལྷག་འགའི་ཡར་སློན་
ནས་གསར་སྦྱིས་བྱུང་ཞིང་དེང་ཡང་འཚོ་བཞིན་པའི་སྲིན་འབྲུ་གདུག་པ་ཅན་

ཞིག་གཡོ་འགྲུལ་གྱི་ཉིན་འདུག་པ་ནི་ཆེས་དངངས་སྐྱབ་གི་གནས་ཤིག་ཏུ་
མཐོང་། མ་ཟད་ཁ་ཅིག་གིས་སྲིན་འབྲུ་གདུག་ཅན་དེས་ཚོམ་རིག་མེ་ཉོག་གི་ཚ་
བ་ཟ་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་པར་ད་དུང་དེ་ཉིད་གཅེས་ཉར་གྲིས་སྤྲོས་
སྟོབས་བརྟམས་སུ་འཇུག མ་ཟད་གདུག་ཅན་གྱི་སྲིན་འབྲུ་དེར་བསྐྱབས་བརྟོན་
དང་ཡོན་ཏན་སྟོབས་མཁན་གྱི་ལྷུ་མ་ར་བ་ཁ་ཅིག་མདོན་གསལ་དོད་པོས་བྱུང་དང་
འབྱུང་བཞིན་མཆིས། ལྷུ་མ་ར་ལྟ་སྦྱོང་ཆེད་ལས་པས་སྲིན་འབྲུ་དེའི་ཉེས་སྦྱོན་གྱི་
ཆ་དོ་སྟོན་བྱས་ནའང་སྐྱབས་པ་ལྷ་ཚུགས་ཀྱི་ལངས་སྟོབས་འཛིན་མཁན་ཡང་
མཐོང་བས། འགན་སྲུང་མེད་པའི་མི་འདི་འབྲུ་ནི་ཤ་ཆ་བའི་གནས་ཤིག་ལས་
གཞན་བྱ་བས་ཟད།

ཁ་གསལ་པོར་བརྟོན་ན། དེར་ཚོམ་ཡིག་གི་ལམ་བུར་བསྐྱོད་མ་ཐག་པ་
ཁ་ཅིག་གིས་ཉོག་བདེ་བ་དེ་དང་ཉོག་བརྟོན་བདེ་བ་དེ་དང་ཉོག་ཉེན་ཁ་སྐྱད་དང་
བསྐྱབ་ཉོག་པའི་ཁ་གཡང་བསྐྱབས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་ཅི་ལོག་གི་ལམ་བུར་
སྐྱབས་ཐེན་པ་མ་ཟད་གཞན་ཡང་འཛིན་སུ་དུང་བའི་ལམ་བུ་དེར་འགྲུགས་
གྱི་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ངས་བཤད་བྱའི་སྲིན་འབྲུ་གདུག་པ་ཅན་དེ་ཡིན།
གོ་བདེ་བ་ཞེས་པ་ནི་གདུག་ཅན་གྱི་སྲིན་འབྲུ་པོ་དེ་ཡིན་ལ། བརྟོན་བདེ་བ་ཞེས་
པ་ནི་གདུག་ཅན་གྱི་སྲིན་འབྲུ་པོ་དེ་ཡིན། ད་དུང་འཛིན་ཉེན་པའི་ཁ་སྐྱད་ལ་
བསྐྱབ་ཉོག་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅེས་སྤྲོས་རང་གི་ས་མ་ལས་ཀྱང་ཞེད་སྐྱང་ཆ་
བ་ཞིག་ཡིན། གདུག་ཅན་གྱི་ལམ་ལུམ་སྤྲོས་གསུམ་པོ་འདི་ད་ལྟ་སྟོབས་ཞན་པ་
དང་གངས་ཉུང་བའི་སྐབས་ནས་ང་ཚོས་འབྲུར་འཛོམས་གྱི་དགོས་པ་ལས་སྐྱད་
མར་དེ་ལས་སྟོབས་ལྡོག་ནི་ང་ཚོས་སྐྱབས་ཉེད་པའི་སྐབས་དང་འབྲུལ་བར་འགྱུར་

བས། དེའི་ཚེ་མངོས་སྐྱབ་རྣམ་པར་བཟ་བའི་ཚོམ་རིག་སྐྱེད་ཚམ་འདི་ཅ་མེད་
གཏོང་ངེས་སུ་མཐོང་།

ད་ནི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་གཞི་ལ་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱར་ཚོམ་རིག་ལ་གོ་
བདེ་པོ་དགོས་ཞེས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་སོགས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་བརྗོད་མཁས་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
སོགས་པའི་ལམ་སྟོན་ལྷག་པོར་བསྐྱུལ་ཡོད། དེ་བཞིན་རྟགས་འཇུག་གི་མིང་
མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་སྐབས་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་པ་དང་བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ་
ཞེས་བརྗོད་བདེ་བའི་དབང་དུ་བཏང་བའི་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་
པར་གསུངས་ཡོད་པས། བོད་ཀྱི་བརྗོད་རིག་པར་གོམས་འདྲིས་རྒྱང་ཞིང་
ཤེས་ལྡན་པར་རྗོམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མཁས་དབང་དེ་དག་གིས་གོ་བདེ་བ་དགོས་
ཞེས་པའི་བརྗོད་དོན་རིམ་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་བོད་
ཀྱི་བརྗོད་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཐལ་རྒྱལ་དུ་མཆིལ་མ་དོར་དོར་བྱེད་པ་
ལྟོ་མ་ཡིད་སྐྱོ་བའི་གནས།

མཁས་དབང་དགེ་ཚོས་ཀྱིས་ཚོམ་ཡིག་གོ་བདེ་བ་དགོས་ཞེས་པ་ནི། ཚོམ་
ཡིག་གང་ཞིག་མངོན་བརྗོད་དང་བརྗོད་ཉིད་གིས་བཅིངས་བྲགས་ནས་མཁས་སྐྱབ་
བར་མ་སྐྱས་ཀྱང་གོ་བ་ལེན་མི་ཐུབ་པའམ་ཡང་ན་གང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་
དོན་དེ་ཉིད་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆེད་སྦྱོར་ལ་མ་མཁས་པར་ཆེད་གི་ལོ་མས་དོན་གྱི་
འབྲས་བུ་བསྐྱིབས་ཏེ་གོ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་སོགས་མདོར་ན་ཚོམ་གྱི་
རྒྱ་རྒྱུ་ལ་འདོན་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་དམན་པས་གོ་རྒྱུ་ཚོར་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཚོམ་
རིག་མང་པོ་ཞིག་གྱུར་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་དང་། མ་ཐང་ཁ་ཅིག་གིས། རང་གི་

ཚུམ་ཡིག་ནང་མཁས་མདོག་དང་རྗེག་མདོག་གིས་མཐོ་ཚིག་དང་མཐོགས་ཚིག་
འབའ་ཞིག་བཅུ་དེ་རང་གི་བསམ་བར་མཁས་ཉམས་སུ་སྒྲོམ་ཡང་གཞན་
ཀྱིས་སློབ་སྐབས་ཤིན་ཏུ་གོ་དཀའ་བར་གྱུར་བ་དེ་འབྲེལ་རིགས་གྲིས་ན། ཚུམ་
ཡིག་དེས་སྤྱི་ཚོགས་སྤང་བུས་པ་འདོན་མི་སྤུབ་གཤིས། གཞན་ཀྱིས་གོ་བ་ལེན་
སྤུབ་པའི་ཚུམ་ཡིག་འབྲི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ལོས་ཡིན།

ད་དུང་མདོན་གསལ་དུ་བཏང་ན། དཔལ་དོན་གྱུབ་ཀྱིས་ཚུམ་རིག་སློབ་
འིད་ཀྱི་ཟིན་གྲིས་ནང་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་ནའང་ངེས་པར་དུ་རང་གི་ཚུམ་ཡིག་ནང་འབྱུར་དུ་དོད་ནས་མདོན་བར་
གསལ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། གཞན་ལ་དོ་རྒྱུ་བྱེད་བའམ། བརྗོད་ཅིང་
བསྐྱབས་པའམ། འཁང་ར་གྱུར་བའམ། བཅུ་ཞིང་དུང་བའམ། ཁོང་ཁོ་བའམ།
འདོད་ཅིང་ཆགས་པའམ། ཡང་ན་གཞན་དོན་གང་ཞིག་དཔྱད་པ་སོགས་མདོ་
དོན་དེ་དག་གང་ཡིན་ཡང་སློབ་པ་སོའི་སེམས་ཀྱི་སྤོང་ལོང་དུ་གསལ་ལེར་འཆར་
སྤུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁོང་དག་གིས་གོ་བ་དེ་བ་ཞེས་པའི་མ་སྟོན་
བཅུ་དེ་སྤྱད་པ་ཞིག་ལས། གོ་བ་དེ་དགོས་ཞེས་པ་དེང་ཁ་ཅིག་གི་ཞེ་འདོད་ལྟར་སྤུམ་
ཉགས་དག་གསུམ་གྱི་གཞི་རྩ་དང་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་གང་འདྲ་འདྲ་དང་གང་
འདྲ་འདྲ་གཏུན་ནས་ཡིན་མི་སྲིད་དེ། མཁས་དབང་དགེ་ཚོས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན།
ཁོང་གི་ཚུམ་ཡིག་འཛོམ་ཆེན་དེའི་ནང་བརྗོད་རིག་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོགས་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། མིག་ལྡན་ཀུན་གྱིས་
ཁོང་གི་གསུང་འབྲུམ་སོད་གསུམ་སོ་དེ་ཉིད་སློབ་དང་ཤེས་ངེས་ཡིན། ཁོང་
གིས་ཚུམ་ཡིག་ཅེས་པ་དེ་གོ་བ་དེ་གོ་དགོས་ཞེས་ཞུས་གདམས་གནང་སྲོལ་ཡོད་

བ་བཞིན་ཁོང་གི་ཚོམ་ཡིག་རྣམས་ཀྱང་གོ་བ་ལེན་བདེ་བའི་བྱང་ཚུལ་སྣེ་ཡོད་
ཀྱང་། གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་འོ་ཞེས་དང་སང་གི་ཚོལ་ཚུང་ལག་ལེན་གྱི་སྣང་སྣང་
ཉག་ས་དག་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་དོག་རོལ་སྤྱི་ཚམ་བཏང་མེད་པ་མ་ཟད།
ཁོང་གིས་སྤུས་ཉག་ས་དག་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཉ་ཅང་གཅིག་སུ་ཆེན་
མཚན་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་སྐད་ལ་ལོན་ཏུ་མཐོང་ཆེན་དུ་བབྱང་ནས་
ངེས་པར་དུ་སྤྱི་གཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིག་སྐད་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚོམ་ཡིག་འབྲི་
དགོས་པ་ལས། བདེ་སྤོད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་སྐད་འབྲི་མི་རུང་ཚུལ་སོགས་
ཁ་གསལ་གཏིང་གསལ་གྱི་སློན་ལུང་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མའི་ནང་གསུངས་
ཡོད།

གོ་བདེ་བ་གཙོ་བོར་བབྱང་བ་ལས་བདེ་སྤོད་རིག་པ་གཙོ་བོར་བབྱང་མེད་
ཅེས་མགྲིན་བཟང་གླང་པོའི་བརྟུལ་ལུགས་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་རི་མོར་ཡང་པ་བ་
ཟེན་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་འདི་གེ་ཉེན་ཁ་སྐད་དང་བསྟུན་གང་ཐུབ་ཀྱང་དགོས་ཞེས་
མད་དང་རྣམ་དཔྱད་འགྲོ་སྐྱེས་དང་ཀྱང་ཆོག་གི་འབྲི་ལུགས་རྣམས་གཞུང་སྤུས་
ཉག་ས་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་མི་འབྲི་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་འདྲ་འདྲ་འབྲི་
བ་སོགས་ལེ། སྤྱིར་གངས་ཅན་པའི་ཤེས་རིག་ལ་འགན་ལ་ཁུར་བ་དང་། རྩེ་བྱ་ག་
ཏུ་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་རྗེས་མ་དག་ལ་འགན་ལ་ཁུར་བ། ཡང་སློབ་སྦྱོར་དང་
ཉིད་ཀྱི་སློབ་རྒྱ་ཚུང་ཞིང་མིག་རྒྱུད་ཐུང་བའི་སྤོད་དཔོན་སོ་བྱས་པ་བཅས་ལས་
དགོ་མཚན་ཅི་ཡང་མ་མཆིས། ཡི་གེ་གང་ཞེས་ཡིན་ནའང་འདི་གེ་ཉེན་འདིར་
ཡུན་རིང་སོར་གནས་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཨང་དང་སོ་ལོ་ཡི་གེ་དེའི་སྤྱི་གཞུག་གཞི་བརྟེན་
སྤོད་རིག་པ་རང་རྒྱ་འཕེར་བ་ཞེས་དང་ཁ་གསལ་གཏམ་རྒྱུད་འབེབས་རང་བཞིན་ཅན་

ཞིག་ཡོད་མིན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཡི་གེ་དེའི་བརྒྱུད་འཛིན་པ་ཚོས་
དེ་དང་མ་འགལ་བར་སྐྱོད་སྐབ་མིན་ལ་རག་ལས་ཡོད་པས། ང་ཚོའི་མི་རིགས་
འདིར་མཚོན་ན་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིའི་བཀའ་འདྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཡིག་གི་སྐྱམ་
རྟགས་དག་གསུམ་གྱི་ཅ་བ་དང་དེ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་ཤིན་ཏུ་ཁ་གསལ་ལ་
གཏན་འབེབས་རང་བཞིན་ཅན་བཅས་ཚང་དགོས་པའི་བྱུང་བ་ཡོངས་སུ་ཚང་
ཡོད།

དེ་རིང་ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་སྐད་རྒྱུ་དེའི་འགོ་
ལྷགས་གཅིག་ཅིས་མེད་བཏང་ན། སང་ཉིན་དེར་གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཁྱེད་རྗེས་
སུ་ལྷགས་ནས་བརྗོད་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་སྐད་དང་རྒྱུ་དེའི་འགོ་སྐྱེད་ས་
གཞན་ཞིག་ཅིས་མེད་གཏོང་བར་འགྱུར། གནངས་ཉིན་དེར་ཡང་གཞན་ཞིག་གིས་
ཁ་སྐད་དང་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་སྐད་རྒྱུ་དེའི་འགོ་སྐྱེད་ས་གཞན་ཞིག་ཅིས་མེད་
དུ་གཏང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ངེས་གོམས་སུ་གྱུར་ནས་མཐར་འཇོག་བརྗོད་
རིག་པའི་གཞུང་ལྷགས་འདི་ཅ་བརྒྱུ་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་
ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱ་རིག་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཆེན་མོ་
འདི་འགྱུར་བཞིའི་སྐོང་དུ་སྐྱེས་སོང་ན། ཅ་བ་རུལ་བའི་སྐོང་སོང་ཡལ་ག་ལོ་མ་
དང་མེ་ཉོག་འབྲས་བུ་སོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་ལྟར་རིག་པའི་གནས་ཀྱང་གྱི་
ཅ་བ་བརྗོད་རིག་པ་འདི་སྐྱོན་ཆག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་བཟོ་དང་གསོ་
བ་ནང་དོན་རིག་པ་སོགས་སྐར་ཡོད་ཀྱི་རིག་གནས་གཞན་ཀྱང་ཀྱང་རང་ཡལ་
དུ་འགྱུར་རྒྱུ་དང་། སྐར་མེད་པའི་རིག་གནས་གསར་གཏོད་ནང་འདྲེན་སོགས་ཀྱི་
རྟེན་མེད་པས་ང་ཚོ་གངས་ཅན་པ་ཚོར་གྱོད་གུན་ཏུ་ཅང་ཚབས་ཆེན་ཞིག་སྐྱེས་

མཐུང་འདྲེན་ཚུལ་ལ་མཚོན་ན། སྲུང་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་པ་མང་ཡང་ཕྱིས་སྲུ་
བརྗོད་བདེ་བ་དང་འདྲིལ་རྟེན་པའི་ཉེར་སྦྱོང་དང་བསྟུན་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་
བདེ་འདྲེན་པ་ལོན་ཏུ་མང་ཞེས་གསུངས་པར་གཞིགས་ན། དེར་མིང་རྒྱང་དང་བྱ་
ཚིག་གི་མིང་མཐུང་གི་རྒྱུར་མགོ་རྫོངས་སྲུ་གྱུར་པའང་བརྗོད་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་འོ་
ཞེས་པ་དང་འདྲིལ་རྟེན་པའི་ཉེར་སྦྱོང་དང་བསྟུན་དགོས་པ་ཞེས་པའི་ནག་ཉེས་
ལོག་ལ་ཁོ་བོས་རྒྱན་དུ་ངོས་འདྲིན་བྱེད།

ད་ནས་ཡར་བརྗེས་པའི་བཟང་བྱ་བཅུ་ལྔ་ལ་བཞེས་པའི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
བརྗོད་ཆེད་ལ་དག་མཚོང་མཚོང་དང་དེས་དཔེན་པའི་རྩོམ་ཡིག་དག་ལ་གཉེན་
མཚོང་མཚོང་བྱས་ནས། དུ་མ་ཞེག་གིས་རྩོམ་ཡིག་འདི་ནི་མངོན་བརྗོད་དང་བརྗོད་
ཆེད་གིས་མ་བཅེངས་པར་གོ་བདེ་པོ་ཞེ་དག་འདུག རྩོམ་ཟེར་དུས་འདི་ལྷོ་བྱ་
དགོས་ཞེས་དང་། མངོན་བརྗོད་དང་བརྗོད་ཆེད་གིས་མ་བཅེངས་པའི་ཁྱད་ཚོས་
ལྡན་ཞེས་ པ་སོགས་ལེགས་ལེགས་དང་ཡག་ཡག་གི་མགོ་བོ་ལྷེན་ལྷེན་
ནས་རིང་པོ་ལོན་མེད་ཀྱང་། དེ་ཞི་ཁ་ཅིག་གིས་ཆེ་གོ་མོའི་རྩོམ་དེབ་དེ་ཞི་སྟོན་
དག་གིས་མ་བརྒྱན་པ་དང་སྡེབ་སྦྱོར་གིས་བཅེངས་མི་འདུག་གོ་ཞེས་རྩོམ་དེབ་
དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཚུལ་དུ་སྐྱེད་བརྗོད་སྡེབ་པ་སོགས་སྟོན་དག་སྡེབ་སྦྱོར་གི་
རྒྱན་དང་བྲལ་བའི་རྩོམ་རིག་ལའང་གོང་བཞིན་ལེགས་ལེགས་དང་བཟང་བཟང་
གི་བསྟུགས་བརྗོད་དང་བསྟོད་ལུལ་ཞེག་ཏུ་སྦྱུབ་བཞིན་འདུག དེ་དག་ཀྱང་གི་
རྩོམ་པའི་ཐུགས་ལ་ཞི་གོང་བརྗོད་ཀྱི་གོ་བདེ་བ་ཞེས་པའི་དོན་དེར་ཐུག་པར་སྦྱང་དོ།
ཁོན་ཀྱང་ངས་བསམ་གཞིག་རེ་བཞིན་ཆེ་སྐྱེད་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གིས་དོན་དུ་སྟོན་
དག་ནི་རྩོམ་རིག་གི་ཉིང་ཁུ་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་ནི་རྩོམ་རིག་གི་མཛེས་རྩལ་ཡིན་པ་

རྟོགས་མེད་ཚོད་ལ། ལྷ་ཅལ་ནི་ཚོམ་རིག་གི་སྲོག་ཤིང་སྟེ་ཡོད་ཚད་ནས་ཡོད་
ཚད་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཡང་ག་ལ་རྟོགས།

ལྷ་མེད་པའི་ཟས་འདི་ནི་ལྷོ་བ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བས་བསྐྱུགས་པར་འོས་སོ། །དེར་
བརྟེན་ཀྱང་གྲིས་བསྐྱུགས་བརྗོད་འོས་པའི་ཟས་ཤིག་བཟོ་དགོས་ན་ཟས་དེར་ལྷོ་
ལྷག་མི་རྒྱུ་ལ་སྐྱུམ་ཡང་ལྷག་མི་རྒྱུ་། ཟས་དེ་ལྷོ་འཚོད་ཁོ་ན་གྱི་དགོས་ཤིང་ས་
ལྷོ་མཁའ་ཞིག་བྱུང་ན། དག་དེ་ཡིད་རྟོན་རྒྱུ་བ་ཞིག་དེད་དམ། དཔེ་དེ་བཞིན་
དུ་སྐྱོན་དག་གི་ལྷོ་མ་ལྷགས་ཤིང་སྐྱེད་སྐྱོར་གྱི་སྐྱུམ་དཔེན་པའི་ཚོམ་རིག་གི་ཟས་
དེར་གནས་ལུགས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་རིགས་མཐུན་ཁ་ཅིག་གིས་རོལ་སྲིད་བ་
ལས། ཤེས་ལྡན་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཟས་དེར་ལྷོ་ཡང་ལྷགས་མི་འདུག་ཅེས་ཡི་
ལྷག་དང་ལྷགས་སུན་གཤམ་དེས་བ་མ་ཟད། ལ་བྱུན་དེར་སྐྱིན་ཚད་ཁ་ལག་ལ་
དེས་པར་དུ་ལྷོ་འདེབས་དགོས་ཞེས་ཞལ་ཏུ་ཡང་སྐྱོལ་དེས་དེད། ལེགས་པར་
སོམས་དང་། ལྷ་མེད་པའི་ཟས་ལ་ལྷོ་བ་ཡོད་སྲིད་དམ།

སྐྱེད་ཚོམ་མགོ་རྒྱུར་ས་ནས་འདུགས་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ལྟར་ཚོམ་མགོ་རྒྱུར་ས་
ནས་གཟུགས་རྒྱ་གལ་ཆེ་མོད། རིམ་པར་རང་གི་སྐྱོ་གྲོས་ནར་སོན་རིམ་བཞིན་
རང་གི་ཚོམ་ཡིག་གྱུར་ནར་སོན་པར་བྱས་ཏེ། ལྷོ་བ་དང་སྐྱེད་སྐྱོར་སུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་རོ་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་ཚོམ་རིག་གི་རྒྱུར་བཙོན་དགོས། གལ་སྲིད་
རྒྱ་ཅལ་གྲིས་ཡོངས་སུ་གཏམས་པའི་བྱིད་ཀྱི་ཚོམ་ཡིག་དེ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་
ལྷོན་པོ་ཚོས་མ་གོ་ན་དེ་ནི་མི་ཤེས་པའི་ལྷོན་པོ་ཁོ་རང་ལ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་
སྐྱོན་ཡིན་པ་ལས། ཚོམ་ཡིག་གི་སྐྱོན་ག་ལ་ཡིན། ར་ཚོས་མི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་
པའི་གནས་སུ་ཡང་བྱིད་ནས་རྒྱ་ཅལ་གྱི་རོ་བུས་སྐྱོར་འདུག་དགོས་པ་ལས།

མར་མི་ཤེས་པའི་གནས་སུ་བབ་སྟེ་སྐྱུ་ཅུལ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཚོམ་རིག་གི་སྲོང་
ཤིང་དེ་དོར་ནས་སྲོང་པའི་པ་ཀའ་མ་ཀའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེན་མ་གང་འཁྲོལ་གྱི་ལབ་
སྲོང་ལྟ་བུའི་ཚོམ་ཡིག་གིས་ནས་བཞུགས་ན་ཤེས་མ་ཤེས་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཞིག་
མཆིས།

ང་ཚོས་ནམ་ཡང་གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་འོ་ཞེས་སུམ་རྟགས་སོགས་བོད་ཀྱི་
སྐབ་མིན་རིག་གནས་དོན་རོལ་གཏོང་བའི་སྐབ་པོའི་ལམ་བུ་དེར་སྐྱོད་མི་ཅུང་
ཉེ། ལམ་བུ་འདི་ནི་བོད་གངས་ཅན་པའི་རིག་གནས་འཆི་ལམ་དུ་འཁྲིད་བྱེད་ཅིག་
ཡིན་པས་ཉེ། ང་ཚོས་གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་ལ་བརྟེན་
ནས་མངོན་བརྗོད་པལ་ཆེར་གཡུགས་ཟེན་ལ། ད་ནི་སྐབ་ངག་དང་སྟེབ་སྐྱོར་ཡང་
དོར་ལ་ཉེ། མ་ཟད་སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་བརྒྱལ་ལ་རམ་
བཞིན་འདུག ཕྱིན་ཆད་དུང་ང་ཚོའི་རིག་པའི་གནས་ཆེན་བཅུ་ལས་ཅི་ཞིག་ཅ་
མེད་གཏོང་འདོད་ཡོད་དམ། ཅི་ཞིག་ཅ་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཡོད་དམ།

རྗེ་ས་བཏ་གྱིས།

དམ་བ་རི་ལྟར་རྒྱད་སྐྱུར་ཀྱང་།།
སྐབ་པོ་འཇུག་པའི་ལམ་མི་འགོ།།
ཆར་འདོད་བྱིའུ་སྐྱོམ་ན་ཡང་།།
ས་ལ་བབ་པའི་ཚུ་མི་འཇུང་། །ཞེས་དང་།
མཁས་དབང་དགེ་ཚོས་གྱིས།

ལྷན་པོ་རང་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ཡང་།།
རང་ཉིད་ལྷན་པོའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བ།།
དེ་ནི་མཁས་པའི་དམ་ཚིག་དང་པོ་རྟེ།།
སློབ་ལ་བབ་ཀྱང་འབད་བས་བསྐྱང་བར་བྱ། །

ཞེས་པའི་ཚུལ་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱས་ཏེ་རང་ཚུགས་ཡོད་པ་ཞིག་གལ་མི་ཆེའམ།

འགྲོང་རྒྱུ་ཚོས་རྗེ་མཚོ་བློང་དགེས་པའི་དབང་པོར་འབོད་བས། ལྷ་འགྲུང་མཐོ་
སློབ་མདོ་ལྷགས་རིག་པའི་འབྲུང་གནས་གླིང་དུ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༡ ཟླ་བ་ ༠༡ ཚེས་
༡༣ ཉིན་རྗོགས་པར་གྲིས་སོ།།

མཁས་སྐྱོན་སྲུ་ཡིན་ཡང་སྲུ་ཉམས་དང་མ་འགལ་བ་གལ་ཆེ།

སྲིར་རྒྱུན་ལྡན་འཚོ་བའི་ཁོད་དུ་གངས་རི་བ་རྣམས་པན་ཚུན་རང་རང་སོ་
སོའི་ཡུལ་སྐྱད་དམ་ཁ་སྐྱད་ཐོག་གེང་མོལ་དང་ཁ་བརྟེན་ལྷན་པ་འགོག་ཏུ་མེད་
ཡང་། ཡི་གེ་འབྲི་སྐབས་སྲུ་ཁ་སྐྱད་ཀྱི་སྲུ་གངས་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་པར་སྲུ་
ཉམས་དག་གསུམ་གྱི་འགོ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་འབྲི་དགོས་པ་ནི་ཚོས་དང་
འཛིན་ཉེན་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གནད་དོན་འིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་
མིག་རྒྱུང་ལྷང་བའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆེ་ས་ནས་མཚོ་བསམ་མི་བཞེས་པར་
རང་སྣང་གང་ཤར་གྱིས་ཡུལ་ལྷང་གྲེ་བྲག་པ་སོ་སོའི་ཁ་སྐྱད་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འགོད་
གང་ལུབ་གནང་བཞིན་པ་ནི་ཆེས་འིན་ཏུ་སློ་པམ་གྱི་གནས་འིག་ཡིན།

སྐྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

སྲིར་སྐྱད་ལའང་པལ་སྐྱད་དང་ཚོས་སྐྱད། ཁ་སྐྱད་དང་ཡིག་སྐྱད། སྲི་སྐྱད་
དང་ཡུལ་སྐྱད་བཅས་དབྱེ་བ་རྒྱག་ཏུ་མཚོང་བ་ལས་ཡིག་སྐྱད་དང་སྲི་སྐྱད་གཉིས་
དོན་གཅིག་ཡིན་པས་གངས་ཅན་པའི་སྲི་སྐྱད་ནི་ཡིག་སྐྱད་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་
པ་དང་། ཡིག་སྐྱད་ནི་བརྗོད་དང་མཐུན་པའི་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་སྐབས་བརྗོད་
སྐྱདས་པའི་གངས་ཅན་པ་ཞིག་ཡིན་ནས་བརྒྱུད་ཡིག་སྐྱད་འདི་མི་གོ་བ་མེད་ལ།
བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་དག་ལས་བཤད་པའི་ཡི་གེའི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱུད་དང་མཐུན་
པའི་སྲུ་གངས་དག་བོད་ཀྱི་སྲི་སྐྱད་སྲུ་གངས་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སློས།

ཡིག་སྐད་དེས་བཟོད་བྱ་སྟོན་སྐབས་པལ་སྐད་དང་ཚེས་སྐད་གང་གིས་བྲིས་ཀྱང་
རུང་ཁྱད་མེད་དེ། པལ་སྐད་ཅེས་པ་རྒྱན་ལྡན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མིང་ཚིག་བེད་
སྤྱད་པའི་སྐད་ཅིག་དང་ཚེས་སྐད་ཅེས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་ཡང་གྲགས་ཤིང་
ཅུང་གནས་བབ་མཐོ་བའི་མིང་ཚིག་དག་བེད་སྤྱད་པའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་པས་གང་
ལྟར་བྲིས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་གིས་པལ་སྐད་ཤ་སྟག་གཅིག་སུ་
བརྒྱང་ནས་པལ་ཚིག་འབའ་ཞིག་གིས་གང་བའི་ཚེས་ཡིག་འབྲི་བ་དང་ཁ་ཅིག་གིས་
ཚེས་སྐད་ཤ་སྟག་གཅིག་སུ་བརྒྱང་ནས་མཐོ་ཚིག་ཁོ་ནས་ཚེས་ཡིག་འབྲི་བ་སོགས་
ནི་སྟོགས་སུ་སྤྱངས་སྟབས་ཚེས་ཡིག་རོ་རུས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲུབ།

པལ་སྐད་དང་ཚེས་སྐད་ཅེས་པ་ནི་གཙོ་པོས་ཀྱི་ཁྱད་ཅེས་ལས་སུ་ལྟགས་
དང་མཐུན་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁ་སྐད་ཅེས་པ་ནི་བཏོན་
སྟོན་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་པར་རང་གི་ཁའི་སྐྱ་གདངས་གཙོ་བོར་བརྒྱང་བ་ཞིག་
དང་། དུལ་སྐད་ཅེས་པ་ནི་དེ་དང་སྟོགས་མཚུངས་དུལ་ལྷུང་གྲེ་བྲག་པའི་སྐད་
ཅིག་ཡིན་སྟབས། བོད་སྐྱི་ཡོངས་ལ་བཏོན་སྟོན་གྱི་རུས་པ་མི་ལྡན་ཞིང་བོད་རིག་
པ་འཆི་ལམ་དུ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་དུག་སྟུ་བྱ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཏན་ནས་ཡིག་
ཐོག་ཏུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་མི་རུང་། དེ་ཡང་ཚེས་རྗེས་པཎ་གྱིས་ཡི་གེའི་སྐྱེར་བ་
ལས། འདྲིར་མང་སྟོས་པས་ཅི་ཞིག་བྲ། །ཚེས་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པ་ཡིས། །རང་
དུལ་སྐད་དམ་སྤང་བར་བྲ། །ཞེས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་མང་བོའི་གོང་ནས་གཞན་པའི་
ལོགས་བཤད་འདི་མཁས་སྟོན་ཀུན་གྱིས་ཅེས་ཀྱང་ལག་ལེན་དུ་གཞན་གལ་ཆེ།
དེ་ཡང་དེད་དར་ཆེ་བའི་སྤྱད་ཚེས་དང་། དབྱུད་ཚེས། འབོལ་ཚེས། བསྐྱུར་ཚེས།
བཀའ་སྟོན་དང་བཅར་འདྲི་ སྐྱ་པལ་སོགས་བསྐྱེད་སྐབས་ཨ་མའོ་བ་རྣམས་གྱིས་

ཚིག་སྒྲིབ་ཞིང་སོགས་དང་ནི་སྐྱ་གི་སྐྱ་སོགས་སྐྱམ་ཉལ་ས་བཞིན་མི་སྐྱོར་བ་
དང་དཔུང་གཙང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཨི་ལྡན་གྱི་སྒྲིབ་དང་མིང་ཚིག་འགའ་ཞིག་སྐྱམ་
ཉལ་ས་བཞིན་མི་སྐྱོར་བར་ཁ་སྐྱད་གྱི་སྐྱ་གཤངས་རི་བཞིན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བེད་སྐྱོད་
བྱེད་པ་མང་པོ་མཐོང་། འོན་ཀྱང་སྐབས་ལོགས་པ་ཞིག་ལ་ཁམས་པ་རྣམས་ལ་དེ་
ལྟར་སྐྱོན་མ་མཐོང་བས་མ་མཐར་ཡང་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ལས་གཅིག་ལ་སྤྱི་སེམས་
ཟེར་བ་དེ་ལྡན་འདུག་སྟེ།

སོ་སོའི་སེམས་ནང་སོ་སོའི་ཡུལ་ཡུང་གྲེ་བྲག་པར་ཞེན་ཞོག་གམ་ཡང་ན་
གནས་ལུགས་མ་ཤེས་པར་ཡུལ་ཡུང་གྲེ་བྲག་པའི་ཁ་སྐྱད་རེ་ཡི་གེར་བེད་སྐྱོད་
གང་ཐུབ་བྱས་ན། དེས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཐོག་གི་སྤྱི་སྐྱད་ལ་གོད་ཚབས་ཉ་ཅང་ཆེ།
ཐད་ཀར་བལྟས་ན་ཐད་དང་རྣམ་དཔེ་རེ་རྒྱང་ཁ་སྐྱད་ལྟར་གིས་པ་རྒྱང་ཐད་ཅིག་
གིས་ཐབ་གོད་ཆེན་པོ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་སྟེ་སྤྱི་སྐྱད་ཀྱི་ཡུང་། ལུགས་ཐག་རིང་པོར་
བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐབས་འིན་ཏུ་ཉེན་ཆེ་ཡུང་ཕོལ་གྱི་སྐྱ་འདྲེན་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ།

དཔེར་ན། ཨ་མདོའི་ཡུང་སྐྱད་རེ་རྒྱང་པོད་ཡིག་ནང་བེད་སྐྱོད་བྱས་པར་སྐྱོན་
འགོག་མ་ཐུབ་ཆེ། དེམ་བཞིན་པོད་གྱི་ཡུལ་ཡུང་གྲེ་བྲག་པ་གཞན་ཚོས་ཀྱང་
རང་རང་གི་ཡུལ་སྐྱད་མཁེགས་པོ་རེ་རྒྱང་རེ་རྒྱང་བྱས་ནས་འཕོར་ཆེན་ཞིག་ཚོམ་
ཡིག་ནང་བེད་སྐྱོད་མི་བྱེད་པའི་ཁག་ཐེག་སྐྱུས་ཀྱང་དགའ་ཞིང་དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡུང་
གྲེ་བྲག་པ་མང་པོས་སྐྱམ་ཉལ་ས་དག་གསུམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཐ་སྐྱད་ཡོངས་སུ་
སྐྱོད་ན། བམ་ཞིག་ང་ཚོའི་སྐྱམ་ཉལ་ས་དག་གསུམ་ཅུས་མེད་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་དང་།
སྤྱི་ཡོངས་ཀྱིས་བོ་ཅུས་པའི་སྤྱི་སྐྱད་དམ་ཡིག་སྐྱད་ལུན་སྐྱམ་ཚོགས་པ་འདི་དེམ་
བཞིན་ཅ་བརྒྱུ་ཏུ་འགྱུར་དེས་པས་ན། མི་རྒྱུང་ས་ནས་གསོད་དགོས་པ་དང་།

མེ་སྐྱལ་ཚུང་འུས་ཀྱང་རྩ་ལྷན་ལེ་ཅམ་སྲེག་པའི་དཔེ་ལ་སློབ་སྦྱོང་གིས་གངས་
ཅན་པ་ཀུན་གྱིས་གནས་སྐབས་ཅམ་དང་རང་གི་ལུང་ཚན་གྱེ་གྲག་པའི་ཞེན་
ཁོག་གཅིགས་ཆེན་ཏུ་མི་གཟུང་བར་སྤྲུགས་བསམ་རིང་པོ་དང་སྦྱི་འགན་དང་སྦྱི་
སེམས་སྣན་ཐོག་ཡི་གེ་གི་རྒྱ་ལོ་ལོན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ།

དེར་བརྟེན་སྟོང་ལེ་རི་རིགས་ལ་ཞེན་པ་དཀར་ན། ཚེས་རིགས་ལ་འདུག་སྐབས་
ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་སྤྱི་པའི་པལ་སྐད་དང་། བཤམས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་
ཚེས་སྐད་སོགས་གང་གིས་བྲིས་ཀྱང་རང་སོའི་ཁམས་མོས་སྣང་ཡིན་ན་ཡང་།
མད་རྣམ་དཔྱེ་དང་བྱ་ཆེད་རྣམས་བད་སྟོང་གཞུང་ལྷར་བེད་སྟོང་གཞུང་དགོས།
རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། བརྗོད་བྱ་གཅིག་ལ་རྗོད་ཚུལ་གོ་བདེར་པལ་སྐད་ཀྱི་སྟོན་ནས་
བརྗོད་པ་དང་། བཤམས་ཉམས་བསྟན་ནས་ཁ་ཐུག་མིན་པར་སྟན་ཆེད་དང་མིང་
ཆེད་མཐོན་པོས་བཅིངས་ཤིང་བསྟོར་ནས་བརྗོད་པ་སོགས་རྗོད་ཚུལ་མཐའ་ཡས་
ཀྱང་། དེ་དག་གི་སྟོག་མད་རྣམ་དཔྱེ་རྣམས་ནི་རེས་པར་ཏུ་བད་སྟོང་གི་གཞུང་
ལྷར་སྟོང་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན།

བད་སྟོང་དང་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་མཚན་གཞིར་འགོད་པ།

དེ་ཡང་སྤྱི་ཉམས་དང་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་མཚན་གཞིར་འགོད་ན།
ར་ལྷ་སར་འགོ་གི་ཡིན། ཁ་ལག་ཟ་གི་ཡོད། མགོ་ན་གི་འདུག རེ་སྐྱལ་ལྷ་གི་
ཡོད། ཅེས་པ་སྟེ་དེ། དེ་ཡང་ལྷ་སའི་ཁ་སྐད་རི་བཞིན་བྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
ལས་སྤྱི་ཉམས་དང་གཏན་ནས་མི་མཐུན་པ་ནི། དེ་ལྷར་འདྲི་བ་པོ་རྣམས་སྟེ།

སའི་ཁོང་ཡུག་ནང་འཚར་ལོངས་བྱུང་བ་དག་ཡིན་པ་དང་ཁམས་དང་མདོ་སྐད་
བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་འབྲི་བའི་ཚུལ་དེས་ཤེས་ཀུན།

དེ་ཡང་། ད་བ་ས་ཀྱི་ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུན་ལྷན་ལག་ལེན་དུ། རབ་པ་སྐྱོད་ཀྱི་
ཡིན། ས་ལ་འབབ་ཀྱི་ཡིན། རྱེད་རྒྱབ་ཀྱི་རེད། འདིར་མེབས་ཀྱི་ཡིན་གསུངས།
ཞེས་སོགས་འབྲི་བ་དང་། གང་གི་ཞེས་པ་ལྟར། ས་མཚམས་དམག་མིས་ཉག་
སྐྱོད་པ་འགོག་གི་འདུག སང་ཉིན་ཨ་མ་ཡོང་གི་རེད། ཅེས་དང་། སྐྱོར་ཚུལ་ན་མ་
ར་ལ་གྱི། ཞེས་པ་ལྟར། སྐྱོན་འདིས་ནད་ལ་ཕན་གྱི་རེད། དེ་ལྟར་སྐྱུ་ཀྱི་འདུག
རིན་གོང་འཕར་གྱི་རེད། མཚོད་པ་འདུལ་གྱི་ཡོད། ཅེས་པ་སོགས་སུམ་ཅུ་པའི་
སྐྱ་སྐྱོར་རི་བཞིན་རི་སྟེང་ཅིག་ལག་བརྟན་ཤེད་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདང་
མཐའ་མེད་ཡི་དང་འི། ཞེས་པ་འདང་གསང་བས་རྒྱས་མ་བཏབ་པར་དེའི་དགོངས་
དོན་ལྟར། ལྟ་སར་འགོ་ཡི་ཡིན། ཡུན་རིང་མགོ་ན་ཡི་འདུག རེ་སྐྱུལ་ལྷ་ཡི་ཡོད།
ཅེས་རྗེས་འདུག་འདང་མཐའ་མེད་ཅན་རྣམས་ལ་ཨི་ལྷན་གྱི་ཡུད་ཡི་དང་འི་གང་
རུང་འབྲི་དགོས་པ་ནི་སུམ་ཅུ་པའི་དངོས་བརྟན་གསལ་པོ་ཞིག་ཡིན། དེ་མིན་
གོང་གི་སྐྱོར་ཚུལ་ན་མ་ར་ལ་གྱི། ད་བ་ས་ཀྱི་གང་གི་ ཞེས་པ་རི་བཞིན་འབྲི་
དགོས་ལ། འདང་མཐའ་མེད་ཡི་དང་འི། ཞེས་པ་རི་བཞིན་སྐྱོར་མི་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་ཞིང་སྐྱོར་ཚུལ་དེ་སྟེང་དགོས་དོན་མེད། དེར་ཐོན་དང་འབྲེལ་
འབྲིས་ཆེ་བའི་མདོ་ཁམས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་སྐད་ལ་མཚོན་ན། ང་འགོ་ཡི་
ཡིན། ཁ་ཐས་ཟ་ཡི་ཡོད། མགོ་ན་ཡི་འདུག རྗེས་མ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་
བརྗོད་པ་ལས། ང་འགོ་གི་ཡིན། ལྟ་གི་ལྟ་གི་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་
རྗོད་པ་ནི་མདོན་སུམ་ཐོས་ཚོས་སུ་གྱུར་ཡོད། འདིས་ཀྱང་གོང་གསལ་རེ་སྐྱུལ་ལྷ་

གི་ཡིན་ཞེས་པ་རྣམས་བརྟུན་དང་མི་མཐུན་པའི་པོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་བྱེ་བྲག་པ་
ཞིག་ཡིན་པ་དཔོག་ཐུབ། འདིར་མགོ་མི་སྐོངས་པའི་ཆེད་དབྱུས་གཙང་གི་ཁ་སྐད་
བརྟུན་དང་མི་མཐུན་པ་འགའ་མཚན་གཞིར་བཟུང་བ་ཙམ་ལས། མདོ་སྐད་པ་
དག་གི་ཁ་སྐད་བརྟུན་དང་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་འོག་ཏུ་དགོད་རྒྱ་ཡིན་པས་
དེར་གཟིགས་འཚམ།

བརྟུན་དང་མི་མཐུན་པར་འགྲེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ལྟ་བ།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ཙམ་མ་ཟད་འབྲུལ་གི་ཡིན་སྐོད་གི་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
ཡོད་ཆད་ལ་གི་སྐྱ་འགྲེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་སྐོད་གི་ཡིན་འབྲུལ་གི་ཡིན་ཞེས་
པ་སོགས་ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་གི་སྐྱ་འགྲེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དེས་གཏུན་མེད་པར་གང་
མོན་མོན་འགྲེ་བ་སོགས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འགྲེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་གཙོ་བོ་གཉིས་འགོད་ཀྱི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སྐད་དེ་དག་བྱེད་འབྲེལ་གང་
ཡང་མིན་པས་ཁ་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་ལྟར་གྲིས་ན་འགྲིག་སྟམ་པ་དང་། གཉིས་པ་
ནི། འདིག་ཉེན་གོ་བསྟུན་གྱིས་བརྗོད་བདེ་དབང་བཙན་ཏུ་བྱས་ཟེར། རྒྱ་མཚན་
གཉིས་པོ་འདི་ནི་དེར་སྐད་དང་རྣམ་དབྱེ་འགའ་ཞིག་སྲུང་ཉུགས་བཞིན་མི་སྐོར་
མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་རྒྱའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་དག་ཤིང་། འོན་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་
གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་ཅིག་མ་ཡིན་པར་རྟུན་བྱ་རྒྱ་ནི་ཙམ་ཡིག་
འདིའི་བརྗོད་དོན་སྤྱིར་པོའི་སྤྱིར་པོ་དེ་ཡིན།

རྒྱ་མཚན་དང་པོར་ལྟ་བུ།

སྤྱིར་ན་གཞུང་དངོས་བསྟན་ཏུ་ཨི་ལྷན་གྱི་སྤྱད་འཆད་སྐབས་སྤྱེད་འབྲེལ་ལ་
འཇུག་ཚུལ་གྱི་སློབ་མཁན་བཤད་ཀྱང་ཤུགས་བསྟན་ལ་ཨི་ལྷན་གྱི་སྤྱད་དེ་དག་དེ་
མིན་གཞན་ལའང་འཇུག་པ་མང་བ་མ་ཟད་དེ་དག་གི་སྤྱི་སྤྱོད་ཚུལ་རྣམས་
གཞུང་བཞིན་འགོ་དགོས་པ་ནི་མཁས་པའི་ཤུགས་ཡིན་གཤམ། སྤྱེད་འབྲེལ་ལ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱོད་གཞུང་བཞིན་སྤྱོད་མི་དགོས་པར་ཁ་སྐད་ཀྱི་སྤྱོད་
གདངས་ལྟར་འབྲི་རུང་བར་ག་ལ་ལྟར་ཉེ་ནས་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ནི་གཤམ་གསལ་
མཁས་པའི་གསུང་དག་གིས་ར་སྤོད་སྤྱེད།

ཡོངས་གྲགས་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལ་ལྟ་བུ།

དེ་ཡང་སི་ཏུ་བཀ་ཆེན་གྱིས་ལུ་ཉིག་སྤོང་མངོས་ལས། གི་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་རྣམ་དཔྱེའི་དོན་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལའང་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། འདི་ནི་བདེན་
གྱི་གཞན་ནི་གཉི་ལུག་གོ། །བདག་ཅག་གི་སྐབས་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་གྱི་
འག་པོ་སོགས་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་འཐད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་
ཆོག་འགལ་བའམ་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་རྒྱན་ལའང་འཇུག་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཨི་ལྷན་གྱི་སྤྱད་དེ་དག་འཇུག་ལུལ་ཡིན་ན་ངེས་པར་
སྤྱེད་འབྲེལ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་པར་འཇུག་ལུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་
ཤེས་གསལ་ཆེ།

སྤྱེད་འབྲེལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་ན་གི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྗེས་

འཇུག་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་གང་བྱུང་བྱུང་འགྲི་རུང་ངོ་སྟེ་པའང་རྟོག་དཔྱད་
མ་ཞུགས་པ་ཙམ་སྟེ། སྐྱོར་ཚུལ་ན་མ་ར་ལ་གྱི། །ད་བ་ས་གྱི་གང་གི། །འདད་
མཐའ་མེད་ཡི་དང་འོ། །ཞེས་པའི་སྐྱོར་ཚུལ་དེ་བྱེད་འབྲེལ་གཉིས་ཁོ་ནར་མ་ཡིན་
པར་སྐྱོར་ཨི་ལྡན་གྱི་སྤང་ལྡ་པོ་དེའི་སྐྱོར་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཨི་ལྡན་གྱི་སྤང་ཡིན་
ན་བྱེད་འབྲེལ་གང་རུང་ཡིན་པ་ནི་སྤྲུལ་གྱི་འབྲེལ་མཐའ་འཆའ་ག་ལ་ལུས། བྱེད་
འབྲེལ་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་ཨི་ལྡན་གྱི་སྤང་ལྡ་པོ་དེ་དག་མིང་ཚིག་གི་བར་དུ་
སྐྱོར་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་བཟུང་གང་བྱུང་བྱུང་མ་ཡིན་པར་སྐྱོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་
ངེས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་བརྟོག་རིག་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྩིས་ཁག་
ལས་རྟོགས་ཐུབ།

དེ་ཡང་གོང་དུ་ལུང་འདྲེན་བྱས་པའི་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་དེ་གཅིག་ཡུར་
བསམས་ན་འདྲེན་ལུས་ཏེ། ཁོང་གིས། འདི་ནི་བདེན་གྱི་..... སངས་རྒྱས་ཡིན་
གྱི་..... ཞེས་ཨི་ལྡན་གྱི་སྤང་གྱི་གྲིས་པ་དང་། འདི་ལྟར་འཐད་མོད་གྱི་..... ཞེས་
ཨི་ལྡན་གྱི་སྤང་གྱི་སྐྱར་ཏེ་སྤྲི་སྤྲི་སོ་སོར་སྤང་མི་འདྲ་བ་དེ་སྐྱར་གནང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་། བདེན་གྱི་ཞེས་པའི་རྗེས་འཇུག་ན་ཡིན་པས་གྱི་ཐོབ་པ་དང་། མོད་
གྱི་ཞེས་པའི་རྗེས་འཇུག་ད་ཡིན་པས་གྱི་ཐོབ་དོན་ལྟར་སྐྱར་བ་ཞིག་ལོས་ཡིན།
འདི་ནི་མཚན་གཞི་ཙམ་ཡིན་པ་ལས་བརྟོག་སྐྱོར་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་
རེ་རེ་ནས་བཟང་གིས་མི་ལང་ངོ་།།

དེས་ན་དེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་གྱི་མཁས་པའི་དམ་ཚིག་དང་པོ་འདྲིན་ཚུལ་
གྱིས་གངས་ལྗོངས་བརྟོག་རིག་པའི་མཁས་དབང་ཆེན་པོ་ཁོང་དང་ཁོང་ལྟ་
བུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་པ་མེས་ཀྱི་གཅེས་ལོར་གཅེས་འདྲིན་བྱས་ན་དགོ་

མཚན་ཆེའམ། ཡང་ན་བྱས་རྗེས་གང་ཡང་བསྟན་རྒྱ་མེད་ཅིང་རང་སྤང་གང་བྱ་
ལ་དགའ་བ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་ལེགས་པར་བསམ་པར་བྱ་
བའི་གནས་ཤིག་ཡིན། དེ་ལྟར་བདེན་གྱི་ཡིན་གྱི་མོད་གྱི་སོགས་རྗེས་འཇུག་ལ་
བསྟན་ནས་བྲིས་ན། ང་ནི་འགྲོ་ཡི་ཁྱོད་ནི་སྤོང་ཅིག ང་ནི་ལེགས་བཤད་ལ་དགའ་
ཡི་ཉེས་བཤད་ལ་མི་དགའ་འོ། །སྤྱི་གཞུང་མཉམ་ནས་བསྟན་ན་སྤོ་ཡི་འབྲུམ་
འབྲུམ་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ འོ། །ཞེས་པས་མཚོན་མཐུང་མེད་དང་འམཐུང་
ཅན་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་དང་བསྟན་ནས་བྲི་བར་བྱ་བའང་རིགས་བསྐྱེས་ནས་
ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་གོ།

ད་དུང་ཁ་གསལ་དུ་བཏང་ན། བད་སྤོང་སྤྱི་བའི་དབང་ལྷག་ཉན་ལུམ་མཁའ་
རབ་འོད་གསལ་གྱིས་ཀྱང་འདི་ལྟར། ཡང་རྣམ་དབྱེ་དུག་པའི་རྒྱུན་རྣམས་ཕྱི་ཆེག་
འགལ་བའམ་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཆེག་གི་རྒྱུ་དུ་འཇུག་པ་ནི། ཉེ་མ་ཉིད་ལ་
འདིག་ཉེན་གྱི་སྟུན་པ་སེལ་བའི་རྣམས་པ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱར་སོགས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་འོ། །ཤིང་ལ་མེ་འབར་གྱི་ཚུ་ལ་ནི་མིན་འོ། །གནའ་ལྷ་ནམ་མཁའ་གཏོང་གི་
ལྷགས་ལམ་དུ་མ་ཡིན་འོ། །ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་ལྷ་དམོང་ལྟ་ཡི་མཉམ་གྱི་སྤོང་བ་
ལ་སུ་ཞིག་གིས་ལྟ། སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་ཁ་གསལ་པོར་གསུངས་པ་དེ་དག་
ཤེད་འབྲེལ་གཉེས་སོ་གང་ཡང་མིན་ནའང་ཆེག་སྤང་རྣམས་སུམ་ཅུ་པའི་སྤྱི་
སྤོང་རྒྱལ་ལྟར་གནང་མི་འདུག་གམ། གཞན་ཡང་། ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་
ཡི་བཀའ། ལྷང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། ཞེས་པའི་ཡི་སྤྱི་དང་པོ་འབྲེལ་སྤྱི་
ཡིན་པ་དང་ཡི་སྤྱི་གཉེས་པ་འབྲེལ་སྤྱི་མ་ཡིན་ནའང་གཉེས་ཀར་ཨི་ལྷན་སྤང་གྱི་
སྤྱི་སྤོང་གཅིག་མཚུངས་སྤྱད་ཡོད། ཁ་ཅིག་ལྟར་ན། ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་

ཡི་བཀའ། །སྒྲིབ་བར་བྱ་གི་གྲུས་སྤྱིར་མིན། །ཞེས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་དགོས་པར་
འགྲུར་རོ།།

དེར་བརྟེན་བྱེད་འབྲེལ་གཉེས་མ་ཡིན་སྲིད་གི་སོགས་ཨི་ལྷན་གྱི་སྲད་
རྣམས་ཅི་དགར་ཁ་སྐྱད་ལྟར་འབྲི་རྒྱུར་འོ་ཟེར་བ་ནི་ཉམ་བཤད་ཅམ་ཏུ་འཁུམས་
པར་མཚོན་ཅམ་བཀོད་པའི་ཡོངས་གྲགས་མཁས་པའི་གསུང་འདི་དག་གིས་
གསལ་བཤད་བྱེད། ང་ཚོས་དཔེ་སློབ་ཅིག་བརྒྱབ་ན། དེ་ལྟར་ཡོངས་གྲགས་
སྲུང་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་ཚད་ལྷན་རྣམས་སུ་ཨི་ལྷན་གྱི་སྲད་གི་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་གམ་དེ་ལས་གང་རྒྱུར་གཅིག་སློང་ཚུལ་རྗེས་འཇུག་ལ་སློབ་མི་དགོས་པར་
གང་བྱུང་བྱུང་ཏུ་གིས་བ་གཅིག་ཀྱང་རྟེན་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་གནད་འདིར་
ཐུག་ཡོད།

ཚོག་སྲད་གཞན་གྱི་སྐྱ་སློང་ལ་ལྷ་བ།

དེ་བཞིན་ཏུ་ཚོག་སྲད་གཞན་ལ་མཚོན་ན། ཅི་སྟེ། གཤམ་ཏེ། འོན་ཏེ་སོགས་
ལྷག་བཅས་གྱི་སྲད་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་ལྷག་བཅས་གྱི་སྐྱ་སློང་དང་མཐུན་པར་
གནའ་དང་མཁས་སྐུན་ཀུན་གྱིས་བཀོལ་སློང་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་དང་།
ཁྱེད་རང་སྐྱུ་ཁམས་བདེ་མོ་ཡིན་ནམ། ང་ཚོ་སང་ཉིན་གནས་སྐྱོར་ལ་འགྲོ་འམ།
ཁྱེད་རང་ང་ལ་དགའ་འམ་མི་དགའ། ཞེས་སོགས་འབྲེད་སྐྱུད་གྱི་སྲད་དངོས་མིན་
ཡང་སྐྱ་སློང་གཞུང་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། སློབ་སློང་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྗེས་སུ་
ལུས། སྲད་ལོར་བཤད་པས་གྲུ་ཡངས་ཐོབ། ཉོན་མོངས་མང་བའི་དབང་གིས་ཉེས་
ལྷུང་བྱུང་སོགས་བྱེད་སྐྱུ་རྒྱ་མཚོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེམ་གྱིས་བགྲོད། དམ་

གྲིས་སོང་། མཉམ་རུབ་གྲིས་བརྟུངས། གྲོས་བརྟུང་གྲིས་ཐག་བཅད་སོགས་ངང་
ཚུལ་སྟོན་བར་འཇུག་པ་རྣམས་བྱེད་སྐྱོད་དངོས་མིན་ཡང་བྱེད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་
བ་དང་། གཞུག་ཡང་། གྱིན་གིན་གྱིན་སོགས་ད་ལྟ་གསལ་བྱེད་གྱི་སྤང་འདི་དག་
བྱེད་འབྲེལ་མིན་ཀྱང་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་སྐྱོད་ཇི་བཞིན་བཀོལ་སྟོན་བྱས་དང་བྱེད་
བཞིན་ཡོད།

མ་ཟང་མཁས་དབང་དགེ་ཚོས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཁོང་གིས་རྒྱལ་ཁབས་
རིག་པས་བསྐྱོར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མའི་ནང་དུ་འདི་ལྟར་གྲིས་འདུག་
ཏེ། རྒྱལ་འཇུག་གི་གཞུགས་མང་པོ་ཁྱེད་ནས་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཡིན་ཅེས་
མཚོན་གྱིན་ཡོད། རྒྱག་བྱུག་གི་གཡས་དང་པོའི་སྤེང་བ། དབུ་རྒྱན་ལ་འོད་དཔག་
མེད་ཡོད་སྐྱུན་རས་གཟིགས། ཀ་མ་རུ་བའི་སྤྱོད་སྐྱོད་ལྟ་སྐྱོད་ལའི་དབང་
རྒྱག་གི་སྐྱེ་སྐྱེ་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་གྲིས་བརྒྱན་པ་ཡང་བྱུང་། བསམ་སྒོའི་ས་ལྗན་
དུ་བགང་བ་ཞིག་ལ་ངས་འདི་རྒྱལ་འཇུག་རེད་སྐྱེས་པས། ཁོས་སྐྱེན་བདག་མ་
དགའ་ཡི་དོགས་པས་རྒྱལ་འཇུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱུན་རས་གཟིགས་སོགས་
རྒྱ་མཚོན་སྐྱེ་ཡིན་འདུག ཅེས་སོགས་གསུངས་པར་ཡང་ཅུང་ཟད་ཞིབ་ཐོར་
གཟིགས་དང་། རྒྱན་ལྗན་སྐྱེས་འབྲེལ་འགའ་ཞིག་ཏུ། གྱིན། གིན། གྱིན། བཞིན།
རྣམས་དུས་ད་ལྟར་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་བཞིན་པ་གསལ་བྱེད་ཅིག་ཡིན་ཞེས་འབྲི་
བརྗོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་མོད། ལྷན་པས་དེར་ཡང་ཡིན་དང་འོན་ཀའི་ས་པོ་མངོན་པར་
གསལ་མེད། འོན་ཀྱང་དགེ་ཚོས་གྲིས། སྐྱེ་ཡིན་འདུག་ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་ནི་ངོ་
མ་གཟི་བརྗོད་ཅིག་རེད། ཨི་ལྗན་གྱི་སྤང་གྱི་གྱི་གི་གསུམ་ལ་རྗེས་འཇུག་ལ་སྐྱུར་
བས་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་མཚོན་བྱེད་གྱི་སྤང་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་ན། ཨི་ལྗན་གྱི་

སྤང་ཡི་དང་འི་ལའང་རྗེས་འཇུག་ན་སྐྱུར་བས་དེ་ལྟར་བཞིན་སྐྱ་དང་མཚུངས་པར་
ཅིའི་སྤྱིར་མི་འགྲུལ། གཞན་དོན་འདི་གཟིགས་ཏེ་ཁོང་གིས་སྐྱ་བཞིན་འདུག་ཅེས་
བའི་ཚབ་ཏུ་སྐྱ་ཡིན་འདུག་ཅེས་གྲིས་པར་དེས།

དེང་སང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སོག་གྲས་རྗེས་ཀ་གཅིག་བསྟན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་
ང་རྒྱལ་རི་བོ་ལས་མཐོ་བ་ཅན་འགའ་ཞིག་ལྟར་ན། སྐྱ་གིན་འདུག་ཅེས་འགྲི་དེས།
དགོ་ཚོས་ཀྱིས་སྐྱ་གིན་འདུག་ སྐྱ་ཀྱིན་འདུག་ སྐྱ་ཀྱིན་འདུག་ ཅེས་མ་གྲིས་པར་
སྐྱ་ཡིན་འདུག་ཅེས་ཅིའི་སྤྱིར་གྲིས་སྐྱ་ལ་ན་དེ་ནི་ཨི་ལྷན་གྱི་སྤང་གྱི་སྐྱ་སྐྱོར་ལག་
བསྟར་གཞན་བ་ཁོ་ནར་སྐྱུག་ཡོད། དེས་ན། ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ལོད། ལྷགས་
དམ་སྐྱལ་ཀྱིན་གསོལ་བ་འདེབས། ཚོགས་གསོག་གིན་ལམ་དུ་ཆས། ཞེས་རྗེས་
འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲི་བ་ལས་གང་ལྷུང་དུ་མི་འགྲི་བ་ལྟར། གཞན་གཉིས་
པོར་ཡང་རྗེས་འཇུག་དང་མཚུན་པར། སྐྱ་ཡིན་འདུག་ རེ་བ་ལྷུ་ཡིན་སོང་སོང་བ་
ན་མཐར་འདོད་དོན་མདོལ་དུ་གྲུལ། མགོ་ན་ཡིན་འདུག་སོགས་བཞིན་སྐྱ་གསལ་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རུ་དེས། དེ་ལྟར་ཨི་ལྷན་གྱི་ཆ་འབྲུག་བ་བྱེད་བཞིན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་
སྤང་དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་བཞོལ་སྐྱོད་བཀྱིས་ན་ཨི་ལྷན་དངོས་
ལོ་ལྷ་ཅི་སྐོས། ཡང་སྤྱིར་དེ་དག་ཀུན་ནམ་དུའེ་དང་ཚོག་སྤང་དངོས་དེ་དང་དེ་
མིན་ནའང་སྐྱ་སྐྱོར་དེ་དེ་བཞིན་གཞན་བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོན་དང་གཞན་དོན་དུ་
མ་ཞིག་ར་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལོད།

རྒྱ་མཚོན་གཉིས་པར་ལྷ་བ།

དེ་ཡང་འདིག་རྟེན་སྐོ་བསྐྱུན་གྱིས་བརྗོད་བདེ་དབང་བཅན་དུ་གྲས་ཞེས་
བའང་མི་རུང་སྟེ། འདིག་རྟེན་སྐོ་བསྐྱུན་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་རིག་པའི་གཞུང་ལྷགས་

བརྩམས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་
བྱེད་པའང་ངལ་བ་ཅམ་དུ་བྱེད་ཅིང་། འདིག་རྟེན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་རིག་པའི་
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གར་སྟེགས་སུ་ཡར་འབྲིད་སྐབས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། གཞུང་
ལུགས་ཀྱི་གར་སྟེགས་ལོར་ནས་སྤང་བ་གང་ཤར་གྱི་ལམ་དུ་མར་སྐྱོད་ག་ལ་རུང་།

རེ་སྐྱལ་ལྷ་གི་ཡོད་ཅེས་པ་བརྗོད་བདེ་བ་དང་རེ་སྐྱལ་ལྷ་ཡི་ཡོད་ཅེས་པ་
བརྗོད་མི་བདེ་བ་སྣ་ས་བ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི། ཀུན་ལ་མ་ངེས་ཏེ། འགས་ཤོད་འབྲི་
རུ་བ་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། །རབདག་དང་འབྲེལ་འབྲིས་རྒྱས་མངའ་མདོན་སྲུང་
ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཚོམ་ཡིག་འདིའི་ནང་འགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་སྐད་མཚན་
གཞིར་བརྒྱང་བ་ཅམ་ཡིན། ། དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་རེ་སྐྱལ་ལྷ་ཡི་ཡིན་ཞེས་པ་རྒྱུན་
ལྡན་ངག་ནས་ངང་ངམ་ལུགས་ཀྱིས་འཐོན་བས་བརྗོད་མི་བདེ་བ་གཏན་ནས་མེད།
དེར་བརྟེན་ཁམས་སྟོགས་ཀྱི་ཚོམ་པ་ལོ་དག་གིས་ཡི་གེ་འབྲི་སྐབས་ཀྱང་རེ་སྐྱལ་
ལྷ་ཡི་ཡོད་ཅེས་འབྲི་བཞིན་མཆིས།

བརྗོད་བདེ་མི་བདེ་ཞེས་པ་གོམས་འབྲིས་ཆེ་མི་ཆེ་ཅམ་གྱིས་དབྱེ་བྱེད་ཡིན་
པས་རིམ་བར་གོམས་འབྲིས་བྱུང་ཆེ་བརྗོད་མི་བདེ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ནི་སྟོང་གྲུབ་
ཅིག་ཏུ་མཐོང་། དེས་ན་བརྗོད་བདེ་མི་བདེ་གཙོ་ལོ་མིན་པར་རིག་པའི་གཞུང་
ལུགས་གཙོ་ལོ་ཡིན་པའི་ལྷ་རྒྱལ་བརྒྱང་ན་མི་ཡིགས་སམ། རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་
བརྗོད་བདེ་བ་ཞེས་པ་འདིའི་དགེ་སྟོན་ལ་དབྱེད་པ་ཞིབ་པར་བྱུང་དུ་གྲིས་ཡོད་
པས་དེར་གཞིགས་འཚལ།

ཏུ་ཅང་ཐལ་བ།

བརྗོད་བདེ་བ་དང་ཁ་སྐད་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འགོད་
 དགོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེ་ཞིང་བོད་ཀྱི་སྐུམ་རྟགས་དག་གསུམ་དགོས་མེད་ཏུ་ཐལ་
 ཏེ། དེ་ཡང་རི་ལྗང་ཐལ་ཞེ་ན། ང་གི་དེ་བུ། ཁོ་གི་སྐྱུ་གུ། མང་བ་གི་དོག་རྩི་བཏང་།
 ལག་པ་གི་འགྲམ་ལྷག་གཞུས། ཅོག་ཅེ་གི་སྐང་ལ། རིན་པོ་ཆེ་གི་གསུངས་སོང་།
 སྐོལ་མ་གི་ཞབས་བྲོ་འབྲེལ། ཁང་བ་གི་ཐོག་ནས་མཚོངས། ཉེ་མ་གི་ཆེག་ནས་
 སྐྱུ་བ་སྐལ་སྐྱུངས། གཟའ་སྟེན་བ་གི་ཕྱི་རྩོད་གྲུང་སེང་རེད། ང་ཚོ་གི་སྐོབ་བྲུ་ལ་
 སྐོབ་སྐྱུ་བ་བརྒྱ་ལོད། དགོན་པ་གི་བྲུ་བ་གི་མུམ་མོ་གི་སོ་གི་སོགས་རེ་
 རེ་བཞིན་གྱིས་ན་འགྲི་ཚོད་མེད་པ་ཞིག་བདག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁ་སྐད་ཏུ་འང་ཡོངས་
 སུ་གྲགས་ཡོད་ལ་རྒྱན་གོམས་སུ་གྱུར་པས་བརྗོད་བདེ་བའང་ལྡན། ཁ་སྐད་ཏུ་
 གྲགས་པ་དང་བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ན་དེ་དག་གྲུང་ཁ་སྐད་ཏུ་
 གྲགས་པ་དང་བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ་གཉིས་ཀ་ཚང་བས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འང་དེ་དེ་
 བཞིན་འགྲི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

ཁ་སྐད་དེ་དག་ཀུན་ལྟ་ས་བ་རྣམས་ཀྱིས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལས། གཞན་
 བགས་ཤོད་འགྲི་རུའི་སྐད་ལ་མཚོན་ན། ངའི་ལག་པ། བསྟན་པས་བཤད། ཁང་
 པའི་ཐོག་ནས་མཚོངས། ཉེ་མས་ཆེག་གཟའ་སྟེན་པའི་ཕྱི་རྩོད་ཞེས་པ་སོགས་མང་
 རྣམས་བད་སྤྱོད་སུམ་རུ་བ་བཞིན་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་སོས། བརྗོད་བདེ་མིན་
 ཀྱི་དབང་ཏུ་བཏང་ན་གང་ལ་གོམས་པ་དེ་ལ་བརྗོད་བདེ་གོ་བདེ་ཉེ། དཔེར་ན་ཁོ་
 བོ་རྩུང་ཏུས་ནས་ད་བར་དབྱས་སྐད་ལ་གོམས་འདྲིས་ཆེ་བས་གཟའ་ཉེ་མ་གི་ཉིན་
 གྲུང་འགྲོ་གི་ཡིན་ཞེས་པ་སོགས་སུ་མ་བཞིན་རྒྱན་ལྡན་ངང་ངམ་འུགས་ཀྱིས་
 དག་ནས་འཛོན་པས་ང་རང་ལ་དེ་ཉིད་བརྗོད་བདེ་ལ། ངའི་རོགས་པ་འགྲི་རུ་བ་

ནམས་ཐོག་མར་སྤྱད་སྐབས་གཟུང་ཉི་མའི་ཉིན་གྲང་འགྲོ་ཡི་ཡིན་ཞེས་བ་སོགས་
ཕྱི་མ་བཞིན་ཚེ་མ་མེད་དུ་ངག་ནས་འཛོན་གྱི་ཡོད་པས་ཁོ་རང་ལ་དེ་ཉིད་བརྗོད་
བདེ། བར་བལྟས་ན་གཉིས་ཀར་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་མཐར་སྤྱད་ཚད་
འཛོན་ནི་སྤྱི་ཉམས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གཏུགས་ཏེ་བྱེད་བ་ལས་འོས་མེད།

ཚོགས་སྐྱོད་གཞན་ལའང་ལྟ་བུ།

ད་དུང་དཔེ་མཚོན་འགའ་ཞིག་བཞེད་ན། ཁ་སྐད་དུ་བྱི་ཚོགས་ལ། ཞལ་ལག་
མཚོན་གྱི་ཡིན་པས། ཁོང་ནང་དུ་བཞུགས་འདུག་གས། སློབ་ཡོན་སྤུལ་ཚར་
བས། ཞེས་གྲགས་ཀྱང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འགྲི་སྐབས་དེ་རིང་མེད་པས་བ་ཡིན་ནམ། སྤྱི་
ཁམས་བདེ་མོ་ཡིན་ནམ། ལམ་ལ་བར་ཚད་མ་སྤྱང་ངམ། བར་དུ་བཞུགས་འདུག་
གས། ཞེས་འབྲེད་སྤྱད་གྱི་སྤང་སྤྱོད་གྱི་ཡོད། གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཁ་སྐད་
བཞིན་སྤྱི་ཁམས་བདེ་མོ་ཡིན་པས་ཞེས་བྲིས་ན་ལྟ་སར་འགྲོ་གི་ཡིན་ཞེས་འགྲི་
མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲི་ཚུལ་ནོར་ཞེས་ལྟེ་ཅེ་འགྲུལ་ངེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ལ་
དོན་གྱི་སྤང་ལ་བསམས་ན། ལ་སྤྱི་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་དེང་སྤྱི་ཉམས་མ་
སྤྱངས་བ་ཚོའི་ཞལ་ནས་ཐོན་བ་ཆེས་དགོན་པས། ཡིག་ཐོག་ཏུ་ལ་སྤྱི་ལས་གཞན་
རྣམས་འགྲི་མི་རིགས་བར་འགྲུར་ཏེ། ཁ་སྐད་ལ་གཙོ་བོར་བསྟུན་དགོས་བ་དང་
བརྗོད་བདེ་དགོས་བ་གནད་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

མ་ཟད། བཟུང་གིས་འདར་སྤྱོད་སྤྱི་ལྟར་སྤྱི་ལྟར་གཏན་ནས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་
འགྲི་མི་རིགས་བར་ཐལ་ཞིང་། དེ་སྤྱི་ལ་ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས་འགྲི་མཁན་རྣམས་ལྟར་
ན། སྤྱི་ལ་འཁོར་མཁྱོགས་སྤྱི་བཏང་ཞེས་བ་ནོར་བ་དང་། སྤྱི་ལ་འཁོར་མཁྱོགས་

རྒྱ་བཏང་ཞེས་པ་འགྲིག་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་གྱི་ཁ་སྐད་དུ་སྐྱེམ་
འཁོར་མགྲོགས་རྒྱ་བཏང་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་མགྲོགས་སུ་བཏང་ཞེས་པ་མ་
གྲགས་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་ཡིག་ཐོག་རྒྱ་འབྲི་སྐབས་རྒྱུ་མཚན་ལང་བར་སྐྱོད་རིག་པར་
བཏང་། འདར་སྐྱོགས་སུ་སྐྱོད་ཅེས་འབྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བརྒྱ་སྐྱོད་རིག་པར་
སྤྱག་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཚིག་སྤང་ཞིང་སོགས་ལ་མཚོན་ན། ཞིང་ཞེས་ཞེའོ་ཞེ་ན་ཞེག་ཅིང་
ཅེས་ཅེ་འོ་ཅེ་ན་ཅེག་ འེང་ཞེས་འེ་འོ་འེ་ན་འེག་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ལྷན་ཁ་
སྐད་ཐོག་ཡོང་དགའ་ཡང་ཡིག་ཐོག་རྒྱ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་གཞུང་ནས་བཤད་
པའི་སྐྱ་སྐྱོར་རི་བཞིན་འབྲི་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཨ་མདོའི་སྤྱོགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་
སོ་འགས་སྐབས་འགར་ལྟོད་གཡེང་འོར་བའམ་ཆེད་མངགས་གང་ཡིན་ཆ་མ་
འཚལ་ཀྱང་། མི་ཞེག་མཐོང་ཞེས་འབྲི་སར་མི་ཟེག་མཐོང་ཞེས་ཞེག་ལ་ཟེག་ཅེས་
ཁ་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་རི་མ་རི་བཞིན་འབྲི་བ་འགའ་རེ་མཐོང་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཤོད་
ཀྱི་བརྒྱ་སྐྱོད་རིག་པར་འགན་མ་ཁུར་བ་ཞེག་ལོས་ཡིན།

བྱ་ཚིག་ལ་ལྟ་བུ།

དེ་བཞིན་བྱ་ཚིག་ལ་མཚོན་ནའང་ཁ་སྐད་ཐོག་དེར་དུས་གསུམ་སོ་སོའི་སྐྱ་
གདངས་རི་བཞིན་ཐོན་པ་ཆེས་ཉུང་ཞིང་པལ་ཆེ་བས་བྱ་བྱེད་འདས་སྐྱལ་བཞི་
ཀར་མིང་གཞི་གཅིག་གི་སྐྱ་གདངས་ལས་མི་ཐོན་ན་ཡང་། ཡིག་ཐོག་རྒྱ་འབྲི་
སྐབས་བྱ་བྱེད་འདས་སྐྱལ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་སྐྱ་རིས་བྱེས་ནས་ཀུན་གྱིས་
འབྲི་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁ་སྐད་སྐྱ་གདངས་དང་བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ་གལ་ཆེ་

རབས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཚོ་མར་བཟུང་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན། བྱ་ཚིག་རྣམས་
ཡུང་ཁ་སྐད་ལྟར་འགྲི་དགོས་པར་ཐལ་ཏེ། ཤིང་གཙོད་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། གཙང་
བྱ། གཙོད་བྱེད། བཙང་ཟིན། ཚོད་ཅིག་ལྟ་བུ་མི་འགྲི་བར། གཙོད་བྱ། གཙོད་བྱེད།
གཙོད་ཟིན། གཙོད་ཅིག་འཚིང་བྱ། འཚིང་བྱེད། འཚིང་ཟིན། འཚིང་ཞིག་ཅེས་
འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྐལ་ཚིག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་མིང་གཞི་གཅིག་གིས་ན་
ཐད་ཀར་བལྟས་ཚེ་ཤིན་ཏུ་བརྗོད་བདེ་ཞིང་སྟབས་བདེ་བ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གི་ཡོད།
ཡང་སྤྱིར་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཐོར་བུ་ཁྲུབ་མཉམ་མམ་གཟུགས་འཇུག་མི་འཇུག་གཉིས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་དོར་ནས་བྱ་ཚིག་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་གཟུགས་མི་འཇུག་
བའམ་དུས་གསུམ་ཁྲུབ་མཉམ་ལྟར་བཀོལ་སྟོན་བསྐྱེད་ཚེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཞེས་
སྤྱད་གོས་པར་འཇུག་ཏེ། རྒྱ་མཚོན་གཉིས་ཀ་ལྟར་པས་སོ། །ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་
བཀོལ་སྟོན་མི་མཚན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་གནད་ཀྱི་དོན་སོ་
གངས་ཅན་པའི་སློབ་བརྗོད་རིག་པར་ཐུག་པ་ཡིན།

སྤྱིར་ན་མིང་ཚིག་གི་སྤྱོད་གདངས་ལྟ་ས་བ་རྣམས་ལེགས་ཡུང་ལྟར་རྣམ་དབྱེ་
དང་ བྱ་ཚིག་གི་བཀོལ་སྟོན་ཁམས་བ་རྣམས་དག་པར་མཐོང་སྟེ། ཉགས་ཤོད་
པའི་སྐད་ལ་མཚོན་ན། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་བྱ་ཚིག་རྣམས་
ཡུང་སྐལ་ཚིག་དང་དགག་སྤྱིའི་སྐལ་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྤྱོད་གདངས་
ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་མ་འདྲེས་པར་ཐོས་ཐུབ། དབུས་གཙོད་བ་རྣམས་ཀྱི་དག་ལ་
ཉན་ཞིབ་བྱས་ན་རེ་རྒྱང་སྤིད་མཐའ་མ་བཀག་ཅོམ་ཡོད་ན་ལས་གཞན་བྱ་བྱེད་
འདས་སྐལ་བཞི་ཀར་མིང་གཞི་གཅིག་དང་དབྱེད་གཅིག་གི་སྤྱོད་གདངས་ལས་
ཐོས་རྒྱ་མིད།

ཅ་དངོས་ཤིག་ཅོག་ཅེའི་སྟེང་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པར་མཚོན་ན། བྱ་བྱེད་
 འདས་སྐྱལ་བཞི་ཀར་བཞག་ཅེས་བཟོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་མི་སྣང་། འོན་ཀྱང་
 བླ་མ་ལོད་པའི་སྐད་ལ་མཚོན་ན། བཞག་འཛོག་བཞག་ཞོག་མ་འཛོག་ཅེས་
 སོ་སོར་ཐོས་རྒྱུ་འདུག་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱལ་ཚིག་གི་སྐྱ་གདངས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 བོར་ཐོས་སྟབས། དེ་ཡང་ཁ་པར་སྤྱི་ལོགས་སུ་མ་འཛོག་ཅེས་དགག་སྐྱའི་སྐྱལ་
 ཚིག་ལ་མཁས་དབང་ཉན་ལུལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་ཚིག་གསལ་པོ་ཐོས་
 རྒྱུ་འདུག་ལ། སྐྱལ་ཚིག་དངོས་ལ་ཁ་པར་ཅོག་ཅེའི་སྟེང་དུ་ཞོག་ཅེས་ཉན་
 འཇུག་བཞིན་བཀོལ་སྟོན་ཏེ་ཅང་གསལ་པོར་བྱེད། དཔུས་གཙའ་བ་རྣམས་ལྟར་
 བ། ཁ་པར་སྤྱི་ལོགས་སུ་མ་བཞག་ཟེར་ལ། ཁ་པར་ཅོག་ཅེའི་སྐད་ལ་བཞག་ཅེས་
 བཉིས་ཀར་ཉན་འཇུག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱ་གདངས་བཞག་ཟེར་བ་འཛོན་
 པ་ཡིན། མདོར་ན་བྱ་བྱེད་འདས་སྐྱལ་བཞི་ཀར་བཞག་ཅེས་ཟེར། བཞན་ཡང་
 ཡང་ལོངས་ཟེར་རྒྱུ་ལ་ཡང་ལང་ཟེར་བ་དང་། སྐོ་རྒྱུ་ཟེར་རྒྱུ་ལ་སྐོ་བརྒྱུ་ཟེར།
 ཁ་ལག་ཟོ་ཟེར་རྒྱུ་ལ་ཁ་ལག་བཟའ་ཟེར་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། འདས་མ་
 འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཀ་ལའང་ཕལ་ཆེར་དེ་བཞིན་ལས་ཁྱད་པར་ཐོས་རྒྱུ་དགོན།
 ཁོ་བོར་མཚོན་ན་དཔུས་སྐད་དང་འབྲེལ་འདྲིས་ལོ་ངོ་བཅུ་སྟག་ལྟག་བྱུང་སྟབས་
 དའི་དག་ནས་སྐྱལ་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་ཇི་བཞིན་འཛོན་པ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་
 བྱུང་བྱུང་ཡོད་པོད། ཚུམ་ཡིག་འབྲི་སྐབས་བྱ་བྱེད་འདས་སྐྱལ་སོ་སོར་བཀོལ་
 སྟོན་བཞིན་པ་བཞིན་དུ་དག་ཐོག་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡོང་བའི་བྱུང་ཤེས་བཞེན་གང་
 བྱུང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

ཉེན་ཁ།

གལ་སྲིད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྐྱེན་ས་ནས་མ་གཟབས་ན་དུས་
ནམ་ཞིག་གི་ཆེ་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ཁ་སྐྱད་རྣམས་ཀྱང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འབྲི་བར་
འགྱུར་ལ། དེ་དག་གིས་ན་དེ་ལས་གཞན་བརྟེན་རིག་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁ་
སྐྱད་བརྟེན་བའི་བ་གྲངས་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཅིའི་སྲིར་མི་བྲི་སྟེ་
རིམ་བཞིན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར་ཏེ་རང་མགོ་རང་འབྲེག་ཏུ་མི་འགྱུར་
བའི་ངེས་པ་ག་ལ་མཆིས། མ་ཟད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་སྤང་གང་ཤེད་བྱས་ན་
གངས་ཅན་པའི་ཐུན་མིན་བརྟེན་རིག་པ་འདི་གཏད་སོ་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་
ཏུ་འགྱུར་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཏུ་ཅང་གིས་ཆེ་སྟབས། རྒྱུ་མ་ཡོང་གོང་ནས་རགས་རྒྱུ་
མ་ཡོང་གོང་ནས་སློབ་པ་ཟེར་བ་ལྟར་ཨ་མདོ་བ་དང་ལྷ་ས་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་
གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུགས་འདྲིན་རིང་དུ་དོར་ནས་བརྟེན་དང་མི་
མཐུན་པའི་འབྲི་རྒྱུལ་དེ་རིགས་སྤངས་ནས་གངས་ཅན་པའི་ཤེས་རིག་ལ་འགན་
ཁུར་ཡོད་པ་ཞིག་གཞན་གལ་ཆེ། དམིགས་བསལ་གྱིས་བཀའ་སློབ་དང་བཅར་
འདྲི་སྐྱེས་པ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཐད་དོ་ཁུར་གནང་དགོས་སྟུག། བཀའ་
སློབ་དང་བཅར་འདྲི་གནང་སྐབས་པལ་ཆེ་བས་ཁ་སྐྱད་ཐོག་སྟུག་པོར་གནང་
བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ཡིག་ཐོག་ཏུ་འབེབས་སྐབས་སུ་ཚོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་དང་མ་འགལ་བ་ཞིག་གི་སློབ་སྐྱེས་སྐབས་བྱེད་དགོས་པ་ནི། བོད་རིག་པར་
སྟུག་བསམ་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་ཀྱང་ཅོལ་རྒྱུར་འགས་བརྟེན་དང་
འགལ་བའི་སྤང་རྣམ་དབྱེ་ཁ་སྐྱད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རི་བཞིན་སྐྱེས་པ་བྱེད་
བཞིན་འདུག་པ་དཔེར་ན་དུས་འགྱུར་དང་ཤེས་བྱ་དུས་དེབ་ལྟ་བུ་རེད། གནང་
དོན་འདི་མ་མཐུན་པ་ཡིན་མི་སྲིད་མོད། གང་ལྟར་གཞུང་འབྲེལ་དུས་དེབ་ཅིག་

གིས་ཐོད་རིག་པར་འགན་མ་ཁུར་བའི་དན་རྟགས་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཞིག་རེད།

དགེ་སློན།

གལ་སྲིད་ཁོང་ཚོས། འགྲོ་གི་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ་ཐོད་ཀྱི་བརྗོད་དང་
མཐུན་པར་བྱས་ནས། འགྲོ་ཡི་ཡིན། དེ་སྐུལ་ཞུ་ཡི་ཡོད། ཅེས་གྲིས་ན་སུ་གང་
ལ་འད་གཞོད་སློན་ཡོང་སྲིད་དམ། ཡང་ན་པམ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་
ནས། གང་ཡང་མིན། ད་དུང་རྒྱན་ལྡན་དུ་སློང་རྒྱའི་ནོར་བ་ཡོ་བསྐང་ཞེས་པ་
ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་སྲིན་ཆད་ལེགས་བཅོས་སུ་བཏང་ན་ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་
མདུན་ལམ་ལ་དགེ་མཚན་ལྡན་པ་ལས་གཞོད་སློན་གང་ཡང་མེད་ནའང་ད་དུང་
རང་ལྟ་མཐེགས་འཛིན་གྱིས་དོ་སྣང་དང་འགན་ཁུར་མེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སློ་བའི་
གནས། སྤྱིར་དེད་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གཅིགས་སུ་མི་འཛིན་པར་སྣང་བ་གང་
འདྲ་གི་འཆལ་གཏམ་གཅིགས་སུ་འཛིན་པ་འདིས་སྤང་དོར་དགེ་སློན་ལ་རྫོངས་
པའི་གངས་ཅན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་གི་དོ་གཏོང་མཚོན་གྱི་ཡོད་ལ། མ་གཞི་
ནས་ཐོད་རིགས་རྣམས་ཡིག་རྫོངས་པ་མང་བའི་སྐད་ལ་ད་དུང་རིག་པའི་གཞུང་
ལུགས་སྤང་རྒྱུད་བུ་ནི་སློ་ལུལ་དུ་ཤོང་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་མཁས་
ལྷན་སུ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་སློན་ལ་ལུགས་བསམ་བཞེས་གནང་རྒྱ་གལ་
ཆེ་སྟེ།

དཔེ་མཚོན་གསུམ།

ད་བར་ཁོ་བོས་མཐོང་བ་དཔེར་མཚོན་ཅམ་བཞོན་ན། རེ་སྐྱལ་ལྷ་གི་ཡོང།
 །ཁོ་ཚོ་ཅམ་ཡི་ན། ། ཞེས་མཐོང་གཅིག་ཏུ་ཁ་སྐྱད་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་ལྟར་འགྲི་
 མཐོང་ཞིག་དཔེར་ན་བོད་ཀྱི་དུས་བབ་ཚགས་ཤོག་ལྟ་བུ། སྐབས་འགར་རེ་སྐྱལ་
 ལྷ་གི་ཡོང་སྐབས་འགར་རེ་སྐྱལ་ལྷ་ཡི་ཡོང་ཅེས་མ་དེས་བར་འགྲི་མཐོང་ཞིག་
 དཔེར་ན་བོད་དུས་དེ་བ་ལྟ་བུ། རྣམ་ཀུན་སུམ་ཉམས་དང་མཐོང་བར་རེ་སྐྱལ་ལྷ་
 ཡི་ཡོང་ཅེས་འགྲི་མཐོང་ཞིག་དཔེར་ན་བོད་ཀྱི་བར་ཚེན་ལྟ་བུ་བཅས་རིགས་
 གསུམ་མཐོང་། དཔེ་མཚོན་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཨི་ལྷན་གྱི་སྤང་གི་དང་ཡི་གཉིས་
 པོ་ལེ་གནད་དོན་ཡིན་པ་ལས། གཞན་ཨི་ལྷན་གྱི་སྤང་ལྟ་བུ་ཀ་པན་ཚུན་གང་བན་བན་
 དང་གང་འཐོན་འཐོན་འགྲི་སྤྱོད་བྱེད་པའི་དུས་འགྲུར་དུས་དེ་བ་ལྟ་བུ་འདྲ་བཅོན་
 རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མཐོང་རྒྱ་ཡོང།

དེ་ཡང་དུས་དེ་བ་དེའི་བཅར་འཁྲི་ལེ་ཚོན་དང་པོ་ལེ་ནང་གཅིག་ཏུ་བར་གཞིགས་
 དང་། སློབ་དཔོན་ཚོ་ནི་ལྷན་སྤྱོད་དཔོན་པ་ཞིག་བཅོས་ཡོང། དེ་ཡང་འདི་ལྟར།
 དོན་ཚོག་ཏུ་འཁྲེལ་མཐོང་ཉུང་གི་ རེད་བསམ་གི་ ཅིག་ལས་དང་བྱས་ཐེར་ནའང་
 “ དཔོན་ནི་རེད། སྐད་ཆ་བར་སྐྱད་གི་བཤད་ནས་ཡོང་རྒྱ་ཡོང་ནི་མ་རེད། སྐད་
 ཆ་ཅི་ཡང་ཤོར་ཡོང་གྱ། སྐད་ཆ་འདི་ཐམས་ཅད་པོ་། མ་ཤེས་ན་ཚོག་གི་ སུ་ལ་
 བན་གི་ མང་པོ་ཡོད་གི་ ཨི་ལྷན་བསམ་གི་ཡོད། སྐད་ཡིག་ལོ་བརྒྱ་ཡི་ནང་ཚུན་
 ལ་འཚེ་གི་ཡོད་རྒྱ་ན་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་ལ་གཏོང་ཨི་ལྷན་ལྟ་གི་ན་ཡོད། རིག་གནས་
 སྤྱོད་མཐོང་ཞིག་ཡིན་ན་རང་ལ་གང་མེད་གི་ ཡང་ན་གང་ཆད་གི་དེར་སྐྱ་དཔོན་
 བོ་རེད། ལག་ལེན་དུ་བསྟར་དཔོན་གི་ ཀར་གཅིག་མ་བསྐྱབས་ཐུང་། ཉན་འཐོག་

བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞུང་གིས་མི་འཛོལ་གྱི་ལ་སྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འཛོལ་གྱི་སློབ་གྲྭ་
ཚོས་ཀྱང་མི་འཛོལ་གྱི་ ཁ་སྐོར་སྐྱབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་ཀྱི། ལ་ལར་ཕོག་རྒྱ་རེད་པ།
རང་གི་སྤྱོད་ལས་ཡིན་ནི་ཞིག་ཁྲིད་ཡོད་པ་། སློབ་གྲྭ་ནས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱི་ཟེར་ན་
ན་བར་འགོ་གི་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ སྐྱེད་ས་ས་མེད་ཀྱི་ཟེར་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཚོགས་གྱི་ ཡོད་
ཀྱི་ མཐོང་གི་ མེད་ཀྱི་ མི་རིགས་ཤིག་ལ་འདི་ལྟ་བུ་བཤད་དགོས་ཀྱི་མི་དགོས་ཀྱི་
ཁ་རོག་གེར་འདུག་དགོན་དོན་མེད་ཀྱི་ ཡོད་ན་ཐང་། མེད་ན་འང་ཐང་། དེ་འདྲ་
མང་པོ་བྱུང་སྐྱབ་རྒྱ་རེད་ལ་མ་རེད། དེ་འདྲ་བའི་མིང་སྟོང་བརྒྱབ་ཡོད་ཀྱི་ གནས་
རྒྱུ་ལ་བཤད་ན་འདི་མོ་རེད། འཕེལ་སྤྱོད་ལས་ལ་བལྟས་ན་དགོས་ཀྱི་མི་དགོས་ཀྱི་
མ་འཁྲོངས་འགོ་གི་རེད། མི་ཉན་གྱི་ ཞེས་པ་འདི་དག་ལ་གཟེགས་དང་། བོད་ཀྱི་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བརྗེས་དེག་པ་དང་དེ་འབྲེལ་གྱི་བོད་ཡིག་སྐྱབ་པ་ལྟར་
དམྱུག་བྱེད་ཅིག་རེད་མི་འདུག་གམ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཆེད་དུ་ཡོད་ཚད་སྟོན་
བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་མདོག་གིས་སྐད་ཆ་རྗེས་པོ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་།
དང་ཐོག་རང་ཉིད་ལ་ཁ་རྒྱུར་བསྐོར་ནས་རང་གི་དག་ནས་འཛོལ་པའི་བོད་སྐད་ལ་
ཞུ་དག་ཅིག་ཐོངས་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ལུང་སྐྱོད་ཀྱི་
པ་ལས་ཀྱང་། རང་གི་དུས་དེབ་ཏུ་བཀོད་པའི་བོད་ཡིག་ལ་ཞུ་དག་ཅིག་ཐོངས་
དང་། ཞུ་དག་མ་བཏང་བའམ་ཞུ་དག་མ་ཐེབས་པ་དེ་དག་གིས་མན་པ་ལས་
གཞོན་ཆེ་བས་ངེས་པར་དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་འགན་འཁུར་ཡོད་པར་མཇོན་
ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ།

ནོར་བེ་ལོ་བསྐང་གི་དཔེ་མཚོན་གཅིག

སྤྱིར་གོང་བཤད་གནད་འདིའི་ཐད་ནོར་བེ་ལོ་བསྐང་གི་དཔེ་མཚོན་དུ་མ་
ཡོད་སྟེ་གྲང་། འདིར་ཁོ་ལོ་སྐྱེ་ཞབས་ཞོགས་དུང་གི་བརྩམས་དེབ་དག་ཞིབ་
པར་བརྒྱལ་སྤྱོད་སྐབས་ཁོང་ཉིད་དངོས་ཡོད་མཚོན་གཞིར་འགོད་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཁོང་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་བཏོན་པའི་བརྩམས་ཚུལ་དོགས་སྤོང་སྤྱིང་
སྟོབས་ནང་འདི་ལྟར་གྲིས་འདུག དེ་ཡང་། སྐྱ་གི་འདུག བཤད་གི་མེད། གཉེར་
གི་ཡོད། འབྲེད་གི་འདུག བྲེད་གི་འདུག རྫོང་གི་འདུག འཛོད་གི་ཡོད། དབྲེ་གི་
འདུག ལམ་གི་འདུག དགོས་གི་རེད། ཡར་རྒྱས་འགོ་གི་འདུག མཚོན་གི་འདུག
སྐྱབ་གི་འདུག འདོན་གི་ཡོད། བཅིབ་འགོ་གི་རེད། རྒྱ་གི་འདུག ཏ་གོ་གི་མེད།
སྐྱམ་གི་ཡོད། ལྟ་གི་ཡོད། སེམས་གི་ཡོད། རུས་གི་ཡོད། དགའ་གི་ཡོད། ཅེས་
པས་མཚོན་དོགས་སྤོང་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་མགོ་ནས་མཚུག་བར་གྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་
ནང་གོང་གསལ་ལྟར་བརྟེན་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པའི་གི་སྐྱ་སྤྱད་འདུག

ཡིན་ནའང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་བརྩམས་དེབ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོར་བཏོན་པའི་
རིགས་ཤེས་ཀྱང་གོལ་ནང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་འདི་ལྟར་གྲིས་འདུག དེ་ཡང་
འདིར་བྲངས་ན། ཡིན་གྱི་རེད། ལེན་གྱི་རེད། བཙོན་གྱིན་འདུག འགོ་ཡི་འདུག
འཇུག་གི་ཡོད། ཡོད་གྱི་རེད། བཤད་གྱི་འདུག མཛོན་གྱི་འདུག སྟེང་གྱི་མ་རེད།
བཤད་གྱི་མེད། སྤྱོད་པའི་རེད། དགོས་ཀྱི་རེད། ཚིག་ལ་ལྟ་ཡི་ཡོད། བསམ་སྟོ་
ལ་ལྟ་ཡི་ཡོད། ལྟོག་གི་རེད། ལུབ་ཀྱི་རེད། གཏོང་གི་འདུག མཚོན་གྱི་འདུག གོང་
འཕེལ་འགོ་ཡི་འདུག བཙོ་ཡི་འདུག ལྷམ་གྱི་ཡོད། ཅེས་པས་མཚོན་ནས་རིགས་

ཤེས་ཀྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་མགོ་ནས་མཚུག་བར་ཆ་ཚང་སྤར་གྱི་དོགས་སྤོང་སྤྱིང་སྟོབས་
 ལས་སྟོན་སྟེ་ཨི་ལྷན་སྤང་གི་སྐྱ་སྐྱུར་སྐྱུལ་ཙུ་བ་བཞིན་གནང་འདུག་པའམ་འཆད་
 སྤངས་གཞན་ཞིག་བྱས་ན་ལེགས་བཅོས་སམ་ལོར་བ་ཡོ་བསྐང་གནང་འདུག།

དེ་ཡང་ལོར་བ་ཡོ་བསྐང་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་རྒྱུན་སྐྱོད་ཡང་གནང་འདུག་པ་
 ཞེ། དེ་རྗེས་གྱི་བརྒྱུམས་དེབ་སྐྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོར་བཞོན་པའི་གནས་ས་གོ་འབྱེད་
 བར་འདི་ལྟར་གྲིས་འདུག་པས་ཤེས་ཀྱིས་ཏེ། འདིར་དཔེ་མཚོན་ཅམ་བྱངས་ལ།
 ཅི་ཡི་འདུག་དགོས་ཀྱི་རེད། དམ་པོ་རུ་ཅི་ཡི་འདུག་ཡིན་གྱི་རེད། རོས་འཛིན་གྱི་
 འདུག་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འདུག་མེད་བ་ཆགས་འགོ་ཡི་རེད། སྒྲོག་གི་འདུག་རྫོ་རིང་
 ལྟ་བུ་ཞིག་རུ་ཅི་ཡི་འདུག་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཅེས་པས་མཚོན་ཏེ་སྐྱུལ་ཙུ་བ་
 དང་མཚུན་པར་སྐྱ་སྐྱུར་གནང་བ་ནི། ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རིག་གཞུང་ལ་ཉམ་གཞན་
 འཁུར་གྱི་འདུག་ཤེས་ཀྱི་རེས་པར་ཡོད་དགོས་པར་ནན་པོར་སྐྱེང་བ་ཉམ་གཞན་རང་ཉིད་
 བས་འགོ་བརྒྱུམས་པའི་ཀློག་དཔེ་ལེགས་པོ་ཞིག་བསྟན་འདུག་སྟེ།

མ་ཟད་ཁོང་གི་བརྒྱུམས་ཚེས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མར་མཚོང་རྒྱ་མི་འདུག་ཅིང་། ཏ་ཅང་གིས་ལུ་
 དག་འཕེར་པོ་བྱུང་འདུག་པ་ནི་མོད་ཀྱི་སྐྱད་ཡིག་ལ་འགན་འཁུར་ཡོད་པ་ལྟགས་
 གིས་མཚོན་པ་ཡིན། ཡང་སྤྱིར་དེ་ཚོའི་ཤེས་ལྷན་བ་རྣམས་ཁོང་ལྟར་ལོར་བ་ཡོ་
 བསྐང་ལ་འདུག་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱུལ་མོད། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་
 དཀའ་བས་དེ་ལ་ཁོ་མོས་རེ་བ་མ་ཡིན་པར་བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་དེ་ཡོད་
 དང་གྱི་འབྱུང་གི་གངས་ཅན་གཞོན་སྤྱིས་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་ལམ་དུ་མི་འགོ་བར་
 བརྟེན་གཞུང་ལུགས་གཅིགས་སུ་འཛིན་པའི་གོས་འདེབས་ཀྱི་ཆེད་གནས་

ལུགས་རྒྱ་མཚན་ར་སྟོད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

གཞན་ཡང་རིགས་བསྐྱེ་བ།

གོང་བཤད་རྣམས་ནི་མཚན་གཞི་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་ལས་གཞན་ཡང་བརྗེས་སྟོད་རིག་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་མུད་དང་རྣམ་དབྱེ་དེ་བཞིན་བྱ་ཚིག་སོགས་ཡིག་ཐོག་བཀོལ་སྟོད་བྱེད་བཞིན་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་སྤང་བས། གངས་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགན་མཉམ་ཁུང་གིས་སྤར་ཡོད་གཙང་སེལ་མཚམས་འཛོག་དང་བྱིན་ཆད་སྟོན་འགོག་གང་ལེགས་བྱ་དགོས་སོ།།

འགྲོང་དུར་ཚོས་རྗེ་མཚོ་བླུང་དགེས་པའི་དབང་སོར་འབོད་པས། སྤྱི་འགྲུར་མཐོ་སྟོབ་མདོ་སྤྲལས་རིག་པའི་འབྲུང་གནས་སྤིང་དུ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༡ ཟླ་བ་ ༠༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་རྫོགས་པར་བྲིས་སོ།། །།

གུ་དོག་པོའི་བསམ་སྒོའི་བོད་ཡིག་འཆི་ལམ་དུ་
གཏོང་བྱེད་ཅིག་ཡིན།

མི་རིགས་ཤིག་ལ་མཚོན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་ནི་མི་རིགས་དེ་
ཡི་ངོ་བོ་མཚོན་བྱེད་དམ་མི་རིགས་དེ་སྔ་བརྟན་རྒྱུན་གནས་ཡོང་བའི་སློབ་ཚུལ་
བྱ་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་དུས་རབས་འདིར་ཕལ་མོ་ཆེས་ཤེས་གསལ་ཡིན་ལ། རང་
སོའི་སྐད་ཡིག་དང་སླེལ་དང་སྐྱེད་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་བྱ་གཞག་སྒྲ་ཚོགས་སླེལ་བཞིན་
ཡོད་པའང་མཐོང་ཚོས་སྲུ་བྱུར་ཡོད། འཛམ་བུའི་སྤྱི་འདུན་གྱི་མི་རིགས་
དང་སྐད་རིགས་སྟོང་སྟེང་མང་པོའི་ཁྲོད་ནས་སྐད་ཡིག་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་
འབགས་བ་ནི། ཡོངས་ཀྱགས་སུ་དབྱིན་རིའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་
མ་ཟད་དེ་གཉིས་པོར་འཛམ་སྤྱི་སྤྱིའི་སྐད་ཡིག་ཀྱང་བརྗོད་ཚོག་པའི་གནས་སུ་
སླེབས་ཡོད།

མི་རིགས་སུ་འདྲ་ཞེས་ཡིན་ནའང་རང་གི་སྐད་དང་ཡི་གེ་གཉིས་པོའི་དར་
ཁྲབ་མི་འདོད་མཁན་ཞེས་མེད་པ་དང་དེའི་ཆེད་འབད་ཚོལ་ཡོད་ཟུ་ཅུལ་སྐྱབས་
གཉེར་གྱིན་ཡོད་ནའང་། དབྱིན་རིའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་པོ་དམིགས་བསལ་གྱིས་
འབྱུར་དུ་འཛོན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཅི་ཡིན་ནམ་ཞེས་ང་ཚོས་བསམ་གཞིག་རེ་བྱས་ན།
དེ་ནི་སློའི་བྱུར་ཚོག་རྒྱག་ཏུ་བྱུང་བའམ་དང་སོ་ནས་འཛམ་སྤྱི་སྤྱིའི་སྐད་ཡིག་གི་ངོ་
བོར་བྱུབ་པ་མིན་པར་རང་གི་སྐད་ཡིག་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་
སླེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་བསྟེན་སློབ་ལ་མགོ་སེར་ཚོ་གཞན་དག་ལས་རྣམ་དཔྱོད་
ཆེ་བ་ཡོད་པས་རེད། དངོས་སོ་ཀུན་གྱི་གཤེས་ལུགས་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་སྐྱབས་སུ་

ཚོགས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་པོ་ཀུན་གྱིས་ཚད་མཐོན་པོའི་གདེང་འཛོག་དེ་ཐོབ་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་ང་ཚོའི་ཐོད་གྱི་སྐད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། དེས་པར་དུ་སྐད་ཡིག་གཞན་གྱི་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བསམ་གཞིག་བྱ་དགོས་སྟེ།

ང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀྱང་ངོ་ཐོའི་ཆ་ནས་བཤད་ན། འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་དེས་བརྗོད་བྱ་མི་སྲུབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་གཞི་མ་སྲུབ་ལ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱད་པར་དུ་དབྱེས་གསལ་སོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གདོང་དམར་བའི་ཡི་གེ་འདི་ཤིན་ཏུ་ནས་སྟོབས་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ནའང་། འདི་ཉིད་འཛིན་སྐྱོང་དང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་མའི་བསམ་སྟོན་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན། དེས་པར་རྗེས་ལུས་ཤུགས་ཆེན་ཐེབས་ཡོད་པ་ནི་བསྟོན་མེད་དུ་སྲུབ། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོད་གྱི་སྐད་ཡིག་སྐྱོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད། ལས་འགུལ་སྡེལ་བ། རེ་སྐུལ་ལྷུ་བ། རྒྱལ་བསྐྱབས་བྱེད་པ་སོགས་ཅེ་མང་ནས་ཅེ་མང་ཆགས་ཡོད།

དེ་དག་གིས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་པོ་ནི། ཐོད་གྱི་སྐད་ཡིག་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་དང་ཅ་ཆེན་ཡིན་པ་སོགས་གཙོ་ཆེར་འཛིན་མོད། དེ་ཅུམ་གྱིས་སྲུབ་འབྲས་དེས་ཅན་ཞིག་འཛོན་དཀའ་བར་སེམས། གང་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་གནད་གྱི་དོན་པོ་གདོང་དམར་ཐོད་པའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་པོ་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་བྱེད་པར་འགལ་རྒྱུ་གཙོ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། ད་བར་འགལ་རྒྱུ་གྱི་གཏེ་པོ་དེ་ངོས་འཛིན་མ་སྲུབ་པའམ་སྲུབ་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་བརྒྱལ་ལྷགས་སུ་ལུས་ཡོད། རི་སྲིད་འགལ་རྒྱུ་གྱི་གཙོ་པོ་དེ་ངོས་འཛིན་དང་འབྲེལ་དེ་

ཉིད་བསལ་མ་ཐུབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡང་རྒྱས་ཡང་དག་པ་ཞིག་མི་ཡོང་བ་ནི་དངོས་
པོའི་གཤེས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ་སྟོན་ཅི་དགོས། དེར་བརྟེན་འདས་པའི་གནས་
རྒྱལ་དང་ཉམས་སྲོང་ལ་དབགས་ནས་ད་མ་འོངས་གཉིས་ལ་འགལ་རྒྱུན་སེལ་བ་
དང་མཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་པ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་པ་བསྐྱོད་དགོས་པ་ཡིན། མདོར་ན་
གལ་ཆེན་ཡིན། ཅ་ཆེན་ཡིན། ཞེས་ཡང་རྫོས་བསྐྱར་རྫོས་མི་བྱེད་པར་སྐྱད་ཡིག་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་གཞོན་པའི་འགལ་རྒྱུན་དོས་གཟུང་རྒྱ་དང་དེ་ཉིད་སེལ་བའི་ཐབས་
ལམ་བརྟེན་རྒྱ་ནི་དུས་སྐབས་འདིར་གནད་འགག་ཅིག་ཆགས་ཡོད། དེ་དག་ནི་
ངས་སྐྱད་ཡིག་གཉིས་པོའི་འཕེལ་རྒྱས་ཐད་སྐྱོང་ཅམ་ཡིན།

ད་ནི་གང་ཞིག་སྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་ཉིད། ཉམས་པ་སོར་
ཅུད། སོར་ཅུད་རྒྱན་སྐྱོང་། རྒྱན་སྐྱོང་དར་སྐྱེལ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་འགག་ཅ་ལྡན་པའི་
ཆོག་དུམ་འགལ་ཞིག་སྐྱེལ་བར་འདོད། སྐབས་འདིར་ཡང་ངས་བོད་ཡིག་འདིས་
བཀའ་འཇུག་དང་བསྟན་འཇུག་ཆ་ཚང་བརྗོད་བྱུང་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་ཅ་ཆེན་ཡིན་
པ་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆབ་མཆོན་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་མ་ཟད་
འདིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་དངོས་པོ་ཡོད་ཆེད་དབྱེངས་གསལ་སོ་བཞི་པོ་གཅིག་
ལུ་འདིས་བརྗོད་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ཞེས་པ་སོགས་ལས་འཕྲོས་
ནས་སྐྱར་རྫོས་ཡང་རྫོས་ཀྱིས་ཁ་གཡང་བསྐྱབ་རྒྱ་མིན་པར། གལ་ཆེན་ཅ་ཆེན་
སྟོབས་ཆེན་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་བོད་ཡིག་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུན་སྐྱོད་ཀྱི་བཀག་
རྒྱ་ཆེ་པོས་ཤིག་ངོ་སྟོན་དང་སྐྱབས་ནས་བཀག་རྒྱ་དེ་ངེས་པར་ཅ་གཏོར་གཏོར་
དགོས་པའི་སྐྱར་ལས་འཕྲོས་ནས་གཙོ་བོར་སྐྱེད་འདོད་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལ་མཆོན་ན་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་ཡི་གེ་ནི། རྒྱལ་ཁབ་པན་

ཚུན་བར་འཕྲུལ་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ཚེན་སྐྱབ་པར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ལག་ཆ་ཞིག་
གས། རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མི་སེར་རྣམས་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་ཐད་ནས་ཚོངས་
གཉིད་ལས་དགོག་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ་ཆེ་གས་ཤིག་ཡིན། མདོར་ན་ཡི་གེ་ནི། ཚོས་
དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་གཞག་ཐམས་ཅད་རི་མོའི་ལམ་ནས་མཚོན་བྱེད་ཅིག་ཡིན་
བས། རྣམ་ཡང་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀས་སྐྱབ་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱད་བྱ་
ཞིག་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུངས་པར་གནས་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན།
གལ་སྲིད་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་ཡི་གེ་གང་ཞིག་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་སྤངས་
འཇིག་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བ་ཐེབས་སོང་ན་ཡི་གེ་དེས་གོང་བརྗོད་ཀྱི་བྱེད་ལས་
རྣམས་རི་བཞིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུ་དུ་གྲུར་ཅིང་གཞོན་པས་བྱེ་བྲག་
མི་སེར་དུ་གྲུས་མའི་འཚོ་བ་ནས་མགོ་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱིའི་དོན་ཚེན་ལ་ཤིན་ཏུ་གཞོན།
མདོར་ན་ཡི་གེའི་ཆེ་སློག་ལ་གཞོན་པ་ཡིན། ཡི་གེའི་ཆེ་སློག་ལ་གཞོན་པ་ནི།
རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེ་སློག་ལ་གཞོན་པ་ལྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས།

དེས་ན་ང་ཚོས་རྣམ་ཡང་ཡི་གེའི་སྟེང་འཇིག་དགོས་པའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་ཡོད་
པ་ནི། རོ་བོ་ལ་བསམས་ན། སྤྲུག་རྩེ་ལས་རི་མོའི་གཞུགས་སུ་འཕོས་པའི་མེམ་
གཞུགས་ཤིག་དང་། བྱེད་ལས་ལ་བསམས་ན། གང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་
གསལ་བྱེད་ཅིག་ཁྱད་པར་ལ་བསམས་ན། མི་རིགས་དེའི་སྐྱབ་མིན་གྱི་རོ་བོ་
མཚོན་བྱེད་ཅིག་དང་མི་རིགས་དེ་གནས་མིན་གྱི་འགག་རྩ་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས་
ཡིན། ང་ཚོར་ཡི་གེའི་སྟེང་འཇིག་པའི་བསམ་སྒྲུབ་དེ་ཅམ་ཡོད་ན་དེ་གས་མ་འཕྲུས་
པ་མེད་ལ། དེ་ལས་ལྷག་འབྲེལ་བཤད་དང་བརྩེ་མཐོང་གང་ཡང་དགོས་པ་
མེད། ཡི་གེ་རྩ་ཚེན་པོ་ཡིན་པ་ཡང་བྱེད་ལས་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་པོ་དེའི་སྟེང་

ནས་འཛིན་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་ཞིག་ཚང་མས་ཡིད་
འཇགས་སྲུབ་དགོས་སྟེ།

དེ་མིན་ང་ཚོས་ཚོས་སྟོགས་དང་འབྲེལ་ནས་ཉོན་མོན་ལྡན་པ་བཤད་སྟེ།
ཚོགས་པ་ཞིག་རང་བཟོ་བྱས་ནས་གུ་དོག་པོའི་བསམ་སྟོན་དང་ལག་ལེན་རྒྱ་
འབྲམས་སུ་སྤྱོད་ཏེ། ཡི་གེ་ལ་བསམ་སྟོན་གྱི་ཡངས་དང་ལག་ལེན་གྱི་གུ་ཡངས་
མི་སྟེར་བའི་ང་ཚོ་གདོང་དམར་བའི་པོད་ཡིག་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གོད་
པའི་འགལ་སྤྱོད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ལ། ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་ངོས་འཛིན་གསལ་པོར་སྲུབ་སོང་ན་ད་གཞོན་པོད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་
ཀྱི་སྐོ་མོ་ཏ་ཅང་ཡངས་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན།

ཁ་གསལ་དུ་བཏང་ནས་བརྗོད་ན་ང་ཚོའི་ཡི་གེ་འདིར་པོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་
སྲུབ་གསུང་གི་དགོངས་པ་རྗེ་བཞིན་མ་ལོན་པར་ཚོས་སྟོགས་ཀྱི་བསམ་སྟོན་
སྤངས་འཛིན་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་ཐེབས་སོང་བ་འདི་ནི། ང་ཚོའི་པོད་ཡིག་གི་
འགལ་སྤྱོད་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་འཇུགས། ང་ཚོའི་པོད་ཡིག་འདི་དབྱིན་ཡིག་སོགས་
ཀྱི་རྗེས་ཐོན་ནས་ཡོངས་ཁྲུབ་ཏུ་དར་རྒྱས་འབྱུང་དགོས་པའམ་རྒྱུན་གནས་སྲུབ་
དགོས་ན། ང་ཚོའི་པོད་ཡིག་འདིར་ཡང་ངེས་པར་དུ་དབྱིན་ཡིག་གི་གུ་ཡངས་
རང་བཞིན་དང་། བེད་སྟོན་རང་བཞིན། ཁྲུབ་ཚད་རང་བཞིན་བཅས་རྣམས་པ་
གསུམ་པོ་སྟེན་དགོས། དེ་མིན་ང་ཚོས་སྐད་ཡིག་སྲུབ་སྟོབ་དང་མི་ཉམས་རྒྱུན་
འཛིན་ཞེས་གནམ་ས་གང་བའི་སྐད་འཕོད་བྱས་ཀྱང་ཕན་པ་མི་སྲིད་སྟེ།

ང་ཚོས་སྐད་དང་ཡི་གེ་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་འདོད་ན་ཡར་འཛིན་བསྟེན་རྒྱ་
མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་དུ་དེ་གཉིས་གུ་ཡངས་རང་མར་སྟོན་གང་སྲུབ་བྱ་དགོས།

རྒྱལ་ཁབ་བམ་མི་རིགས་ཤིག་ལ་མཚོན་ན། དེའི་ཡི་གེར་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲ་
ཡངས་དང་རང་དབང་ཇི་ཅམ་ཡོད་པའམ་ཇི་ཅམ་ཁོ་རང་རང་དབང་གིས་སློང་
ཐུབ་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཤུགས་ལ་མི་ཉམས་རྒྱུ་འདྲིན་
རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན།

ཡི་གེ་མི་ཉམས་རྒྱུ་འདྲིན་ཞེས་པ་རྩོམ་མེས་པོ་སློན་སྤྱུགས་འགྲུབ་ཞེས་
གི་བྱ་སྤྱོད་ལྟར་སྐམ་ནང་དུ་བཟུང་ནས་སློང་བ་དང་མཚོད་གཤམ་དུ་བསྐྱིགས་
ནས་བཞག་པ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མིན་པ་འདྲ། རྩོམ་ཟེར་སློན་གྱི་སྐབས་འགྲོའི་
བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡི་གེ་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་གྲ་ཡངས་མི་སློང་བ་ནི་བསམ་
སློབ་འོས་ནས་རང་གི་ཡི་གེར་མཚོད་ཆེན་གྱིན་གྱིན་ཡོད་སྟེ་ཡང་དོན་དོས་
ཐོག་རང་གི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡི་གེ་འདྲིའི་རིང་གནས་ཀྱི་ཆེ་སློག་གཏུབས་
དང་གཏུབ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དོས་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་གྱིས་བདེན་དབང་གུས་དང་གྱེད་
བཞིན་པ་ཡིན།

ཡི་གེ་ཞེས་ལ་མཚོན་ན་ཇི་ཅམ་གང་སར་མིག་མཐུན་དུ་མཚོད་རྒྱ་མང་བ་
ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཡི་གེ་དེས་མི་ཚོར་རང་བཞིན་གྱིས་བག་ཆགས་ཤིག་འཛོག་
འགྲོ་བའང་ཚོས་ཉིད་ཅིག་རེད། དཔེར་ན། དབྱིན་རིའི་ཡི་གེ་ལ་མཚོན་ན། ཡུལ་
དུས་གནས་སྐབས་གང་དུའང་མཚོད་རྒྱ་ཡོད། མཚོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙམ་མིས་དང་
དཔེ་མཛོད་ཆེན་མོ་ནས། དམའ་གད་སྟེགས་དང་། སྲང་ལམ་རྩོར་པའི་ཐོག་ཏུའང་
མཛོན་གསལ་དང་རྩོམ་མཚོད་ཐུབ། རང་རྒྱལ་འདིས་མི་ཉམས་ལ་དབྱིན་ཡིག་
ཅེས་ཟེར་དུས་བག་ཆགས་གཉིད་ཟབ་ཅིག་སྐྱུན་གྱིན་ཡོད། མ་ཟད་དུས་རབས་
འདིར་ཅ་དོས་ཤིག་ལ་མཚོན་ན་དབྱིན་ཡིག་གིས་མ་ཁྲབ་པ་པལ་ཆེར་མེད་ཟེར་

ན་ཚོག་ཐ་ན་གསང་སྲོད་ཤོག་ཏུ་ལའང་དབྱིན་ཡིག་གིས་ཡོད་ལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་སྤང་བ་རྣམ་ཉོག་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སློབ་ཀྱི་ཤོག་ཏུ་བཅུ་སྲོད་བྱེད།

མི་ཞིག་གིས་དབྱིན་རིའི་ཡི་གེས་འཕྲོངས་སྲིས་སོང་། ཁ་ལུང་སྐབས་ལུང་
སྲིས་སོང་ཟེར་ནས་འཕྱ་སློད་དང་འཁང་ར་བྱེད་མཁན་ཞིག་གཏན་ནས་མེད།
འདི་ནི་དབྱིན་རིའི་མེས་པོ་ཚོས་རང་གི་སྐད་ཡིག་དར་བྱེད་འགོ་བའི་ཆེད་ཀྱི་
ཡངས་ཀྱི་བསམ་སློབ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། མི་ཚང་མ་གྱི་ཡངས་དང་
སྐབས་བདེ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་དུས་རབས་འདིར་གྱི་ཡངས་རང་བཞིན་ལྡན་
པའི་དབྱིན་རིའི་ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་དར་བྱས་འགོ་ཡིན་ཡོད། རོན་དངོས་ཐོག་བསམས་
ན། དབྱིན་ཡིག་གིས་འཕྲོངས་སྲིས་པས་དབྱིན་ཡིག་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་མ་ཟད་
དེ་ཉིད་འཕེལ་བྱས་ལ་སྤྲོད་པའི་མཐུན་སྲུང་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཆགས་པ་ཡིན།

མདོ་དོན་ཡང་སྤྱིར་དཔེ་མཚོན་དེ་དག་གིས་གང་ཞིག་སྐྱབ་འདོད་པ་ནི། ར་ཚོའི་
ཐོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདིར་ཡང་དབྱིན་ཡིག་ལྟར་གྱི་ཡངས་རང་བཞིན་ལྡན་དགོས་ཟེར་
བ་ཡིན། གྱི་ཡངས་རང་བཞིན་ལྡན་ཞེས་བའང་གཉིས་ཏེ། བསམ་སློབ་གྱི་ཡངས་
དང་། བཞོལ་སྲོད་གྱི་ཡངས་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་པོ་རྒྱ་འབྲས་
སུ་གནས་པ་ཡིན་གཤམ་དབྱིན་ཡིག་ལྟར་བཞོལ་སྲོད་གྱི་ཡངས་ཡོང་བ་ལ་དང་
ཐོག་ར་ཚོ་ཐོད་མིས་ཐོད་ཡིག་ཐོག་བཟུང་བའི་བསམ་སློབ་དེ་གྱི་ཡངས་བཞོད་གོས་
པ་གལ་གནད་དུ་མཐོང་། ར་ཚོས་ཐོད་ཡིག་ཟེར་བ་དེ་ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་
ཡུན་དུ་གནས་མིན་གྱི་ཆེ་སྲོག་ཅིག་ཡིན་པར་དོས་འཛིན་གྱི་བསམ་སློབ་དེས་ཤེས་
འདོངས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཐོད་ཡིག་ཐོག་བཟུང་བའི་བསམ་སློབ་དེ་གས་ཚོག་དེ་མིན་
ཡི་གེའི་ཐོག་བཟུང་བའི་སྲོལ་རྒྱན་དན་པའི་བསམ་སློབ་འཆིང་བྱ་ལས་ཐོལ་མ་

ཐུབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འདིའི་ཆེ་སློག་རྒྱས་མི་ཐུབ། ད་བར་
ཐུན་སྲུང་ཚོགས་པའི་བོད་ཡིག་འདིའི་ཆེ་སློག་ཤིན་ཏུ་ཉམ་རྒྱུད་དུ་གནས་པའང་
བསམ་སློབ་འདིས་བཞེས་པའི་བྱས་རྗེས་ནག་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་བོད་ཡིག་འབྲེལ་
རྒྱས་ཀྱི་བཀག་རྒྱ་ཆེ་མོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད།

ཁ་གསལ་དུ་བཏང་ནས་བརྗོད་ན། ང་ཚོའི་བསམ་སློབ་ནང་ཡི་གེ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེལ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བྱིན་ཆད་
ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཚུན་ཆད་ལ་ཚོས་དཀོན་མཆོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་གོང་དུ་
བཀྱུར་དགོས་པར་སེམས་བཞིན་ཡོད། གོང་དུ་བཀྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བོད་
ཡིག་ན་གཅིག་ཕྱ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རྟེན་པས་འགོམ་པའམ་རྗེ་མི་རླུང་བ་དང་།
བཙེག་སར་འཛོག་པའམ་གཡུག་མི་རླུང་བར་ནམ་ཡང་མཐོ་སར་འཛོག་ཅིང་
གཙང་སར་འཛོག་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དག་སྐྱར་ཆེ་བའི་བསམ་སློབ་ཅིག་གས་
གུ་དོག་པོའི་བྱ་སློབ་ཅིག་རེད།

ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་ནི་མིག་གིས་ལོངས་སྤྱོད་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་
གཞན་གྱིས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་མི་ཚོག་པའི་བཀའ་ཁྲིམས་ཤིག་པོད་ཡིག་གསར་
གཏོང་གནང་བ་པོ་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་གནང་མེད་ལ་ཚོས་རྒྱལ་བཀའ་འདྲིན་
ཅན་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཀྱང་གཏན་ནས་མཛད་མེད་ནའང་གུ་དོག་པོའི་གནས་ཚུལ་
དེ་ལྟག་པ་ནི། ཡབ་མེས་གོང་མ་རེ་རླུང་གི་དག་སྐྱར་ཆེ་བའི་སྐད་ཆ་སྐྱ་རི་བཞིན་
དུ་བརྒྱུད་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ལྷང་དོན་མ་གོ་ནའང་རང་ཉིད་མཁས་
མདོག་གིས་འབྲེལ་བཤད་ཅིག་བཅུམས་པར་བོད་མི་ཚོས་རི་བོར་ཅམ་འཛོགས་
ཀྱི་རང་རྒྱལ་བརྒྱུད་བ་ལས་བྱུང་བ་གོར་མ་ཆག་ཤིན་ཏུ་གུ་དོག་པོའི་བསམ་སློབ་དེ་

དག་ནི་བོད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གཞོན་པའི་བསམ་སྒྲུབ་དུག་ཅིག་རེད་ཟེར་ན་མི་
ཚོག་པ་མེད།

དེ་ཡང་སྟོན་པ་བཀའ་ཤིན་ཅན་གྱིས། ལྷ་བརྒྱ་མཐའ་མར་གྱུར་པ་ན། །ང་
ཉིད་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་གནས། །ང་ཡིན་སྟེང་དུ་ཡིད་བྱོས་ལ། །དེ་ཆེ་དེ་ལ་
གུས་པ་སྦྱེད། །ཅེས་བུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེས་ང་ཉིད་ཡི་གེའི་གཟུགས་
སུ་གནས་ཞེས་སྦྱི་བམ་པ་ཞིག་ལས་ང་ཉིད་བོད་ཡིག་གཟུགས་སུ་གནས་ཞེས་
གསུངས་མེད། ང་ཚོས་ལུང་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དགོས་མེད་དུ་བོད་ཡིག་
ཉིད་ཀྱི་མདུན་ལམ་འགོག་དགོས་དོན་ཅི།

ཁ་སྐྱབ་བཤད་ན། ལུང་དེའི་དོན་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བུ་ལས་ཡི་གེར་
གོང་བཀའ་བུ་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཡི་གེ་སྦྱི་འབྲམས་ལ་གོ་རྒྱ་མིན་
པར། འཚོས་སྦྱོར་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་དགོན་མཚོག་བརྗོད་
བུར་བྱས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་གོ་དགོས། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་ལྡན་ཕྱིན། མོད་
ཡིག་གཅིག་དུ་མ་ཡིན་པར་དབྱིན་ཉིན་རྒྱ་བལ་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་རིགས་ཐམས་
ཅད་ལ་ཆ་སྟོས་ཐོག་ཚོས་དགོན་མཚོག་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་སྦྱོད་གཉིས་
ཐད་ནས་བྱུག་མཚོད་གོང་བཀའ་སོགས་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བུ་ལྟར་བུ་དགོས་
དེས་རེད། མོད་ཡིག་གཅིག་ལུང་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་སོགས་ནི་རང་ཉིད་གོ་རྒྱ་
རྒྱུ་བའི་རང་མཚན་བསྟན་པ་ཅམ་དུ་ཐད། གཞན་ཡང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
དེས་སྟོན་པ་བཀའ་ཤིན་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རིག་གི་མར་གཞི་ཡི་གེའི་སྦྱོར་
བ་ལ་གདེང་འཛོག་ཏུ་ཅང་ཚད་མཚོན་པོ་གནང་བ་མཚོན་ཕྱིར་དང་རྗེས་འཇུག་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་ལ་དེས་པར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པར་གདམ་པའི་

ཆེད་དུ་ཡི་གེ་ནི་རང་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་དོ། །ཞེས་བྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་
གསུང་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་མདོན་གསལ་ཡིན། དཔེར་ན། མདོ་ལས་ང་དེའི་ཆེ་དེའི་
དུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་མིན་ཆོས་སྲོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་དེ་ལས་གཞན་སྐྱུང་གཏམ་དང་། ལྷན་
ངག་ དབྱུང་བརྗོད། བསྐྱར་ཚུལ། འབོལ་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཤོད་
ཡིག་གི་དེབ་དང་ཆོས་ཤོག་སོགས་ནི་རི་རྒྱར་དབྱིན་ཡིག་ཤེད་སྐྱོད་བྱེད་པ་དེ་
བཞིན་རང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚང་མས་གང་འདོད་དུ་ཤེད་སྐྱོད་བྱས་ན་མི་ཆོག་
པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་མ་ཟད་མིག་གིས་ཤོངས་སྐྱོད་གྲུབ་རྗེས་གང་འདོད་རྒྱར་ཤེད་
སྐྱོད་གཞན་དུ་བཏང་ན་ད་དུང་དགེ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

ང་ཆོས་ཉིན་དེའི་དབྱིན་རིའི་ཆོགས་པར་ལ་བསམས་ན། དང་པོ་ང་ཆོས་
ཐེངས་གཅིག་བསྐྱབས་ནས་ཉིན་དེའི་གནས་ཚུལ་རྒྱས་ལོན་གྱིས་མཐོང་རྒྱ་ཐོས་
རྒྱ་སྐྱེད་པ་སོགས་དགོས་སྤྱིང་གྲུབ་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་
མཐོང་དང་བརྟུན་ཤོག་བྱ་ཞིག་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེད་སྐྱོད་གཞན་འདྲ་མིན་
གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པས་མི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱིན་ཡིག་གི་ཆོགས་དཔར་
མོག་ཉོ་བྱེད་པར་དགའ་སྐྱུང་དང་སྟབས་བདེ་པོ་ཚོར་གྱིན་ཡོད། ང་ཆོས་ཤོད་
ཡིག་ཆོགས་དཔར་ཞིག་ཉོས་ཤིང་བསྐྱབས་ཚར་ན་མེར་སྲེག་གཏང་རྒྱ་ལས་
གཞན་ཤེད་སྐྱོད་གང་ཡང་ཡོང་གི་མེད། འདི་ནི་ཤོང་དུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པའི་གྲ་
དོག་པོའི་བསམ་སྒོའི་དུས་བསྐྱེད་པའི་མཇུག་འབྲས་ཤིག་ཤིང་། མདོར་ན་ང་ཆོ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་དོན་མེད་དུ་གྱོང་ཁུར་བའམ་གྱོང་སྐྱོད་གྱིན་པ་ཁོ་ན་ཤིང་།
དེ་བཞིན་དབྱིན་རི་བ་ཆོས་དབྱིན་དེབ་ཅིག་བསྐྱབས་ནའང་དེབ་ཅིག་ཡིན་པའི་

འདུལེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་གྲྭ་ལོན་ལ་བེད་སྲོད་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་
ཡི་གེ་ལ་ཡི་གེའི་འདུལེས་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ལྷག་དག་སྤང་གང་ཡང་མི་བྱེད།
ལྷ་ཚུལ་དེས་ཁོང་ཚོར་ཁེ་བཟང་ཞེས་ག་ཐོབ་ཡོད་པ་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ཉོགས་སྤོང་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོས་དུས་དེབ་དང་བརྒྱུ་ལས་དེབ་དང་ཚགས་དབར་
སོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་བག་ཚགས་ངན་པའི་དབང་གིས་དཔེ་དེབ་ཅིག་ཁོ་
ན་ཡིན་པའི་འདུལེས་དེ་སློབ་མི་ལྷན་དུས་ཡར་མར་འབྱེད་འཛོག་ལ་སྤབས་མི་
བདེ་བའི་སྲུང་སྤོང་ལྡེ་ཡི་ཡོད། དེས་མི་མང་པོར་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་དང་ཚགས་དབར་
སོགས་མཐོང་དུས་གུ་དོག་པོའི་ཚོར་སྤང་དང་ཉོབ་སྤང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་།

དེ་ལས་ཀྱང་དབྱེན་དེབ་ཅིག་ལ་མཚོན་ན། སློབ་སྦྱང་འདོད་ན་སློབ་དེ་མིན་
བཏུགས་མཚམས་སྟུ། ས་ལ་གཞག་སྦྱང་འདོད་ན་འདྲ། ཀྱང་པའི་ལྷན་གྱི་སྦྱང་
འདོད་ན་འདྲ། རྒྱལ་ལ་གདན་ཚབ་ཏུ་གདིང་སྦྱང་འདོད་ན་འདྲ། དེ་བཞིན་ལག་
པ་གྱི་སྦྱང་འདོད་ན་འདྲ། ཐ་ན་གསང་ཤོག་གི་ཚབ་ཏུ་བེད་སྲོད་བྱ་སྦྱང་འདོད་ན་
འདྲ། རང་གིས་གང་འདོད་ལྟར་བཀོལ་སྲོད་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ཡོངས་ཁྲབ་མངོན་
སྲུང་འཛེམས་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བཞག་ན་འཛོག་བདེ་བ།
གཡུགས་ན་གཡུག་བདེ་བ། ཁྱེད་ན་འཁྱེད་བདེ་བ། ཉར་ན་ཉར་བདེ་བ་སོགས་
མདོར་ན་དབྱེན་དེབ་དང་དབྱེན་ཚགས་རྣམས་ནི། བེད་སྲོད་མང་བ། ལྷན་པའི་
ཆེ་བ། གུ་ཡངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆ་ཚང་ལྡན་པའི་བྱེད་ཚོས་ཡོད་པ་འདིས། འདི་
ལྟར་མི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེན་ཡིག་ལྷ་སློབ་ལ་དགའ་སྲོད་གཞན་ལས་ཆེ་
བ་བསྐྱབ་པ་རེད་ལ། འདི་ཉིད་དབྱེན་ཡིག་དར་ཁྲབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་འཕམ་གཞི་
རྩ་དང་པོའི་དང་པོ་དེ་ཡིན་པར་སེམས།

དེས་ན་ང་ཚོས་དབྱིན་ཡིག་དང་ཁྲུང་གི་རྒྱལ་སྤོངས་དང་ཕྱག་གམ་ཐོག་
མའི་རྒྱ་མཚན་འདི་དག་ལ་བསམ་གཞིག་ཡང་ཡང་བཏང་ནས་དེ་དོན་ཏེ་གོ་བའི་
ཐོག་ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་འདི་བེད་སྲོད་བྱས་པ་ཡིན་ན་གཏོང་དམར་བོད་པའི་ཡི་གེ་
འདིའི་སྐྱེད་ཚལ་སྤར་ལས་རྒྱས་ཤིང་མཛེས་སྤྱད་རྣམ་པར་བཟང་བ་གཏོན་མི་ཟ་
སྟམ།

ཐོག་མར་ཚོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅོན་སྐམ་པོས་བོད་སྤྱད་ཤེས་རབ་ཅན་འགའ་
ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་ཡི་གེ་བསྐྱབ་དུ་གཏང་རྒྱའི་ཕྱག་ས་བསམ་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
འཛིན་སྲོང་བཏན་བརྒྱུད་ཡོང་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཡི་གེ་གཡར་བའམ་གཞན་གྱི་
ཡི་གེ་ལ་སྐྱབས་འཇུག་ཞུ་མི་དགོས་པར་རང་གི་ཡི་གེ་ཞིག་གཞུང་དམངས་ཀྱི་
གྱིས་བེད་སྲོད་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་ན་འཕམ་སྤྱད་གང་ལའང་དགེ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་
དགོངས་ནས་ཐོག་མར་བོད་ཡིག་གསར་བཅོའི་ཕྱག་ས་བསྐྱེད་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་
མོ་རྒྱས་རྣམས་སྤྱ་གསལ་བ་ལྟར་རེད།

ང་ཚོས་ད་དུང་ཐ་ན་རང་གི་སྐྱབས་བེད་འཕོལ་གདན་སོགས་ལ་སོ་སོའི་
མིང་ཅམ་ཞིག་གིས་ན་ཡང་དབྱིན་ཡིག་སོགས་གཞན་གྱི་ཡི་གེ་གཡར་ནས་
འབྲི་བའམ། བཤད་སྟངས་གཞན་ཞིག་སྤར་ན་རང་ལ་ཕྱན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་ཡི་
གེ་ཞིག་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སྐྱབས་འཇུག་ཞུ་བ་ནི། རོ་མ་ཡིད་སྐྱོ་
དགོས་པ་ཞིག་རེད།

བཅོན་པོ་སྲོང་བཅོན་དང་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་འདི་བེད་སྲོད་
གཏོང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་མཚོན་གནས་ཤིག་དུ་བཅོས་པ་ག་
ལ་ཡིན། སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་དགའ་ངལ་མང་པོ་ཁྱད་དུ་བསད། ངལ་བ་མང་པོ་

དང་དུ་མཐུངས་ནས་བསྐྱེད་པའི་བོད་ཡིག་འདི་མདོར་བསྐྱུས་ནས་བཤད་ན་ང་ཚོ་
བོད་རིགས་ཚོས་ཚད་བཀག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བེད་སྲོད་གཏོང་བའི་
ཕྱིར་དུ་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐུན་དགོས། བེད་སྲོད་གཏོང་
བའི་ཕྱིར་བཟོས་པ་དེ་བེད་སྲོད་མ་བཅང་ན་ནམ་ཞིག་རྩ་མེད་དུ་འགོ་བའི་ཉེན་ཁ་
ཡོད་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན། གནའ་ནས་ད་བར་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲོད་ཡིག་རིགས་
མི་འབྲེལ་བ་སྤོང་ཕྲག་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མཆིས་ནའང་། དེ་དག་ལས་
མང་པོ་ཞིག་མིང་ཅམ་ལས་མཐོང་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི། ཡི་གེ་དེ་དག་བེད་
སྲོད་མ་བྱས་པ་དང་། བེད་སྲོད་བྱེད་མ་བཅུག་པ། བེད་སྲོད་བྱེད་མཁུ་མེད་པ་
སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་ཉམས་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་
ཐུབ། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་བོད་ཡིག་འདིའི་ཚེ་སློག་ཡུན་གནས་སུ་འདོད་ན་དེས་
པར་དུ་ཚད་བཀག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་ཏུ་ཅང་གུ་ཡངས་ཀྱི་ངང་ནས་བེད་
སྲོད་བྱེད་དགོས།

སྐབས་འདིར་ངས་དཔེ་མཚོན་ཞིག་བཀོད་ན། སྔོན་མི་དབུལ་པོ་ཞིག་ལ་
རང་གི་སྐྱ་མས་འབྲས་ཀྱི་ས་པོན་ཁྲོར་བ་གང་སྲུང་ནས་ཁྲོད་ཀྱིས་ས་པོན་འདི་
ཞིང་ལ་ཐོབ་དང་ལོ་ཉོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ནས་མ་འོངས་པར་ཁྲོད་རང་
གི་འཚོ་བ་ལ་དཀའ་ངལ་མེད་པར་འགྱུར་འོ་ཞེས་བཀའ་བསྐྱུལ། སྲུང་པོ་དེ་ནང་
དུ་སྐྱེས་སྐབས་འདི་ནི་ངའི་རྩ་བའི་སྐྱ་མས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ས་ལ་འདེབས་
ག་ལ་བྱུང་ཞེས་འབྲས་ཀྱི་ས་པོན་ཞིང་ལ་གདབ་རྒྱའི་ཚབ་ལ་མཚོད་གཤོམ་དུ་
བསྐྱེགས་ནས་ཉེན་རླུང་མཚོད་པ་འབུལ་བ་དང་ཕྲག་འཚལ་བའི་ཉེན་རྩ་ཚེན་ཞིག་
ཏུ་བྱས། འོན་ཀྱང་ཡུན་རིང་མ་འགོར་བར་འབྲས་ཚང་མར་འབྱུང་བརྒྱབ་པ་དང་

སྤྱ་ནག་ཟིང་ཟིང་ཐོན་ནས་རུལ་བ་ན་འགྲོད་ཀྱང་སྤྱིས་དྲགས་སོང་ཞེས་དུ་དགོས་
བྱུང་བ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་ཚོས་ཀྱང་བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་ཐོན་མིས་བེད་སྲོད་
གཏོང་བའི་སྤྱིར་བཙོས་པའི་བོད་ཡིག་འདི་བེད་སྲོད་གཏོང་དགོས་པ་མ་གཏོགས་
ཚོང་ས་དང་བྱས་ནས་འགྲེལ་བཤད་སྤྲོ་ཚོགས་པ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱད་པ་ཡིན་
ན། ལོང་གི་སྤྱང་སྤྱང་དེ་བཞིན་མ་འོངས་པར་འགྲོད་པ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་
གཏན་འཁེལ་བ་མ་རེད་དམ། བྱིད་ཀྱིས་སྤྱགས་བསམ་ཞིག་བཞེས་དང་ཕྱོགས་
པོ་ལགས།

གཞན་ཡང་། གལ་སྲིད་ང་ཚོར་རང་སྤྱོད་གི་དུས་ཤིག་མཚོགས་སྤྱད་ཤར་
སོང་ན་དེའི་ཆེ་སོ་སོའི་སྐད་དང་སོ་སོའི་ཡི་གེ་གཙོ་བོར་བེད་སྲོད་བྱ་རྒྱུའི་ང་ཚོའི་
རེ་སྤོན་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དབང་སྤྱར་
མཁན་གྱི་སྐད་ཡིག་གཙོ་བོ་ཞི་བོད་མི་རིགས་རང་གི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཡིན་པ་
སློས་ཅི་དགོས། དེར་བརྟེན་དེའི་ཆེ་ང་ཚོས་བོད་ཡིག་བེད་སྲོད་དེ་གོང་བཤད་གྱི་
བསམ་སློབ་ཀྱི་དོག་དང་ལག་ལེན་གྱི་དོག་ལས་སྡོག་ནས་བསམ་སློབ་གྲུ་ཡངས་དང་
བཀོལ་སྤྱོད་གྲུ་ཡངས་བཅས་གཞི་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགོ་སྐྱབ་པ་ཡོང་ཆེད་
ད་ལྟ་ནས་ཚང་མས་ཉུང་བཙོན་སྤྱོད་དགོས།

ང་ཚོས་དེའི་ཆེ་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཙོན་གྲས་བཏོན་པའི་ཐ་ན་ལྷམ་གོག་
དང་བསེལ་ལྷམ། གསང་དོར་དང་གསང་ཤོག་ཚུན་ཆད་ལ་ཁོངས་སོ་སོའི་བཙོན་
གྲུའི་མིང་དང་། ཚད་གཞི། རིན་གོང་སོགས་བོད་ཡིག་ཐོག་གི་དགོས་ངེས་ཡིན།
འོན་ཀྱང་དེའི་ཆེ་ད་དུང་སྐྱེན་ཚོང་ས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་རྩ་ཆེན་པོ་
ཡིན་པས་ལྷམ་གོག་དང་གསང་དོར་སོགས་ལ་གྲིས་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིག་

ཅེས་གྲུ་དོག་པོའི་བསམ་སྒོ་འཁོར་སོང་ན། ང་ཚོའི་མི་རིགས་འདིའི་ཚེ་སློབ་རྒྱ་
སྐྱེད་ལ་བཀག་དོད་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་པས་ད་ལྟ་ནས་རིམ་བཞིན་ལག་ལེན་དོན་
ཚོགས་ཏུ་བཀའ་ནས་བསམ་སྒོ་གྲུ་ཡངས་དང་བཀོལ་སྐྱོད་གྲུ་ཡངས་གཉིས་པོར་
གོམས་འདྲིས་ཤུགས་ཆེར་བྱེད་ཐུབ་དགོས། དེ་ལྟ་ནས་འོངས་པར་རང་ལུས་
རང་ལ་བདག་པའི་སྐྱལ་བཟང་གི་དུས་སྐབས་དེའི་ཚེ་ན་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མེད་
པར་རང་སྲིད་རང་གིས་འཛིན་སྐྱོང་སྐྱབས་པོར་བྱེད་ཐུབ། རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤྱི་ཚོགས་
གཞན་དང་མཉམ་དུ་དཔུང་བ་མཉམ་གཤིབས་ཀྱིས་བསྐྱོད་ཐུབ།

ད་དུང་དོན་གནད་འདི་གོ་སླབ་པའི་སྲིད་དཔེ་མཚོན་ཁ་ཤས་བཀོད་ན། ང་
ཚོས་རྒྱན་ལྗང་དུ་མཐོང་བཞིན་པ་འགའ་དཔེ་མཚོན་དུ་འགོད་ཚོགས། དེ་ཡང་ཚོང་
ཁང་དང་མཚོན་ཁང་དང་དེ་བཞིན་མཐུན་རྐྱེན་ཅུང་ལེགས་པའི་སྐྱེད་ཁང་སོགས་
ཀྱི་མདུན་དུ་ལྷམ་བཟར་འགྲིག་སྟེ་བ་བཟ། རས་སྟེ་བ་གྲུ་བཞི་དེ་ཡི་སྟེང་དཀྱིན་
ཡིག་ཐོག (Welcome) ཟེལ་ཁམ་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་ནི་བོད་ཡིག་ཐོག་བསྐྱར་
ན་ཕྱོན་པ་ལེགས་སའི་འཚམས་འདྲི་མཚོན་བྱེད་ཅིག་རེད། དེ་བཞིན་ང་ཚོས་ཀྱང་
རང་གྲིམ་ཀྱི་སྐོ་ཐེམ་མདུན་དུ་དེ་ལྟའི་ལྷམ་གོག་སྤྱི་བཟར་བྱེད་པའི་འགྲིག་སྟེ་བ་
འཛོག་དགོས་ན། དེ་ཡི་སྟེང་དཀྱིན་ཡིག་གི་ཚབ་ཏུ་ངེས་པར་རང་གི་བོད་ཡིག་
ཐོག་ཕྱོན་པ་ལེགས་ཞེས་བྲིས་ན་དགོ་མཚོན་ཤིན་ཏུ་ནས་ཆེ་སྟེ། ཡང་ན་བཟ་
ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་བྲིས་ན་འདེགས་ཏུ་རིགས་ཤིང་འཐད།

དེ་བཞིན་སྐྱ་ཚེན་མི་ཚེན་སོགས་གདན་འདྲེན་ལུ་སྐབས་ས་ལ་བཟ་ཤིས་
ཏུགས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་རི་མོ་བྲིས་ནས་སྟེ་ལེན་ཟབ་རྒྱས་ལུ་ཡིན་ཡོད་པ་དང་
ཚབས་ཅིག་བོད་ཡིག་ཐོག་ཡིད་འཛོག་པའི་ཤིས་ཚོགས་ཚོགས་སུ་བཅད་པའམ་

སྐྱུག་མ་འགའ་དེ་མོ་དང་འབྲེལ་ནས་གྲིས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཐང་ཀར་བལྟས་ན་
ཕིན་ཏུ་བྱ་དགའ་བ་དང་ཆེས་རྒྱ་བས་ཆེན་གྱི་བྱ་གཞག་ཅིག་མིན་ནའང་ང་ཚོའི་
མོད་ཡིག་འདིར་དགོ་བན་ལྷན་པའི་ལས་ཕིག་ཡིན།

དང་ཐོག་ངས་སྐྱད་ཆ་འདི་འདྲ་ཞིག་བཤད་པ་དང་བྱེད་གྱིས་ཚོམ་འདི་འདྲ་
ཞིག་སློག་སྐབས། ང་ཚོའི་མཐོང་རྒྱ་སྐྱོས་རྒྱ་རྒྱུང་པའི་མི་རབས་གོང་མ་འགའ་
ཞིག་གི་བསམ་སྒོ་ཞན་པའི་དབང་བསྐྱར་ལོག་རྒྱུད་པའི་གོམས་གཤེན་རྒྱུན་
འབྲུམས་སུ་སོང་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་ཚོར་སྣང་དོག་མི་བདེ་བ་ཞིག་
འབྱུང་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཅིག་ཏུ་འཁྲུམས།

མ་ཐང་དོན་དངོས་ལག་ལེན་དུའང་མོད་ཡིག་གི་མེད་སྲོད་དེ་དབྱིན་ཡིག་
རྣམ་གྱི་ཡངས་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱུན་པ་ལ་ཐོག་མར་སྐབས་བདེ་མིན་
གྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་གྱི་དགའ་སྣང་ཅུང་ཐང་ཡོང་སྲིད་བའང་ཤེས་གྱི་ཡོད།
འོན་ཀྱང་། གོམས་ན་སྐྱབས་པར་མི་འབྱུང་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།
།ཞེས་པ་རྣམ་དགའ་ངམ་ལ་གདོང་ལེན་རྒྱུན་མཐུད་བྱེད་ཐུབ་ན་རིམ་བཞིན་ཡང་
རྒྱས་འགོ་དེས་སྐྱུམ། བྱེད་ཀྱིས་ཁྱུང་པར་ཅན་ལྷན་པའི་མོད་ཡིག་འདི་རང་གི་
མི་རིགས་འདིས་དགའ་བཞིན་སྲོ་བཞིན་གང་འདོད་དུ་ཡོངས་སུ་སྲོད་པའི་སྐྱུལ་
བཟང་ཞིག་འཆར་བ་ལ། དུས་ད་ལྟ་ནས་ང་ཚོས་ཉི་མ་རེ་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་མོད་
ཡིག་འདི་དབྱིན་ཡིག་རྣམ་མེད་སྲོད་བྱེད་དགོས་པའི་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་
ནམས་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་མོད་ཡིག་བཀོལ་སྲོད་བྱ་རྒྱུ་འགོ་འཇུགས་བྱེད་དགོས།
དེ་རྣམ་ང་ཚོས་དགོས་མེད་བཀག་དོར་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་རྙིང་པ་དང་འབྲེལ་
བརྗོད་ལ་མ་བརྒྱ་དེ་དག་གཞི་མེད་ཅ་བཤམ་དུ་བཏང་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་འདིའི་

དགོ་མཚན་ལ་སྒྲུབ་པའི་བསམ་སྒོ་དང་ལག་ལེན་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་ད་ལྟ་ནས་
མདུན་སྐྱོད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཡང་ན་དེར་དུས་གྱི་བསམ་སྒོ་བ་འགའ་ཞིག་
གི་བཤད་སྟངས་ལྟར་ན། དང་པོ་རང་ཉིད་ནས་འགོ་རྩོམ་དགོས་པ་ཡིན། ངས་
ཀྱང་སྒོར་བཤད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དཔེ་ཁྲིད་དང་ཚེས་རེའི་སྐབས་གདིང་རྒྱུའི་
སྐབས་བདེའི་འཛོལ་གདན་གྱུ་བཞེས་དེའི་སྟེང་དུ་རང་མིང་རང་གི་ཡི་གེའི་ཐོག་
ནས་བྲིས་ཡོད། གསལ་པོར་བཤད་ན། བོད་ཡིག་ཐོག་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་དང་མིང་
གཞུང་ཨང་གྲངས་བཅས་བྲིས་ཡོད། རང་ལ་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིའི་བཀའ་བློན་
ལ་བརྟེན་ནས་བེད་སྐྱོད་གཏང་རྒྱུའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བོད་ཡིག་ཅིག་ཡོད་
བཞིན་དུ་ངས་དབྱིན་ཡིག་གཡར་དགོས་དོན་མི་འདུག།

འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་སྐྱོད་འདྲིར་ཉར་སང་སང་གིས་མིག་འབྲུང་ཚུགས་
སྲུ་ལྟ་བུ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགའ་ལོ་ཞེས་ཅ་ཚོ་
སློབ་འགའ་ཞིག་གིས་ཅི་ཡང་མི་སྐྱབ་བར་སྐམ་ཚུགས་འདྲིན། འགའ་ཞིག་གིས་
ལེགས་སོ་ཞེས་ཁ་གཡང་སློབ་གང་ལྟར་ངས་ནམ་ཡང་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་དང་།
བོད་ཡིག་བེད་སྐྱོད། བོད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་གསུམ་ནི་མེད་ན་མི་འབྲུང་གི་འབྲེལ་
བ་ལྷུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱི་ཡོད།

ང་ཚོས་བོད་ཡིག་གི་སུམ་ཚུགས་དག་གསུམ་སྦྱོར་བ་དང་རྩོམ་ཡིག་སྐྲུན་
བ་སོགས་ནི་བོད་ཡིག་སྦྱོང་བ་ཅམ་ཡིན་པ་ལས་དོན་དོ་མའི་བོད་ཡིག་བེད་སྐྱོད་
བྱེད་པ་ཞིག་གི་བོ་ཚོང་གྱི་མེད། བོད་ཡིག་བེད་སྐྱོད་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་ཡི་གེ་འབྲི་
དགོས་པའི་ཅ་དངོས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེའི་སྟེང་དུ་གང་སྐྱངས་པའི་བོད་
ཡིག་དེ་འབྲི་བའམ་གྱི་དུ་བརྟུག་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་བོད་དུ་བཤད་པའི་དཔེ་

མཚོན་དེ་དག་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་དང་བོད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་གཉིས་པོ་ཡོད་ཚེ་
ནས་བཟུང་བོད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་བ་ཡིན་པས། རང་
ཉིད་གྱིས་བོད་ཡིག་སྦྱངས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་བེད་སྤྱོད་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་
བོད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་དགོས་ཞེས་གནམ་ས་རལ་བའི་ཉུར་སྐྱ་བསྐྱགས་ཀྱང་པན་
ཐོགས་གང་ཡང་མེད།

དེར་བརྟེན་མདོར་ན། དང་པོ་རང་ཉིད་ནས་འགོ་མ་བརྒྱམས་པའི་སྐད་ཆ་
ཐམས་ཅད་ནི་མགོ་བསྐོར་དང་སྦྱིར་བོ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། རས་ཀྱང་བོད་
ཡིག་ཐོག་བཟུང་བའི་བསམ་འཚར་འདི་སྡེལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཚོམ་ཡིག་འདིའི་
ནང་དོན་དང་མཐུན་པར་དང་པོ་རང་ཉིད་ནས་འགོ་བརྒྱམས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན།

མདོར་ན་ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་འདི་མགོ་ཁང་པའི་སློབ་ལ་འབྲི་ཚོག་ལ། དམའ་
ཐེམ་སྐྱས་མདུན་གྱི་ལྷམ་བརྟེན་སྟེང་བྱོན་པ་ལེགས་སའི་འཚམས་འདྲིར་ཡང་
འབྲི་རུང། ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་འདི་སྐྱག་མཚོད་གཤོམ་དང་དཔེ་ཁྲིའི་སྟེང་མཚོད་
འབྲུལ་གྱི་གནས་བྱེད་ཚོག་ལ། ལྷི་གད་སྟོགས་དང་རྩལ་དོང་གི་ནང་དུ་གཡུག་
བའམ་སྲང་ལམ་དུ་ཡན་གར་བོར་ཚོག་བའང་ཡིན། ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་འདིར་གྲུས་
བཀུར་གྱིས་ཐོད་པ་གཏུག་ཚོག་ལ། ལྷང་མེད་དུ་རྐང་བས་བརྗེས་ནའང་ཚོག་དེ་
ལྟ་ན་ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་འདི་འབྲི་མི་རུང་ས་ཞིག་གཏན་ནས་མེད། བོད་ཡིག་དང་
ལྡན་པའི་ཚོགས་ཤོག་དང་དཔེ་དེབ་སོགས་ཅ་དངོས་ཤིག་ཡིན་ན་ཡང་རང་གིས་
གང་འདོད་ལྟར་བེད་སྤྱོད་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་བྱེད་པར་བཀའ་རྒྱ་གང་
ཡང་མེད་པས་ཅི་དགར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཚོག

ཡང་སྤྱིང་བོད་ཡིག་ཅེས་པ་འདི་རང་གི་ཁོར་ལུག་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ལས་མེད་
 བཤེད་གང་སར་མཐོང་སྐབ་པ་ཞིག་དང་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས། དེས་
 ང་ཚོ་དང་ང་ཚོའི་མ་འོངས་ཚུ་རྒྱུད་ཚོར་བག་ཚགས་གཏོང་ཟབ་ཅིག་རང་བཞིན་
 གྱིས་བསྐྱབ་དེས། ང་ཚོའི་སྤྱི་སྤྱིར་གྱི་ཚོགས་པ་མང་པོས་འགོངས་ཤོག་དང་
 གསལ་བསྐྱབས་དེ་བཞིན་སྤྱི་ལུ་སོགས་བོད་ཡིག་ཐོག་འབྲི་དགོས་པའི་སྐྱེལ་
 འདེད་དང་སྤྱི་གཞི་སོགས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དགའ་འོས་
 པ་ལོས་ཡིན་མོད། ད་དུང་དེ་ཅུ་གྱིས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་འགྲིགས་མེད། གོང་བརྗོད་
 གཞི་རྩའི་གནད་འགག་འདི་དག་ལ་དོ་སྣང་དེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།
 གསལ་བོར་བརྗོད་ན། ང་ཚོའི་མི་རབས་འདིས་བོད་ཡིག་ཐོག་བརྒྱུང་བའི་བསམ་
 རྩོམ་དག་ཐེང་དང་ལག་ལེན་ལ་དག་ཐེང་ཡང་རྒྱས་དེས་ཅན་ཞིག་གཏོང་མ་སྐབ་
 བ། ལས་འགུལ་གཞན་གཞོན་སྤེལ་གྱི་རྩ་བ་རུལ་བའི་ཤིང་སྣོང་བཞིན་གནས་
 རྒྱབས་ཅུ་ལས་རྒྱ་རྒྱུགས་པའི་པན་འབྲས་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ཚང་མས་ཡིད་
 འཇགས་མཚན་དགོས་པ་འདུག་གོ།

འགོང་དུར་ཚོས་རྗེས། སྤྱི་ལུ་མཐོ་སྤོབ་མདོ་སྤྱུགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་
 མིང་དུ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་བ་ ༤ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་རྗོགས་པར་བྲིས་སོ། །།